

รายจ่ายของตำบลทั้งหมด จำนวน 19.49 ล้านบาท (5 เดือน)

• ค่าอาหาร	จำนวน	3.79	ล้านบาท
• การลงทุน สังกม พักผ่อน	จำนวน	4.14	ล้านบาท
• ที่อยู่อาศัยและใช้จ่ายประจำวัน	จำนวน	2.09	ล้านบาท
• การศึกษา	จำนวน	0.69	ล้านบาท
• เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย ประดับ	จำนวน	0.92	ล้านบาท
• ยานและสุขภาพ	จำนวน	0.23	ล้านบาท
• เงินใช้หนี้	จำนวน	2.20	ล้านบาท
• ค่าจ้างแรงงานประกอบอาชีพ	จำนวน	3.99	ล้านบาท
• ค่าขนพาหนะ คมนาคม สื่อสาร	จำนวน	4.00	ล้านบาท
• อื่นๆ	จำนวน	0.1	ล้านบาท

ผลจากการทำบัญชีครัวเรือน

- ลดรายจ่ายในครอบครัว
 - ชื้อของเท่าที่จำเป็น
 - ปลูกผักสวนครัว
- การรวมกลุ่มเพิ่มรายได้
 - กลุ่มอาชีพทำขนม ทำน้ำปลา
 - กลุ่มการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
 - กลุ่มอนุรักษ์ป่าชุมชน
 - กลุ่มชาวประมงพื้นบ้าน
 - กลุ่มร้านค้าชุมชน

การรวมกลุ่มเพื่อสร้างรายได้

- กลุ่มทำน้ำปลา หมู่ 8 บ้านคลองสองปาก

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

- กลุ่มทุ่งรีน โฮมสเตย์ ม.1 ต.สาคร

ได้ค้นพบประเด็นระหว่างทาง เช่นประเด็น ประชาธิปไตยในท้องถิ่นทั้งในระดับจังหวัด (อบจ.) และระดับตำบลในตำบลเกาะสาหร่าย จากการประสานงานกับภาคี ในช่วงการเลือกตั้งที่ผ่านมาในระดับจังหวัด ในเวที นายกอบจ.รับฟังความคิดเห็นจากภาคีความร่วมมือ เมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2552 ทางองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดจะจัดให้มีสภาที่ปรึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจากการเสนอของภาคเอกชน

ในเวทีประเด็นเกษตรอินทรีย์ในตำบลฉลุง จาก 1 ครอบครัวที่ทำปุ๋ยน้ำจากหอยเชอรี่ มาเป็นการทำ ปุ๋ยน้ำใช้ทั้งหมู่บ้านประเด็นพลังงานในพื้นที่ตำบล ฉลุงและตำบลเกตุรี ที่เป็นโครงการพลังงานของราชการ และการสำรวจพลังงานของโครงการรักษ์ป่าสร้างคน 84 ตำบลวิถีพอเพียงของบริษัท ปตท. ในตำบลตันหยง โปและตำบลเกาะสาหร่ายซึ่งในเบื้องต้นวางแผนว่าจะกินข้อมูลและจัดทำแผนร่วมกัน

ประเด็นการฟื้นฟูภูมิปัญญาท้องถิ่นในตำบลท่าแพและสาคร และค้นพบบุคคลต้นแบบ ในตำบลฉลุง ย่านซื่อ เกาะสาหร่าย สาคร เทศบาลเมืองสตูล

นอกจากนี้ได้เกิด เครือข่ายผลิตและใช้ปุ๋ยน้ำจากหอยเชอรี่ 8 หมู่บ้านในตำบลฉลุง อำเภอเมือง และ ใช้ปุ๋ยน้ำจากหอยเชอรี่ ทั้งในนาข้าว สวนยาง และแปลงผัก

การแปรรูปเป็น น้ำมันมะพร้าว สกัดเย็น ได้รับการสนับสนุนเป็นจำนวนเงิน 5,000 บาทในการ บรรจุกัณฑ์ (ขวดและสติ๊กเกอร์)จากศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และสามารถผลิต น้ำมันมะพร้าวสกัดเย็นจำหน่ายได้จำนวนหนึ่ง แต่ยังไม่มาก เพราะกลุ่มที่ทำการผลิตยังไม่มั่นใจในเรื่องตลาด ระยะต่อไปจะประสานกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดในการขออนุญาตผลิตเป็นอาหารและยา (อย.) และ ปรับปรุงบรรจุภัณฑ์

5. ด้านการขับเคลื่อนงานเชิงประเด็น

1. เคลื่อนประเด็นไต่ป้าง ในตำบลไต่ป้าง (อาจทำเป็นตารางได้)
2. ผลการขับเคลื่อนงานเชิงประเด็น

แผนงานประเด็นของตำบลเป้าหมาย

จังหวัดสตูล	จังหวัดบูรณาการ	เวทีเสวนาใช้ปัญญาพัฒนาเมืองสตูล
		แผนขับเคลื่อนภาคประชาชน
ตำบลเกาะสาหร่าย	ด้านหนี้สิน	ประเด็นปลดหนี้เป็นเครือข่าย ประเด็นปลดหนี้รายครัวเรือน
	ด้านการเกษตร	สหกรณ์ข้าวสาร
	ด้านการเมือง	เวทีเสวนาใช้ปัญญาพัฒนาเกาะสาหร่าย
	ด้านประชาธิปไตยท้องถิ่นกลุ่มอุปกรณ์ประมง	กลุ่มแพชุมชน เครือข่ายการจัดการทรัพยากรชายฝั่ง
	ด้านเศรษฐกิจพอเพียง	มะพร้าวครบวงจร
	ด้านสิ่งแวดล้อม	เครือข่ายการจัดการทรัพยากรชายฝั่ง ธนาคารปูไข่
	ด้านสวัสดิการชุมชน	สถาบันการเงินชุมชน กองทุนเรือฉุกเฉิน
	ด้านการจัดระบบฐานข้อมูลชุมชนตำบล	
	ด้านการพัฒนาคน	พัฒนาเยาวชนร่วมกับโครงการรักษ์ป่าสร้างคน 84 ตำบลวิถีพอเพียง
ตำบลท่าแพ	ด้านการเกษตร	ภูมิปัญญาชาวบ้านน้ำตาดจาก ข้าวโพดหลังนา
	ด้านสิ่งแวดล้อม	เครือข่ายการจัดการทรัพยากรชายฝั่ง
	ด้านการจัดระบบฐานข้อมูลชุมชนตำบล	
	ด้านสวัสดิการชุมชน	45,000 บาท

ตำบลเจ๊ะบิลัง	ด้านสุขภาพ	ครัวเรือนปลอดคนหมี
	ด้านสิ่งแวดล้อม	เครือข่ายการจัดการทรัพยากรชายฝั่ง
	ด้านสวัสดิการชุมชน 45,000 บาท	
	สถาบันการเงินชุมชน 100,000 บาท	
ทุ่งบุหลัง	ที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกินไทยเข้มแข็ง 11,700,000 บาท	
	ด้านการจัดระบบฐานข้อมูลชุมชนตำบล	
	ด้านวิสาหกิจชุมชน	โฮมสเตร์
		ร้านค้าชุมชน
ตำบลสาคร	ด้านหนี้สิน	รายครัวเรือน
	ด้านการจัดระบบฐานข้อมูลชุมชนตำบล	
	ด้านวิสาหกิจชุมชน	โฮมสเตร์
		ร้านค้าชุมชน
นลุง		โรงงานน้ำปลา
	ด้านสิ่งแวดล้อม	เครือข่ายการจัดการทรัพยากรชายฝั่ง
	อาชีพหลัก	ปฏักหมักจากหอยเชอรี่
		ปฏักในนาข้าว ผัก และยาง
ตำบลย่านซื่อ	สวัสดิการชุมชน	กลุ่มออมทรัพย์
	พลังงาน	พลังงานทางเลือก
	ด้านหนี้สิน	รายครัวเรือน
	ด้านหนี้สิน	รายครัวเรือน
ตำบลตันหยงโป	อาชีพหลัก	ปฏักหมักจากหอยเชอรี่
	อาชีพเสริม	การปลูกผักหลังฤดูเก็บเกี่ยว
		เลี้ยงไก่ไข่
	ด้านการจัดระบบฐานข้อมูลชุมชนตำบล	
ตำบลเกตรี	ด้านสิ่งแวดล้อม	เครือข่ายการจัดการทรัพยากรชายฝั่ง
	พลังงาน	พลังงานทางเลือก
		ศูนย์เรียนรู้พลังงาน
	ด้านหนี้สิน	ประเด็นปลดหนี้รายครัวเรือน

ทั้งผลผลิตและผลลัพธ์การเปลี่ยนแปลงนี้ มันได้สะท้อนถึง การทำบัญชีรับจ่ายแล้วเกิดการเปลี่ยนแปลงได้ทั้งในระดับครัวเรือน ชุมชน และตำบล และเกิดประเด็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างกว้างขวาง

บัญชีครัวเรือน การลดต้นทุนการผลิตและการเพิ่มมูลค่าของผลผลิตในอาชีพหลัก

1. สวนยาง

- การรวมกลุ่มกันทำปุ๋ยหมัก
- การทำปุ๋ยใช้เอง
- กลุ่มรับซื้อน้ำยาง
- การเลี้ยงสัตว์ในสวนยาง (แพะ)
- การใช้ปุ๋ยคอกแทนปุ๋ยเคมี

ต้นทุนการผลิตยาง โดยเฉพาะปุ๋ย ปุ๋ยยางปีละ 7,000 บาท ทำปุ๋ยใช้เองลงทุน 3,000 บาทลดลง 4,000 บาท

ปุ๋ยน้ำชีวภาพ สูตรปัญญาชาวบ้าน รวมกันสมาชิก 100 คน ขายราคาต่ำกว่าแต่ได้ปีนผลปีละ 1 ครั้ง

หุ้่นละ 100 บาท 20 หุ้่น 2,000 ได้ผลปีละ 4,000 บาท

ปุ๋ยเคมี 3 กระสอบ ผ่อน 1,300 = 3,900 บาท

ทำปุ๋ยชีวภาพรวมกลุ่ม ลดไปครึ่งกระสอบ 50% 3,900 บาท - 650 บาท = 3,250 บาท

ช่วยเหลือ ในเรื่องของสิ่งแวดล้อม ผลผลิตดีขึ้น การใช้สมุนไพรแทนสารเคมี

2. สวนผัก

- การใช้ปุ๋ยชีวภาพ
- ใช้พืชผักสมุนไพรแทนสารเคมี
- ใช้เศษผักทำปุ๋ย

3. ประมง

ต้นทุนการผลิตประมง อวน น้ำมัน เรือ เครื่อง = 75,000 บาท – 100,000 บาท

- เก็บเงินซื้ออวนเงินสด (ลดต้นทุนการผลิต)
- มาดอวดเอง (คือการเอาเนื้ออวนมาผูกกับ ลูกตะกั่ว ทุ่น เชือก ฯ)
- แปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า (อาหารทะเล) หอยลิ้ม , ปลาลิ้ม , ปลาเค็ม , มันกุ้ง , มันปู , กะปิ

มาดอวนเอง 4,000 บาท ในระยะเวลา 3 – 5 เดือน

รวมหุ้่นกันซื้ออวนสำหรับการประกอบอาชีพประมง

(300 บาท – 500 บาท) ซื้ออวดราคาต่ำกว่าท้องตลาด ลด 15 บาท – 250 บาท มีกำไรปีนผลคืน

ปูตัวเล็กราคา 50 บาท - แกะเนื้อกิโล = 250 บาท แกะเนื้อ ได้ 390 บาท

จากกระบวนการและผลลัพธ์การเปลี่ยนแปลงข้างต้น , มี “ข้อสังเกต / ข้อค้นพบใหม่ ๆ” ที่เกี่ยวกับ “ปัจจัย/เงื่อนไขหรือกลยุทธ์ที่เอื้ออำนวย” การถอดบทเรียน ของทุกตำบลสามารถกำหนดทิศทางของตำบล การจัดเก็บข้อมูลเพิ่มเติมทางด้านอื่น สามารถทำให้การวางแผนการพัฒนาตำบลมองอย่างรอบด้านมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม “ปัจจัย/เงื่อนไขที่เป็นอุปสรรค” ที่จะส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของกระบวนการพัฒนา “ระบบ

ฐานข้อมูลเพื่อตำบลเข้มแข็ง” การบูรณาการหรือการเชื่อมโยงข้อมูลอย่างเป็นระบบ เข้าด้วยกันแล้ววิเคราะห์ข้อมูลใหม่ก็จะสามารถมองเห็นภาพของทั้งตำบล

ข้อสังเกตหากข้อมูลทั้งหมดสามารถเชื่อมโยงกับการวางแผนเมือง ก็จะทำให้การวางแผนการพัฒนาจะออกมาเป็นระบบมากขึ้น

6. นำเสนอแผนชุมชนและเวทีบูรณาการแผนตำบล

1. การประสานความร่วมมือกับ อปท. (ท้องถิ่น) และหน่วยงานภาคีในการ เชื่อมแผนการดำเนินโครงการร่วมกันอย่างมีเป้าหมาย
2. บูรณาการแผนกับภาคีระดับตำบล

ตำบลเกาะสาหร่ายมีปัญหาขาดแคลนน้ำ แต่จากโครงการคนดีเหล็ก การวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าปริมาณน้ำฝน ที่ตกในจังหวัดสตูลรวมถึงพื้นที่เกาะสาหร่ายมีมากพอกับความต้องการ แต่ปัญหาคือการเก็บน้ำไว้ใช้ยังไม่สามารถเก็บน้ำฝนส่วนใหญ่ไว้ใช้ได้พอเพียง เนื่องจากการทำรางรองรับน้ำฝน ชาวบ้านทำรางรองรับน้ำฝนเพียงด้านเดียวน้ำจึงไม่พอใช้ ทางองค์การบริหารส่วนตำบลจึงได้สนับสนุนการทำรางน้ำเพิ่มเติมให้กับทุกครัวเรือน ทางโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจพอเพียงของกระทรวงมหาดไทยในการพัฒนาเขตชายแดนภาคใต้ได้สนับสนุนการเลี้ยงไก่เพื่อบริโภคไข่แทนการซื้อไข่มาบริโภค ศูนย์ศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยสนับสนุนการบรรจุผลิตภัณฑ์น้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานสนับสนุนการแปรรูปกะลามะพร้าวเป็นของที่ระลึก มูลนิธิชัยพัฒนาสนับสนุนโรงสีข้าวขนาดเล็ก ชมรมประมงพื้นบ้านประสานงานเครือข่ายการจัดการทรัพยากรชายฝั่ง

ตำบลตันหยงโปประสานกันโครงการรักษ์ป่าสร้างคน 84 ตำบลวิถีพอเพียงในการขยายบัญชีรับจ่ายไปสู่กลุ่มเยาวชน และดำเนินโครงการประหยัดพลังงาน และใช้วิถีแบบพอเพียงในครัวเรือน

ตำบลเจ๊ะบิลัง	องค์การบริหารส่วนตำบลตำบลเจ๊ะบิลังสนับสนุนกลุ่มอาชีพจักรสาน
ตำบลควนขัน	องค์การบริหารส่วนตำบลตำบลควนขันสนับสนุนโครงการรณรงค์การปั่นจักรยานเพื่อสุขภาพ
เทศบาลเมืองสตูล	งานด้านสุขภาพ กิจกรรมเดินจังกาบเรื่องสุขภาพ งานด้านสิ่งแวดล้อม
ตำบลเกตรี	องค์การบริหารส่วนตำบลตำบลเกตรี การจัดการปัญหาขยะอย่างเป็นระบบ การจัดสวัสดิการชุมชน
ตำบลสาคร	องค์การบริหารส่วนตำบลตำบลสาคร วิสาหกิจชุมชน
ตำบลแหลมสน	องค์การบริหารส่วนตำบลตำบลแหลมสน กลุ่มอยู่ชุมชน
ตำบลทุ่งนุหลั่ง	ในการขับเคลื่อนประเด็นบ้านมั่นคง สนับสนุนให้สมาชิกที่อยู่ในโครงการทำบัญชีรับจ่ายต่อเนื่องเพื่อเป็นหลักประกันในการผ่อนค้ำบ้าน การจัดการระบบฐานข้อมูล องค์การบริหารส่วนตำบลได้นำข้อมูลที่ได้ ไปใช้กับ ฝ่ายพัฒนา

ชุมชน ฝ่ายช่าง ฝ่ายการศึกษา และสนับสนุนการเชื่อมต่อข้อมูลเพื่อการวางแผนการจัดเก็บภาษี

ตำบลย่านซื่อ องค์การบริหารส่วนตำบลย่านซื่อ สนับสนุนการทำบัญชีครัวเรือนเต็มพื้นที่ และสนับสนุนศูนย์เรียนรู้ปยุตต์น้ำจากหอยเชอรี่ สนับสนุนการจัดระบบฐานข้อมูลด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ GIS ในการจัดทำแผนที่ภาษี สนับสนุนกลุ่มน้ำดื่มของชุมชน สนับสนุนท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ สนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน

7. เวทีนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับตำบลเพื่อนำไปสู่การทำแผนยุทธศาสตร์ การพัฒนา ระดับอำเภอ/จังหวัด

1. มีการนำแผนชุมชนแผนตำบลและแผนอำเภอ มาวิเคราะห์ เพื่อวางแผน อย่างบูรณาการ เป็นแผนระดับอำเภอและแผนจังหวัด
2. ได้ประเด็นการพัฒนาเชิงพื้นที่สอดคล้อง
3. การพัฒนาเครือข่ายงานประเด็นให้มีความรู้ความเข้าใจในด้านต่างๆ และการบริหาร จัดการเอง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลตำบล

เทศบาลเมืองสตูล

วันที่ 27 กันยายน 2553

- ประเด็นงานที่เกิดจากข้อมูลที่ระเบิดจากภายใน
 - งานด้านสุขภาพ กิจกรรมเดินจังกาบเรื่องสุขภาพ
 - งานด้านสิ่งแวดล้อม
 - งานกลุ่มออมทรัพย์ ร่วมกับกลุ่มชุมชนต่างๆ เพื่อการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์พืชมานัญชีครัวเรือน
 - อาชีพเสริม กลุ่มผ้ามัดย้อม แหล่งเรียนรู้ชุมชนพอเพียง ห้องเรียนเชิงอนุรักษ์

ตำบลควนขัน

วันที่ 21 ตุลาคม 2553

- โครงการรณรงค์การปั่นจักรยานเพื่อสุขภาพ
- จากข้อมูลบัญชีครัวเรือนที่มีค่าน้ำมันสูง ทางกลุ่มบัญชีครัวเรือนตำบลควนขันจึงเสนอให้มีการปั่นจักรยานเป็นเครือข่ายในการจับจ่ายใช้สอยภายในตำบล ซึ่งประชุมร่วมกับกลุ่มสายใยรักเพื่อนำร่องโครงการนี้และนำเสนอต่อ อบต.

- **บัตรโทรศัพท์บัญชีครัวเรือน**

เนื่องจากข้อมูลค่าโทรศัพท์สูง กลุ่มบัญชีครัวเรือนจึงเสนอให้มีการเปิดร้านเพื่อจำหน่ายบัตร โทรศัพท์ โดยมีการลงหุ้นจำหน่ายบัตรโทรศัพท์ส่วนของกำไรให้มีการปันผลปีละ 1 ครั้ง

- **กลุ่มปฎิหมักชีวภาพบัญชีครัวเรือน**

ให้มีการรวมกลุ่มเพื่อผลิตปุ๋ยหมัก น้ำยาฆ่าแมลง เพื่อใช้เองในชุมชน

ตำบลตันหยงโป

วันที่ 23 กันยายน 2553

- ประเด็นงานที่เกิดจากข้อมูลที่ระบุดจากภายใน

- กลุ่มอาชีพเสริมของแม่บ้าน
- กลุ่มออมทรัพย์ระดับตำบล
- กลุ่มแพชุมชน
- การจัดการทรัพยากรชายฝั่ง

ตำบลเจ๊ะบิลัง

วันที่ 20 ตุลาคม 2553

- **ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน**

- จัดตั้งร้านค้าชุมชนระดับตำบลเพื่อจำหน่ายข้าวสารแก่สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เครือข่ายบัญชี ครัวเรือนระดับตำบล โดยให้กลุ่มออมทรัพย์เป็นผู้จำหน่าย นำทุนมาจากการออมของสมาชิก ในตำบล

- **ค่าใช้จ่ายเรื่องปุ๋ย**

- ตั้งกลุ่มเพื่อจำหน่ายปุ๋ยในราคาที่มิกำไรน้อย รณรงค์ให้เกษตรกรปลูกยางพาราในพื้นที่และใช้ ปุ๋ยน้ำชีวภาพเพื่อรักษาสังแวดล้อม

- **ค่าใช้จ่ายเรื่องน้ำ**

- ในอนาคตให้กลุ่มออมทรัพย์ระดับตำบลจัดตั้งโรงงานเพื่อผลิตน้ำ เพื่อจำหน่ายในตำบล จัดทำ โครงการเพื่อหางบประมาณจากภาครัฐ และท้องถิ่น

การแก้ปัญหาในภาพรวมระดับตำบลเพื่อลดรายจ่ายและเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชนในตำบล (กลุ่ม แม่บ้าน) มีแนวทางจัดตั้งกลุ่มหัตถกรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งมีสมาชิกกลุ่มแม่บ้านบางส่วนได้รับการ อบรมการสานตะกร้าจากก้านจาก เป็นวิธีหนึ่งที่จะเป็นการแก้ปัญหาคความยากจน

ตำบลเกาะสาหร่าย

วันที่ ธันวาคม 2553

- ประเด็นงานที่เกิดจากข้อมูลที่ระเบิดจากภายใน
 - ค่าอาหาร
 - ใช้เสียงตามสายสร้างจิตสำนึกให้เด็ก พุดคุยกับเด็กในเวทีสาธารณะทุกครั้งให้ตระหนักถึงผลเสียจากการกินขนมกรุบกรอบ
 - ตั้งกลุ่มสหกรณ์ข้าวสาร หรือซื้อข้าวเปลือกมาสีเพื่อจำหน่ายในกลุ่ม
 - ที่อยู่อาศัย
 - รวมกลุ่มทำน้ายาอเนกประสงค์ใช้เองในชุมชน (จัดหาวิทยากรมาสอนการทำน้ายาอเนกประสงค์)
 - ด้านสุขภาพ
 - มีการรณรงค์บวบหูหรือในโอกาสสำคัญต่างๆ และค้นหาคน ครวเรือน ต้นแบบบวบหู

ตำบลเกร็ดรี

วันที่ 1 ตุลาคม 2553

- ประเด็นงานที่เกิดจากข้อมูลที่ระเบิดจากภายใน
 - กลุ่มออมทรัพย์อาสาสมัครบัญชีครัวเรือน
 - การจัดการปัญหาขยะอย่างเป็นระบบ
 - การจัดสวัสดิการชุมชน
 - การจัดตั้งกลุ่มน้ายาง

ตำบลย่านซื่อ

วันที่ 24 กันยายน 2553

- ประเด็นงานที่เกิดจากข้อมูลที่ระเบิดจากภายใน
 - น้ำดื่มของชุมชน
 - การจัดการเรื่องโทรศัพท์เกินความจำเป็น
 - ท้องเที่ยวเชิงนิเวศน์
 - การทำปุ๋ยชีวภาพจากหอยเชอรี่
 - การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 - การจัดสวัสดิการชุมชน

ตำบลละงู

วันที่ ธันวาคม 2553

- ประเด็นงานที่เกิดจากข้อมูลที่ระเบิดจากภายใน
 - ด้านการประกอบอาชีพ
 - รวมกลุ่มมัดอวนจำหน่ายในกลุ่ม โดยการจัดหาวิทยากรมาอบรม
 - รวมกลุ่มกันจัดทำแก๊สชีวภาพ และรวมกลุ่มกันจัดตั้งปั้มน้ำมันในชุมชน
 - ด้านอาหาร
 - ให้เด็กพาข้าวกล่องไปรับประทานที่โรงเรียน
 - ข้าวสารให้รวมกลุ่มกันซื้อข้าวเปลือกมาสีเอง และปรับปรุงนาร้างให้ใช้งานได้
 - เนื้อสัตว์ต่างๆ ให้มีการกินสิ่งหามาได้ เช่น ไข่เป็ด ไข่ไก่ ปลานำมาแปรรูปเพื่อสามารถรับประทานได้นาน
 - ด้านการลงทุนเพื่อสังคม
 - ร่วมกันจัดตั้งกลุ่มเพื่อเป็นกองทุนสำหรับการช่วยเหลืองานบุญต่างๆ

ตำบลแหลมสน

วันที่ 20 กันยายน 2553

- ประเด็นงานที่เกิดจากข้อมูลที่ระเบิดจากภายใน
 - กลุ่มอยู่ชุมชน (แนวทางแก้ปัญหาในหมวดที่การลงทุนในการประกอบอาชีพ)
 - กลุ่มข้าวสารชุมชน (แนวทางแก้ปัญหาหมวดอาหาร)
 - ปุ๋ยหมักราปน ชุมชนคนทำบัญชี (แนวทางแก้ปัญหาหมวดประกอบอาชีพ)
 - เลี้ยงเป็ดไข่ ลดรายจ่ายในครัวเรือน (แนวทางแก้ปัญหาหมวดอาหาร)
 - ปลุกผักสวนครัวบริโภค (แนวทางแก้ปัญหาหมวดประกอบอาชีพ)

8. เวทีบูรณาการแผนระดับอำเภอ

1. มีการนำแผนชุมชนแผนตำบลและแผนอำเภอ มาวิเคราะห์ เพื่อวางแผน อย่างบูรณาการ เป็นแผนระดับอำเภอและแผนจังหวัด
2. ได้ประเด็นการพัฒนาเชิงพื้นที่สอดคล้อง
3. การพัฒนาเครือข่ายงานประเด็นให้มีความรู้ความเข้าใจในด้านต่างๆ และการบริหาร จัดการเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สามารถวิเคราะห์ข้อมูลในระดับตำบลได้ แต่ยังขาดเวทีบูรณาการแผนงานในระดับอำเภอ ซึ่งสามารถดำเนินการได้โดยให้แต่ละตำบลนำเสนอแผนงานโครงการของแต่ละตำบลแล้วบูรณาการเป็นระดับอำเภอ แต่ยัง

ไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการจัดทำแผนของแต่ละตำบลทำได้ในระยะเวลาไม่ใกล้เคียงกัน จึงต้องใช้เวลาในการรอผลการ

9. ผลสะท้อนต่อการเชื่อมโยงข้อมูลจังหวัดและตำบล และประชาสัมพันธ์งาน จัดทำแผ่นไวนิลสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลบัญชีรับจ่ายรายตำบลเป้าหมาย พร้อมการประมวลสรุป

1. เผยแพร่ข้อมูลผ่านการวิเคราะห์ร่วมกันให้บุคคลทั่วไปรับทราบ
2. มีการเชื่อมโยง สังกะสีข้อมูลจากชุมชนตำบล อำเภอ จังหวัด
3. ประชาชนทั่วไป / หน่วยงาน / องค์กร / ชุมชนได้รับทราบข่าวสารการดำเนินงานของโครงการเป็น

เพื่อสร้างกระแสตื่นรู้เพื่อการพัฒนาและขยายผลสู่สังคมในวงประชาชนทั่วไป / หน่วยงาน / องค์กร / ชุมชนได้รับทราบข่าวสารการดำเนินงาน ของโครงการเป็นระยะๆ

การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์กิจกรรมการดำเนินงานของโครงการ จัดทำแผ่นไวนิลสรุปรายรับรายจ่ายระดับตำบล 15 ตำบล ระดับอำเภอ 5 ระดับ จังหวัด 10 แผ่น ทางโครงการมีความพยายามที่จะประมวลบัญชีรับจ่ายจากระดับครัวเรือน เป็นระดับชุมชน ระดับตำบล ซึ่งสามารถประมวลผลได้ตามโปรแกรม และนำผลมาวิเคราะห์สังเคราะห์เพื่อการใช้ประโยชน์ในระดับต่อไป แต่การประมวลผลในระดับอำเภอต้องนำผลการประมวลระดับตำบลมาเชื่อมกับโปรแกรมเอกเซลกำลังดำเนินการยังไม่แล้วเสร็จ

จัดทำจุลสารเผยแพร่ข้อมูลการเรียนรู้ของตำบลเป้าหมาย 15 ตำบล ทุกๆ 2 เดือนยังไม่สามารถดำเนินการได้ แต่ล่าสุดทางคณะทำงานจังหวัดได้ปรึกษารื้อกับทาง หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น หนังสือพิมพ์ส่องใต้ในการลงคอลัมภ์ของโครงการความร่วมมือฯ และคิดว่าจะดำเนินการได้ในระยะต่อไป

เปิดช่องทางการสื่อสารในระดับจังหวัด เป็นแม่ข่าย(เว็บไซต์) ปรับปรุงเว็บไซต์ของโครงการ ในส่วนของกองเลขที่ช่วยเหลือเรื่องสื่อ ได้ทำการปรับปรุงเว็บไซต์ www.ictcom.net พบว่าไวรัสที่มีอยู่ใน Notebook ไปกับไฟล์ที่ Upload ขึ้นไปบน Hosting ส่งผลให้ Hosting Scan พบว่าเป็นไฟล์ไวรัสไปด้วยจึงลบไฟล์ที่ติดไวรัสนั้นด้วย และเนื้อที่ของเว็บไซต์เหลือน้อยจนไม่สามารถอัปโหลดไฟล์ได้ จึงปรึกษากับคุณมะหะหมัดว่าจะทำอย่างไรดี เพื่อหาทางออกและคุณมะหะหมัดได้เสนอว่า ให้เช่าพื้นที่ของ Hosting เพิ่ม จึงได้มีการค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับ Domain Name & Hosting เพิ่มเติมและจากการศึกษาจากเว็บ Google.co.th พบว่า การจดทะเบียนที่ www.10gb-host.com จะถูกกว่าที่อื่นๆ จึงเลือกที่จะจด Domain Name & Hosting 3 ปี ขนาด 20GB พยายามปรับปรุง www.ictcom.net ให้เป็นปัจจุบัน และจด Domain Name & Hosting เพิ่มในชื่อที่ใช้ www.scfsatun.org

เผยแพร่ผ่านสื่อวิทยุ ทั้งรายงานสดจากในพื้นที่ และนำเสนอในสถานี ทางช่อง อสมท. 93.25 แมกเอิร์ท ในวันพฤหัสบดี เวลา 13.00 น.ถึง 14.00 ซึ่งเป็นวิทยุออนไลน์ เผยแพร่ทั่วโลก รายงานสดการจัดทำข้อมูลคนดีหลักที่บ้านยะระโตนุ้ย รายงานสดถอดความรู้ชุมชนต้นแบบบ้านยะระโตนุ้ย รายงาน

สดการก่อตั้งกลุ่มออมทรัพย์เครือข่ายบัญชีครัวเรือนตำบลเจ๊ะบิลัง รายงานสดถอดความรู้ชุมชนต้นแบบ บ้านควนโต๊ะเจ๊ะ ตั้งอยู่ หมู่ที่ 5 ตำบลท่าแพ อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล สัมภาษณ์ผ่านรายการการทำกิจกรรมโครงการ เช่นเวที คีน วิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อมูลตำบลย่านซื่อ เวทีถอดความรู้เพชุมชนบ้านตันหยกกลิง

ข้อเสนอแนะ

1. ทำอย่างไรให้ข้อมูลที่ได้มามีความน่าเชื่อถือและมีความสำคัญ
2. การสร้างความรู้ความเข้าใจในการใช้งานและการพัฒนาศักยภาพคนทำงานด้านข้อมูล
3. การส่งเสริมการพัฒนาบุคคลด้านไอที

10. สนับสนุนการจัดระบบฐานข้อมูลตำบล เพื่อการเรียนรู้ อย่างบูรณาการ ในการจัดทำแผน

ชุมชน แผนตำบล (มหิดล, จปฐ, ขอนหาด GIS๑)

1. มีการรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน จากแหล่งข้อมูลต่างๆ อย่างหลากหลาย เช่นข้อมูลการวิเคราะห์บัญชีรับจ่าย ข้อมูลจปฐ. , ข้อมูลขอนแก่น , ข้อมูล GIS ปฏิทินประเพณี ปฏิทินอาชีพ แผนที่ผู้รู้ แผนที่ทรัพยากร ประวัติศาสตร์ชุมชน ๑)
2. จัดระบบฐานข้อมูลเป็นศูนย์เรียนรู้ ที่พร้อมให้บริการ และง่ายต่อการเข้าถึงที่ทุกหน่วยงานสามารถเข้าไปใช้ประโยชน์ได้
3. มีการปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยและพร้อมใช้ประโยชน์เสมอ

งานประเด็นการพัฒนา “ระบบฐานข้อมูลเพื่อตำบลเข้มแข็ง” โครงการเน้นให้ตำบล เป้าหมายและชุมชนเป้าหมายจัดระบบฐานข้อมูลของตนเองให้ สามารถนำมาใช้กับทุกหน่วยงาน สนับสนุนการจัดระบบฐานข้อมูลตำบล เพื่อการเรียนรู้ อย่างบูรณาการ ในการจัดทำแผนชุมชน แผนตำบล โดยการใช้โปรแกรมการจัดระบบฐานข้อมูลมหิดล, จปฐ, ขอนหาด, GIS๑

1. มีการรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน จากแหล่งข้อมูลต่างๆ อย่างหลากหลาย เช่นข้อมูลการวิเคราะห์บัญชีรับจ่าย ข้อมูลจปฐ. , ข้อมูลขอนแก่น , ข้อมูล GIS ปฏิทินประเพณี ปฏิทินอาชีพ แผนที่ผู้รู้ แผนที่ทรัพยากร ประวัติศาสตร์ชุมชน ๑
2. จัดระบบฐานข้อมูลเป็นศูนย์เรียนรู้ ที่พร้อมให้บริการ และง่ายต่อการเข้าถึง ที่ทุกหน่วยงานสามารถเข้าไปใช้ประโยชน์ได้
3. มีการปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยและพร้อมใช้ประโยชน์เสมอโดยมีความคาดหวังว่า หากตำบลสามารถจัดระบบฐานข้อมูลของตนเองได้ ก็จะสามารถรู้ศักยภาพของตนเองในการที่จะวางแผนการพัฒนาตำบลหรือชุมชนได้อย่างสอดคล้องกับความจำเป็นเพื่อให้ กระบวนการพัฒนา “ระบบฐานข้อมูลเพื่อตำบลเข้มแข็ง” เป็นไปตามที่กำหนด จึงได้มีการสร้างเสริม “ปัจจัยเงื่อนไขเอื้ออำนวย”

1. มีการรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน จากแหล่งข้อมูลต่างๆ อย่างหลากหลาย เช่นข้อมูลการวิเคราะห์ภัยพิบัติรับ
ภัย ข้อมูลจปฐ , ข้อมูลขอนหาด , ข้อมูล GIS ปฏิทินประเพณี ปฏิทินอาชีพ แผนที่ผู้รู้ แผนที่ทรัพยากร ประวัติศาสตร์
ชุมชน ฯ ข้อมูลกลุ่มองค์กร

2. จัดระบบฐานข้อมูลเป็นศูนย์เรียนรู้ ที่พร้อมให้บริการ และง่ายต่อการเข้าถึง ที่ทุกหน่วยงาน
สามารถเข้าไปใช้ประโยชน์ได้

3. มีการปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยและพร้อมใช้ประโยชน์เสมอ

4. การถอดบทเรียนเพื่อวางแผนทิศทางการพัฒนาตำบล

จากกระบวนการหรือสิ่งที่ได้ทำข้างต้น ได้มีการฝึกอบรมโปรแกรมสำหรับจัดระบบฐานข้อมูล เมื่อ
วันที่ 12 ตุลาคม 2552 ฝึกอบรมเตรียมความพร้อมกรณีศึกษาพื้นที่บ้านยะระโตคนุ้ย หมู่ที่ 4 ตำบลเกาะสาหร่าย
อำเภอเมือง จังหวัดสตูล ในการทำโครงการคนดีเหล็กกล้าพื้นที่ ณวิทยาลัยการจัดการทางสังคมภาคใต้จังหวัดสตูล
เป้าหมาย

เตรียมความพร้อมให้กับเจ้าหน้าที่ในเรื่องของการใช้โปรแกรมแมปวินโด GIS ขอนหาด เพื่อสร้าง
ความเข้าใจกับโปรแกรมก่อนที่จะมีการลงพื้นที่ในตำบลเกาะสาหร่าย

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. เจ้าหน้าที่จาก อบต.เกาะสาหร่าย	จำนวน 3 คน
2. อาจารย์จากโรงเรียนบ้านเกาะสาหร่ายชัยพัฒนา	จำนวน 1 คน
3. นักเรียนจากโรงเรียนบ้านเกาะสาหร่ายชัยพัฒนา	จำนวน 2 คน
4. เจ้าหน้าที่จากโครงการ ปตท.	จำนวน 1 คน
5. คณะทำงานจังหวัดโครงการความร่วมมือฯ	จำนวน 2 คน
6. เจ้าหน้าที่จากมูลนิธิกองทุนชุมชนฯ	จำนวน 1 คน
7. เจ้าหน้าที่โครงการความร่วมมือฯ	จำนวน 3 คน
8. ผู้ประสานงานจังหวัดสตูล	จำนวน 1 คน

สิ่งที่ได้รับ

ได้เรียนรู้การใช้โปรแกรมแมปวินโดGIS (การลงจุดบ้าน การลากเส้นถนน การกำหนดขอบเขตของ
พื้นที่ทำกิน) โดยการชี้จุดบ้านแล้วแสดงให้เห็น ชื่อ ที่อยู่ การใช้โปรแกรมขอนหาดได้ลองคีย์ข้อมูลขอนหาด
ในเรื่องการเพิ่ม/แก้ไขข้อมูลทะเบียนราษฎร์ การใช้ประโยชน์จากที่ดิน โดยการนำโปรแกรมขอนหาดไป
เชื่อมต่อกับโปรแกรมแมปวินโด

ข้อเสนอแนะ

ควรเพิ่มเวลาในการฝึกอบรม เพื่อให้สร้างความเข้าใจกับโปรแกรมมากกว่านี้ จะมีประโยชน์มากในการนำไปดำเนินงานต่อในพื้นที่ทำงานของโครงการความร่วมมือต่อไป การจัดระบบฐานข้อมูลตำบลบูรณาการกับโครงการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ เพราะเป็นพื้นที่ทับซ้อน 2 โครงการ

พื้นที่เป้าหมาย

1. องค์การบริหารส่วนตำบลกะสาหร่าย
2. องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งนุหลั่ง
3. องค์การบริหารส่วนตำบลท่าแพ
4. องค์การบริหารส่วนตำบลขอนแก่น
5. องค์การบริหารส่วนตำบลย่านซื่อ
6. องค์การบริหารส่วนตำบลเจ๊ะบิลัง
7. เทศบาลเมืองสตูล

โครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างกระบวนการการพัฒนาจัดการระบบฐานข้อมูล ให้พื้นที่สามารถนำฐานข้อมูลต่างๆ ไปใช้ในการตัดสินใจวางแผนพัฒนาตำบล ค้นหาปัจจัยที่นำสู่ความสำเร็จ โดยการขยายผลการจัดการข้อมูลระดับครัวเรือนรองรับการพัฒนาในพื้นที่ตำบลเป้าหมาย ศึกษาความเป็นไปได้ของศูนย์ข้อมูลตำบลและเครือข่ายเพื่อนำไปสู่ข้อมูลการตัดสินใจในระดับจังหวัด เพื่อให้เกิดข่าวสารข้อมูลสารสนเทศที่เกิดจากฐานข้อมูลครัวเรือน และตำบลจากการเรียนรู้ สร้างองค์ความรู้ขยายผลข้อมูลในพื้นที่ และตำบลใกล้เคียง

ประโยชน์ทำให้เกิดกระบวนการพัฒนาระบบฐานข้อมูลในระดับครัวเรือน เกิดการบูรณาการข้อมูลที่มีอยู่กับข้อมูลใหม่จัดตั้งศูนย์ข้อมูลตำบล สร้างกระบวนการในการตัดสินใจให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นโดยการสนับสนุนจากระบบฐานข้อมูล และการจัดการข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ

กระบวนการในการบันทึกข้อมูล

1. โปรแกรมขนาดเล็ก
 1. ใช้ข้อมูลทะเบียนราษฎร์เพื่อนำเข้าข้อมูล
 2. ข้อมูลการประกอบอาชีพ
 3. ข้อมูลการศึกษาในชุมชน
 4. ข้อมูลผู้พิการและผู้สูงอายุ
 5. ข้อมูลผู้ด้วยโอกาส

2. โปรแกรมสารสนเทศภูมิศาสตร์ MapWindowGIS

1. การใช้ประโยชน์ที่ดิน
2. การจัดเก็บภาษี
3. การเชื่อมโยงกับครัวเรือนบัญชีรับจ่าย
4. ต่อยอดเรื่องแผนที่

3. โปรแกรม SPSS (สำหรับการประเมินระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงของครัวเรือน)

1. สสำรวจระดับความเป็นอยู่โดยใช้ 17 ตัวชี้วัดในการประเมินค่า
2. การเป็นอยู่ตามแนวทางพระราชดำริ

โครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างกระบวนการพัฒนาจัดการระบบฐานข้อมูล ให้พื้นที่ที่สามารถนำฐานข้อมูลต่างๆ ไปใช้ในการตัดสินใจวางแผนพัฒนาตำบล ค้นหาปัจจัยที่นำสู่ความสำเร็จ โดยการขยายผลการจัดการข้อมูลระดับครัวเรือนรองรับการพัฒนาในพื้นที่ตำบลเป้าหมาย ศึกษาความเป็นไปได้ของศูนย์ข้อมูลตำบลและเครือข่ายเพื่อนำไปสู่ข้อมูลการตัดสินใจในระดับจังหวัด เพื่อให้เกิดข่าวสารข้อมูลสารสนเทศที่เกิดจากฐานข้อมูลครัวเรือน และตำบลจากการเรียนรู้ สร้างองค์ความรู้ขยายผลข้อมูลในพื้นที่ และตำบลใกล้เคียง

ประโยชน์ทำให้เกิดกระบวนการพัฒนาระบบฐานข้อมูลในระดับครัวเรือน เกิดการบูรณาการข้อมูลที่มีอยู่กับข้อมูลใหม่จัดตั้งศูนย์ข้อมูลตำบล สร้างกระบวนการในการตัดสินใจให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยการสนับสนุนจากระบบฐานข้อมูล และการจัดการข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ

การดำเนินงานในพื้นที่อยู่ในช่วงของการแต่งตั้งคณะทำงานในตำบล ซึ่งได้ดำเนินการแล้วใน 2 ตำบล ประกอบด้วยตำบลเกาะสาหร่าย และตำบลทุ่งบุหลัง ส่วนอีก 4 อบต. กำลังอยู่ในระหว่างดำเนินการดำเนินงานที่ผ่านมามีการทำฐานข้อมูลโดยใช้ “ปฏิบัติการคนดีเหล็ก” ในพื้นที่หมู่ที่ 4 บ้านเกาะยะระโตน้อย ตำบลเกาะสาหร่าย จากการที่ทีมงาน สกว. เป็นโครงการทดสอบกระบวนการจัดการข้อมูลระดับหมู่บ้าน เพื่อทำแผนชุมชน ได้ดำเนินการบนเกาะยะระโตน้อย หมู่ที่ 4 ตำบลเกาะสาหร่าย ระหว่างวันที่ 26 ตุลาคม – 1 พฤศจิกายน 2552 รวม 7 วัน ใช้ 23 คน และ 6 โปรแกรมจัดการข้อมูลใน 7 วัน โครงการทดสอบกระบวนการ “แผนชุมชนคนดีเหล็ก” บนเกาะยะระโตน้อย ใช้ทีมงานรวมทั้งหมด 23

คณะทำงาน 23 คน ใช้เวลาจัดเก็บข้อมูลภาคสนามโดยใช้แบบสนทนาคู่ครัวเรือน จำนวน 3 ชุด เพื่อนำเข้าข้อมูลลงใน 6 โปรแกรม ใช้เวลาปฏิบัติการในหมู่บ้าน รวม 7 วัน โดยแบ่งทีมงานเก็บข้อมูลออกเป็น 6 ชุด แต่ละชุดรับผิดชอบ 8-9 ครัวเรือน ตามเขตพื้นที่ สำหรับโปรแกรมคอมพิวเตอร์ 6 โปรแกรม (สำหรับการประเมินระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงของครัวเรือน) โดยโปรแกรมขนาดเล็กได้นำเข้าข้อมูลจากทะเบียนราษฎรล่วงหน้ามาแล้ว 2 วัน โปรแกรมบัญชีครัวเรือน นำเข้าข้อมูลมาแล้ว 1 เดือน

ข้อมูลกินได้ ภายใน 3 วัน (กินได้จริงๆ) จากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้น พบว่ามีแพรว้าเป็นพืชประจำถิ่นที่พบจำนวนมากในเกาะยะระโตน้อย (ใน 51 ครัวเรือน มีต้นมะพร้าวประมาณ 566 ต้น รวมมะพร้าวในพื้นที่ของนายทุน และที่ดินของคนที่อยู่นอกเกาะด้วย อีกประมาณ 500 ต้น) จำนวนทั้งหมดประมาณ 1,000 ต้น

แต่มีการใช้ประโยชน์จากลูกมะพร้าวอย่างมาก ลูกมะพร้าวหล่น ปล่อยให้งอกกระจัดกระจายทั่วเกาะ ทั้งๆที่ชาวบ้านมีความรู้ในการ “ทำน้ำมันมะพร้าว” มานานหลายชั่วคน ทีมงานคนดีเหลือจึงนำข้อมูลและความรู้จากชาวบ้านมาวิเคราะห์ใน “ระหว่างทาง” ของปฏิบัติการ คือ ทดลองนำลูกมะพร้าวมาเคี้ยว ทำน้ำมันมะพร้าว พบว่ามะพร้าว 14 ลูก ทำน้ำมันมะพร้าวได้ 1 ลิตร ประเมินว่าหากใช้มะพร้าวที่หล่นและงอกอยู่ทั่วเกาะในแต่ละปีไม่น้อยกว่า 70,000 ลูก (1,000 ต้น X 7 ทะลายต่อปี X 10 ลูกต่อทะลาย) มาทำน้ำมันมะพร้าว จะได้ปริมาณน้ำมันมะพร้าว จำนวน 5,000 ลิตร สามารถทดแทนการใช้ไขมันพืชปรุงอาหารได้ของคนทั้งเกาะเลยทีเดียว (51 ครอบครัว ใช้ไขมันพืชปรุงอาหาร ครอบครัวละ 2 ลิตร ต่อเดือน หรือ 1,224 ลิตร หรือประมาณ 1,300 ลิตรต่อปี) และยังเหลือพอที่จะนำน้ำมันมะพร้าวไปใช้ทำน้ำมันไบโอดีเซล ทดแทนน้ำมันดีเซลได้อีกปีละประมาณ 3,700 ลิตร (ทดแทนน้ำมันดีเซลได้ประมาณ ร้อยละ 11 จากปริมาณน้ำมันที่ใช้กับเรือ 46 ลำ จำนวน 33,600 ลิตรต่อปี) หรือคิดเป็นมูลค่า การทดแทนน้ำมันประมาณ 100,000 บาท รวมกับมูลค่าการทดแทนน้ำมันพืชปรุงอาหารอีก 45,500 บาท รวมประมาณ 145,500 บาท หักค่าใช้จ่ายในกระบวนการแปรรูปมะพร้าว 70,000 ลูก เป็นน้ำมันมะพร้าว 5,000 ลิตร ประมาณ ลิตรละ 10 บาท หรือ 50,000 บาท คงเหลือมูลค่าสุทธิจากการแปรรูปน้ำมันมะพร้าว รว 100,000 บาท ต่อปี

1. แผนงานอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ
2. แผนงานการแปรรูปมะพร้าวเป็นน้ำมันมะพร้าว
3. แผนการแก้ปัญหาการขาดแคลนน้ำจืด
4. แผนการฟื้นฟูไร่ร้างและเพิ่มผลผลิตนาข้าว โดยเฉพาะการทำปุ๋ยหมักทดแทนการใช้สารเคมี
5. แผนการแก้ปัญหาขาดแคลนข้าวสาร

ดังนั้น 5 แผนงานจากเวทีคืนความรู้ดังกล่าวข้างต้น จะเปรียบเสมือนทิศทางเบื้องต้นที่มาจากการนำข้อมูลไปวิเคราะห์และสังเคราะห์ ไม่ได้เกิดจากอารมณ์ความรู้สึกหรือความอยาก และยังมีผลจากการประเมินระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงของหมู่บ้าน พบว่า บ้านยะระโตดน้อย มีระดับความเป็นเศรษฐกิจด้านความพอประมาณ มากที่สุด และปัจจัย ด้านความรู้ น้อยที่สุด ส่วนประเด็นการจัดการขยะ ตัวชี้วัดระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียง 17 ตัวชี้วัด ชี้ว่า การจัดการขยะเป็นประเด็นที่ต้องแก้ไขปัญหในระดับต้นๆ เช่นกัน

เมื่อทิศทางการพัฒนาจากการใช้ฐานข้อมูล มีผลออกมาประมาณนี้ ขั้นตอนต่อไปคงอยู่ที่ชาวบ้านยะระโตดน้อยทุกครัวเรือนที่ต้องตัดสินใจว่าจะนำประเด็นใดไปแก้ไขปัญหานั้นทันที ส่วนโครงการจับความรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลง สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) จะอาสาเป็นศูนย์ช่วยเหลือทางวิชาการให้แผนงานต่างๆ ประสบผลสำเร็จ ให้ได้

แนวทางในการพัฒนาแผนงานวิจัยและสามารถนำไปใช้ประโยชน์

1. สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการบริหารจัดการองค์กร การจัดทำแผนพัฒนาได้อย่างรวดเร็ว
2. เกิดการบูรณาการกับภาคีเครือข่าย หน่วยงานอื่นๆ เป็นไปตามแนวทางอันเดียวกัน
3. สามารถขยายผลความรู้ ฐานความรู้ในการพัฒนาโจทย์วิจัยเรื่องที่ชุมชนหรือองค์กรส่วนท้องถิ่นสนใจได้ต่อไป
4. องค์กรส่วนท้องถิ่นสามารถนำข้อมูลความรู้เพื่อเผยแพร่เป็นผลงานในการพัฒนาท้องถิ่นได้โดยตรง

และการจัดระบบฐานข้อมูลชุมชนหมู่ที่ 18 บ้านโคกพยอม ตำบลละงู จังหวัดสตูล เพื่อการจัดทำแผนชุมชน

แผนที่ชุมชน บ้านโคกพยอม

แนวเขตป่าชุมชน

KeyGroup	HeadName	GroupHomeNo	GroupM
วิสาหกิจชุมชน สตรีแม่บ้านคานน้ำใส	นางรัตนาวรรณ หนันแหม	17	17
กลุ่ม/องค์กร เลี้ยงเป็ดเทศ	นางกอบเตียะ นัวหลี่	19	5
กลุ่ม/องค์กร กลุ่มปลูกผัก	นางหาหว่า อำมาหนัน	326	1
กลุ่ม/องค์กร แม่บ้าน บ้านเกาะยวน	นางจันตมา ตริณัน	39	3
กลุ่ม/องค์กร กลุ่มแปรรูปอาหาร	นางสมศรี สุรามา	409	1
กลุ่ม/องค์กร กลุ่มแม่บ้านหัวถนนชมมอ	นางบาห์รี ฟิงศรีโร	78	5
กลุ่ม/องค์กร กลุ่มผ้าและเครื่องแต่งกายมุสลิม	นางจุฬารัตน์ อัดดา	186	6
กลุ่ม/องค์กร กลุ่มป็นหยาบดึก	นางสิ่อง อังศุภาณิช	90	2
กลุ่ม/องค์กร กลุ่มแม่บ้านรับซื้อยางแผ่นบ้าน	นางอรวรรณ ชูรามา	251	18
กลุ่ม/องค์กร กลุ่มชุมชนสุกกระทน	นางเจมาหวิน สายเส้น	254	18
กลุ่ม/องค์กร แม่บ้าน หัวชุมชนมูสลิม	นางมณีกาญจน์ ส่องสาย	372	14
กลุ่ม/องค์กร กลุ่มแปรรูปสัตว์น้ำบ้านคอก	นางวิสัย ดิงหรง	375	14
กลุ่ม/องค์กร กองทุนหมู่บ้าน ม. 13	นางอริ นวินสุ	71	13
กลุ่ม/องค์กร กองทุนหมู่บ้านม. 17	นายอรรถพร ญัยโสะ	306	17
กลุ่ม/องค์กร กองทุนหมู่บ้าน ม. 8	นางบุญนิระ หะลิหัด	463	18
กลุ่ม/องค์กร กองทุนหมู่บ้านม. 18	นายอลัน อุดม	173	16
กลุ่ม/องค์กร กองทุนหมู่บ้าน ม.15	จสทประจักษ์ ทัพย์สละ	8	15
กลุ่ม/องค์กร กองทุนหมู่บ้านหมู่ที่ 8	นายหาบ ปันดิง	38	8
กลุ่ม/องค์กร กองทุนหมู่บ้านหมู่ที่ 3	นายสะกาเร๊ะ นาคสง่า	258	3
กลุ่ม/องค์กร กลุ่มป็นหยาบงานประเพณี	นางนิชานันท์ สืบสัน	405	2
กลุ่ม/องค์กร กองทุนหมู่บ้านหมู่ที่ 6	นายธีรชัย ดิงหาง	56	6
กลุ่ม/องค์กร กองทุนหมู่บ้าน ม.2	นายอนันต์ โชติมนต์		2

การศึกษา ศาสนา ประเพณี และวัฒนธรรม

- ราษฎรส่วนใหญ่ร้อยละ 95 นับถือศาสนาอิสลาม โดยมีมัสยิดร่าว์ฏอตุลอุณันะฮ์ เป็นศูนย์รวมจิตใจในการประกอบกิจกรรมทางศาสนา
- ราษฎรส่วนใหญ่จบการศึกษาภาคบังคับ
- บ้านโลกพยอมศูนย์การเรียนรู้ประจำหมู่บ้าน
- ประเพณีการละเล่นลิเกบก
- การอนุรักษ์ป่าชายเลน

ทั้งผลิตผลและผลลัพธ์การเปลี่ยนแปลงนี้ ได้สะท้อนถึงการนำข้อมูลมาใช้ประกอบการตัดสินใจในการวางแผน พัฒนาอย่างรอบด้านมากขึ้น

จากกระบวนการหรือสิ่งที่ได้ทำข้างต้น ได้เกิด “ผลิตผล” ในงานที่ 1 สามารถที่จัดระบบฐานข้อมูลได้ยังไม่ครอบคลุมทุกประเด็น ที่ตั้งไว้ตามเป้าหมาย เนื่องจาก คณะทำงานทั้งระดับจังหวัด ตำบล ยังขาดความเข้าใจงานทั้งระบบทั้งยังไม่สามารถเชื่อมโยงงานที่มีในพื้นที่อย่างเป็นระบบได้ ทำให้เฉพาะการรวบรวมข้อมูลพื้นฐานกลุ่มองค์กร การวิเคราะห์บัญชีรับจ่ายเพื่อการจัดทำแผน ในบางตำบลที่บันทึกข้อมูลบัญชีครัวเรือนต่อเนื่องมาจากโครงการระยะที่1 รวมถึงการถอดบทเรียน การกำหนดวิสัยทัศน์ตำบล เพื่อวางแผนทางในการพัฒนาตำบล แต่ที่สามารถขับเคลื่อนได้ใน ตำบลเกาะสาหร่าย ตำบลย่านซื่อ

11. สนับสนุนการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ครัวเรือนต้นแบบ , หมู่บ้านต้นแบบและตำบลต้นแบบ Best Case ในการใช้ข้อมูล บัญชีรับจ่าย เพื่อแก้ปัญหาครัวเรือน , ชุมชน , ตำบล

1. พัฒนากระบวนการเรียนรู้ของเครือข่าย และการพัฒนากิจกรรมรูปธรรมให้เป็นจุดการเรียนรู้ที่เข้มข้น และมีการพัฒนากลไกการจัดการระดับพื้นที่ให้เป็นรูปธรรม โดยมีคณะทำงานระดับตำบลที่เข้มข้น 15 ตำบลก้าวหน้าได้ข้อมูลเชิงลึกตามประเด็นของแต่ละพื้นที่ที่สามารถนำมาแก้ปัญหาได้จริง
2. พื้นที่ที่สามารถเรียนรู้กระบวนการการบริหารงบประมาณที่โปร่งใสและตรวจสอบได้
3. มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์จากบัญชีรับจ่ายครัวเรือนของทีมาอาสาสมัครและคณะทำงานในพื้นที่

มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ครัวเรือนอาสาทำบัญชี เมื่อ วันที่ 27 เมษายน 2553 ณ ห้องประชุม สำนักงานสหกรณ์ออมทรัพย์ครูสตูล จำกัด จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม 109 คน

กล่าวเปิดงานโดย นายปิยะ ภาระตะศิลป์ ปลัดจังหวัดสตูล แนวทางและวิธีการในการแก้ไขความยากจนจากการทำบัญชีครัวเรือน ในระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน ครัวเรือน และตนเอง ซึ่งจากการทำบัญชีรับจ่ายครัวเรือนสามารถทราบถึงรายรับ และมีค่าใช้จ่ายต่าง ๆ รวมไปถึงวิธีในการประหยัดค่าใช้จ่าย การเก็บออมเพื่อนำเงินไปฝากธนาคารได้อีกด้วย อีกทั้งยังตรงกับพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในวิถียุคใหม่

โดยสรุป ผลการดำเนินงานโครงการในพื้นที่โครงการความร่วมมือฯ

ตำบลแหลมสน

- ทำบัญชีครัวเรือนมาตั้งแต่เรียนจบใหม่ๆ
- ทำบัญชีครัวเรือนเพื่อให้รู้ถึงค่าใช้จ่าย
- การปลูกผักสวนครัวกินเอง
- คำนวณต้นทุนข้างสูงเพราะอาชีพของสามีคือรับซื้อของเก่า
- ยึดหลักการคือไม่นอนตื่นสาย ไม่อายทำกิน ไม่หมีเงินน้อย

ตำบลละงู

- การประกอบอาชีพประมงทำให้ช่วยลดรายจ่าย ในเรื่องของกับข้าว
- ทำน้ายาล้างจานใช้เอง เพื่อลดค่าใช้จ่าย
- รับมาค่อวนจ้าง
- การทำบัญชีครัวเรือนทำก่อนนอน

ตำบลเจ๊ะบิลัง

- ที่บ้านประกอบอาชีพตัดยางซึ่งรายได้ไม่คงที่จึงต้องมีการทำอาชีพเสริมเพื่อมีเงินเก็บยามวิกฤต
- ปลูกผักสวนครัวกินเองและส่งขาย
- เจ๊ะบิลังมีโรงผลิตปุ๋ยชีวภาพ
- จากตัวเลขในการทำบัญชีครัวเรือนค่าใช้จ่ายที่สูงคือ การสูบบุหรี่ จึงมีโครงการประกวดครัวเรือนต้นแบบ ลด ละ เลิกบุหรี่

เกาะสาหร่าย

- การทำบัญชีครัวเรือนทำมาแล้ว 2 เฟส
- เป็นการค้นหาความจริง
- ได้รู้จักตนเองมากยิ่งขึ้น
- บัญชีครัวเรือนสร้างการออมให้กับชุมชน
- กลุ่มที่ทำบัญชีต่อเนื่องจาก สกว. จะเป็นลูกค้าพิเศษของ ธกส.
- สามารถนำบัญชีรับจ่ายเป็นหลักฐานคำประกันเพื่อกู้เงินได้

ตำบลตันหยงโป

- ช่วยในการลดรายรับ - รายจ่าย
- สามารถย้าเตือนความจำที่ไม่จำเป็น
- มีการสร้างการเรียนรู้และขยายสู่เพื่อนบ้าน

ตำบลย่านซื่อ

- ระยะแรกทำบัญชีจำนวน 100 คน
- การทำบัญชีเกิดจากหอยเชอรี่ และปลาปน
- ระยะที่สองมีการใช้พลังงานเป็นจำนวนมาก
- มีทางพลังงานจังหวัดเข้ามาร่วมในเวทีเพื่อสร้างการลดการใช้จ่ายในเรื่องของเตาแก๊ส และไฟฟ้า
- ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากพลังงานจังหวัด
- คราวเรือนต้นแบบของตำบล ค้นพบครัวเรือนที่ได้ซื้อไข่ไก่มาเพื่อการรับประทาน
- ทำอย่างไรให้ลดค่าใช้จ่ายและมีรายได้ คือนำถังหนึ่งใบไปวางไว้ที่ห้างโลตัสเพื่อนำเศษอาหารมาให้เปิดและไก่ จาก 50 ตัว เพิ่มปริมาณเป็น 500 ตัว

ตำบลลุง

- ทำบัญชีครัวเรือนเมื่อปี 2531 สร้างการเปลี่ยนแปลงให้กับครัวเรือน ลดปัญหาในครัวเรือนทุกคนได้ทราบการใช้จ่ายภายในครัวเรือน
- สมาชิกที่ทำบัญชีครัวเรือนตอนนี้ จำนวน 16 คน ทั้งตำบลอยู่ที่ 70 คน
- อาสาสมัครส่วนใหญ่ไม่อยากจะทำเนื่องจากรายจ่ายสูงกว่ารายรับ
- โครงการสายใยรัก สนับสนุนไก่ไข่จำนวน 10 ตัวต่อครัวเรือน
- เพิ่มกิจกรรมในส่วนของน้าฮอนเนกประสงค์ในกลุ่มที่ทำบัญชีครัวเรือน
- กลุ่มออมทรัพย์ มีการออมวันละ 4 บาท มีการฝากมาแล้วเป็นระยะเวลา 6 เดือนมาแล้ว
- บัญชีครัวเรือนเป็นการปัญหาโดยตรงของครอบครัวและชุมชน

ตำบลเกตรี

- มีการทำบัญชีครัวเรือนมาหลายปีแล้วตั้งแต่เมื่อปี 49
- ส่งให้ลูกเรียนจากการทำบัญชีครัวเรือน ในการลดรายจ่ายภายในครัวเรือน
- บัญชีครัวเรือนทำให้ปลดหนี้สินในครัวเรือน

ตำบลท่าแพ

- มีสมาชิกจำนวน 10 คน
- แรงบันดาลใจให้เกิดการทำบัญชี จากประสบการณ์ชีวิตในการซื้อสินค้าเงินผ่อน

ตำบลควนขัน

- มีสมาชิกที่ทำบัญชีครัวเรือนจำนวน 100 คน
- สร้างการยอมรับในตำบลเพื่อลดรายจ่ายในระดับชุมชน

มีการแบ่งกลุ่มย่อย เพื่อให้อาสาสมัครที่เข้าร่วมโครงการได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดหลังจากที่มีการทำบัญชีรับจ่ายครัวเรือน โดยให้แบ่งกลุ่มย่อยออกเป็น 5 กลุ่มดังนี้

1. ประเด็นประชาธิปไตยท้องถิ่น การศึกษากับบัญชีครัวเรือน

ผู้รับผิดชอบคือ นายอดิษฐ์ สาคิน คณะทำงานจังหวัดผู้ประสานงานตำบลเกร็ด
นายอรน เถาว์ลัย คณะทำงานจังหวัดรับผิดชอบพื้นที่ตำบลลุง
โดยในกลุ่มได้สรุปและมีรายละเอียดดังนี้

1. ร่วมกลุ่มให้เข้มแข็ง 1.1 ข้อมูลชัดเจน ความจริง 1.2 รู้ข้อมูลของตนเองจากบัญชีครัวเรือน 1.3 มีข้อมูลของกลุ่ม 2. ความสามัคคี 2.1 มีความซื่อสัตย์ 2.2 ไม่เห็นแก่ตัว 2.3 โปร่งใส 3. จัดเวทีประชาคม 3.1 ให้ความร่วมมือ 3.2 เสียสละ	4. อิศระด้านความคิด 4.1 รับฟังความคิดของผู้อื่น 4.2 ไม่ยึดติดกับค่านิยม 5. สำรวจข้อมูลความต้องการ 5.1 บัญชีครัวเรือน 5.2 ข้อมูลชุมชน - นำเสนอ - ทำแผน - เขียนโครงการ 6. นำเสนอ 7. ไปในทิศทางเดียวกัน

ประชาธิปไตยท้องถิ่น

- การเสมอภาค - การใช้สิทธิ - เสรีภาพ - อำนาจของประชาชน - ประชาธิปไตยท้องถิ่น - ร่วมกลุ่มเพื่อให้เข้มแข็ง - นำเสนอข้อมูลเพื่อทำแผนชุมชน	- เข้าร่วมเวทีประชาคม - สำรวจข้อมูลความต้องการด้านต่าง ๆ - อิศระด้านความคิด - จัดทำข้อมูล - ประเมินทำแผน - ความสามัคคี

2. อาชีพหลักกับบัญชีครัวเรือน (เศรษฐกิจพอเพียง)

ผู้รับผิดชอบคือ นายสาฟีอี โต๊ะบู คณะทำงานจังหวัดรับผิดชอบพื้นที่ตำบลสาคร
นายพัก สันบาหมิน คณะทำงานจังหวัดรับผิดชอบพื้นที่ตำบลทุ่งบุหลัง
โดยในกลุ่มได้สรุปและมีรายละเอียดดังนี้

1. สวนยาง

- การรวมกลุ่มกันทำปุ๋ยหมัก
- การทำปุ๋ยใช้เอง
- กลุ่มรับซื้อน้ำยาง
- การเลี้ยงสัตว์ในสวนยาง (แพะ)
- การใช้ปุ๋ยคอกแทนปุ๋ยเคมี

ปุ๋ยยางปีละ 7,000 บาท

ทำปุ๋ยใช้เอง ละทุน 3,000 บาท ลดลง 4,000 บาท ปุ๋ยน้ำชีวภาพ สูตรปัญญาชาวบ้าน
รวมกันสมาชิก 100 คน ขยราคาต่ำกว่าแต่ได้ผลปีละ 1 ครั้ง

หุ้่นละ 100 บาท 20 หุ้่น 2,000 ได้ผลปีละ 4,000 บาท

ปุ๋ยเคมีมัก 3 กระสอบ ผ่อน 1,300 = 3,900 บาท

ทำปุ๋ยชีวภาพรวมกลุ่ม ลดไป ครั้งกระสอบ 50% 3,900 บาท - 650 บาท = 3,250 บาท

ช่วยเหลือ ในเรื่องของสิ่งแวดล้อม ผลผลิตดีขึ้น การใช้สมุนไพรแทนสารเคมี

2. สวนผัก

- การใช้ปุ๋ยชีวภาพ
- ใช้พืชผักสมุนไพรแทนสารเคมี
- ใช้เศษปลาทำปุ๋ย

3. ประมง

- เก็บเงินซื้ออวนเงินสด (ลดต้นทุนการผลิต)
- มาดอวดเอง
- แปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า (อาหารทะเล) หอยลิ้ม , ปลาลิ้ม , ปลาเค็ม , มันกุ้ง , มันปู , กะปิ

ประมง อวน น้ำมัน เรือ เครื่อง = 75,000 บาท - 100,000 บาท

มาดอวนเอง 4,000 บาท ในระยะเวลา 3-5 เดือน

รวมหุ้่นกันซื้ออวนสำหรับการประกอบอาชีพประมง

(300 บาท - 500 บาท) ซื้ออวนราคาต่ำกว่าท้องตลาด ลด 15 บาท - 250 บาท มีกำไรปันผลคืน

ปูตัวเล็กราคา 50 บาท - แกะเนื้อกิโล = 250 บาท แกะเนื้อ ได้ 390 บาท

3. สวัสดิการกับบัญชีครัวเรือน (พลังงาน สุขภาพ กับบัญชีครัวเรือน)

โดยในกลุ่มได้สรุปและมีรายละเอียดดังนี้

ทำแพ

- กลุ่มออมทรัพย์ สวัสดิการเดือนละ 5 บาท
- โดยฝากทุกเดือน
- สิ้นปีจะมีการสมทบ เกิด 500 บาท ให้แม่
- มีการปันผลในรอบปี เด็กหูน 500 บาท
- มีการจ่ายชากาด นอนโรงพยาบาล คื่นละ 200 ปี ไม่เกิน 5 คื่น
- ชรา 60 ปี ขึ้น ปีละ 500 บาท
- เสียชีวิต 3,000 บาท
- ผู้พิการ ปีละ 500 บาท
- ออมทรัพย์สิ้นค้าตามสั่ง วงเงินไม่เกิน 60,000 บาท สำหรับลูกค้าชั้นดี
- จัดตั้งกลุ่มอาชีพให้เยาวชน สมาชิก 20 คน ปุ๋ยหมัก

เกตรี

- ออมวันละบาท คน / เดือน	- ผู้พิการ
- เสียชีวิต 500 บาท	- อุบัติเหตุ
- นอนโรงพยาบาล ครั้งละ 300 บาท	- ของขวัญเด็กแรกเกิด
- ทุนการศึกษา	- ขึ้นบ้านใหม่ 500 บาท

เกาะสาหร่าย

กองทุนเรือฉุกเฉิน มีสมาชิก 1,620 คน สมทบคนละ วันละ 5 บาท / เดือน

ค่าจ้างเหมาเรือ 800 บาท

ค่านอนโรงพยาบาล 50 บาท ไม่เกิน 3 ครั้ง / ปี

กองทุนฌาปนกิจ ครัวละ 20 บาท ต่อ 1 คน

ได้รับเงินสนับสนุนจาก พ อ ช. สสส. อบต.

สาคร

ออมทรัพย์ สมทบเดือนละ 20 บาท / ครัวเรือน

บริการให้เช่าเรือการจัดเลี้ยง ค่าบริการครั้งละ 1,500 บาท

กองทุนฌาปนกิจ ศพละ 1,500 บาท พร้อมอุปกรณ์ในการทำศพ จัดอาหารเลี้ยงร่วมด้วย

หลังทำบัญชีรับ – จ่ายมีร้านค้าชุมชน แปรรูปอาหารทะเล

กองทุนอุปกรณ์ประมง ออมทรัพย์ มีสมาชิกประมาณ 120 คน

สวัสดิการชุมชน 30 %

คนชรา - พิการ คนละ 300 บาท ต่อปี 30 ราย เด็กกำพร้า

สวัสดิการสมทบกองทุน 25 %

สวัสดิการคณะกรรมการ 35 %

บำรุงกลุ่ม 10%

ฉลุง

กลุ่มออมทรัพย์ เกิดจากการร่วมตัวกับกลุ่มแม่บ้าน

มีเงินออมประมาณ 8,000 บาท เก็บเดือนละ 100 บาท / เดือน

- เกิด 300
- นอนโรงพยาบาล 300
- เสียชีวิต 500
- เงินยืม ไม่กำหนดวงเงิน แต่ต้องผ่านการอนุมัติที่ประชุม
- มีบริการเกี่ยวกับอาหารตามสั่ง

ย่านซื่อ

สวัสดิการเรื่อง เกิด แก่ เจ็บ ตาย ซื้อสินค้าตามหลักอิสลาม ร้านป๊อ กลุ่มออมทรัพย์ บัญชีครัวเรือน กลุ่มแม่บ้าน ร้านค้าชุมชน ผลิตภัณฑ์ OTOP กำไรตอบแทนสมาชิกช่วยเหลือเรื่องการประกอบอาชีพ กลุ่มแม่บ้าน

- แปรรูปอาหารทะเล สาคร
- ร้านค้าชุมชน ย่านซื่อ
- บริการอาหารตามสั่ง ฉลุง / สาคร
- กองทุนกู้ยืม ฉลุง

กลุ่มออมทรัพย์ ฉลุง ย่านซื่อ เกาะสาหร่าย เกตรี ทำแพ

- กองทุนอุปกรณ์ประมง เกาะสาหร่าย
- กองทุนเรือจุกเงิน เกาะสาหร่าย

หลังทำบัญชีครัวเรือนเกิดการเปลี่ยนแปลง

กลุ่มออมทรัพย์ ย่านซื่อ ทำแพ เกตรี

แปรรูปอาหารทะเล สาคร

บริการจัดเลี้ยง สาคร

ร้านค้าชุมชน ย่านซื่อ สาคร

กลุ่มแม่บ้าน ย่านซื่อ

กลุ่มเยาวชนทำปุ๋ยชีวภาพ ทำแพ

ซื้อขายสินค้าตามหลักอิสลาม ย่านซื่อ ทำแพ

จำหน่ายปุ๋ย ย่านซื่อ ทำแพ

เกิดการจัดสวัสดิการดังนี้

1. การคลอด	5. คนเสียชีวิต
2. ทารก	6. อุบัติเหตุ
3. คนพิการ	7. นอนโรงพยาบาล
4. คนชรา	8. ขึ้นบ้านใหม่

4. ประเด็นหนี้สินกับบัญชีครัวเรือน (ทรัพย์สิน)

ผู้รับผิดชอบคือ นางสาวฝาคีม๊ะ เกนุ้ย
นางสาวสะอิด๊ะ สาคล

คณะทำงานจังหวัดรับผิดชอบพื้นที่ตำบลละงู
คณะทำงานจังหวัดรับผิดชอบพื้นที่ตำบลเกาะสาหร่าย

ระดับตำบลมีการรวมกลุ่ม

- น้ายาล้างจาน
- ชักผ้า ปลาแดดเดียว กะปิ กุ้งแห้ง
- ปลุกผักสวนครัว
- ปุ๋ยหมักชีวภาพ
- เลี้ยงปลา
- เป็ด ไก่
- ออมทรัพย์
- สถาบันการเงิน
- ร้านค้าชุมชน
- ข้าวโพดหวาน
- ร้านค้าข้าวสาร
- ตัดเย็บเสื้อผ้า
- โฮมสเตย์

ละงู พิมาน ร้านค้าโอท็อป
สาคร ดันหยงโป แหลมสน
สาคร ดันหยงโป แหลมสน เจ๊ะบิลัง ละงู พิมาน
ย่านซื่อ ทุ่งบุหลัง ดันหยงโป แหลมสน เกตรี พิมาน
ย่านซื่อ พิมาน
ย่านซื่อ เกาะสาหร่าย พิมาน
เกาะสาหร่าย ละงู เทศบาล ท่าแพ แหลมสน พิมาน
เกาะสาหร่าย พิมาน
สาคร พิมาน
ท่าแพ
เกาะสาหร่าย
สาคร
ดันหยงโป เกาะสาหร่าย แหลมสน ทุ่งบุหลัง สาคร

5. ทรัพย์สินกับบัญชีครัวเรือน

เครื่องมือทำมาหากิน

1. เรือ ซ่อมแซม ใช้เครื่องยนต์ตามขนาดเรือ	3. บ้านเรือน ซ่อมแซมเมื่อชำรุด ลดปริมาณ
2. รถ ขั้วไม่เกินความเร็วที่กำหนด มีเท่าที่จำเป็น	เฟอร์นิเจอร์ที่ตกแต่งภายในบ้าน ตู้เย็น
	โทรทัศน์เปิดเมื่อมีความจำเป็น
	4. สวนยาง สวนปาล์ม นา
	5. เครื่องประดับ เพชร พลอย

แก้ปัญหาด้วยตนเอง

1. ลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น
 - ค่าสาธารณูปโภค
 - ค่าน้ำมัน
 - ค่ากาแฟ
 - บุหรี่
 - ค่าเช่าของในตลาดจากสัปดาห์ที่ 1
 - งานสังคม งานแต่ง งานฉลอง ประเพณี บ้านเกิด
 - สิ้นค้าเงินผ่อน
2. ปลุกฝึกสวนครัว
 - กิน
 - ขาย
 - แจก
3. การออม
 - วันละบาท
 - เล่นแชร์
 - หยอดกระปุก
 - ออมทรัพย์
 - ฝากธนาคาร
4. อาชีพเสริมลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ ตั้ง
 - กลุ่มทำขนม
 - ปลาเค็ม
 - เลี้ยงปลา
 - ไก่
 - ทำปุ๋ยหมักชีวภาพ
 - ซื่อน้ำยาง
 - ฯลฯ
5. การใช้จ่ายที่มีเหตุผล
 - การศึกษา
 - ค่าเทอม
 - ค่าใช้จ่ายในการศึกษาเล่าเรียน ค่าเดินทาง
6. การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

ครัวเรือนต้นแบบ หมู่บ้านต้นแบบ ตำบลต้นแบบ

ลำดับที่	ครัวเรือนต้นแบบ	ชุมชนต้นแบบ	ตำบลต้นแบบ
1.	นางปาริณี หังสุ ต.ทุ่งบุหลัง	1. บ้านโคกพยอม ม.18 ต.ละงู อ.ละงู จ.สตูล	1. ตำบลทุ่งบุหลัง อ.ทุ่งหว้า
2.	นางไรรันห์ ธรรมชานมงคล 234 ม.3 ต.แหลมสน อ.ละงู	2. บ้านควนโต๊ะเง๊ะ ม. 5 ต.ท่าแพ อ.ท่าแพ จ.สตูล	2. ตำบลย่านซื่อ อ.ควนโดน
3.	นางกลีน แซ่เบ๊ ต. ละงู อ.ละงู	3. บ้านริมห้วย ม. 13 ต.ฉลุง อ.เมือง จ.สตูล	3. ตำบลเจ๊ะบิลัง อ.เมือง
4.	นางแสงโสม ดิงหวัง 381 หมู่ 14 ต.ละงู อ.ละงู	4. บ้านห้วยคล้า ม. 4 ต.ย่านซื่อ อ.ควนโดน จ.สตูล	4. ตำบลเกาะสาหร่าย อ.เมือง
5.	นางยลดา หลังลิ้ง ต.สาคร 219 ม. 2 ต.สาคร อ.ท่าแพ	5. บ้านโคก ม.3 ต.เกตุรี อ.เมือง จ.สตูล	
6.	สุดา ยามาเส้น ต.สาคร 129 ม. 2 ต.สาคร อ.ท่าแพ		
7.	นายหมาด หาสน่า ต.ฉลุง อ.เมือง		
8.	นางวัลนา เถาว์วัลย์ 68 ม.7 ต.ฉลุง อ.เมือง		
9.	นางอำรวน หลิมานัน ที่อยู่ 78 ม.9 ต.ฉลุง อ.เมือง		
10.	นางอ้อย ขาวนุ้ย 146 ม.7 ต.ฉลุง อ.เมือง		
11.	นายรอมาน สุขสง่า 24 ม. 1 ต.ย่านซื่อ อ.ควนโดน		
12.	นางมีตะ หมั่นสัน ต. ย่านซื่อ อ.ควนโดน		
13.	นางฮาเซี่ยะ หมั่นเหล็ม 139 ม. 1 ต.เกตุรี อ.เมือง 086-9688788		
14.	นางปนัดดา อาดำ 190 ม. 1 ต.เกตุรี อ.เมืองสตูล		
15.	นางเจ๊ะดาห์ หลีเยาว์ 195 ม. 6 ต.เจ๊ะบิลัง อ.เมืองสตูล		

ลำดับที่	ครัวเรือนต้นแบบ	ชุมชนต้นแบบ	ตำบลต้นแบบ
16.	นายอิสมาแอล มะสมัน ต.ตันหยงโป อ.เมือง		
17.	นายอุสมาน หมันยามิน 233 ม.1 ต.ตันหยงโป อ.เมือง		
18.	นางฟองจันทร์ ตะดู่ 309 ม.5 ต.เกาะสาหร่าย อ.เมือง		
19.	สมจิตร แซ่ลิ่ม ม. 5 ต.เกาะสาหร่าย อ.เมือง		
20.	นางหามีน๊ะ ขจัดภัย ม. 4 ต.เกาะสาหร่าย อ.เมือง		
21.	นายการิม เก็บกาเนิน 300/1 ถ.ยาตราสวัสดิ์ ต.พิมาน อ.เมืองสตูล		

12. ศึกษาข้อมูลการใช้จ่ายหมวดเพื่อสังคมจากบัญชีรับจ่ายเพื่อวิเคราะห์การให้ของคนในจังหวัดเพื่อวางแผนการจัดสวัสดิการร่วมกับมูลนิธิกองทุนชุมชนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนในจังหวัด สนับสนุนขบวนการภาคประชาชน

1. มีการวิเคราะห์ข้อมูลเฉพาะหมวดการลงทุนทางสังคม
2. เพื่อศึกษารูปแบบการช่วยเหลือทางสังคมที่คนท้องถิ่นทำ
3. นำรูปแบบการช่วยเหลือทางสังคมที่ได้จากการวิเคราะห์ร่วมกับมูลนิธิกองทุนชุมชนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนจังหวัดสตูล
4. เกิดการสังเคราะห์เป็นรูปแบบในการจัดสวัสดิการในท้องถิ่นจังหวัดสตูล
5. ถอดเป็นชุดความรู้การช่วยเหลือทางสังคมในบริบทจังหวัดสตูล
6. พิมพ์เป็นหนังสือเล่มเล็กเผยแพร่

การศึกษาค้นคว้าข้อมูลการใช้จ่ายหมวดการลงทุนเพื่อสังคมจากบัญชีรับจ่ายเพื่อวิเคราะห์การให้ของคนในจังหวัดเพื่อวางแผนการจัดสวัสดิการร่วมกับมูลนิธิกองทุนชุมชนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนในจังหวัด สนับสนุนขบวนการภาคประชาชน ตามเป้าหมายวัตถุประสงค์ ของมูลนิธิกองทุนชุมชนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนในจังหวัดที่มีเป้าหมายในการระดมทุน กระจายทุน และบริหารจัดการทุนด้วยตัวเอง ในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นอย่างยั่งยืน จากการวิเคราะห์บัญชีรับจ่ายพบว่าโดยทั่วไปครัวเรือนที่ทำบัญชีรับจ่ายมีการวางแผนการใช้จ่ายเงินทั้งในเรื่องการประหยัด การลดรายจ่าย การเพิ่มรายได้ และมีการวางแผนการออม

การปลดหนี้ การสร้างทรัพย์สิน และการรวมกลุ่มเพื่อช่วยเหลือกันรูปแบบต่างๆ ทั้งในรูปแบบกลุ่มออมทรัพย์ กองทุนสวัสดิการ แพชุมชน รีสอร์ทชุมชน การช่วยเหลือกันเป็นเครือข่ายเช่นเครือข่ายการจัดการทรัพยากร เครือข่ายการจัดสวัสดิการ อย่างไรก็ตามการวิเคราะห์ข้อมูลจากหมวดการลงทุนเพื่อสังคมโดยตรงยังไม่สามารถดำเนินการได้ แต่จากการดำเนินโครงการ ที่เป็นผลที่เกิดขึ้นในระหว่างการดำเนินโครงการ โดยไม่ได้อยู่ในเป้าหมายโดยตรง คือเกิดขึ้นที่บ้านเด็กกำพร้า บ้านเอมิเรตส์ ที่มาขอทำบัญชีรับจ่าย จนเกิดการจัดการภายในบ้านเด็กกำพร้า ให้มีการจัดการการเงิน มีการออม และมีการผลิตผลิตภัณฑ์เพื่อการใช้เอง และมีแผนในการที่จะพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อจำหน่าย มีแผนที่จะช่วยเหลือหมู่บ้านใกล้เคียง เพื่อสร้างรายได้ให้กับบ้าน การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น จากเดิมที่บ้านเอมิเรตส์ต้องขอรับบริจาค และต้องรอการช่วยเหลือจากข้างนอก เป็นสามารถวางแผนการใช้จ่ายของเด็กแต่ละคน และให้เด็กมีเงินออมทุกคน มีการผลิตผลิตภัณฑ์เพื่อการใช้เอง เช่นน้ำยาล้างจาน สบู่ และล่าสุดมีการปลูกผักกินเองที่สำคัญมีการทำบัญชีรับจ่ายต่อเนื่อง

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เป็นการสร้างคุณค่าความมีศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ เป็นการเปลี่ยนจากผู้รับเป็นผู้ให้ ทั้งโดยมนุษยธรรมและตามหลักศาสนาเป็นการให้ที่มีคุณค่าเป็นอย่างมาก

บ้านเด็กกำพร้า

1. การทำบัญชีรับจ่าย

บ้านเอมิเรตส์เริ่มดำเนินกิจกรรมเมื่อวันที่ 10 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2553 โดยได้รับความร่วมมือและคำชี้แนะจากคณะทำงานของตำบลลุง โดยในครั้งแรกที่เริ่มดำเนินโครงการได้ให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษาเป็นผู้เข้าร่วมโครงการ และชี้แจงให้ทราบถึงความสำคัญและความเป็นมาของคณะทำงานและเกี่ยวกับการทำบัญชีรับจ่าย ผ่านมา 1 สัปดาห์ ได้มีการรวบรวมเพื่อสรุปผลเป็นรายสัปดาห์ ปรากฏว่าแบบฟอร์มที่คณะทำงานของตำบลลุงให้มานั้นยากเกินไปสำหรับนักเรียน จึงได้มีการคิดแบบฟอร์มใหม่ที่กระชับและสอดคล้องกับวิถีการดำเนินชีวิตของเด็กเมื่อสิ้นเดือนจึงได้รวบรวมการทำบัญชีรายรับ – รายจ่ายของเด็กกำพร้าแต่ละคน ปรากฏว่ามีนักเรียนที่ทำบัญชีรายรับ รายจ่ายอย่างต่อเนื่อง จำนวน 17 คน จากนักเรียนมัธยมทั้งหมด 37 คน สรุปรายละเอียดดังนี้

รวมรายรับ	23,772 บาท
รวมรายจ่าย	8,670 บาท
เงินคงเหลือ	15,102 บาท

รายจ่ายแยกออกเป็น

1. ค่ารถกลับบ้าน	850 บาท	2. ค่าอาหาร	4,633 บาท
3. ค่าเสื้อผ้า	1,249 บาท	4. ของใช้ประจำวัน	546 บาท
5. ให้อาหารวัว	230 บาท	6. อุปกรณ์การเรียน	751 บาท

เมื่อมีการสรุปรายจ่ายและรายละเอียดการจ่ายแต่ละประเภททำให้รู้ว่าการทำบัญชีรายรับรายจ่ายนี้สามารถทำให้เด็กแต่ละคนเห็นถึงการจ่ายเงินของตนเอง ประชานโครงการฯ คือ นางสาวนุรีไอนี

เรื่องสกุล จึงได้มาปรึกษากับเจ้าหน้าที่ถึงวิธีการที่จะทำให้น้องๆ สามารถรู้รายจ่าย และมีเงินเหลือที่จะทำอะไรต่อไป ทางเจ้าหน้าที่จึงได้ประสานงานกับคณะทำงานของตำบลลุงเพื่อเข้ามาชี้แจงรายละเอียด คณะทำงานของตำบลลุง และในเดือนถัดมานักเรียนทุกคนในบ้านเอมิเรตส์ก็ได้ร่วมกันดำเนินกิจกรรมนี้ อย่างเต็มรูปแบบ โดยใช้รูปแบบพี่ช่วยน้อง คือมีการจับคู่ในการทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย ให้นักเรียนมัธยม คู่กับนักเรียนประถม เพื่อที่จะได้ช่วยแนะนำน้องๆ ให้สามารถทำบัญชีรายรับ – รายจ่ายของตนเองได้

2. การออมทรัพย์

และเมื่อสัปดาห์ที่มีการสรุปรายรับ – รายจ่าย ของทุกคนออกมา ได้มีการปรึกษาหารือถึงเงินคงเหลือของแต่ละคน จึงทำให้เกิดแนวคิดเกี่ยวกับการออมทรัพย์ขึ้นมา เพื่อให้เด็กกำพร้ามีเงินเก็บเพื่ออนาคตของตนเองในวันข้างหน้า ในเริ่มแรกให้นักเรียนออมทรัพย์ทุกวันอังคาร ซึ่งเป็นวันที่ได้รับเงินประจำสัปดาห์ครั้งละ 5 บาท ทำแบบนี้อยู่ 1 เดือน มีเงินออมทรัพย์อยู่จำนวน 1,440 บาท มีสมาชิกจำนวน 74 คน เด็ก 68 คน เจ้าหน้าที่ 6 คน ต่อมา ในเดือนสิงหาคม สัปดาห์แรกเก็บได้ 680 บาท จึงได้มีการปรึกษาหารือกันใหม่ถึงแนวทางเพื่อจะได้ง่ายสำหรับนักเรียนและผู้รับผิดชอบ จึงเสนอให้ทุกคนสามารถเป็นรายสัปดาห์ หรือรายเดือนก็ได้ตามความสะดวกของแต่ละคน

12. สนับสนุนการสร้างเครือข่าย และจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เครือข่ายการเรียนรู้เพื่อการจัดการตนเองด้านการจัดการทรัพยากรชายฝั่ง

1. มีการวิเคราะห์เชื่อมโยง เพื่อหาแนวทางการแก้ไข และสร้างภูมิคุ้มกันการพัฒนาเครือข่ายงานประเด็นให้มีความรู้ความเข้าใจในด้านต่างๆ และการบริหาร จัดการเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. เกิดแผนการจัดการทรัพยากรหลายรูปแบบ เช่น การจัดการทรัพยากรชายฝั่งการจัดการป่าไม้ ป่าชายเลน การจัดการน้ำ การจัดการทรัพยากรที่ดิน เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน
3. มีการประสานเชื่อมโยงและมีการวางแผนการทำงานเป็นเครือข่าย อย่างบูรณาการ กับหน่วยภาคีความร่วมมือต่างๆ
4. เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ การทำงานแบบเครือข่ายอย่างบูรณาการให้เกิดขึ้นในสังคมทั้งงานประเด็นและพื้นที่เพิ่มขึ้น อย่างมีประสิทธิภาพการพัฒนาเครือข่ายงานประเด็นให้มีความรู้ความเข้าใจในด้านต่างๆ
5. การพัฒนาเครือข่ายงานประเด็นให้มีความรู้ความเข้าใจในด้านต่างๆ และการบริหาร จัดการเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ การปฏิสัมพันธ์ของเครือข่าย เพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์

การฟื้นฟูทรัพยากรชายฝั่ง จากความร่วมมือใน การทำ “โครงการคนดีเหล็ก” กับโครงการจับความรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลง และ โครงการการวิจัยเชิงปฏิบัติการพัฒนาระบบการจัดการข้อมูลตำบลเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจพัฒนาเชิงพื้นที่ กรณีจังหวัดสตูล ในการจัดทำฐานข้อมูลประชากร ทรัพยากร

รายรับรายจ่าย และการวิเคราะห์วิถีพอเพียง เกิดการจัดระบบฐานข้อมูลชุมชนอย่างเป็นระบบ และมีการใช้ข้อมูลในการตัดสินใจในการจัดทำแผนชุมชน และแผนเครือข่ายการจัดการทรัพยากรชายฝั่ง

กระบวนการนี้มีความสำคัญ มีความเกี่ยวข้องต่อความสำเร็จทั้งหมดของโครงการฯ ดังนั้น ความสำเร็จที่อยากเห็น กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันเป็นเครือข่าย จาก 1 ชุมชนเป็นหลายชุมชน จาก 1 ตำบลเป็นหลายตำบล จากหลายตำบลเป็นจังหวัด และเป็นภูมินิเวศน์ มีการวางแผนงานการขับเคลื่อนเครือข่ายร่วมกับภาคีความร่วมมือ และผลักดันแผนงานเข้าสู่ องค์การบริหารส่วนตำบลและภาคีความร่วมมือต่างๆอย่างเป็นระบบ ทะเลเป็นแหล่งทรัพยากรที่ประชาชนตลอดแนวชายฝั่ง และบางครั้งประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่อื่นๆ ก็มาหาประโยชน์ ทั้งทะเลเป็นแหล่งทรัพยากรที่ไปหล่อเลี้ยงบุคคล ส่วนใหญ่ ทะเลจึงจำเป็นต้องได้รับการดูแลรักษาอย่างดีเพื่อให้สามารถเป็นแหล่งทรัพยากรที่ไปหล่อเลี้ยงคนหมู่มาก

เพื่อให้ “กระบวนการจัดทำ-เรียนรู้ และลงมือแก้ตามแผนและข้อเสนอชุมชนตำบล เพื่อจัดการปัญหาด้านการจัดการทรัพยากรชายฝั่ง” มีลักษณะเป็นไปตามที่กำหนดหรือตามที่คาดหวังข้างต้น, จึงได้มีการสร้างเสริม “ปัจจัยเอื้อ” สนับสนุนการพัฒนาเป็นเครือข่าย โดยให้มีการหารือกันในระดับเกาะสาหร่ายทุกหมู่บ้าน ตำบลเจ๊ะบิลัง ตำบลตันหยงโป ตำบลสาคร ตำบลท่าแพ และจะขยายไปในตำบลละงู ตำบลแหลมสน ตำบลขอนแก่น ตำบลทุ่งบุหลัง เสนอให้คณะทำงานทุกตำบลเป้าหมายเสนอแผนเข้าสู่องค์การบริหารส่วนตำบลและผลักดันเป็นข้อบัญญัติของทุกตำบลเป้าหมาย พร้อมทั้งมีข้อตกลงร่วมกันในตำบลเป้าหมายเป็นสัญญาประชาคม ในการร่วมกันลดละเลิกเครื่องมือทำลายล้าง ในการจับสัตว์น้ำ ทำธนาคารปู ปล่อยสัตว์น้ำ กันแนวเขตจับสัตว์น้ำ อนุรักษ์ป่าชายเลน อนุรักษ์อื่นๆร่วมกับเครือข่ายประมงพื้นบ้าน และองค์กรพัฒนาเอกชนในพื้นที่ และภาคีความร่วมมือทั้งที่เป็นราชการและไม่ใชราชการ

จากกระบวนการหรือสิ่งที่ได้ทำข้างต้น ได้เกิด “ผลผลิต” แผนงานการจัดการทรัพยากรชายฝั่ง โดยเน้นเรื่องการแก้ปัญหาการใช้เครื่องมือประมงผิดประเภทของชาวประมงในพื้นที่ตำบลใกล้เคียง ทั้งมาตรการด้านกฎหมาย และการรณรงค์ส่งเสริมสร้างจิตสำนึกการใช้เครื่องมือเพื่อการอนุรักษ์สัตว์น้ำทางโครงการความร่วมมือฯ ได้สนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ใช้ข้อมูลในการจัดการทรัพยากรและการทำงานแบบเครือข่าย และสนับสนุนให้คณะทำงานตำบลเกาะสาหร่ายเสนอแผนงานในการดูแล ทรัพยากรสัตว์น้ำ ในรูปแบบการทำงานเป็นเครือข่ายกับตำบลใกล้เคียงและภาคีความร่วมมือที่เกี่ยวข้อง แต่ยังคงอยู่ในช่วงของการเสนอแผนกับตำบลเครือข่าย เช่น ตำบลเกาะสาหร่าย ตำบลเจ๊ะบิลัง ตำบลตันหยงโป ตำบลสาคร

แผนงานการจัดการทรัพยากรชายฝั่ง งบประมาณสนับสนุนตามแผนงาน ต่อยอดเครือข่ายการจัดการทรัพยากรชายฝั่งจากโครงการความร่วมมือเพื่อแก้ปัญหาความยากจนพัฒนาสังคมและสุขภาวะ

1. ธนาคารปูไข่
2. กันแนวเขต
3. ลดละเลิกเครื่องมือทำลายล้าง
4. ประสานความร่วมมือกับภาคี ตำบลใกล้เคียง

โครงการธนาคารปูไข่ คณะทำงานโครงการ

1. นายสุรัตน์ อังสุภานิตย์ ประธาน
2. นายสุวรรณ ดีการสม รองประธาน
3. นายวัชรินทร์ ยาวาระยะ เลขานุการ
4. นายจู่เซ็ก แซ่กวนยีน กรรมการ
5. นางเยวหระ อุไสนี กรรมการ
6. นางสาวอติยะ เส้นสมมาตร กรรมการ
7. นายสำสุเด็น ใบดี ที่ปรึกษา
8. นายเปิน ลัดเลีย เจริญญิก
9. นายอารีย์ เหมรา กรรมการ
10. นายกิริยา แซะอาหล่า กรรมการ
11. นายสุรัช สุวาล่า กรรมการ
12. นายเจ๊ะหมาดียกาเดียก กรรมการ
13. นายวีระ ยีละงู กรรมการ

วัตถุประสงค์และกิจกรรม

1. ปลุกจิตสำนึก
2. พัฒนาเป็นหลักสูตรท้องถิ่น (การอนุรักษ์พันธุ์ปูม้า)
3. แบ่งแยกแนวเขตอย่างถาวร
4. ขอความร่วมมือ และสร้างความร่วมมือจากบุคคลภายนอก
5. กำหนดเป็นข้อบังคับระดับตำบล
6. แจกคอกปูไข่กับครัวเรือน ขนาด
7. แต่งตั้งคณะทำงานระดับตำบล (โชน) ประกอบด้วยตำบลเกาะสาหร่าย ตำบลเจ๊ะบิลัง ตำบลสาคร ตำบลทุ่งรีน ตำบลตันหยงโป
8. ประชุมวางแผนงานระดับตำบล และท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง
9. ประกาศกฎ ข้อบังคับใช้ในระดับตำบล

หลักการและเหตุผล

จากผลการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้สำรวจมานั้น ปัญหาในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมซึ่งจัดอยู่ในแผนงานอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำนั้น ไม่ได้ถือเป็นปัญหาเฉพาะของพื้นที่บ้านเกาะยะระโศตุน้อยเท่านั้น แต่เป็นปัญหาร่วมของผู้ประกอบอาชีพประมงชายฝั่งในพื้นที่บริเวณนี้ทั้งหมด ทั้งจากตำบลตันหยงโป ตำบลเจ๊ะบิลัง และตำบลสาคร จึงถือเป็นปัญหาเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการจัดการให้เป็นระบบ มีความยั่งยืนและเป็นรูปธรรมให้มากที่สุด เพราะเมื่อได้ศึกษาถึงข้อมูลด้านทรัพยากรธรรมชาติทางทะเลของจังหวัดสตูลแล้ว พบว่าพื้นที่ชายฝั่งทะเลด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของจังหวัดสตูล ซึ่งประกอบด้วย

ตำบลเกาะสาหร่าย ตำบลตันหยงโป ตำบลเจ๊ะบิลัง และรวมถึงตำบลสาคร นับเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของทรัพยากรสัตว์น้ำทะเลชายฝั่งมากที่สุดแห่งหนึ่งของจังหวัด และในบริเวณพื้นที่เหล่านี้ก็เป็นแหล่งที่ชาวประมงทั้งในพื้นที่ตำบลเกาะสาหร่าย และจากพื้นที่ต่างๆ ที่ประกอบอาชีพประมงชายฝั่งใช้เป็นแหล่งทำมาหากิน และแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรสัตว์น้ำเหล่านี้ ซึ่งต่างก็ใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์ที่แตกต่างกัน อีกทั้งยังพยายามแข่งขันกันเพื่อตกตวงและกอบโกยผลประโยชน์ให้ได้มากที่สุด โดยไม่ได้คำนึงถึงผลกระทบต่างๆ ที่จะตามมาในอนาคต ซึ่งเมื่อระยะเวลาผ่านไปทรัพยากรสัตว์น้ำที่มีอยู่อย่างมากมาย ก็เริ่มจะขาดแคลน ก็เกิดปัญหาการแข่งขันกันระหว่างกลุ่มอาชีพที่ใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์ต่างที่ต่าง และพยายามที่จะโยนไปสู่อีกฝ่ายหนึ่ง และเมื่อมีชาวประมงบางส่วนที่เริ่มมีแนวคิดที่จะทำการอนุรักษ์ และพยายามกำหนดกฎเกณฑ์ต่างๆ เพื่อร่วมกันใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนในอนาคต แต่ชาวประมงอีกบางส่วนก็ไม่ยอมรับในกฎเกณฑ์เหล่านี้เพราะถือว่าตนเอง ไม่ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดกฎเกณฑ์เหล่านั้น เพราะถือว่ากลุ่มของตนเองไม่ได้รับความเป็นธรรมและกำลังถูกเอาเปรียบตลอดมา จึงนับเป็นปัญหาที่สำคัญที่ต้องรีบดำเนินการแก้ไขอย่างเร่งด่วนต่อไป

จากปัญหาต่างๆ ที่ได้กล่าวมาทั้งหมด จึงจำเป็นที่หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐ ภาคประชาสังคมและภาคประชาชน จะต้องเข้ามามีบทบาทและร่วมกระบวนการในการแก้ไขปัญหา เพราะหากปล่อยให้ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด ดำเนินการแต่เพียงฝ่ายเดียวคงแก้ไขปัญหานี้ไม่ได้อย่างแน่นอน หรือหากแก้ไขได้ก็คงไม่มีความยั่งยืนเพราะจะถือเป็นเหตุผลให้อีกฝ่ายเอามาเป็นข้ออ้างในการไม่ยอมรับกฎเกณฑ์ต่างๆ ได้ การจัดทำโครงการ บริหารจัดการทรัพยากรชายฝั่งอย่างยั่งยืนแบบบูรณาการในครั้งนี้ ถือเป็นทางออกที่ดีที่สุดในการแก้ไขปัญหา เพราะถือเป็นการนำเอาภาครัฐ ซึ่งประกอบด้วย สำนักงานประมงจังหวัด อำเภอเมืองสตูล อำเภอท่าแพ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่าย องค์การบริหารส่วนตำบลตันหยงโป องค์การบริหารส่วนตำบลเจ๊ะบิลัง องค์การบริหารส่วนตำบลสาคร เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองตำบลเกาะสาหร่าย เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองตำบลตันหยงโป เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองตำบลเจ๊ะบิลัง และเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองตำบลสาคร รวมถึงหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ ร่วมกับหน่วยงานภาคประชาสังคม คือคณะทำงานโครงการความร่วมมือเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนและสุขภาวะจังหวัดสตูล และหน่วยงานภาคประชาสังคมอื่นๆ ร่วมกับภาคประชาชน คือกลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากร และกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพประมงชายฝั่งทุกพื้นที่ ให้มีส่วนร่วมในการจัดทำแนวเขตและระเบียบข้อบังคับที่จะใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำชายฝั่งในพื้นที่แห่งนี้ เพื่อร่วมกันอนุรักษ์ ร่วมกันดูแล และร่วมกันใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำทะเลชายฝั่งอย่างมีแบบแผน และยั่งยืน
2. เพื่อให้มีการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำทะเลชายฝั่งแบบมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐ ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน
3. เพื่อให้มีการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำทะเลชายฝั่งแบบบูรณาการร่วมกันระหว่างท้องถิ่น คือตำบลเกาะสาหร่าย ตำบลตันหยงโป ตำบลเจ๊ะบิลัง และตำบลสาคร

4. เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาความขัดแย้งของผู้ประกอบอาชีพประมงชายฝั่ง ในเรื่องการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ในการประกอบอาชีพ

พื้นที่ดำเนินการ

ตำบลเกาะสาหร่าย	อำเภอเมืองสตูล	จังหวัดสตูล
เทศบาลเมืองสตูล	อำเภอเมืองสตูล	จังหวัดสตูล
ตำบลเจ๊ะบิลัง	อำเภอเมืองสตูล	จังหวัดสตูล
ตำบลตันหยงโป	อำเภอเมืองสตูล	จังหวัดสตูล
ตำบลท่าแพ	อำเภอท่าแพ	จังหวัดสตูล
ตำบลสาคร	อำเภอท่าแพ	จังหวัดสตูล
ตำบลละงู	อำเภอละงู	จังหวัดสตูล
ตำบลแหลมสน	อำเภอละงู	จังหวัดสตูล
ตำบลขอนคลาน	อำเภอทุ่งหว้า	จังหวัดสตูล
ตำบลทุ่งบุหลัง	อำเภอทุ่งหว้า	จังหวัดสตูล
ตำบลเกาะสาหร่าย	อำเภอเมืองสตูล	จังหวัดสตูล

กลุ่มเป้าหมาย

นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ทั้ง 10 ตำบล
 สมาชิก อบต.ทุกคน
 กำนัน/ผู้ใหญ่บ้านทุกคน
 คณะผู้บริหารท้องถิ่น
 ผู้นำศาสนาทุกคน
 ผู้อำนวยการสถานศึกษาในพื้นที่ติดชายฝั่งทะเลทั้ง 4 ตำบล
 กลุ่มอนุรักษ์
 ตัวแทนกลุ่มอาชีพประมงชายฝั่งทุกกลุ่ม
 คณะทำงานโครงการความร่วมมือฯ
 ภาควิชาความร่วมมือทั้งภาคส่วนราชการและเอกชน

เป้าหมายเชิงปริมาณ

1. มีผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ 3 ครั้ง จำนวน 250 คน
2. มีแนวเขตการอนุรักษ์เพื่อการประกอบอาชีพ พร้อมติดตั้งป้ายแผนที่และแนวเขต จำนวน 12 จุด
3. มีระเบียบ ข้อบังคับการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำทะเลชายฝั่ง จำนวน 1 ชุด
4. มีคณะกรรมการภาคีเครือข่ายการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำทะเลชายฝั่งจำนวน 1 คณะ
5. มีกลุ่มอาสาสมัครเพื่อเฝ้าระวัง ดูแลการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำทะเลชายฝั่ง จำนวน 4 คณะ

เป้าหมายเชิงคุณภาพ

1. เกิดความร่วมมือกัน ระหว่างกลุ่มอนุรักษ์ และกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพประมงชายฝั่งในพื้นที่ต่างๆ
2. ในการร่วมกันอนุรักษ์ ร่วมกันดูแล และร่วมกันใช้ประโยชน์จากทรัพยากรสัตว์น้ำทะเลชายฝั่ง
3. เกิดจิตสำนึกที่ดีต่อประชาชนในพื้นที่ตำบลต่างๆ ทั้ง 4 ตำบล ในการร่วมกันดูแล และอนุรักษ์ ทรัพยากรสัตว์น้ำทะเลชายฝั่ง
4. เกิดเป็นชุมชนต้นแบบ และตำบลบูรณาการต้นแบบ ในการร่วมกันบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ ทะเลชายฝั่ง

ขั้นตอนการดำเนินการ

1. จัดประชุมคณะกรรมการดำเนินงานเพื่อ...
2. กำหนดกรอบ รูปแบบและวิธีดำเนินงานกิจกรรม
3. กำหนดผู้รับผิดชอบ และประสานงานแต่ละกิจกรรม
4. กำหนดกลุ่มเป้าหมายที่จะเข้าร่วมโครงการ
5. สรุปยอดงบประมาณเพื่อประสานงานกับหน่วยงานที่จะขอสนับสนุน
6. เสนอโครงการเพื่อขอสนับสนุนงบประมาณ
7. ดำเนินกิจกรรม/โครงการ
8. ติดตามประเมินผลโครงการ

วิธีดำเนินการ

1. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำทะเลชายฝั่งครั้งที่ 1 กลุ่มเป้าหมายจำนวน 50 คน เป้าหมายเพื่อกำหนดแนวเขตและระเบียบข้อบังคับเบื้องต้นตามกรอบความต้องการของพื้นที่ตำบลเกาะสาหร่าย
2. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำทะเลชายฝั่งครั้งที่ 2 กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 100 คน เป้าหมาย เพื่อร่วมกันพิจารณาแนวเขต และกำหนดระเบียบ ข้อบังคับ ที่ จะ ใช้ ในการบริหาร จัดการทรัพยากรสัตว์น้ำทะเลชายฝั่งอย่างยั่งยืนแบบบูรณาการ
3. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำทะเลชายฝั่งครั้งที่ 3 กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 100 คน เป้าหมาย
 1. เพื่อร่วมกันลงมติการกำหนดแนวเขต และระเบียบ ข้อบังคับ ที่ จะใช้ในการบริหารจัดการ ทรัพยากรสัตว์น้ำทะเลชายฝั่งอย่างยั่งยืนแบบบูรณาการ
 2. เพื่อคัดเลือกและแต่งตั้งคณะกรรมการภาคีเครือข่ายการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ ทะเลชายฝั่งอย่างยั่งยืนแบบบูรณาการ
 3. เพื่อจัดตั้งและรับรองกลุ่มอาสาสมัครเพื่อเฝ้าระวังและดูแลการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์ น้ำทะเลชายฝั่งอย่างยั่งยืนแบบบูรณาการ จัดวางและติดตั้งป้ายแผนที่และแนวเขตใน บริเวณพื้นที่ที่กำหนด

งบประมาณดำเนินการ

ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากโครงการความร่วมมือเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนและสุขภาวะ จังหวัดสตูล จำนวน 72,000 บาท เพื่อใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการ ประกอบด้วย

1. ค่าอาหารของผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน 3 ครั้งๆละ 1 มื้อๆละ 60 บาท
จำนวน 260 คน (250x60x3) เป็นเงิน 45,000 บาท
2. ค่าอาหารว่างของผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน 3 ครั้งๆละ 1 มื้อๆละ 20 บาท
จำนวน 300 คน (250x20x3) เป็นเงิน 15,000 บาท
3. ค่าเดินทางของผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน 3 ครั้ง (เหมาจ่ายเป็นรายตำบล)
จำนวน 4 ตำบล ตำบลๆ 1,000 บาท/ 1 ครั้ง(4x1,000x3) เป็นเงิน 12,000 บาท

ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 30,000 บาท โดยขอรับการสนับสนุนจาก

- องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่าย จำนวน 15,000 บาท
 - องค์การบริหารส่วนตำบลตันหยงโป จำนวน 5,000 บาท
 - องค์การบริหารส่วนตำบลเจ๊ะบิลัง จำนวน 5,000 บาท
 - องค์การบริหารส่วนตำบลสาคร จำนวน 5,000 บาท
4. เพื่อใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการจัดทำและติดตั้งป้ายแผนที่แนวเขตชนิดสะท้อนแสง ขนาด 3x เมตร
จำนวน 12 จุดๆละ 2,500 บาท (12x2,500) เป็นเงิน 30,000 บาท

รวมค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น จำนวน 102,000 บาท

หมายเหตุ ค่าใช้จ่ายทุกรายการสามารถถัวเฉลี่ยกันได้

หน่วยงานรับผิดชอบโครงการ

- โครงการความร่วมมือเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนและสุขภาวะ ตำบลเกาะสาหร่ายหน่วยงานสนับสนุน
- โครงการความร่วมมือเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนและสุขภาวะ จังหวัดสตูล
- องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่าย
- องค์การบริหารส่วนตำบลตันหยงโป
- องค์การบริหารส่วนตำบลเจ๊ะบิลัง
- องค์การบริหารส่วนตำบลสาคร

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. มีการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำทะเลชายฝั่งอย่างมีแบบแผน และยั่งยืนขึ้น
2. มีการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำทะเลชายฝั่งแบบมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐ ภาค ประชาสังคมและภาคประชาชนขึ้น
3. การบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำทะเลชายฝั่งแบบบูรณาการร่วมกันระหว่างท้องถิ่นคือตำบลเกาะสาหร่าย ตำบลตันหยงโป ตำบลเจ๊ะบิลัง และตำบลสาครขึ้น
4. ปัญหาความขัดแย้งของผู้ประกอบอาชีพประมงชายฝั่ง ในเรื่องการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ในการประกอบอาชีพได้รับการแก้ไข

การประเมินผลโครงการ

1. จัดประชุมคณะกรรมการฯ เพื่อติดตามและประเมินผล เดือนละ 1 ครั้ง
2. จัดเก็บสถิติจำนวนปริมาณสัตว์น้ำจากผู้ประกอบอาชีพประมงชายฝั่ง และประเมินเดือนละ 1 ครั้ง
3. จัดเก็บสถิติจำนวนผู้ประกอบอาชีพประมงชายฝั่งที่ไม่ปฏิบัติตามระเบียบและประเมินเดือนละ 1 ครั้ง

ทั้งผลผลิตและผลลัพธ์การเปลี่ยนแปลงนี้ มันได้สะท้อนถึง กระบวนการจัดการทรัพยากรชายฝั่ง ที่มีในจังหวัดสตูลมีชมรมประมงพื้นบ้านเป็นองค์กรชุมชนจัดตั้งโดยโครงการเซฟอันดามัน มีพื้นที่ดำเนินงานเดิม 18 หมู่บ้าน ในช่วงเกิด สึนามิ ปัจจุบันเหลือพื้นที่ดำเนินการประมาณ 6 หมู่บ้านคือ

1. บ้านตันหยงกลิง หมู่ที่ 2 ตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอเมือง
2. บ้านสาครใต้ หมู่ที่ 2 ตำบลสาคร อำเภอท่าแพ
3. บ้านหัวหิน หมู่ที่ 1 ตำบลละงู อำเภอละงู
4. บ้านหลอมป็น หมู่ที่ 14 ตำบลละงู อำเภอละงู
5. บ้านปากบารา หมู่ที่ 2 ตำบลปากน้ำ อำเภอละงู
6. บ้านขอนคลานตะวันตก หมู่ที่ 2 ตำบลขอนคลาน อำเภอทุ่งหว้า

โดยมีมูลนิธิชัยพัฒนา ได้สนับสนุนการจัดการทรัพยากรชายฝั่งในตำบลเกาะสาหร่ายในการ ทำธนาคารปูไข่ในหมู่ที่ 4 ยะระโตดน้อย หมู่ที่ 5 บ้านเกาะสาหร่าย หมู่ที่ 6 บ้านตะโล๊ะน้ำ และสนับสนุนการอนุรักษ์เต่าทะเล บ่อเต่า หมู่ที่ 6 บ้านตะโล๊ะน้ำ

จากกระบวนการและผลลัพธ์การเปลี่ยนแปลงข้างต้น, มี “ข้อสังเกต/ข้อค้นพบใหม่ๆ” ที่เกี่ยวกับ “ปัจจัย/เงื่อนไขหรือกลยุทธ์ที่เอื้ออำนวย” และ “ปัจจัย/เงื่อนไขที่เป็นอุปสรรค” ที่จะส่งผลต่อความสำเร็จของ “กระบวนการจัดทำ-เรียนรู้ และลงมือแก้ตามแผนและข้อเสนอชุมชนตำบลเพื่อจัดการปัญหาด้านการจัดการทรัพยากรชายฝั่ง” พบว่าการดำเนินชีวิตของชาวประมงพื้นบ้านมีความเชื่อมโยงกับระบบแพปลาอย่างเหนียวแน่น ที่พบเห็นโดยทั่วไปแพจะลงทุน เรือ เครื่องยนต์ อวน ให้กับชาวประมงพื้นบ้านโดยให้ใช้ก่อนแล้วค่อยตัดจ่ายเมื่อเอา ปู ปลา กุ้ง หอย มาขายที่แพที่ลงทุนให้ ระหว่างที่รอการออกทะเล มีความจำเป็นต้องใช้สอยอะไร ก็มาเปิดเงินจากแพล่วงหน้าไปก่อน จุดที่ทำให้ชาวประมงพื้นบ้านเป็นหนี้พอกพูน

คืออายุการใช้งานของอวนไม่เกิน 6 เดือน ก็ต้องเปลี่ยนใหม่ และฤดูกาลผลิตเปลี่ยนก็ต้องเปลี่ยนเครื่องมือ ปฏิทินการผลิตของชาวประมงพื้นบ้านจะเปลี่ยนทุก 3-4 เดือน ช่วงหน้ามรสุม 4-6 เดือน (ประมาณ เดือน พฤษภาคม-ตุลาคม) เป็นช่วงของการออกวางอวนกุ้ง หลังจากนั้นก็จะเปลี่ยนเป็นอวนปลาทราย ปลาทุ อื่นๆแล้วแนวพื้นที่ การเปลี่ยนเครื่องมือแต่ละครั้งหมายถึงต้องคิดหนี้เพิ่ม ยกเว้นครัวเรือนที่มีการบริหาร การเงินดีจึงจะสามารถหลุดพ้นจากการเป็นหนี้ ดังนั้นหากจะวางแผนการจัดการทรัพยากรชายฝั่งก็ต้องมี คำตอบในเรื่องการแก้ปัญหาหนี้สินพอกพูนและหนี้สินนอกระบบให้กับชาวประมงพื้นบ้านด้วย ถึงจะเป็น การแก้ปัญหาแบบครบวงจร ทางออกที่พบคือ กลุ่มออมทรัพย์ ร้านค้าชุมชน แพชุมชน อยู่ซ่อมสร้างเรือ กองทุนอุปกรณ์ประมง การแปรรูปสัตว์น้ำ ตัวอย่างที่เกิดขึ้นในพื้นที่เป็นผลลัพธ์ ปรากฏอยู่ในกลุ่มตำบล

1. บ้านตันหยกกลิง หมู่ที่ 2 ตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอเมือง แพชุมชน ร้านค้าชุมชน
2. บ้านสาครใต้ หมู่ที่ 2 ตำบลสาคร อำเภอท่าแพ ร้านค้าชุมชน การแปรรูปสัตว์น้ำ
3. บ้านหัวหิน หมู่ที่ 1 ตำบลละงู อำเภอละงู แพชุมชน ร้านค้าชุมชน
4. บ้านหลอมป็น หมู่ที่ 14 ตำบลละงู อำเภอละงู การแปรรูปสัตว์น้ำ
5. บ้านขอนคลานตะวันตก หมู่ที่ 2 ตำบลขอนคลาน อำเภอทุ่งหว้า แพชุมชน
6. บ้านตะโล๊ะน้ำ หมู่ที่ 6 ตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอเมือง กองทุนอุปกรณ์ประมง

13. สนับสนุนการจัดเวที เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จากชุมชนต้นแบบจัดการตนเองด้านอาชีพ ประมงและเศรษฐกิจชุมชน เพื่อยกระดับชุมชนประมงพื้นบ้าน และเศรษฐกิจชุมชนใน ตำบลเป้าหมาย

1. มีการวิเคราะห์ข้อมูลบัญชีรับจ่ายอย่างเชื่อมโยง เพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหาของชุมชน ตำบล ในด้านการพัฒนาอาชีพหลักของท้องถิ่น และการแก้ไขปัญหาด้านการจัดการ การตลาดโดยชุมชน
2. สนับสนุนรูปธรรมความสำเร็จในการแก้ปัญหาด้านการตลาดโดยชุมชน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในการดำเนินงานร่วมกัน ได้พัฒนาความรู้และร่วมกันแก้ปัญหา

การพัฒนาอาชีพหลักการจัดการแพโดยชุมชน พื้นที่ดำเนินการ ต.ขอนคลาน ต.ละงู ต.เกาะสาหร่าย จังหวัดสตูลมีภูมิประเทศเป็นพื้นที่ราบเชิงเขา ซึ่งมีอาชีพหลักคือ ทำสวนยาง สวนปาล์ม สวนผลไม้ และมีพื้นที่นาบ้างเป็นบางตำบล และพื้นที่ตามแนวชายฝั่ง(พื้นที่ตามแนวชายฝั่งหมายถึงพื้นที่ ในรัศมี 3,000 เมตรตามกฎหมาย) อาชีพหลักคือประมงขนาดเล็กหรือประมงพื้นบ้าน จากการวิเคราะห์ ข้อมูลบัญชีรับจ่ายครัวเรือน บ้านยะระโศตัญ หมู่ที่ 4 ตำบลเกาะสาหร่าย พบว่าอาชีพหลัก ของพี่น้องยะ ระโศตัญ คือการวางอวนปูม้า ซึ่งปูม้าจะจับได้บริเวณ เกาะเกว เกาะมดแดง เกาะหอยขาว หอดำ ซึ่งเป็น แหล่งทรัพยากรที่ตำบลที่อยู่ตามแนวชายฝั่ง ตำบลตันหยกโป ตำบลเจ๊ะบิลัง ตำบลสาคร ตำบลท่าแพ ตำบลละงู ใช้ร่วมกัน ทางชุมชนจึงปรึกษารื้อกับ เจ้าหน้าที่ฝ่ายวิเคราะห์แผนและนโยบายของการ บริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่าย นายฮัซมาน นุ้ยเด็น ในการวางแผนพัฒนาเป็นเครือข่าย โดยทางองค์การ

บริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่ายเป็นเจ้าภาพในการประสาน ตำบลใกล้เคียงและภาคีความร่วมมือทั้งภาครัฐและเอกชนในการพัฒนาเป็นเครือข่ายและเสนอเป็นข้อตกลงร่วมในการดูแลจัดการทรัพยากรร่วมกัน

กระบวนการ ทำบัญชีครัวเรือน รวบรวมข้อมูลพื้นที่เป้าหมาย ข้อมูลทรัพยากร กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ทำแผนชุมชน เสนอแผนตำบล ประชุมเครือข่าย ประชุมภาคีความร่วมมือ ดำเนินกิจกรรม

สภาพปัญหาโดยทั่วไปของพี่น้องชาวประมงขนาดเล็กหรือประมงพื้นบ้าน คือทรัพยากรทางทะเลเสื่อมลงทำให้สัตว์น้ำได้ลดลง รายได้จึงลดลงด้วย ทั้งยังถูกเอาเปรียบจากนายทุนเจ้าของแพปลาเรื่องราคาและการคัดเลือกขนาดสัตว์น้ำทำให้ไม่สามารถต่อรองราคาได้ เครื่องมือประมงมีราคาแพงและต้องเปลี่ยนเครื่องมือตามฤดูกาลบ่อยทำให้มีหนี้สินผูกพัน และต้นทุนในการประกอบอาชีพสูงขึ้น ทั้งชาวประมงพื้นบ้านโดยส่วนใหญ่ขาดการวางแผนการใช้จ่าย และการออม ซึ่งเป็นเหตุของความยากจน

การจัดการแพโดยชุมชน จึงเป็นการเพิ่มอำนาจในการต่อรองราคาสัตว์น้ำ สร้างรายได้เพิ่มลดภาระหนี้สินผูกพันของชาวประมงพื้นบ้าน สร้างเครือข่ายในการดูแลทรัพยากรชายฝั่ง ปัจจุบันพบว่าพี่น้องชาวประมงพื้นบ้านมีความพยายามในการบริหารแพโดยชุมชนอยู่หลายกลุ่ม คือ แพชุมชนบ้านตันหยกกลิง หมู่ที่ 3 ตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอเมือง แพชุมชนบ้านหัวหิน หมู่ที่ 1 ตำบลละงู อำเภอละงู แพชุมชนบ้านหลอมปิ่น หมู่ที่ 14 ตำบลละงู อำเภอละงู แพชุมชนบ้านขอนคลานตะวันตก หมู่ที่ 3 ตำบลขอนคลาน อำเภอทุ่งหว้า แพชุมชนคน 2,000 บ้านขอนคลานตะวันตก หมู่ที่ 3 ตำบลขอนคลาน อำเภอทุ่งหว้า แพชุมชนคลองคูกัง บ้านราไควใต้ หมู่ที่ 2 ตำบลขอนคลาน อำเภอทุ่งหว้า บ้านตันหยกลาไ้ หมู่ที่ 1 ตำบลแหลมสน อำเภอละงู จังหวัดสตูล

ถอดความรู้เรื่องแพชุมชน บ้านตันหยกกลิง

ก่อนที่จะเกิดแพชุมชน

หลังจากเกิดสึนามิก็ได้มีหลายๆกลุ่มเข้ามาที่หมู่บ้านและมีทางรัฐลงมาให้ทุนมีคนมาแนะนำและได้มาเปิดการประชุม ทั้ง 3 หมู่บ้านและได้กองทุนหมุนเวียนหลังจากนั้นก็ได้มาร่วมกลุ่มกันทำแพ ทั้ง 3 หมู่บ้านก็ได้ทำไปสักระยะหนึ่งปรากฏว่าทำไปแล้วก่อให้เกิดปัญหาหลายๆอย่างทำให้เดินต่อไปไม่ได้ ก็เลยถอนตัวออกมาทำเฉพาะหมู่ของตัวเอง จากนั้นก็ได้เกิดกลุ่มแพชุมชนของหมู่ที่....ขึ้นมา เมื่อได้มีกลุ่มแล้วก็ได้เกิดการรวมตัวเพื่อมาพูดคุยเกี่ยวกับแพชุมชนว่าเราจะทำอย่างไรให้แพของเราอยู่ได้ตลอด สามารถรับผลประโยชน์ สามารถแข่งขันกันได้ หลังจากการพูดคุยกันแล้วก็ได้มีการลงทุนคุยกันว่าจะมีการลงทุนคนละหนึ่งหมื่นบาทแต่ด้วยเหตุว่าชาวบ้านไม่มีตังก็ได้ลงทุนคนละ 400 บาท เริ่มแรกจากการไปตัดเสาแพไปทั้งหมด 4 คนได้ไม่มา 36 ต้น เามาตั้งเป็นเดือนยังไม่มีการทำแพจากนั้นก็ได้มีการร่วมกลุ่มประมาณ 14 คนจากนั้นก็ช่วยทำแพจนเสร็จ เงินที่ได้จากสมาชิกเอาไปซื้อน้ำมันมาบริการสมาชิกซื้อของให้สมาชิกและเอาไปใช้เวลาจำเป็นส่วนที่เหลือก็จะเก็บไว้เป็นทุนหมุนเวียน

กว่าจะเกิดแพชุมชน

อุปสรรคอะไรบ้างและมีวิธีแก้ยังไงบ้าง?

เริ่มเมื่อปี 48 มีสมาชิกทั้งหมด 28 คนพอเริ่มปีต่อๆมาชิกก็เริ่มน้อยลงเพราะมีอุปสรรคต่างๆเช่น การไม่เข้าใจกันของสมาชิก สมาชิกบางคนในตอนนั้นหวังผลกำไร ไม่ซื่อสัตย์ ต่อกลุ่ม ส่วนในเรื่องของการส่งของไปที่อื่นไม่ว่าจะเป็น ปู, กุ้ง, กัง ก็จะมีการประชุมกันก่อนถึงเรื่องราคาถ้าเราส่งราคาถูกสมาชิกยอมขายราคาถูกกว่าเท่าแก่ บางครั้งถ้าเราส่งของไปมันจะติดหนึ่มีอุปสรรคมากมายฉะนั้นเราต้องรู้อยู่ตลอดว่าราคาที่อื่นเท่าไรเพื่อไม่ให้สมาชิกขาดทุน ก่อนที่จะผ่านอุปสรรคต่างๆนี้ที่ประมาณ 2-3 เดือน หลังจากต่อสู้กับอุปสรรคมามันก็ค่อยๆดีขึ้นจนถึงทุกวันนี้เพราะพวกเราสู้ไม่ถอยต่ออุปสรรคต่างๆที่เกิดขึ้น

ทำยังไงถึงอยู่ถึง 16 ลำนี้

- การพึ่งพาการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความสามัคคี
- ไม่ว่าจะมีปัญหาอะไรก็จะช่วยกัน
- เมื่อพูดถึงปัญหาแล้วก็สามารถแก้ปัญหานั้นได้
- มีการประชุมเรื่อยที่ชมรม
- มีความไว้วางใจก็คือสิ่งของต่างๆก็ถือว่าทุกคนเป็นเจ้าของ ทุกคนต้องรับผิดชอบ
- ในการทำบัญชีจะมีการไว้วางใจต่อกัน
- เมื่อสงสัยอะไรก็จะมีการถามทันที
- เวลาจะเบิกเงินในแต่ละหลังก็จะมีการประชุมกันก่อน
- มีการตั้งเวรในแต่ละวัน จะมีการสลับเปลี่ยนคนส่งของ

อยากเห็นชุมชนเป็นอย่างไร

ไม่อยากให้ชุมชนเอารัดเอาเปรียบกันอย่าแบ่งระดับแบ่งพักพวกกัน แต่อยากให้ทุกคนเป็นครอบครัวเดียวกันมีความเท่าเทียมกันมีความดูแลซึ่งกันและกัน

แพชุมชนมีประโยชน์อะไรบ้าง

- ชาวบ้านจะมีประโยชน์โดยไม่รู้ตัว จากเมื่อก่อนไม่มีแพชุมชนชาวบ้านจะไม่มีรู้ถึงราคา ปู, กุ้ง แต่พอได้ตั้งแพชุมชนขึ้นมาชาวบ้านก็สามารถรู้ถึงราคา ปู, กุ้ง ได้ แพชุมชนสามารถกำหนดราคาส่งของได้
- แพชุมชนเป็นที่กระจายข้อมูล
- จะใช้การติดต่อจากนอก 3 ครั้ง ต่อเดือน
- ยอดขายได้ดีกว่า
- ปริมาณของเท่าไรจะได้มากกว่าปริมาณนั้น
- ไม่มีเงินก็สามารถเบิกก่อนได้
- จะไม่มีการถ่วงหนึ่ก็คือ ถ้าสัญญา 1 เดือนพอถึง 1 เดือน แล้วไม่มีเงินจ่ายก็จะมีการยื่นเวลาให้เมื่อใดมีเมื่อจ่าย

กระบวนการ

วิธีการหาปลา ปู กุ้ง อย่างไรบ้าง

มีการวางอวนกุ้ง อวนปลาทุ ลอบปลาเกา และการเลี้ยงปลาในกระชัง

การสร้างการเรียนรู้อย่างไร

การไปศึกษาดูงานจากที่อื่น การจัดเวทีเพื่อเรียนรู้ที่ อำเภอละงู จังหวัดตรัง จังหวัดพังงา และ จังหวัดกระบี่ ไปทุกที่ที่มีการจัดเวที

องค์กรส่งเสริม

เอกชน ปูนซีเมนต์ไทย คูโบต้า FIO

ข้อคิด

อยากให้สมาชิกนำวิธีของที่นี่ นำไปใช้ที่บ้านของตนเอง ความเปลี่ยนแปลงจากวันนั้นเป็นอย่างไร ที่เห็นได้ชัดเจนก็คือ แนวคิดและการทำงานจากที่ไม่เข้าใจก็กลับเข้าใจกันได้ อยากให้ทุกคนเข้มแข็งด้วยตัวเอง

ถอดองค์ความรู้

กลไก

- สร้างความเข้าใจ / สร้างพลังทีม
- การสร้างงานในทีม
- มีการขายในแพชุมชน
- มีการลงหุ้น 14 คน
- มีการประชุมต่อเนื่อง

กระบวนการ/วิธีการ/เทคนิค

- เริ่มต้นด้วยการลงทุน 400 บาท/คน
- มีเงินทุนเวียน

แรงจูงใจ

- มีกำไร/สวัสดิการแก่สมาชิก
- ช่วยเหลือสมาชิก/ราคา
- ผลประโยชน์ร่วมกัน
- มีการกดดันพ่อค้าคนกลาง
- ขอมงอไม่ยอมหัก
- ทุกคนเป็นเจ้าของ
- ให้ชุมชนร่วมมือกันในทุกเรื่อง

ผลลัพธ์

- มีรายได้เพิ่มขึ้น
- กำหนดราคาเอง

3. อุปสรรค/ปัญหา/แนวทางแก้ไข

แผนงานเชื่อมโยงการทำงานของภาคีพัฒนาทั้งในระดับส่วนท้องถิ่น จังหวัด ภูมิภาค และส่วนกลางให้สามารถบูรณาการความรู้ ที่มีกระบวนการจัดการความรู้รองรับการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การประสานงานกับทางภาคส่วนของท้องถิ่น ทั้งระดับตำบลและระดับอำเภอ ยังขาดความเป็นรูปธรรม ในระดับตำบล อำเภอ และจังหวัด แกนนำที่เป็นตัวแทนจากท้องถิ่นมีน้อยมากมี นายกอหนี เหตุญัย เป็นผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 6 บ้านป่าเต๊ะเหนือ ตำบลเจ๊ะบิลัง อำเภอเมือง จังหวัดสตูล ที่เป็นตัวแทนในระดับตำบล และระดับอำเภอ และมี นายอนุสร อังโชติกุล รักษาการนายอำเภอเมืองเป็นตัวแทน แต่ในโครงสร้างการขับเคลื่อนงานไม่ได้ระบุผู้ประสานที่ชัดเจน ทั้งในวางแผนกิจกรรมเป็นการวางแผนประชุมร่วมเวทีประชุมกำหนดผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งทางโครงการต้องไปแจ้งเจตจำนงในการเข้าร่วมประชุมแต่ละครั้งซึ่งทางโครงการก็ไม่ได้ดำเนินการให้เป็นรูปธรรมในระยะที่ผ่านมา และได้ประสานงานให้เกิดเวทีบูรณาการแผนที่แน่นอน ทำให้แผนในการขับเคลื่อนร่วมกับท้องถิ่นไม่เป็นจริง

แนวทางแก้ไข ต้องมีการมอบหมายแกนนำในการประสานที่ชัดเจน และกำหนดเวทีการบูรณาการแผนที่ชัดเจนด้วย

การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์กิจกรรมการดำเนินงานของโครงการ

- จัดทำแผ่นไวนิลการสรุปรายรับรายจ่ายระดับตำบล 15 ตำบล ระดับอำเภอ 5 ระดับจังหวัด 10 แผ่น ไม่สามารถดำเนินการได้ในระยะโครงการ เพราะแต่ละตำบลสำรวจข้อมูลบัญชีครัวเรือนและวิเคราะห์ข้อมูลได้ไม่พร้อมกัน ข้อมูลที่ได้มีการจัดปรับแก้ไขบ่อย ทำให้ข้อมูลที่ได้ไม่แน่นอนจนไม่สามารถเผยแพร่ได้ แนวทางแก้ไข จึงจัดปรับทำเป็นไวนิลที่เป็นต้นแบบ 3 ระดับแทน คือ ครัวเรือน ชุมชน ตำบลแทน

- จัดทำจุลสารเผยแพร่ข้อมูลการเรียนรู้ของตำบลเป้าหมาย 15 ตำบล ทุกๆ 2 เดือน เจ้าหน้าที่ฝ่ายข้อมูลออก ทั้งกองเลขและเจ้าหน้าที่ไม่มีความรู้พอที่จะทำรูปเล่ม หากจะจ้างมืออาชีพมาทำแทนงบประมาณก็มีไม่มากพอ แนวทางแก้ไข เผยแพร่ผ่านสื่อวิทยุทั้งรายงานสดและอัดเทป ผ่านสถานี อสมท. 93.25 แมกเฮิรท์ ทุกวันพฤหัสบดี เวลา 13.00-14.30 น.

- เปิดช่องทางการสื่อสารในระดับจังหวัด เป็นแม่ข่าย(เวปไซต์) ชื่อที่ใช้ www.scfsatun.org ขาดการอัปเดตข้อมูล ทำให้ไม่สามารถสื่อสารกับภายนอกได้ แนวทางแก้ไขก็ต้องหาเจ้าหน้าที่ ข้อมูลใหม่

โดยภาพรวมการบริหารจัดการโครงการ ในการขับเคลื่อนงาน ตามแผนงานโครงการเป็นไปโดยดี แต่ยังขาดการบริหารจัดการให้รายงานผลการวิจัยออกทันกับกาลและเวลา แนวทางแก้ไขต้องมีทีมที่รับผิดชอบในการเขียนรายงานการวิจัยที่ชัดเจนและทำงานต่อเนื่อง

บทที่ 4

ข้อค้นพบ

4.1 สังเคราะห์กระบวนการแก้ปัญหาความยากจนของจังหวัด

ปัญหาความยากจน เป็นปัญหาคลาสสิก ปัญหาร่วมสมัย ที่มีอยู่ทุกยุค ทุกสมัย มีอยู่ทั่วไปทั้งในประเทศที่ร่ำรวย และประเทศที่ยากจน โดยเฉพาะในประเทศไทย รัฐบาลทุกสมัยมีนโยบายการแก้ปัญหาความยากจน ทุกหน่วยงานต้องมีแผนงานเพื่อแก้ปัญหาความยากจน แต่ปัญหาความยากจน ก็ยังคงอยู่คู่สังคมไทยมาจนถึงปัจจุบัน

นิยามความยากจน

เมื่อกล่าวถึง "ความยากจน" โดยทั่วไปจะหมายถึงความยากจนในเชิงเศรษฐกิจ (Monetary Dimension) นั่นคือพิจารณา ที่ระดับรายได้ หรือฐานะทางเศรษฐกิจของบุคคลว่ามีรายได้ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพได้ตามมาตรฐานขั้นต่ำ หรือมีรายได้ ต่ำกว่ามาตรฐานคุณภาพชีวิตขั้นต่ำที่ยอมรับในแต่ละสังคม เมื่อนิยามความยากจนอิงกับการขาดแคลนรายได้เช่นนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการวัดสถานะความยากจนจึงใช้รายได้หรือรายจ่ายของครัวเรือน และแนวทางในการแก้ไขปัญหา ก็จะมุ่งเน้นที่การเพิ่มรายได้ของครัวเรือน โดยการปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ปัจจัยการผลิตและกระบวนการผลิตสินค้า และบริการที่ดำเนินการโดย คนจน การปรับปรุง

สภาพแวดล้อมของตลาดในด้านต่างๆ ให้เอื้ออำนวยต่อคนจน ตลอดจน การให้เงินอุดหนุนในรูปแบบต่างๆ เช่น เบี้ยยังชีพคนชรา เป็นต้น

ปัจจุบันได้มีแนวคิดใหม่ในการแก้ไขปัญหาความยากจน โดยในมุมมองใหม่นี้มิได้พิจารณาเฉพาะการมีรายได้น้อยหรือการบริโภค น้อยเท่านั้น แต่ยังครอบคลุมถึงมิติอื่นๆ ที่มีใช้ตัวเงิน (Non-monetary Dimension)

"ความยากจน มิได้จำกัดแต่เพียงการมีรายได้น้อยและการบริโภคน้อยเท่านั้น หากยังครอบคลุมถึงการขาดโอกาสด้านการศึกษา การรักษาพยาบาล และโอกาสอื่นในการพัฒนาคน การไร้ซึ่งอำนาจ การขาดสิทธิขาดเสียง ตลอดจนการตกอยู่ในความเสี่ยง และความหวาดกลัว"

เมื่อนิยามความยากจนอิงกับมิติด้านอื่นๆ ที่กว้างขึ้น เช่น ความขาดแคลนโอกาสในด้านต่างๆ และขาดแคลนอำนาจและสิทธิ ของบุคคล เครื่องมือที่ใช้ในการวัดสถานะความยากจนจึงกว้างขึ้นเช่นกัน นั่นคือผู้ที่ศักยภาพของคนจนได้รับการเสริมสร้าง และพัฒนาอย่างไร เช่น การขยายโอกาสในการเข้าถึงบริการพื้นฐานทางสังคมต่างๆ ของรัฐ อาทิ การศึกษา การสาธารณสุข ควบคู่ไปกับการเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงปัจจัยการผลิต เช่น ที่ดิน ทน และตลาด ตลอดจนการกระจายอำนาจการบริหารจัดการ ทรัพยากรและอำนาจทางการเมืองให้กับท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมมากขึ้น

สาเหตุของความยากจน

สาเหตุของความยากจนสามารถแบ่งได้เป็นสองแนวทางใหญ่ๆ คือ

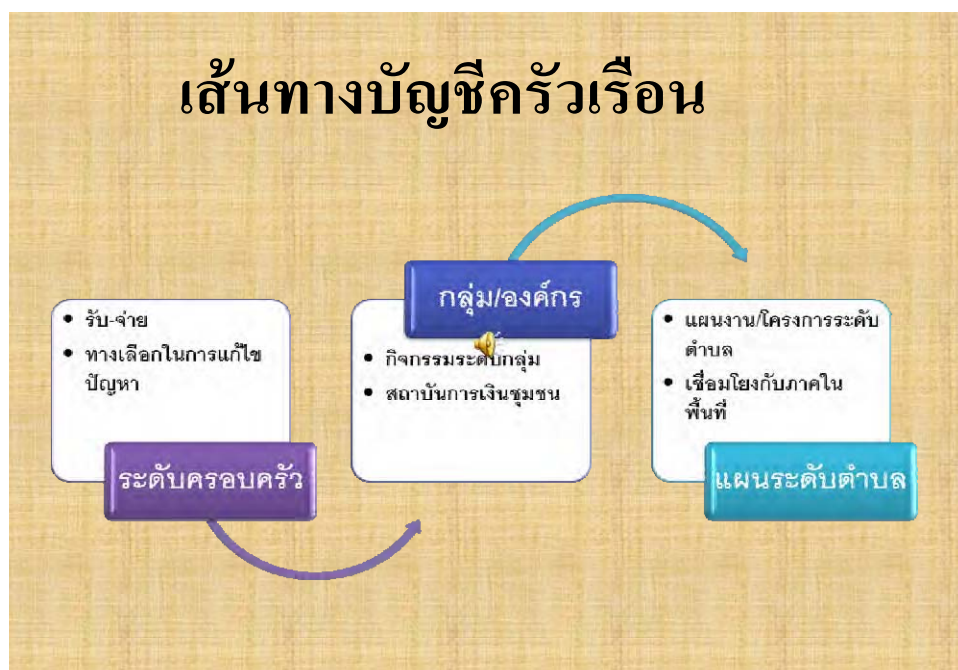
สาเหตุจากปัจจัยภายใน ได้แก่ การมีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพต่ำ เนื่องจากการขาดโอกาสในการศึกษาและพัฒนา ทักษะต่างๆ รวมทั้งการขาดโอกาสในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ นอกจากนี้ การมีปัญหาสุขภาพ และการมีภาระ ในการเลี้ยงดูครอบครัวที่มีขนาดใหญ่ ประกอบกับการมีทรัพย์สินและที่ดินในการทำกินน้อย ปัจจัยเหล่านี้ ล้วนเป็นสาเหตุภายในบุคคลที่ทำให้บุคคลกลายเป็นคนจนได้

สาเหตุจากปัจจัยภายนอก ได้แก่ นโยบายการพัฒนาที่ไม่สมดุลของภาครัฐ ที่เน้นพัฒนาเมืองมากกว่าพัฒนาชนบทหรือการพัฒนาชนบทที่เน้นแต่ทุนทางกายภาพโดยขาดการส่งเสริมทุนทางสังคม เน้นการส่งเสริมอุตสาหกรรมมากกว่าการเกษตร เน้นการจัดสรรทรัพยากรธรรมชาติต่างๆ เพื่อการพาณิชย์โดยไม่คำนึงถึงความยั่งยืน เน้นเป้าหมายการเจริญเติบโต ทางด้านเศรษฐกิจมากกว่าการกระจายรายได้ เน้นการเปิดประเทศมากเกินไปในขณะที่ยังไม่มีมาตรการรองรับผลกระทบ ในด้านต่างๆ ที่ดีพอกระบวนกรทางกฎหมายที่เป็นตัวสร้างความเหลื่อมล้ำในสังคม และระบบราชการไม่เอื้อต่อการแก้ปัญหา ความยากจนทั้งในแง่ขั้นตอนในการปฏิบัติงานที่ซับซ้อนและล่าช้า รวมไปถึงความซ้ำซ้อนของหน่วยงานต่างๆ ในขั้นตอน การปฏิบัติการ ตลอดจนความไม่สอดคล้องกันของแผนงานและงบประมาณในระดับต่าง ๆ เหล่านี้ล้วน

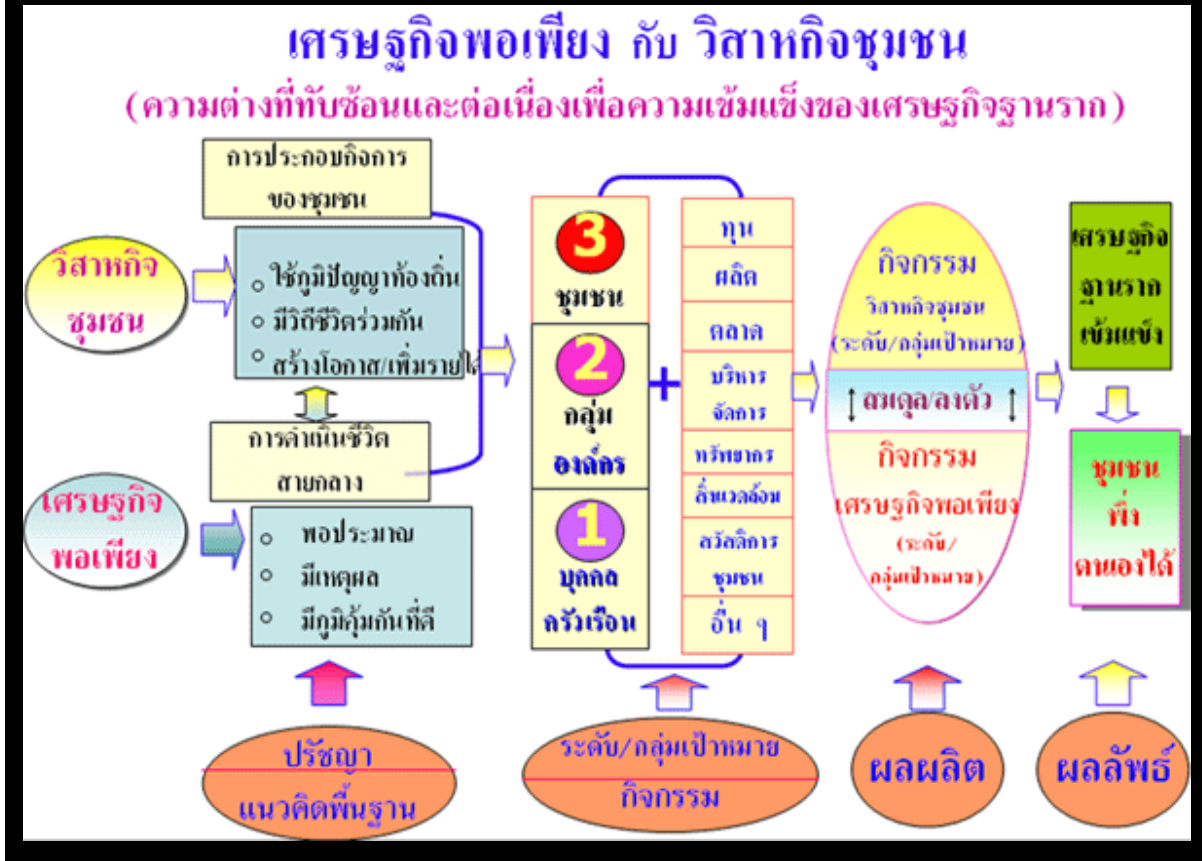
เป็นปัจจัยหลักจากภายนอก ที่เป็นสาเหตุทำให้เกิดปัญหาความยากจนและซ้ำเติมคนจนมากขึ้น เป็นความหมายและสาเหตุของความยากจน ตามแนวคิด ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจน กรมการปกครอง

จากนิยามความยากจนดังกล่าว ตามผลการดำเนินงาน โครงการความร่วมมือเพื่อแก้ปัญหาความยากจน พัฒนาสังคมและสุขภาวะ จังหวัดสตูล พบว่า ปัญหาความยากจนสามารถแก้ไขได้โดยเริ่มที่ตนเอง เริ่มจากครัวเรือน จากการใช้เครื่องมือบัญชีครัวเรือนพบว่าครัวเรือนเห็นรายรับและรายจ่าย ของตัวเองในแต่ละวัน หนี้สิน ทรัพย์สิน ทำให้เขาสามารถที่จะวางแผนเพื่อลดรายจ่ายที่ไม่สำคัญ โดยการทำเองใช้เอง กินเอง หามาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับตัวเอง และครอบครัว วางแผนการออมเพื่อลดภาวะหนี้สิน และสร้างทรัพย์สิน พบว่าบัญชีครัวเรือนเป็นเครื่องมือในการจัดระบบ และวางแผนชีวิตใหม่ให้กับครัวเรือนเราเห็นได้จากทุกครัวเรือนมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การใช้จ่าย ไม่มากเกินไปหลังการทำบัญชีครัวเรือน

นอกจากนี้บัญชีครัวเรือนยังสามารถเป็นเครื่องมือ ในการสร้างการเรียนรู้การรวมกลุ่ม เพื่อการช่วยเหลือกันอย่างเป็นธรรมชาติ จากการมานั่งคุยแลกเปลี่ยนข้อมูลจากบัญชีครัวเรือนนำไปสู่การวางแผนการทำอาชีพเสริม การออมทรัพย์ เช่น สถาบันการเงินชุมชนตำบลเกาะสาหร่าย การจัดการเพื่อการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น เป็นกลุ่มแพชุมชน การสร้างค่ายการเรียนรู้ และการร่วมจัดการทรัพยากรชายฝั่ง 10 ตำบล และเกิดเป็นแผนงานโครงการในการพัฒนาชุมชนตำบล ตามเส้นทางการเดินของบัญชีครัวเรือน

การแก้ไขปัญหาคความยากจน

การแก้ปัญหาคความยากจนโดยใช้แนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

แนวทางการแก้ไขปัญหาคความยากจน

ในปัจจุบันทั้งธนาคารโลกและประเทศไทยได้นำนมาแก้ไขปัญหาคความยากจนที่เกิดจากปัจจัยภายในบุคคล โดยการเปิดโอกาสด้านต่างๆให้กับคนจนมากขึ้นทั้งโอกาสทางสังคม โดยการสร้างระบบประกันสังคมและระบบตลาดความคุ้มครองทางสังคมต่างๆ ขยายโอกาสทางเศรษฐกิจโดยการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพ พัฒนาตลาด และให้เงินทุนกู้ยืมต่างๆ รวมถึงโอกาสทางก าร มี อ ง ในแง่ของการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่น ให้ท้องถิ่นเรียนรู้ในการแก้ไขปัญหาคความยากจนด้วยตนเองมากขึ้น ส่วนปัญหาที่เกิดจาก ปัจจัยภายนอกแก้ไขโดยการบูรณาการแผนงานและ

งบประมาณต่างๆ เข้าด้วยกัน เพื่อความเป็นเอกภาพและประสิทธิภาพ ในการดำเนินการ นอกจากนี้ การพัฒนาเศรษฐกิจจะสร้างความสมดุลโดยรักษาเศรษฐกิจในระดับมหภาคให้มีเสถียรภาพ และ มุ่งเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจในระดับฐานรากให้สามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน

แนวทางการแก้ไขปัญหาความยากจนโดย สช.

1. การส่งเสริมนโยบายเศรษฐกิจมหภาคให้เอื้อต่อการแก้ไขปัญหาความยากจน

1.1 ส่งเสริมนโยบายการพัฒนาประเทศที่สมดุล โดยการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ เพื่อให้เศรษฐกิจฐานรากมีความเข้มแข็ง สามารถพึ่งตนเองได้มากขึ้น

1.2 ส่งเสริมการเจริญเติบโตของภาคเศรษฐกิจที่คนจนส่วนใหญ่พึ่งพิง เช่น ภาค เกษตรกรรม อุตสาหกรรมการเกษตร ภาคการก่อสร้างและภาคบริการ

1.3 ส่งเสริมนโยบายการเงินและการคลัง เช่น มาตรการภาษีที่เอื้อต่อวิสาหกิจ ชุมชน และระบบสินเชื่อรายย่อย (micro credit) การพิจารณาจัดเก็บภาษีที่ดินในอัตราก้าวหน้า และการเพิ่มรายจ่ายภาครัฐในการจัดบริการพื้นฐานทางสังคมแก่คนจน และผู้ด้อยโอกาส

1.4 ส่งเสริมนโยบายการค้าและการเงินระหว่างประเทศ เช่น ส่งเสริมการเปิดเสรี และการเจรจาการค้าที่ส่งผลดีแก่ภาคเกษตร และแรงงาน การลงทุนในสาขาที่เอื้อประโยชน์ต่อการ แก้ไขปัญหาความยากจน ได้แก่ กิจกรรมที่มีมูลค่าเพิ่มแก่ผลผลิตภาคเกษตร และกิจกรรมที่มี เทคโนโลยีระดับกลางที่จ้างแรงงานฝีมือระดับต่ำไปฝึกอบรม

2. การเพิ่มศักยภาพและโอกาสของคนจน

2.1 พัฒนาระบบการเรียนรู้ เช่น การเปิดเวทีประชาคมท้องถิ่น การขยาย เครือข่ายและศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน การถ่ายทอด ความรู้จากปราชญ์ชาวบ้าน

2.2 พัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็ง เช่น ส่งเสริมการรวมกลุ่มอาชีพที่ สอดคล้องกับศักยภาพ ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมท้องถิ่น ส่งเสริมการทำเกษตรแบบยั่งยืน การ พัฒนาผลิตภัณฑ์สู่ตลาดภายใน/ต่างประเทศ ส่งเสริมการระดมเงินออมในชุมชน และสนับสนุนการ ใช้กระบวนการสหกรณ์

2.3 ปรับใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับเทคโนโลยีสมัยใหม่อย่างเหมาะสม เช่น การ ประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เชื่อมโยงกับการผลิต และการพัฒนาในสาขาต่างๆ การวิจัยและ พัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เกิดเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสม สามารถถ่ายทอด เชื่อมโยงสู่ชุมชนได้

2.4 เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน เช่น การส่งเสริมการรวมตัวของชุมชนและ ประชาสังคม การมีแผนชุมชนอย่างเป็นองค์รวม ที่มุ่งการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่เป็นหลัก

3. การพัฒนาระบบคุ้มครองทางสังคมและผู้ด้อยโอกาส

3.1 การพัฒนาระบบบริการทางสังคมให้เข้าถึงกลุ่มคนจนและผู้ด้อยโอกาส เช่น ขยายขอบเขตการประกันสังคมให้ครอบคลุม แรงงาน นอกระบบและการประกันการว่างงาน ปรับกฎระเบียบข้อบังคับที่เป็นอุปสรรคต่อการเข้าถึงบริการของคนจน และผู้ด้อยโอกาส

3.2 การจัดสวัสดิการสังคมให้มีความสอดคล้องกับปัญหาของกลุ่มเป้าหมายยากจนและผู้ด้อยโอกาส เช่น ส่งเสริมบทบาทของ อบต. องค์การชุมชนและสถาบันต่าง ๆ ในชุมชนในการจัดสวัสดิการโดยใช้ทุนที่มีอยู่ในรูปแบบต่าง ๆ ของท้องถิ่น ปรับปรุง กองทุนหมุนเวียน ที่มีอยู่ในระดับตำบลให้มีเอกภาพ ส่งเสริมการจัดตั้งกองทุน

4. สวัสดิการโดยชุมชน

4.1 การเตรียมความพร้อมในการสร้างหลักประกันทางสังคมแก่ประชากรแต่ละช่วงวัย โดยเฉพาะการเตรียมความพร้อมและดูแล กลุ่มผู้สูงอายุ เช่น การประกันสุขภาพโดยสมัครใจและโดยการบังคับ การส่งเสริมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเพื่อให้มี การประกันตน สำหรับกลุ่มต่าง ๆ พิจารณากำหนดมาตรการลดหย่อนทางภาษีเงินได้แก่ครอบครัวที่ดูแลผู้ด้อยโอกาสในครอบครัว

5. การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

5.1 ส่งเสริมให้ชุมชนมีบทบาทในการบริหารจัดการทรัพยากรในท้องถิ่น เช่น การกระจายอำนาจการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม และการเงินการคลังให้ท้องถิ่น

5.2 เร่งรัดการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นธรรมในเรื่องที่ดินทำกินและการจัดสรรน้ำ เช่น การกระจายการถือครองที่ดินและปฏิรูปที่ดิน แก่เกษตรกรรายย่อยที่ยากจน การบริหารจัดการแหล่งน้ำที่มีอยู่ให้มีการนำมาใช้ประโยชน์ด้านเกษตรกรรม การผลิต การบริโภค อย่างเต็มประสิทธิภาพ

5.3 ปรับปรุงและเร่งรัดกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น พ.ร.บ.ป่าชุมชน พ.ร.บ.ทรัพยากรน้ำ พ.ร.บ.การประมง เป็นต้น

5.4 สร้างกลไกแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งจากกรแย่งชิงทรัพยากร เช่น การมีเวทีเปิดรับฟังความคิดเห็นของประชาชน การเร่งรัดให้มี สถาบันท้องถิ่นหรือคณะผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่นทำหน้าที่แก้ไขปัญหา

6. การปรับปรุงระบบบริหารภาครัฐเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน

6.1 การปรับกระบวนการตัดสินใจและบทบาทหน่วยงานภาครัฐ ทั้งหน่วยงานส่วนกลางและระดับท้องถิ่นในการแก้ไขปัญหาความยากจน จากการกำกับ ควบคุม มาเป็นการอำนวยความสะดวก สนับสนุนการสร้างเสริมเข้มแข็งของชุมชน และเครือข่ายชุมชน

6.2 การจัดทำแผนงาน/โครงการที่มีลักษณะเป็นองค์รวม โดยมีการประสานงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐและภาคีการพัฒนา เพื่อจัดลำดับความสำคัญของโครงการและลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงานและใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

6.3 ปรับปรุงระบบงบประมาณ โดยเน้นผลงานและสนับสนุนการจัดสรรงบประมาณในลักษณะเน้นการอุดหนุนแก่ชุมชน

6.4 จัดทำโครงการใหม่ๆ เช่น โครงการต่อยอดนโยบายต่าง ๆ ของรัฐบาล โครงการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าแก่ผู้ด้อยโอกาส ในกลุ่มต่าง ๆ ที่ได้รับผลกระทบจากวิกฤตเศรษฐกิจเป็นแนวทางการแก้ปัญหาความยากจน ตามแนวคิด ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจน กรมการปกครอง ตามแนวดังกล่าว โครงการความร่วมมือเพื่อแก้ปัญหาความยากจน การพัฒนาสังคมและสุขภาวะ จังหวัดสตูล สามารถพิสูจน์ได้ว่า “กระบวนการบัญชีรับจ่าย” ได้สร้างกระบวนการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นตั้งแต่ระดับครัวเรือน ชุมชน ตำบล จังหวัด และภายใต้ขบวนของโครงการความร่วมมือฯ เชื่อว่ากระบวนการบัญชีรับจ่าย สามารถแก้ไขปัญหาความยากจนในระดับชาติได้ เห็นได้จากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในระดับครัวเรือน จากการลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ การออม มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการใช้จ่ายเป็นมีการวางแผนในการจ่าย มีการพึ่งพาตนเองโดยใช้วิถีพอเพียง มีการปลูกผักกินเอง มีการทำน้ายาเอนกประสงค์ใช้เอง มีการรวมกลุ่มการออมเป็นสถาบันการเงินชุมชนเป็นกลุ่มออมทรัพย์ มีการรวมกลุ่มการพัฒนาอาชีพ กลุ่มแพชชัน กลุ่มป๊อปปูล่า มีการรวมกลุ่มในการช่วยเหลือกันด้านสวัสดิการ มีการรวมกลุ่มกันจัดการทรัพยากร เป็นเครือข่ายประมงพื้นบ้านมีการจัดการทรัพยากรชายฝั่งร่วมกัน และที่สำคัญ มีการรวมกลุ่มมาเรียนรู้บัญชีครัวเรือนร่วมกันและสังเคราะห์ข้อมูลร่วมกัน ทำให้เกิดการวางแผนกิจกรรมการพัฒนาชุมชนร่วมกันเกิดเป็นแผนชุมชน นอกจากนี้กระบวนการจัดการข้อมูลภายใต้โครงสร้างคณะทำงานตำบลและจังหวัด ที่มีการประสานภาคีความร่วมมือเข้าร่วมเป็นคณะทำงานอย่างหลากหลาย ทำให้มีการยกระดับปัญหามาหาแนวทางการแก้ปัญหาาร่วมกัน เกิดการบูรณาการข้อมูลและทรัพยากร ตั้งแต่ระดับชุมชน ตำบล และจังหวัด เช่นกรณีการร่วมแก้ปัญหาที่หมู่ที่4 บ้านยะระโตน้อย ตำบลเกาะสาหร่าย จากการวิเคราะห์ข้อมูล “คนดีเหลือ” การแก้ปัญหาเรื่องน้ำ การแปรรูปมะพร้าวครบวงจร เกิดเป็นชุมชนตำบลเข้มแข็ง เช่นตำบลเกาะสาหร่าย ตำบลย่านซื่อ และการยกระดับปัญหาชาวประมงพื้นบ้านมาร่วมกันหาแนวทางแก้ไขในระดับจังหวัด เกิดเป็นเครือข่ายชาวประมงพื้นบ้านในการจัดการทรัพยากรชายฝั่ง

โดยสรุป ภายใต้ขบวนของโครงการความร่วมมือฯ เชื่อว่าปัญหาความยากจนสามารถแก้ไขได้ ด้วยกระบวนการบัญชีรับจ่าย หากจะเรียกว่า “ปฏิวัติความยากจนด้วยกระบวนการบัญชีรับจ่ายครัวเรือน” ก็ได้ ที่เรียกว่า “กระบวนการบัญชีรับจ่ายครัวเรือน” เพราะจะมีการบันทึกข้อมูลรับจ่าย แล้วนำเข้าโปรแกรมประมวลผล นำผลที่ได้มา วิเคราะห์ สังเคราะห์ เป็นแนวทางการแก้ปัญหา กระบวนการนี้ก่อให้เกิดการเรียนรู้ การจัดระบบฐานข้อมูล

จากระดับครัวเรือนเป็นข้อมูลจากฐานล่าง เกิดความร่วมมือเพื่อการแก้ปัญหา เป็นการบูรณาการจากฐานล่างเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น เป็นการจัดระบบฐานข้อมูลจากฐานล่างเพื่อการแก้ปัญหา ดังนั้นหากจะแก้ปัญหาคายากจนของประเทศต้องแก้ปัญหาด้วย “กระบวนการบัญชีรับจ่ายครัวเรือน”

4.1 ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้บัญชีครัวเรือนในระดับต่างๆ

4.1.1 ปัจเจก/ครัวเรือน

การเปลี่ยนแปลงระดับครัวเรือนเทศบาลเมืองสตูล

ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	ความเปลี่ยนแปลง
1.	นางสาวพรมณี พายาม	ชุมชนทุ่งเฉลิมสุข	เปลี่ยนพฤติกรรมของตนเอง
2.	นางไพบุลย์ จันทรตรี	ชุมชนทุ่งเฉลิมสุข	รู้จักประมาณตน ครอบครัวมีความสุข
3.	นางสาวเกวดี ทุ่งหว่า	ชุมชนทุ่งเฉลิมสุข	มีเงินพอใช้ ครอบครัวเป็นสุข
4.	นางกัญรัตน์ ทุ่งหว่า	ชุมชนทุ่งเฉลิมสุข	ลดหนี้สินของครัวเรือน
5.	นายไพสรณ์ จัยมี	ชุมชนทุ่งเฉลิมสุข	ลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น
6.	นางสาวอมรา ช่างคิด	ชุมชนทุ่งเฉลิมสุข	ควบคุมรายจ่ายที่ไม่จำเป็น
7.	นางอิสริยา นาคบรรพต	ชุมชนทุ่งเฉลิมสุข	มีเงินออม ลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น
8.	นายมารีวิล ปะลาวัน	ชุมชนทุ่งเฉลิมสุข	ลดหนี้สิน รู้จักตนเอง
9.	นายเจษฎา มะอาลา	ชุมชนทุ่งเฉลิมสุข	ลดหนี้สิน ลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน
10.	นางถวิล สุวรรณ	ชุมชนป่านชูรำลึก	ประหยัด มีเงินออม
11.	นายประจวบ ดวงมาลา	ชุมชนป่านชูรำลึก	ประหยัด
12.	นายมานะ สมนัดรัฐ	ชุมชนป่านชูรำลึก	ปลูกผัก เลี้ยงสัตว์กินเอง มีเงินออม
13.	นางถาวร แก้วทองแกม	ชุมชนป่านชูรำลึก	ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
14.	นางหยาด สุปรานี	ชุมชนป่านชูรำลึก	มีเงินออม ปลูกผัก เลี้ยงสัตว์กินเอง
15.	นางนัยนา อีสมาแอล	ชุมชนป่านชูรำลึก	ลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน ครอบครัวมีความสุข
16.	นายประเสริฐ ยุคเปลียว	ชุมชนป่านชูรำลึก	มีเงินออม อยู่อย่างพอเพียง

17.	นางมาณีรัตน์	สดามัน	ชุมชนบ้านขุราลิก	รู้จักการวิเคราะห์ สังเคราะห์ตนเอง
18.	นางกัลยรัตน์	สหบดี	ชุมชนบ้านโคกพะยอม	มีเงินออม ลดหนี้สิน
19.	นางปัญญา วงศ์	คอรระ	ชุมชนบ้านโคกพะยอม	มีเงินออม รู้รายรับ รายจ่าย
20.	นางมณฑิพย์ เมื่อน	เก็บกา	ชุมชนบ้านโคกพะยอม	เกิดความพอเพียง
21.	นางสาวอมรรรัตน์	อบทอง	ชุมชนบ้านโคกพะยอม	รู้จักคำว่าพอเพียง และเพียงพอ
22.	นางมาเรียม มาตร์	นพพา	ชุมชนบ้านหัวทาง	รู้รายรับ รายจ่าย มีเงินออม
23.	นายไพโรจน์	อบทอง	ชุมชนบ้านโคกพะยอม	ควบคุมรายจ่ายที่ไม่จำเป็น
24.	นายเสละ	อบทอง	ชุมชนบ้านโคกพะยอม	รู้จักตนเอง มีเงินออม
25.	นางปาหวัน	กูเต็ม	ชุมชนบ้านโคกพะยอม	จ่ายเงินเป็นระบบ มีเงินออม
26.	นางมุกดา	ตาตัน	ชุมชนบ้านโคกพะยอม	มีเงินออม ประหยัด มีสติ
ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	ความเปลี่ยนแปลง	
27.	นางจุรี	กาเซ็ม	ชุมชนบ้านโคกพะยอม	มีเงินออม รู้ค่าของเงิน
28.	นางเรวดี มา	หมาดอ	ชุมชนบ้านโคกพะยอม	ลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน
29.	นางมะลิวัลย์	ปะลาวัน	ชุมชนบ้านโคกพะยอม	ประหยัด รู้ค่าของเงิน
30.	นางสุดา		ชุมชนบ้านโคกพะยอม	ปลูกผักกินเอง มีเงินออม จ่ายในสิ่งที่จำเป็น
31.	นางดวงตา	หาญทะเล	ชุมชนหลังโรงพัก	รู้จักการจ่ายเงิน
32.	นางนฤมล	หมื่นหา	ชุมชนหลังโรงพัก	มีเงินออม ประหยัด
33.	นางอำนวย	คงจรูญ	ชุมชนหลังโรงพัก	รู้รายรับ รายจ่าย
34.	นางจิตาภา คล	จันทรมง	ชุมชนหลังโรงพัก	ลดหนี้สิน รู้รายรับ รายจ่าย
35.	นางฟาติมะะ	บิลังโหลด	ชุมชนหลังโรงพัก	มีเงินออม ประหยัด
36.	นางสุคน	นิยมเดชา	ชุมชนคลองเส้นเต็น	ประหยัด มีเงินออม
37.	นางสาวมาลี	บินสอด	ชุมชนคลองเส้นเต็น	รู้จักจ่ายในสิ่งที่จำเป็น
38.	นางจิตรา	ไประสูยัน	ชุมชนคลองเส้นเต็น	ควบคุมรายจ่ายที่ไม่สำคัญ มีเงินออม
39.	นางมัทนา หลี	ชะอะ	ชุมชนหลังห้องสมุด	รู้รายรับ รายจ่าย เปลี่ยนพฤติกรรม
40.	นายบาหรี	ยาหยา	ชุมชนหลังห้องสมุด	ลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น

	หมื่น		
41.	นางริมลา	เจ๊ะบ่าว	ชุมชนหลังห้องสมุด
42.	นางวนิดา	หลีเสี้ยน	ชุมชนหลังห้องสมุด
43.	นายพิรุณ หมื่น	ยาทยา	ชุมชนหลังห้องสมุด
44.	นางสุนีย์	แดงนุ้ย	ชุมชนหลังห้องสมุด
45.	นางสาวยันตี หมื่น	ยาทยา	ชุมชนหลังห้องสมุด
46.	นางหล๊ะ	เซ็นรานี	ชุมชนหลังห้องสมุด
47.	นางปราณี	ฮัมซอ	ชุมชนหลังห้องสมุด
48.	นางสารีนา	พันธ์ยูให้	ชุมชนหลังห้องสมุด

การเปลี่ยนแปลงระดับครัวเรือนตำบลควนขัน

ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	ความเปลี่ยนแปลง
1.	นางประไพ กาสา	120 หมู่ที่ 1	ประหยัด ปลอดหนี้ ซื้ที่ดิน ซื้รถ มีเงินออม
2.	นางวรรณิ์ เจ๊ะง๊ะ	268 หมู่ที่ 1	ปลอดหนี้ มีเงินออม มีบ้านของตนเอง
3.	นางฝาคีมีะ เสี้ยน	181 หมู่ที่ 1	ประหยัด ปลอดหนี้ มีเงินออม
4.	นางระวีวรรณ ปะดุกา	276 หมู่ที่ 1	ปลอดหนี้ ซื้ที่ดิน มีเงินออม
5.	นางสาวสกุณา ปะดุกา	215 หมู่ที่ 1	ประหยัด ปลอดหนี้ ปลอดหนี้ มีเงินออม
6.	นางจิราภรณ์ เล่ทองคำ	303 หมู่ที่ 1	ปลอดหนี้ ต่อเติมบ้าน มีเงินออม
7.	นางสาวอุไรรัตน์ กั้วพานิชย์	290 หมู่ที่ 1	จ่ายในสิ่งที่จำเป็น มีบ้านของตนเอง มีเงินออม
8.	นางฟาตีมีะ วิเศษ	139 หมู่ที่ 1	ประหยัด ปลอดหนี้ ต่อเติมบ้าน
9.	นางสาวกาญจนา กาสา	49 หมู่ที่ 1	ประหยัด จ่ายในสิ่งที่จำเป็น ซื้ที่ดิน ปลอดหนี้
10.	นางสอเปี๊ยะ เจ๊ะง๊ะ	91 หมู่ที่ 1	ประหยัด ปลอดหนี้ มีบ้านของตนเอง ปลอดหนี้
11.	นางสาวอาชีซะ ลังยาทยา	42 หมู่ที่ 1	ประหยัด จ่ายในสิ่งที่จำเป็น มีเงินออม

12.	นางเจี๊หวั่น ชุ่มจรัส	144 หมู่ที่ 1	ประหยัด ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ มีเงินออม
13.	นางนาริรัตน์ ก้าวหน้า บรรจบ	134 หมู่ที่ 1	ลดรายจ่าย ปลูกหนึ่ มีบ้านของตนเอง มีเงินออม
14.	นางกฤติยา พลาอาด	173 หมู่ที่ 1	ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ มีเงินออม
15.	นางสุดา สุมาลี	108 หมู่ที่ 2	ประหยัด เพิ่มอาชีพเสริม ซื้อรถ ปลูกหนึ่
16.	นางสะเนาะ จิเบญจะ	19 หมู่ที่ 2	ลดรายจ่าย เพิ่มอาชีพเสริม ให้สามีไปจ่ายตลาด
17.	นางปรีดา วัน	109 หมู่ที่ 2	ปลูกหนึ่ ต่อเติมบ้าน มีเงินออม
18.	นางวาทียี เส้นดิระ	104 หมู่ที่ 2	ลดรายจ่ายค่าไฟฟ้า
19.	นางนันทิยา สุมาลี	4 หมู่ที่ 2	ประหยัด มีเงินออม ลดรายจ่าย
20.	นางสาวสุนิย์ สุมาลี	151 หมู่ที่ 2	ประหยัด มีเงินออม
21.	นางอาริรัตน์ สุมาลี	¼ หมู่ที่ 2	ใช้วิถีพอเพียง เลี้ยงทุกอย่างที่กิน มีเงินออม
22.	นางสารีระ งามมัน	152 หมู่ที่ 2	ประหยัด จ่ายในสิ่งที่จำเป็น มีเงินออม
23.	นางฮาบีปะ จายพันธ์	18/1 หมู่ที่ 2	ประหยัด จ่ายในสิ่งที่จำเป็น มีบ้านของตนเอง
24.	นางสุคใจ โตะหวัน หลง	121 หมู่ที่ 2	ประหยัด เพิ่มอาชีพเสริม มีเงินออม
25.	นางเกษมณี จิเบญจะ	148 หมู่ที่ 2	ปลูกผักกินเอง มีเงินออม มีบ้านของตนเอง
26.	นางสาวนัฐกมล หวันแสง	18/1 หมู่ที่ 2	ลดรายจ่าย เพิ่มอาชีพเสริม มีเงินออม
27.	นางอุไร เส้นดิ ระ	½ หมู่ที่ 2	ประหยัด มีเงินออม ซื้อที่ดิน มีบ้านของตนเอง
ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	ความเปลี่ยนแปลง
28.	นางเสาวภา นวลจันทร์	245 หมู่ที่ 4	ประหยัด มีเงินออมเพิ่มขึ้น
29.	นางสุนิ ชูงาม	282 หมู่ที่ 4	มีเงินเหลือผ่อนที่ดิน
30.	นางมารียะ ตา	86 หมู่ที่ 6	ทราบรายรับ - รายจ่ายของครัวเรือน
31.	นางสีดีสาเลื้อยะ ทองขาว	16 หมู่ที่ 6	ทราบรายรับ - รายจ่ายของครัวเรือน
32.	นางยอวาเรื้อยะ มัด	61 หมู่ที่ 6	ทราบรายรับ - รายจ่ายของครัวเรือน
33.	นางฉะ มา	43 หมู่ที่ 6	ทราบรายรับ - รายจ่ายของครัวเรือน

	เคื้อะ			
34.	นางนอริย๊ะ โศ๊ะ	หับยู	85 หมู่ที่ 6	ทราบรายรับ – รายจ่ายของครัวเรือน
35.	นางรัตสุกล	ชญา	26 หมู่ที่ 6	ทราบรายรับ – รายจ่ายของครัวเรือน
36.	นางบาส๊ะ	ชญา	26 หมู่ที่ 6	ทราบรายรับ – รายจ่ายของครัวเรือน
37.	นางสาขาน๊ะ	อยู่ดี	59 หมู่ที่ 6	ทราบรายรับ – รายจ่ายของครัวเรือน
38.	นางสะเป๊ะ	สาปี	120 หมู่ที่ 6	ทราบรายรับ – รายจ่ายของครัวเรือน
39.	นางมารีย่า โศ๊ะ	หับยู	130 หมู่ที่ 6	ทราบรายรับ – รายจ่ายของครัวเรือน
40.	นายบรรชา	สุมาลี	197 หมู่ที่ 3	รู้รายรับ รายจ่าย ประหยัด
41.	นายชอและ หมาด	ดา	148 หมู่ที่ 3	เรียนรู้การใช้จ่าย ประหยัด
42.	นาริซอน โตะ	หมีน	175 หมู่ที่ 3	รู้คุณค่าของเงิน ประหยัด
43.	นางฉ๊ะ ระ	เส็นดิ	23 หมู่ที่ 3	รู้ค่าใช้จ่าย ประหยัด มีเงินออม
44.	นางสุรศักดิ์	สุมาลี	20 หมู่ที่ 3	รู้ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน ประหยัด
45.	นายวินัย เคื้อะ	หมีน	125 หมู่ที่ 3	จัดระเบียบค่าใช้จ่ายในครัวเรือน

การเปลี่ยนแปลงระดับครัวเรือนตำบลต้นหยงโป

ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	ความเปลี่ยนแปลง
1.	นางกัลยา แชะอุมา	หมู่ที่ 2	ลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น
2.	นางชาฟีนะ บิสนุม	หมู่ที่ 2	รู้รายรับ - รายจ่าย ประหยัด
3.	นางยาวานา แม่น้ำ	หมู่ที่ 2	รู้จักใช้ข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อวางแผนพัฒนาชีวิต
4.	นางวาคี สะยิบิลัง	หมู่ที่ 2	รู้รายรับ - รายจ่าย
5.	นางรอกีเยะ พงษ์สวัสดิ์	หมู่ที่ 2	รู้จักตนเอง ประหยัดขึ้น หนี้สินลดลง
6.	นางเมวิกา เด็นเก	หมู่ที่ 2	ลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น ลดหนี้สินลง
7.	นางसानีะ สะยิบิลัง	121 หมู่ที่ 2	ประหยัด ลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น มีเพื่อนกลุ่มใหญ่
8.	นางรอสะ สะยิบิลัง	หมู่ที่ 2	รู้รายรับ - รายจ่าย รู้จักประหยัด
9.	นายพิสิฐ สะยิบิลัง	หมู่ที่ 2	รู้รายรับ-รายจ่าย มีเงินออม ลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น
10.	นายเอกวัฒน์ มะสมัน	หมู่ที่ 2	ประหยัด รู้จักใช้วิถีพอเพียงในครัวเรือน
11.	นางสุรณา หมันยามิน	หมู่ที่ 1	ขยัน อดทน วางแผนการใช้เวลา
12.	นายอรุณ บานฮัด	หมู่ที่ 1	รู้รายรับ - รายจ่าย
13.	นางยาวาเรีเยะ หมันยามิน	หมู่ที่ 1	ลดรายจ่าย มีเงินออม
14.	นางสาวกนกพร หมัด	110 หมู่ที่ 1	รู้รายรับ รายจ่าย ลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น มีเงินออม
15.	นางศรีพรรณ หัยนยามิน	139 หมู่ที่ 1	รู้รายรับ รายจ่าย
16.	นางวลัยรัตน์ นวลศรี	214 หมู่ที่ 1	รู้รายรับ รายจ่าย มีเงินออม ลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น
17.	นายเจ๊ะหมาน คำโชะ	13 หมู่ที่ 1	ลดรายจ่าย มีเงินออม
18.	นางดาวัลย์ หมันยา หมีน	5 หมู่ที่ 1	รู้รายรับ รายจ่าย
19.	นายสมาน สะยิบิลัง	หมู่ที่ 2	รู้รายรับ รายจ่าย วางแผนการจ่ายอย่างมีระบบ
20.	นางสีตือนัน๊ะ เต๊ะปยู	หมู่ที่ 1	รู้รายรับ รายจ่าย ประหยัด

การเปลี่ยนแปลงระดับครัวเรือนตำบลจะบิล้าง

ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	ความเปลี่ยนแปลง
1.	นางอ้อย สุขสะพาน	209 หมู่ที่ 5	ลดรายจ่ายในครัวเรือน ประหยัด
2.	นางวรรณญา ถิ่นแก้ว	114 หมู่ที่ 5	ลดรายจ่ายในครัวเรือน
3.	นางหนูผิน สุขสะพาน	73 หมู่ที่ 5	ลดรายจ่ายในครัวเรือน ประหยัด
4.	นางซุ่ม เสี่ยงดัง	67 หมู่ที่ 5	ลดรายจ่ายในครัวเรือน
5.	นางสาวนิรมล สุขสะพาน	50 หมู่ที่ 5	ลดรายจ่ายในครัวเรือน
6.	นางยุพา สุขสะพาน	หมู่ที่ 5	ลดรายจ่ายในครัวเรือน
7.	นางสาวโนชา ดิงหวั่ง	88 หมู่ที่ 5	ลดรายจ่ายในครัวเรือน
8.	นางพานี สุขแวง	239 หมู่ที่ 5	ลดรายจ่ายในครัวเรือน
9.	นางทิพวรรณ อินทะไธ	121 หมู่ที่ 5	ลดรายจ่ายในครัวเรือน
10.	นางสมจิต สุขสะพาน	87 หมู่ที่ 5	ลดรายจ่ายในครัวเรือน
11.	นางลาเปียะ กรมเมือง	190 หมู่ที่ 4	ลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น มีเงินออม
12.	นางเจ๊ะปูเต๊ะ กระระสี	141 หมู่ที่ 4	ประหยัด มีเงินออม
13.	นางลิ้ม๊ะ ยาวระยะ	8 หมู่ที่ 4	รู้รายรับ รายจ่าย ลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น
14.	นางสุเพ็ญภา กระระสี	7 หมู่ที่ 4	ประหยัด ปลูกทุกอย่างที่กิน มีเงินออม
15.	นางเจ๊ะโถม มะหาด	43 หมู่ที่ 4	ประหยัด ลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น
16.	นางยูสาร่า มะหาด	161 หมู่ที่ 4	รู้รายรับ รายจ่าย มีเงินออม
17.	นางวิลาวณีย์ หมาดมานัง	21 หมู่ที่ 4	ปลูกทุกอย่างที่กิน มองเห็นวิถีแห่งการเรียนรู้
18.	นางสลินลา ยีกาแดง	1 หมู่ที่ 4	ลดค่าใช้จ่าย ปลูกผักสวนครัว มีเงินออม
19.	นางแบคะ สะหมัด	229 หมู่ที่ 4	มีเงินออม เปลี่ยนระบบการใช้จ่าย
20.	นางสะลาเม๊ะ กระระสี	102 หมู่ที่ 4	ประหยัด มีเงินออมทรัพย์ มีการร่วมกลุ่ม
21.	นางปาริชาติ หมาดขาว	หมู่ที่ 4	มีเงินออม
22.	นางเสาวนิตย์ กะเล็ม	109 หมู่ที่ 6	รู้รายรับ รายจ่าย มีเงินออมเพิ่มขึ้น
23.	นางหัสสมอ สุหา	13 หมู่ที่ 6	ประหยัด มีเงินออม รู้รายรับ รายจ่าย
24.	นางอำเรียม สุหา	หมู่ที่ 6	รู้รายรับ รายจ่าย มีเงินออม
25.	นางริบน์ เตะตัน	หมู่ที่ 6	คิดก่อนซื้อ มีเงินออม สร้างครอบครัวอบอุ่น
26.	นางเจ๊ะดาห์ หลีเยว้	195 หมู่ที่ 6	จ่ายในสิ่งที่จำเป็น มีเงินออม ครอบครัวอบอุ่น

การเปลี่ยนแปลงระดับครัวเรือนตำบลเกาะสาหร่าย

ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	ความเปลี่ยนแปลง
1.	นายเสด อาสัน	102 หมู่ที่ 1	ลดสูบบุหรี่ ปลุกผักกินเอง มีเงินออม
2.	นายสัมพันธ์ ชำนาญเรือ	54 หมู่ที่ 1	ปลุกผักกินเอง มีเงินออม
3.	นางเจ๊ะหน๊ะ จงรักษ์	49 หมู่ที่ 1	ปลุกผักกินเอง มีเงินออม ลดหนี้สิน
4.	นายบากาก สันโด	50 หมู่ที่ 1	ปลุกผักกินเอง ลดสูบบุหรี่ มีเงินออม
5.	นายอนิวัฒน์ ยะงะ	130 หมู่ที่ 1	ปลุกผักกินเอง มีเงินออม เลี้ยงสัตว์ไว้กิน และขาย
6.	นายโหมม เดวลัย	59 หมู่ที่ 1	ปลุกผักกินเอง มีเงินออม เลี้ยงสัตว์ไว้กิน และขาย
7.	นางเมียะ อูสมมา	17 หมู่ที่ 1	ปลุกผักกินเอง มีเงินออม เลี้ยงสัตว์ไว้กิน และขาย
8.	นายสโรแอน ดินเด็น	116 หมู่ที่ 1	ปลุกผักกินเอง มีเงินออม เลี้ยงสัตว์ไว้กิน และขาย
9.	นายสมหมาย ดินเด็น	118 หมู่ที่ 1	ปลุกผักกินเอง มีเงินออม เลี้ยงสัตว์ไว้กิน และขาย
10.	นายยาฟาด ยาพระจันทร์	27 หมู่ที่ 1	ปลุกผักกินเอง มีเงินออม เลี้ยงสัตว์ไว้กิน และขาย
11.	นายอาเสด ดิงหวัง	40 หมู่ที่ 2	ปลุกผักกินเอง มีเงินออม เลี้ยงสัตว์ไว้กิน และขาย
12.	นายอาหลาด วิรามมา	36 หมู่ที่ 2	ปลุกผักกินเอง มีเงินออม เลี้ยงสัตว์ไว้กิน และขาย
13.	นายอนันต์ โต๊ะเอียด	29 หมู่ที่ 2	ปลุกผักกินเอง มีเงินออม เลี้ยงสัตว์ไว้กิน และขาย
14.	นายเย็น คำกระบี่	50 หมู่ที่ 2	ปลุกผักกินเอง มีเงินออม เลี้ยงสัตว์ไว้กิน และขาย
15.	นายกอเ็ม สุวาลำ	27 หมู่ที่ 2	ปลุกผักกินเอง เลี้ยงสัตว์ไว้กิน และขาย
16.	นายศักษดา ไบเด็น	43 หมู่ที่ 2	ปลุกผักกินเอง เลี้ยงสัตว์ไว้กิน และขาย
17.	นายย่ำอาด สันโด	52 หมู่ที่ 2	ปลุกผักกินเอง มีเงินออม เลี้ยงสัตว์ไว้กิน และขาย
18.	นางมอเลี้ยว คำกระบี่	35 หมู่ที่ 2	ปลุกผักกินเอง เลี้ยงสัตว์ไว้กิน และขาย
19.	นายรอสัด โกบปุเลา	18 หมู่ที่ 2	ปลุกผักกินเอง มีเงินออม เลี้ยงสัตว์ไว้กิน และขาย
20.	นายอำด๊ะ เพ็งจันทร์	42 หมู่ที่ 2	เลี้ยงสัตว์ไว้กิน และขาย
21.	นายสนัด มั่นโต	หมู่ที่ 3	ลดสูบบุหรี่ ลดค่าโทรศัพท์ เลี้ยงสัตว์ไว้กิน ขาย
22.	นายสุนัน มั่นโต	หมู่ที่ 3	ลดค่าโทรศัพท์ เลี้ยงสัตว์ไว้กิน ขาย
23.	นายเสด ใจดี	67 หมู่ที่ 3	ลดสูบบุหรี่ มีเงินออม เลี้ยงสัตว์ไว้กิน ขาย
24.	นายวิชา สกุลกลา นุวัฒน์	67 หมู่ที่ 3	สร้างบ้าน เลี้ยงสัตว์ไว้กิน ขาย
25.	นายกรี ชัยยันต์	หมู่ที่ 3	ลดสูบบุหรี่ เลี้ยงสัตว์ไว้กิน ขาย
27.	นายมะวี สุลง	หมู่ที่ 3	เลี้ยงสัตว์ไว้กิน ขาย
28.	นายพงศ์เดช ชัยยันต์	หมู่ที่ 3	เลี้ยงสัตว์ไว้กิน ขาย

ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	ความเปลี่ยนแปลง
29.	นายปรีชา หาญทะเล	หมู่ที่ 3	เลี้ยงสัตว์ไว้กิน ขาย มีเงินออม
30.	นายสุณี จันทรท รัตชนะนา	113 หมู่ที่ 3	เลี้ยงสัตว์ไว้กิน ขาย ลดสูบบหรี่
31.	นางมาเรียม เส้นสมมาตร	29 หมู่ที่ 4	รู้รับ จ่าย ปลุกผัก/ข้าวกินเอง มีเงินออม
32.	นางป๊ะ ไบดี	19 หมู่ที่ 4	ลดรายจ่ายเรื่องปุ๋ย เลี้ยงสัตว์กิน/ขาย มีเงินออม
33.	นางสินะ ยะระ	หมู่ที่ 4	รู้รับ จ่าย มีการรวมกลุ่ม มีเงินออม
34.	นางเจ๊ะตะ ตีคาสม	หมู่ที่ 4	รู้รับ จ่าย เลี้ยงสัตว์กิน/ขาย มีเงินออม รวมกลุ่ม
35.	นางสุดา ยีกาเดียก	15 หมู่ที่ 4	รู้รับ จ่าย เลี้ยงสัตว์กิน/ขาย มีเงินออม รวมกลุ่ม
36.	นางจิรา อามิตร		รู้รับ จ่าย ลดค่าโทรศัพท์ มีเงินออม รวมกลุ่ม
36.	นางจิรา อามิตร		รู้รับ จ่าย ลดค่าโทรศัพท์ มีเงินออม รวมกลุ่ม
37.	นายสุรัตน์ อังสุพานิชย์	14 หมู่ที่ 4	รู้รับ จ่าย เพิ่มอาชีพเสริม มีเงินออม รวมกลุ่ม
38.	นางหย่า มีรน	26 หมู่ที่ 4	รู้รับ จ่าย ปลุกผัก/ข้าวกินเอง มีเงินออม รวมกลุ่ม
39.	นางสุรติยา สุวาล้า		รู้รับ จ่าย ปลุกผัก/ข้าวกินเอง มีเงินออม
40.	นางสาววิญเพ็ญ พระสุธาพิทักษ์		รู้รับ จ่าย ปลุกผัก/ข้าวกินเอง มีเงินออม รวมกลุ่ม
41.	นางมารู หิ๊งน้ำรอบ	21 หมู่ที่ 4	รู้รับ จ่าย ปลุกผัก/ข้าวกินเอง มีเงินออม รวมกลุ่ม
42.	นางป๊ะ ลำวาล้า	24 หมู่ที่ 4	ประหยัด ปลุกผัก/ข้าวกินเอง มีเงินออม รวมกลุ่ม
43.	นางฮารีซะ ยาประจันตร์	38 หมู่ที่ 4	เลิกสูบบหรี่ ปลุกผักกินเอง มีเงินออม รวมกลุ่ม
44.	นางนุชนาฏ พละพานิช	56 หมู่ที่ 4	ประหยัด มีเงินออม ปลุกผักกินเอง รวมกลุ่ม
45.	นางสุดา สันเหล็ม	56 หมู่ที่ 4	มีเงินออม ปลุกผัก/เลี้ยงสัตว์กินเอง รวมกลุ่ม
46.	นางดาหรา ลำวาล้า	68 หมู่ที่ 4	มีเงินออม ปลุกผัก/เลี้ยงสัตว์กินเอง รวมกลุ่ม
47.	นางไมมูนะ อาลี	9 หมู่ที่ 4	มีเงินออม เพิ่มอาชีพเสริม รวมกลุ่ม
48.	น้องรอปี้ เหมรา	10 หมู่ที่ 4	มีเงินออม ปลุกผัก/เลี้ยงสัตว์กินเอง
49.	นางสุนีย์ แดงเหม	77 หมู่ที่ 4	ประหยัด มีเงินออม รวมกลุ่ม
50.	นางสารียะ ยาวาระยะ	18 หมู่ที่ 4	ปลุกผักกิน ทำปุ๋ยใช้ รวมกลุ่ม มีเงินออม ลดพลังงาน
51.	นางรอฝีม๊ะ ดาหมาด	50 หมู่ที่ 4	ปลุกผักกิน ทำปุ๋ยใช้ รวมกลุ่ม มีเงินออม ลดพลังงาน
52.	นางสาวสมคิด บัวทอง	1 หมู่ที่ 4	มีเงินออม รวมกลุ่ม
53.	นางดีสา สุวาล้า	49 หมู่ที่ 4	รวมกลุ่ม ประหยัด มีเงินออม
54.	นางจันทรา ขุนรายา	74 หมู่ที่ 4	รู้จักประมาณตน มีเงินออม ปลุกผักกินเอง รวมกลุ่ม
55.	นางสมใจ หงษ์ไค	16 หมู่ที่ 4	ครอบครัวอบอุ่น รวมกลุ่ม มีเงินออม ปลุกผักกิน
56.	นางสาวเจ๊ะบาหนี ไบดี	6 หมู่ที่ 4	มีเงินออม รวมกลุ่ม

ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	ความเปลี่ยนแปลง
57.	นางไพบุลย์ หลีจ้วน	177 หมู่ที่ 5	จ่ายในสิ่งที่จำเป็น ลดค่าโทรศัพท์ มีเงินออม ลดหนี้
58.	นางสาวสะอิด๊ะ สาคล	59 หมู่ที่ 5	ลดค่าอาหาร ค่าโทรศัพท์ มีเงินออม ปลุกผักกิน
59.	นางเฉลียว เอียนนุช	112 หมู่ที่ 5	ลดรายจ่ายในครัวเรือน มีเงินออม
60.	นายกิริยา อุโหยบ		ปลุกผักกินเอง มีเงินออม
61.	นางบุญเจือ เทศวัน	82 หมู่ที่ 5	ลดค่าอาหาร ลดบุหรี เหล้า มีเงินฝาก ลดหนี้
62.	นางสาวรำดี๊ะ วัฒนะ		ลดค่าอาหาร ปลุกผัก/เลี้ยงสัตว์ มีเงินออม
63.	นายสุพรรณ น้อยเด็น	376 หมู่ที่ 5	รู้จักตนเอง มีเงินออม ปลุกผัก/เลี้ยงสัตว์
64.	นางมาลี ยีละงู		ลดรายจ่ายไม่จำเป็น มีเงินออม เลี้ยงสัตว์กิน/ขาย
65.	นางฟองจันทร์ ต๊ะดุย	309 หมู่ที่ 5	ลดรายจ่ายอาหาร เสื้อผ้า มีบ้านของตนเอง มีเงินออม
66.	นางสุดา สุขวินยา		ลดรายจ่ายในครัวเรือน เลิกบุหรี เลิกเหล้า มีเงินออม
67.	นางประภา เส็มสัน		ปลุกผัก/เลี้ยงสัตว์กิน/ขาย มีเงินออม รู้รับ รู้จ่าย
68.	นางสาวสมจิตร แซ่ลิ้ม		มีเงินออม รู้จักตนเอง ลดรายจ่ายในครัวเรือน
69.	นายมาหาด นาคมา	120	ลดรายจ่าย-เพิ่มรายได้ อาชีพเสริม มีเงินออม
70.	นายมาแอ เส้นสมมาตร	22	ลดรายจ่าย-เพิ่มรายได้ อาชีพเสริม มีเงินออม
71.	นางอำส๊ะ ทิงน้ำรอบ		ลดรายจ่าย-เพิ่มรายได้ มีเงินออม
72.	นางปรีดา มงเลห์	70	ลดรายจ่าย-เพิ่มรายได้ อาชีพเสริม มีเงินออม
73.	นางวรรณิยะ ยะระ	32	ลดรายจ่าย-เพิ่มรายได้ อาชีพเสริม มีเงินออม
74.	นางดวงดาว มงเลห์	101	ลดรายจ่าย-เพิ่มรายได้ อาชีพเสริม มีเงินออม

การเปลี่ยนแปลงระดับครัวเรือนตำบลเกตรี

ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	ความเปลี่ยนแปลง
1.	นางสอเพียะ สะฮา	หมู่ที่ 1	ลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น มีเงินออม
2.	นางอาเชียะ หมั่น เหล็ม	หมู่ที่ 1	มีการจ่ายที่เป็นระบบ ปลดหนี้ ปลุกผักสวนครัว
3.	นางมินา นิโกบ	หมู่ที่ 1	มีเงินออม ปลุกผักสวนครัว
4.	นางฟาติมะห์ อาดำ	หมู่ที่ 1	ลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น มีเงินออม วางแผนครัวเรือน
5.	นางปนัดดา อาดำ	หมู่ที่ 1	ลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น
6.	นางฟาติมะห์ หมาดรา	หมู่ที่ 1	ลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น มีเงินออม
7.	นางวาทลี กรม เมือง	หมู่ที่ 1	รู้รายรับ รายจ่าย ปลดหนี้สิน มีเงินออม
8.	นางไวคะ พันกา แด	หมู่ที่ 2	ลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น ปลุกผักสวนครัว
9.	นางสาววรารักษ์ ตาเอ็น	หมู่ที่ 2	รู้รายรับ รายจ่ายครัวเรือน
10.	นางไขหนาบ สันหมุด	หมู่ที่ 2	ลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น
11.	นางหยาด หลงพิลา	หมู่ที่ 2	มีเงินออม ประหยัด
12.	นางสาวฮาติมะห์ อาดำ	หมู่ที่ 2	รู้รายรับ รายจ่าย ทำให้ครอบครัวอบอุ่น
13.	นางฮาหาวา หมั่น หมาน	165 หมู่ที่ 2	มีเงินออม ปลุก/เลี้ยงทุกอย่างที่กิน ครอบครัวอบอุ่น
14.	นางสาวฮาหาวา ยามาลา	48 หมู่ที่ 2	มีเงินออม ทำให้ครอบครัวอบอุ่น
15.	นางสาริตา ยานาอะดี	192 หมู่ที่ 2	รู้รายรับ รายจ่าย มีเงินออม
16.	นางสอลียะ สะปาน	149 หมู่ที่ 2	รู้รายรับ รายจ่าย ลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น
17.	นางชาหรอ แก้วสลำ	164 หมู่ที่ 2	มีเงินออม
18.	นางกัลยา พรหมาด	หมู่ที่ 3	รู้รายรับ รายจ่าย
19.	นางวรรดิ แก้วสลำ	หมู่ที่ 3	ประหยัด รู้รายรับ รายจ่าย ลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น
20.	นางสุริยะ สามัญ	หมู่ที่ 3	ประหยัด มีเงินออม
21.	นางสอดียะ แหล้ม หมื่น	หมู่ที่ 3	ประหยัด ครอบครัวอบอุ่น ปลุกผักสวนครัว

22.	นางตานียะ	พรหมาด	หมู่ที่ 3	วางแผนการใช้จ่ายในครัวเรือน
23.	นางนอริยะ	ลาโอบ	หมู่ที่ 7	มีเงินออม
24.	นางสอดียะ	พรหมาด	หมู่ที่ 7	รู้รายรับ รายจ่าย ประหยัด
25.	นางยลณี	ขุนคำ	105 หมู่ที่ 7	มีเงินออม ปลุกผักสวนครัวกินเอง
26.	นางสุวรรณ	สุวาล้า	223 หมู่ที่ 7	ครอบครัวมีความสุข มีเงินออม
27.	นายบานุม	ขุนคำ	62 หมู่ที่ 7	มีเงินออม ปลุกผักสวนครัวกินเอง
ที่	ชื่อ - สกุล		ที่อยู่	ความเปลี่ยนแปลง
28.	นางคอดียะ	อาด้า	143 หมู่ที่ 7	ครอบครัวมีความสุข มีเงินออม ปลุกผักสวนครัวกิน
29.	นางฝาคิมะ	เจ๊ะคะ	240 หมู่ที่ 7	ประหยัด มีเงินออม
30.	นางสุกัญญา	เอียดซิก	21 หมู่ที่ 4	มีเหตุผลในการใช้จ่าย มีเงินออม
31.	นางจันทร์	ใจะวัง	22 หมู่ที่ 4	รู้รายรับ รายจ่ายครัวเรือน
32.	นางจรูญศรี	แก้วบุดง	121 หมู่ที่ 4	รู้รายรับ รายจ่ายครัวเรือน
33.	นางปุด๊ะ	หลงพัน	120 หมู่ที่ 4	รู้รายรับ รายจ่ายครัวเรือน
34.	นางบุปผา	จิตคำริ		รู้รายรับ รายจ่ายครัวเรือน
35.	นางสุไรยะ	หลงพรหม		รู้รายรับ รายจ่ายครัวเรือน
36.	นางสอเดียะ	หลิเปิน	8 หมู่ที่ 4	รู้รายรับ รายจ่ายครัวเรือน

การเปลี่ยนแปลงระดับครัวเรือนตำบลสูง

ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	ความเปลี่ยนแปลง
1.	นายคาราสาด มะสมัน	หมู่ที่ 1	เกิดความสามัคคี เกิดกลุ่มอาชีพ เกิดการออมเงิน
2.	นายอัมรินทร์ หมาดคาเร๊ะ	305 หมู่ที่ 1	
3.	นางสาวเวชารีนา แวฮามะ	111 หมู่ที่ 1	รู้รายรับ รายจ่าย
4.	นางยาวะเรียะ โส๊ะประจัน	56 หมู่ที่ 1	ประหยัด รู้ใจชุมชนมากขึ้น ค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น
6.	นายสหาก อมสารา	หมู่ที่ 3	ประหยัด มีเงินออม ความสัมพันธ์ในชุมชน
7.	นางสาวสุหัลลดา หมัดสะเด็น	14 หมู่ที่ 3	เปลี่ยนความคิด ลดหนี้สิน มีเงินออม
8.	นางสารีปะะ สาวดี	29 หมู่ที่ 3	ประหยัด วางแผนการจ่ายเงิน มีเงินออม
9.	นางราม๊ะ รองเดช	80 หมู่ที่ 3	รู้รายรับ รายจ่าย ลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น
10.	นางมีะ เต๊ะหลี่	85 หมู่ที่ 3	มีเงินออม รู้รายรับ รายจ่าย ซื้อของเท่าที่จำเป็น
11.	นางราณี เต๊ะ	27/1 หมู่ที่ 3	รู้รายรับ รายจ่าย ซื้อของเท่าที่จำเป็น
12.	นางอาริตะ สะเด็น	66 หมู่ที่ 3	รู้รายรับ รายจ่าย
13.	นางนุจรี ระ	95 หมู่ที่ 3	มีเงินออม รู้รายรับ รายจ่าย มีการรวมกลุ่ม
14.	นางสาวกาโสม หมัดสะเด็น	14 หมู่ที่ 3	ซื้อเท่าที่จำเป็น มีเงินออม ประหยัด
15.	นางมีปะะ สะเด็น	หมู่ที่ 3	ประหยัด รู้รายรับ รายจ่าย ครอบครัวยุ่ง
16.	นางสาวดารุณี เต๊ะหลี่	18 หมู่ที่ 3	มีเงินออม ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง
17.	นางสิริมา มะสะ	หมู่ที่ 4	รู้รายรับ รายจ่าย เลือกรื้อสินค้า
18.	นางนอริยะ หลงสัน	63 หมู่ที่ 4	ประหยัด มีเงินออม ปลุกผักไว้กินเอง
19.	นางไสนุน นาสุดา	159 หมู่ที่ 6	มีเงินออม ประหยัด ครอบครัวมีความสุข
20.	นางสาวนาริสา ยาพระจันทร์	169 หมู่ที่ 6	ซื้อเท่าที่จำเป็น
21.	นางปอรา พระจันทร์	169 หมู่ที่ 6	ประหยัด ซื้อเท่าที่จำเป็น ครอบครัวมีความสุข
22.	นางสารีปะะ ไมะมะหาด	98 หมู่ที่ 6	ประหยัด มีเงินออม รู้รายรับ รายจ่าย
23.	นางสาระ เป็ญสะอิด	144 หมู่ที่ 6	ครอบครัวมีความสุข
24.	นายอาแมน สะมะแอ	35 หมู่ที่ 6	ซื้อเท่าที่จำเป็น ครอบครัวมีความสุข มีเงินออม

25.	นายบาราเหม ทอหิรัญ	หมู่ที่ 6	ลดปัญหาในครอบครัว บัญชีเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต
26.	นายอารีย์ บุนา	119 หมู่ที่ 6	รู้รายรับ รายจ่าย ชื่อเท่าที่จำเป็น มีเงินออม
27.	นางสีดีผาติมะ สายีสะ	8 หมู่ที่ 6	รู้รายรับ รายจ่าย มีเงินออม
28.	นางวรรณา ยีบิลัง	หมู่ที่ 6	รู้รายรับ รายจ่ายของครัวเรือน
ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	ความเปลี่ยนแปลง
29.	นางวันณา เถาว์ลย์	68 หมู่ที่ 7	ครอบครัวมีความสุข มีเงินออม ลดหนี้ มีเหตุผล
30.	นายเชษฐา เถาว์ลย์	68 หมู่ที่ 7	มีการวางแผนการใช้จ่ายเงินในครัวเรือน
31.	นางสาวเนลลี่ วาอาด	60 หมู่ที่ 7	รู้รายรับ รายจ่าย ประหยัด มีเงินออม
32.	นางวิภา บาไย	140 หมู่ที่ 7	ครอบครัวมีความสุข รู้รายรับ รายจ่าย
33.	นายนพดล แดงคง	59 หมู่ที่ 7	รู้จักตนเอง รู้จักเพื่อ รู้จักค่าของเงิน รู้จักความพอดี
34.	นางอามิน๊ะ สมาน	88 หมู่ที่ 7	ปลูก เลี้ยงทุกอย่างไว้กินเอง มีเงินออม
35.	นางวัลลีย์ บุนา	185 หมู่ที่ 7	รู้รายรับ รายจ่าย ประหยัด
36.	นางอำไพ แก้ว	145 หมู่ที่ 7	กำหนดรายจ่ายในครัวเรือน มีเงินออม
37.	นางสาวอุษณีย์ กานู	85 หมู่ที่ 7	มีเงินออม ครอบครัวอบอุ่น รู้จักพอจ่ายที่จำเป็น
38.	นางมารีเยะ หมั่น	69 หมู่ที่ 7	ประหยัด ระมัดระวังการจ่าย
39.	นางสาววีเยะ โไซะ	182 หมู่ที่ 7	มีเงินออม ครอบครัวอบอุ่น วางแผนการจ่ายเงิน
40.	นายสุริยงค์ ค่วนซ้อง	210 หมู่ที่ 7	รู้จักตัวเอง ประหยัด ครอบครัวอบอุ่น
41.	นางอัสลิना	หมู่ที่ 7	วางแผนชีวิต มีเงินออม พอใจในสิ่งที่ตนเองมีอยู่
42.	นางสาวฟาฎิมะห์ เถาว์ลย์	68 หมู่ที่ 7	มีเงินออม การวางแผนการใช้จ่าย ชื่อเท่าที่จำเป็น
43.	นายเจ๊ะอาสัน เถาว์ลย์	68 หมู่ที่ 7	ลดรายจ่าย มีเงินออม มีเป้าหมายในชีวิต มีสัจจะ
44.	นายสำจิตร วิวัตร	176 หมู่ที่ 7	รู้รายรับ รายจ่าย ลดปัญหาในครัวเรือน
45.	นายมุฮัมมัด เถาว์ลย์	68 หมู่ที่ 7	ตัดรายจ่ายที่เป็นความต้องการแต่ไม่จำเป็นออกไป
46.	นางปราณี เพชร	220 หมู่ที่ 7	ประหยัด ลดสิ่งไม่จำเป็น มีเงินออม
47.	นางผิน แซ่ตัน	5 หมู่ที่ 7	ประหยัด มีเงินออม

48.	นางอ้อย	ขาวนุ้ย	146 หมู่ที่ 7	ประหยัด มีเงินออม ครอบครัวอบอุ่น เลิกสูบบุหรี่
49.	นายอุมาร	วัฒนะ	หมู่ที่ 7	รู้จักประมาณตน รู้ค่าของเงิน ประหยัด มีเงินออม
50.	นางอาร์วน มานัน	หลี	หมู่ที่ 9	รู้รายรับ รายจ่าย ปลดหนี้ ครอบครัวพึ่งตนเอง
51.	นายหมาด นำ	หาดส	หมู่ที่ 14	รู้จักใช้เงิน ครอบครัวมีความสุข พึ่งตนเองได้
52.	นางสาววรัญญา	ระสุโສະ	หมู่ที่ 5	กำหนดรายรับ รายจ่าย จ่ายเท่าที่จำเป็น มีเงินออม
53.	นางอาชีต้า โສະ	เราอ	41 หมู่ที่ 10	รู้รายรับ รายจ่าย
54.	นางนารียา	สุกรรมณี	84 หมู่ที่ 10	มีการวางแผนการทำงานให้ครอบครัว
55.	นางอาริด้า มานัง	หมาด	1 หมู่ที่ 2	รู้รายรับ รายจ่าย รู้จัดวิธีพอเพียง ประหยัด ออม
56.	นางฟาติมะ มานัง	หมาด	327 หมู่ที่ 2	สามารถเปลี่ยนพฤติกรรมการจ่ายของลูกค้าประหยัด
57.	นางสาหลิเฝะ มานัง	หมาด	หมู่ที่ 2	ลดหนี้สิน มีเงินออม
ที่	ชื่อ - สกุล		ที่อยู่	ความเปลี่ยนแปลง
58.	นายอาสัน	หลงตา	58 หมู่ที่ 11	ลดการสูบบุหรี่
59.	นางสาวรมล๊ะ	หมานเหม	หมู่ที่ 11	ใช้จ่ายในสิ่งที่จำเป็น
60.	นางรอฟีเสาะ	ใบกาเค็ม	33 หมู่ที่ 11	รู้จักวางแผนการเงิน ประหยัด ออม
61.	นางสุไฉฉี	อิสอิด	105 หมู่ที่ 11	รู้รายรับ รายจ่าย ประหยัด มีเงินออม
62.	นางจรรยา	อุเจ๊ะ	155 หมู่ที่ 11	ครอบครัวมีความสุข ประหยัด ลดสิ่งที่ไม่จำเป็น
63.	นางแหนบ	หาสกุล	67 หมู่ที่ 11	ได้รับความไว้วางใจจากสามี ลดในสิ่งที่ไม่จำเป็น
64.	นางฮาชีชะ	รบบานา	152 หมู่ที่ 12	ประหยัด ครอบครัวมีความสุข
65.	นางฮักยะ	ทองคำ	126 หมู่ที่ 12	รู้จักออม รู้รายรับ รายจ่าย รู้จักหนี้ รู้จักสรุป
66.	นางฮามีน๊ะ	หลิษฐ์	21 หมู่ที่ 12	ลดรายจ่ายไม่จำเป็น มีเงินออม มีความเข้าใจกัน
67.	นางฉ๊ะ เต๊ะ	หมาดปู	20 หมู่ที่ 12	รู้รายรับ รายจ่ายที่แน่นอน
68.	นางฉริพะ	ปะดุกา	159 หมู่ที่ 12	ประหยัด ลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น ปลุกผักกินเอง

69.	นางยูนิต้า	หมั่นสัน	63 หมู่ที่ 12	รู้รายรับ รายจ่าย ประหยัด มีเงินออม
70.	นางสารีนา	ระยี่	24 หมู่ที่ 12	ประหยัด มีเงินออม
71.	นางเพ็ญศรี	เหมรา	84 หมู่ที่ 12	ประหยัด รู้รายรับ รายจ่าย
72.	นางอารยา	สารีพิน	73 หมู่ที่ 12	รู้รายรับ รายจ่าย วางแผนการจ่ายเงิน เข้าใจกัน
73.	นางยาวรี	ออหวัง	86 หมู่ที่ 12	รู้รายรับ รายจ่าย ประหยัด
74.	นางอารีนา	โตะอาลี	42 หมู่ที่ 12	ประหยัด รู้รายรับ รายจ่าย
75.	นางดวงใจ	นุ้ยเค็น	183 หมู่ที่ 12	รู้รายรับ รายจ่าย ประหยัด
76.	นายหนาบ	หลงจิ	10 หมู่ที่ 12	รู้รายรับ รายจ่าย ประหยัด
77.	นางรอมิยะ คลอง	คำท่า	104 หมู่ที่ 12	รู้รายรับ รายจ่าย วางแผนการจ่ายเงิน
78.	นางอาหยาด	แฉสา	95 หมู่ที่ 12	ประหยัด มีเงินออม ลดจ่ายในสิ่งที่ไม่จำเป็น
79.	นางสาวสุไฉฉี	หลินุ้ย	21 หมู่ที่ 12	รู้รายรับ รายจ่าย วางแผนการใช้เงิน
80.	นางฟัดมีมะนุรอดี	นาคสง่า	213 หมู่ที่ 12	รู้รายรับ รายจ่าย ประหยัด
81.	นางสาวรอสัน๊ะ	ใบกาเค็ม	13 หมู่ที่ 12	ประหยัด มีเงินออม เลิกกินกาแฟ
82.	นางนุอาชาติ	ใบกาเค็ม	170 หมู่ที่ 12	ลดรายจ่ายไม่จำเป็น
83.	นางแลหา	ท่าหิรัญ	หมู่ที่ 12	
84.	นางเมียะ เส้น	โตะอุ	15 หมู่ที่ 12	ลดจ่ายในสิ่งที่ไม่จำเป็น มีเงินออม
85.	นางไสหนาบ	นีโกบ	96 หมู่ที่ 12	
86.	นางปาริชาติ	ระยี่	50 หมู่ที่ 12	จัดการหนี้สิน รู้จักเพื่อน
ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	ความเปลี่ยนแปลง	
87.	นายฟาริส	อูมา	104 หมู่ที่ 13	ประหยัด มีเงินออม ครอบครัวมีความสุข
88.	นางเจ๊ะคอลี หมาด	สอลา	12 หมู่ที่ 13	รู้จักวางแผนครอบครัว ครอบครัวมีความสุข
89.	นางตีมะ หลัง	อาจ	135 หมู่ที่ 13	รู้รายรับ รายจ่าย มีเงินออม ประหยัด
90.	นางร่อसानะ	ยูฮันนัน	147 หมู่ที่ 13	รู้รายรับ รายจ่าย
91.	นางอะ	เกษมสันต์	5 หมู่ที่ 13	สามีไว้วางใจ ครอบครัวมีความสุข
92.	นางมาเนียน	แก้วสลา	164 หมู่ที่ 13	ประหยัด มีเงินออม
93.	นางยุเสาะ	สัญญา	25 หมู่ที่ 13	ปลูกผักสวนครัวกินเอง ลดจ่ายสิ่งไม่จำเป็น
94.	นางกาญจนา	สุขสำราญ	112 หมู่ที่ 13	ลดรายจ่ายในครัวเรือน

95.	นางบ๊ยะ เต๊ะ	หมาดปู	13 หมู่ที่ 13	ครอบครัวมีความสุข อบอุ่น
96.	นางसान๊ะ	ไมมะหาด	125 หมู่ที่ 13	ประหยัด ปลุกผักสวนครัวกินเอง
97.	นางสรินญา	สตอหลง	98 หมู่ที่ 13	ประหยัด ลดจ่ายสิ่งไม่จำเป็น มีเงินออม
98.	นางแบ๊ะ	กามาเจ	123 หมู่ที่ 13	รู้รายรับ รายจ่าย ประหยัด ปลุกผัก เลี้ยงไก่กินเอง
99.	นางวันดี	อุเจ๊ะ	161 หมู่ที่ 13	ปลุกผักกินเอง มีเงินออม
100.	นางพะยอม	จอหวัง	21 หมู่ที่ 13	ครอบครัวมีความสุข เข้าใจ มีเงินออม
101.	นางฮอดียะ เต๊ะ	หมาดปู	133 หมู่ที่ 13	ลดจ่ายสิ่งไม่จำเป็น
102.	นางด๊ะ ดิน	สหัก	160 หมู่ที่ 13	ปลูกทุกอย่างที่กิน ประหยัด มีเงินออม
103.	นางซานีเราะ	อูมา	104 หมู่ที่ 13	ครอบครัวมีความสุข เงินพอจ่าย และเหลือเก็บ
104.	นางกูจาริต้า	สัญญา	127 หมู่ที่ 13	ครอบครัวใกล้ชิด มีโอกาสแสดงความคิดเห็น
105.	นางฮาบีบ๊ะ รัตน์	บรรจง	120 หมู่ที่ 13	ครอบครัวมีความสุข มีเงินออม

การเปลี่ยนแปลงระดับครัวเรือนตำบลย่านซื่อ

ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	ความเปลี่ยนแปลง
1.	นายหมาด มาราสา	หมู่ที่ 1	ทำปุ๋ยอินทรีย์ใช้เอง
2.	นายอรุณ สาและ	หมู่ที่ 1	จ่ายในสิ่งที่จำเป็น มีเงินออม
3.	นายรอซิดี สุขสง่า	หมู่ที่ 1	มีเงินออม ลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น
4.	นายชาติ หลีเส้น	หมู่ที่ 1	วางแผนการใช้จ่ายให้ดีขึ้น ลดหนี้สิน
5.	นางสุวรรณี ปิงหลีเส้น	หมู่ที่ 1	ลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น วางแผนการใช้จ่ายเงิน
6.	นายรอหมาน สุขสง่า	หมู่ที่ 1	ทำปุ๋ยหมักชีวภาพใช้เอง
7.	นายอับดุลกอเดช โรมาดิ	หมู่ที่ 1	ลดหนี้ ลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น ฝึกความซื่อสัตย์
8.	นายวรวิทย์ แกสมาน	หมู่ที่ 1	รู้จักตัวเอง ไม่มีหนี้สิน
9.	นางมารีหยา	หมู่ที่ 1	จ่ายในสิ่งที่จำเป็น
10.	นายฮาฟีซอน มาราสา	หมู่ที่ 1	รู้จักประมาณตน มีสติ วางแผนการใช้จ่าย
11.	นายกูอำหมาด มานีกามัน	หมู่ที่ 2	ปลูกฝังให้ลูกรู้จักการออม
12.	นายอุเส็น หลงกาสา	หมู่ที่ 2	รู้จักการวางแผนและคิดก่อนจ่ายเงิน
13.	นางสาวฟาติมา หลีเส้น	หมู่ที่ 2	มีเงินออม และรู้รายรับ รายจ่าย
14.	นางยานี๊ะ สาเคิน	หมู่ที่ 2	ประหยัด วิเคราะห์ตัวเลขและนำมาปรับใช้
15.	นายกูรตอปี จอหวัง	หมู่ที่ 2	มีเงินออมเพิ่ม ประมาณตน
16.	นางสาวรอสนี สันจะ	หมู่ที่ 2	มีความซื่อสัตย์ ความอดทน มีเงินออม
17.	นางรอบีหวัน	หมู่ที่ 2	ประหยัด หนี้สินลด ไม่ก่อหนี้สินเพิ่ม
18.	8 นายสมาน ดาหมาด	หมู่ที่ 2	มีเงินออม รู้จักการใช้จ่ายเงิน
19.	นายเนียม สันจะ	หมู่ที่ 2	ประหยัด มีความอดทน จ่ายในสิ่งที่จำเป็น
20.	นางสาวรีน่า ดาหมาด	หมู่ที่ 2	วางแผนก่อนที่จ่ายเงิน
21.	นางเสาวนี หลงสมัน	หมู่ที่ 3	รู้รายรับ รายจ่าย
22.	นางสาวรุณี ดาหมาด	หมู่ที่ 3	ลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น
23.	นางอัสมา หลีเส้น	หมู่ที่ 3	เปลี่ยนพฤติกรรมสมาชิกในครัวเรือน มีเงินออม
24.	นายอะหมาด หลีเส้น	หมู่ที่ 3	กระตือรือร้นที่จะหารายได้เพิ่มมากขึ้น
25.	นายอำหมาด หลีเส้น	หมู่ที่ 3	เปลี่ยนพฤติกรรมการจ่ายเงินของลูก

26.	นายอิสมาแอล	ใบกอดีม	หมู่ที่ 3	ลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น
27.	นายอาหมาด	สะดีน	หมู่ที่ 3	วางแผนครอบครัว และครอบครัวมีความสุข
ที่	ชื่อ - สกุล		ที่อยู่	ความเปลี่ยนแปลง
28.	นายมะหมุด	ยูโ๊ะ๊ะ	หมู่ที่ 3	ลดหนี้สิน ครอบครัวอบอุ่น
29.	นางกราโสม	สลีหมีน	หมู่ที่ 3	วางแผนการใช้จ่ายเงิน ครอบครัวมีความสุข
30.	นางรอน่า	สาดีน	หมู่ที่ 3	วางแผนการใช้จ่ายเท่าที่จำเป็น
31.	นายบูสัน	สาดีน	หมู่ที่ 4	รู้รายรับ รายจ่าย ลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น
32.	นายรอหมาน	นุ่งอาห์ลี	หมู่ที่ 4	ครอบครัวมีความสุข
33.	นางสุรียะ	ดาหมาด	หมู่ที่ 4	เปลี่ยนพฤติกรรมลูกๆ ประหยัด มีเงินออม
34.	นางปูเต๊ะ	สาดีน	หมู่ที่ 4	วางแผนทิศทางในการใช้จ่ายเงิน
35.	นางสุมณฑา	มากกลาย	หมู่ที่ 4	มีความซื่อสัตย์ วางแผนการใช้จ่ายเงิน
36.	นายอาบีดีน	หมาด โตะโตะ	หมู่ที่ 4	บัญชีครัวเรือนเป็นหมอรัษาหนี้สินของครัวเรือน
37.	นายรอหมาน	ปันจอร์	หมู่ที่ 4	วางแผนการใช้จ่ายภายในครัวเรือน
38.	นายทวีศักดิ์	ปันจอร์	หมู่ที่ 4	ประหยัด ฝึกความอดทน
39.	นายกาหริม	มะแอเคียน	หมู่ที่ 4	รู้จักตัวเอง ประหยัด รู้จักเลือก
40.	นายรอหิม	หลงสมัน	หมู่ที่ 4	จ่ายเงินเป็นระเบียบ มีสติในการดำรงชีวิต
41.	นางมีน๊ะ	อาดตันตรา	หมู่ที่ 7	รู้รายรับ รายจ่าย หนี้สิน วางแผนการใช้จ่าย
42.	นางปรีดา	สมากล	หมู่ที่ 7	ตัดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นออกจากครัวเรือน
43.	นางเจนจิรา	ยี่ปันจอ	หมู่ที่ 7	ครอบครัวมีความสุข มีเงินออม ใช้ชีวิตพอเพียง
44.	นายอดุลย์	หมันเส้น	หมู่ที่ 7	มีเงินออม ลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น
45.	นางสะยะ	หลังเกต	หมู่ที่ 7	ฐานะครอบครัวดีขึ้น
46.	นางมีด๊ะ	หมันเส้น	หมู่ที่ 7	ลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น มีเงินออม
47.	นายรอหมาน	แชะอามา	หมู่ที่ 7	รู้จักการประมาณตน
48.	นางสาวฮอเดยะ	สมากล	หมู่ที่ 7	ควบคุมรายรับ และรายจ่ายของครัวเรือน
49.	นายอับดุลเลาะ	มาราสา	หมู่ที่ 7	สร้างวินัยการจ่ายเงิน และฝึกการออม
50.	นางจัวร์รณ	อาดตันตรา	หมู่ที่ 7	เปลี่ยนพฤติกรรมละ เลิก กิจกรรมที่ฟุ่มเฟือย

การเปลี่ยนแปลงระดับครัวเรือนตำบลสาคร

ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	ความเปลี่ยนแปลง
1.	นางนุจรี หมาดเต๊ะ	71/1 หมู่ที่ 1	ลดการใช้จ่ายในครัวเรือน
2.	นางประคอง ขุนรายา	107 หมู่ที่ 1	ลดการใช้พลังงานไฟฟ้า
3.	นางอัญชลี หลังสตาร์	14/3 หมู่ที่ 1	ประหยัด ครอบครัวย่อ
4.	นางยุรีหนา หมาดเต๊ะ	100 หมู่ที่ 1	ปลูกผัก/เลี้ยงสัตว์กิน ขาย
5.	นางรัตยา ขุนทอง	124 หมู่ที่ 1	ลดค่าโทรศัพท์ มีเงินออม
6.	นายรอมาน ลารีนู	80 หมู่ที่ 1	ลดการรับประทานอาหารนอกบ้าน
7.	นางครุณี หมีดหรน	156 หมู่ที่ 1	ปรับอาหารเป็นอาหารแห้งรับประทานได้นานขึ้น
8.	นางบุหงา แม่เนา	124/2 หมู่ที่ 1	ลดสูบบุหรี่ เลือกรักประทานอาหารที่ดี
9.	นางวาริน หลีผาหยัง	100/1 หมู่ที่ 1	รู้รับ รู้จ่าย ปลูกผักไว้กินเอง
10.	นางกรรณิกา เต๊ะสัน	80 หมู่ที่ 1	คิดและเขียนหนังสือดีขึ้น
11.	นางนิตยา ลารีนู	12 หมู่ที่ 1	ประหยัด จ่ายสิ่งที่จำเป็น วางแผนครัวเรือน
12.	นางสาว หมาดเต๊ะ	71/1 หมู่ที่ 1	อ่านหนังสือดีขึ้น
13.	นางสาว ลารีนู	124 หมู่ที่ 1	รู้รับ รู้จ่าย
14.	นางนิชนันท์ น้อยหมอ	124/1 หมู่ที่ 1	ประหยัด แบ่งปันอาหารในหมู่ญาติ
15.	นายสุรางค์ หมีนหรน	105 หมู่ที่ 1	ลดการใช้จ่ายเรื่องน้ำมัน
16.	นางรมณีย์ ลาลีนู	14/3 หมู่ที่ 1	มีเงินออมทรัพย์
17.	นางหอม มรรคาเขต	87 หมู่ที่ 1	ลดค่าจ้างลัมมิดกริดยาง
18.	นางอรินะ ลาหมีด	125 หมู่ที่ 3	ลดการซื้อเสื้อผ้า
19.	นางยุพดี ตริมีน	13/1 หมู่ที่ 3	ซื้อที่ดิน 1 แปลงจากเงินออม
20.	นางเจ๊ะสุ เตาวโต	131 หมู่ที่ 3	ลดการไปตลาดนัด ปลูกผักกินเอง
21.	นายชมอาด อุเส็น	111 หมู่ที่ 3	ลดการไปตลาดนัด มีเงินออม
22.	นายรอมะ ทุมมาลี	71/1 หมู่ที่ 3	มีเงินออม ปลูกผักกินเอง ซื้อรถยนต์ เรือนำเที่ยว
23.	นางฟารีดา ทุมมาลี	71/7 หมู่ที่ 3	ลดการเที่ยว ลดการซื้อเสื้อผ้า
24.	นายหอด อุเส็น	11 หมู่ที่ 3	เปลี่ยนพฤติกรรมส่วนตัวเป็นโอปอ้อมอารีต่อเพื่อน
25.	นางยลลดา หลังลิ่ง	หมู่ที่ 2	รู้รับ รู้จ่าย และเปลี่ยนพฤติกรรมความเป็นอยู่
26.	นางจามรี หลังลิ่ง	125/1 หมู่ที่ 2	เปลี่ยนวิธีการดำเนินชีวิต
27.	นางนิตา หวังดี	110 หมู่ที่ 2	ลดหนี้สิน อ่าน เขียนหนังสือดีขึ้น

ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	ความเปลี่ยนแปลง
28.	นางสนรยา แซะอาหล้า	38 หมู่ที่ 2	มีเงินออม ครอบครัวมีความสุข
29.	นางอัน ลาหมัด	32 หมู่ที่ 2	ประหยัด มีเงินออม มีการรวมกลุ่ม
30.	นางก๊วก สารีโรจน์	232 หมู่ที่ 2	ปลูกผัก มีเงินออม ทำปุ๋ยใช้เอง
31.	นางกัลยา หลังใหญ่	252 หมู่ที่ 2	เขียนหนังสือดีขึ้น ครอบครัวมีความสุข
32.	นายนักวัฒน์ เกษมบุญ	หมู่ที่ 2	มีเงินออม รับจ้างพิเศษเพิ่มขึ้น
33.	นางอัน ยาวาหาบ	หมู่ที่ 2	คิดก่อนจ่าย ชื้อตรง
34.	นางรอฝิหัยัน ตุ๊กหัน	110 หมู่ที่ 2	กล้าพูด กล้าแสดง(มีข้อมูล) มีเงินออม
35.	นางสุดา ยามาเลน	หมู่ที่ 2	ปลดหนี้ บริหารจัดการตนเอง มีเงินออม
36.	นางรอเกียะ หมาดเคิบ	หมู่ที่ 2	เขียนหนังสือดีขึ้น มีเงินออม ปลูกผักกินเอง
37.	นางน้อย ลาหมัด	252 หมู่ที่ 2	ประหยัด จ่ายสิ่งที่จำเป็น ปลูกผักกินเอง มีเงินออม
38.	นางหรวน กายอ	38 หมู่ที่ 4	รู้รายรับ รายจ่าย ครอบครัวมีความสุข
39.	นางอนิตา หลังเส้น	112 หมู่ที่	รู้จักตัวเอง รู้รายรับ รายจ่าย
40.	นางมานี เหมนะ	112/1 หมู่ที่ 4	เพิ่มอาชีพเสริม ปลูกผักกินเอง เขียนหนังสือดีขึ้น
41.	นางยิมิละ แดหาว มัลย์	112/1 หมู่ที่ 4	รู้รายรับ รายจ่าย รู้จักแบ่งปัน
42.	นางหัสเราะห์ มณีโกบ	124 หมู่ที่ 4	ลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น ครอบครัวมีความสุข
43.	นางโหมม เจ๊ะแอ	หมู่ที่ 6	ลดหนี้ ฝากเงินออมทรัพย์
44.	นางเมวิกา บุตร สุวรรณ	17/1 หมู่ที่ 6	ลดรายจ่ายค่าเสื้อผ้า ประหยัดขึ้น
45.	นางจรรยา ทองทวล	55/1 หมู่ที่ 6	มีเงินออม เปลี่ยนการดำเนินชีวิต
46.	นางปรีดา กายามูสู	17/2 หมู่ที่ 6	มีรถยนต์ของตนเอง รู้รายรับ รายจ่าย

การเปลี่ยนแปลงระดับครัวเรือนตำบลละงู

ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	ความเปลี่ยนแปลง
1.	นางรูกายะ สาเอียด	หมู่ที่ 14	จากจักรยานยนต์ และจักรยาน
2.	นางชะริหวัน สาเอียด	หมู่ที่ 14	รู้รายรับ รายจ่าย ลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน
3.	นางยูริยะ หมาด เหียด	หมู่ที่ 14	รู้รายรับ รายจ่าย
4.	นางสาวจันจิรา โตะสัน	หมู่ที่ 14	รู้รายรับ รายจ่าย งดการซื้อของผ่อน
5.	นางสอฝิ่นะ สาเอียด	หมู่ที่ 14	รู้รายรับ รายจ่าย
6.	นางมารีอัน ลัดเลีย	หมู่ที่ 14	รู้รายรับ รายจ่าย
7.	นางฮาชียะ สาเอียด	หมู่ที่ 14	รู้รายรับ รายจ่าย

การเปลี่ยนแปลงระดับครัวเรือนตำบลแหลมสน

ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	ความเปลี่ยนแปลง
1.	นางจิรัชยา แข่งเงิน	82 หมู่ที่ 5	ลดหนี้สิน มีเงินออม
2.	นางมารียะ นักรำ	68 หมู่ที่ 5	ปลดหนี้สิน ปลุกผักกินเอง
3.	นางขอหนี่ จิตณรงค์	29 หมู่ที่ 5	รู้ค่าของเงิน ปลุกผักกินเอง
4.	นางหาลิยะ แก้วเรือง ฤทธิ์	119 หมู่ที่ 5	ลดหนี้สิน
5.	นางหารีเยาะ หมาดอี่	99 หมู่ที่ 5	ลดหนี้สิน รู้รายรับรายจ่าย
6.	นางสาวนันทิชา จิช่อง	7 หมู่ที่ 5	ปลุกผักกินเอง
7.	นางสาวสุนีย์ โตะปิงหูล	47 หมู่ที่ 5	ได้ซื้อคิດจาก
8.	นางสาววาสนา จิตณรงค์	103 หมู่ที่ 5	ลดหนี้สิน
9.	นางสกาเวื่อน มัสยาวิกรม	116 หมู่ที่ 5	ลดหนี้สิน
11.	นางสุริอะ จิมาร	120 หมู่ที่ 1	รู้รายรับ รายจ่าย
12.	นางอาอี๊ยะ หาญทะเล	102 หมู่ที่ 1	รู้รายรับ รายจ่าย ความร่วมมือจากคนใน ครัวเรือน
13.	นางวิริยา หิมมา	31 หมู่ที่ 1	รู้รายรับ รายจ่าย ประหยัด

14.	นางสาวกอรียะ ดั่งสง่า	130 หมู่ที่ 1	รู้รายรับ รายจ่าย
15.	นางไสหนาบ อะลามาด	83 หมู่ที่ 1	รู้รายรับ รายจ่าย ประกอบอาหารกินเอง ปลูกผัก
16.	นายสวัสดิ์ ทำเผือก	125 หมู่ที่ 1	ลดรายจ่ายในครัวเรือน
ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	ความเปลี่ยนแปลง
17.	นางสาวฟารีดา ดั่งสง่า	46 หมู่ที่ 1	รู้จักประมาณตน ปลูกหนึ่สิน
18.	นางอาชีวะ จิमार	2 หมู่ที่ 1	ประหยัด มีเงินออม
19.	นางบัษระ หมั่นเหตุ	22 หมู่ที่ 1	รู้รายรับ รายจ่าย ประหยัด
20.	นางสุณี แส๊ะ หมุด	115 หมู่ที่ 1	รู้รายรับ รายจ่าย ลดหนึ่
21.	นางร้มาหละ หลั่งแดง	42 หมู่ที่ 2	ลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น
22.	นางสน เกษม	96 หมู่ที่ 2	รู้รายรับ รายจ่าย
23.	นางฮาดีละ เกษม	84 หมู่ที่ 2	มีเงินออม รู้รายรับ รายจ่าย
24.	นายประเสริฐ หลั่งแดง	144 หมู่ที่ 2	รู้รายรับ รายจ่าย มีเงินออม
25.	นายอิสเนน กองบก	12 หมู่ที่ 2	มีรายได้เพิ่มขึ้น มีเงินออม จ่ายในสิ่งที่จำเป็น
26.	นางทิพย์วดี คงสัถย์	154 หมู่ที่ 2	มีกฎ เกณฑ์ในการดำเนินชีวิต
27.	นางหารียะ กาเลิศ	142 หมู่ที่ 2	ระมัดระวังการจ่าย ทำปุ๋ยใช้เอง มีเงินเก็บ
28.	นางไรน๊ะ ธรรมชานม กล	234 หมู่ที่ 3	ครอบครัวมีความสุข มีความซื่อสัตย์ในครัวเรือน
29.	นางสาวธารอหน้า สันนง	140 หมู่ที่ 3	ประหยัด พึ่งตนเองได้ ปลูกผักกินเอง ลด หนึ่สิน
30.	นางวิไล ชำนาญเรือ	208 หมู่ที่ 3	ประหยัด เห็นอกเห็นใจผู้อื่น ลดหนึ่สิน
31.	นางกาลาโสม แม่น้ำ	65 หมู่ที่ 3	รู้รายรับรายจ่ายของครัวเรือน ลดหนึ่สิน
32.	นางรุ่งรัตน์ จิमार	228 หมู่ที่ 3	สร้างจิตสำนึก มีการรวมกลุ่มกัน ลดหนึ่สิน
33.	นางสาวอังก่อเฮาะฮ์ แม่น้ำ	83 หมู่ที่ 3	รู้รายรับรายจ่าย ลดหนึ่สิน
34.	นางสาวสาธิขอ ชุมฤทธิ์	191 หมู่ที่ 3	ปลูกผักกินเอง รายจ่ายในครัวเรือนลดลง
35.	นางรอมมี โสสนุข	188 หมู่ที่ 3	ประหยัด จ่ายในสิ่งที่จำเป็น ปลูกผักกินเอง
36.	นางสุนันทา วิสาธจิตต รัตน์	122 หมู่ที่ 3	รู้รายรับ รายจ่าย
37.	นางรอฝือะ ทำสวน	หมู่ที่ 4	ลดหนึ่ ทำปุ๋ยใช้เอง มีเงินออม
38.	นางสาวฮาดีมะ หมิ่นแดง	93 หมู่ที่ 4	มีเงินออม ลดหนึ่สิน
39.	นางเจ๊ะปะ ถิ่นกา	76 หมู่ที่ 4	คิดทำเองมากกว่าการว่าจ้าง

	แบ่ง		
40.	นายสำหลา เกษม	59 หมู่ที่ 4	ลดหนี้สิน
41.	นางอารียา สุนสลา	4 หมู่ที่ 4	ลดหนี้สิน
42.	นางอาลัย หยังสู	18 หมู่ที่ 4	ลดหนี้สิน
43.	นางเจ๊ะโสน หมีนแดง	162 หมู่ที่ 6	รู้รายรับ รายจ่าย
44.	นายอับดุลหาบ กุลดิน	4 หมู่ที่ 6	รู้รายรับ รายจ่าย
45.	นายกุคาโหด กุสยุม	68 หมู่ที่ 6	ใช้จ่ายอย่างประหยัด
ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	ความเปลี่ยนแปลง
46.	นายบุญยง สามทอง	29 หมู่ที่ 6	รู้กำไร ขาดทุน ในการประกอบอาชีพ
47.	นางสะเอียะ หมีนแดง	151 หมู่ที่ 6	จ่ายในสิ่งที่จำเป็น ประหยัด
48.	นางสมพิศ นักรำ	35 หมู่ที่ 6	รู้รายรับ รายจ่าย
49.	นางปาวีณา สะเล่	55 หมู่ที่ 6	รู้รายรับ รายจ่าย
50.	นายเฮอร์ด สงบ	81 หมู่ที่ 6	ลดหนี้สิน
51.	นางลีปะะ จิตหลัง	32 หมู่ที่ 6	รู้รายรับ รายจ่าย

การเปลี่ยนแปลงระดับครัวเรือนตำบลทุ่งนุหลัง

ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	ความเปลี่ยนแปลง
3.	นางสาวเววตา หละเลย	41 หมู่ที่ 1	รู้รายรับ ลดรายจ่าย
7.	นางสาวพิมภา หละเลย	48 หมู่ที่ 1	รู้รายรับ รายจ่าย ลดรายจ่าย
9.	นางสาวจิตรา หลีเหมือน	44 หมู่ที่ 1	รู้รายรับ รายจ่าย ลดรายจ่าย
10.	นางสายใจ ไชยเทพ	22 หมู่ที่ 2	เพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย มีเงินออม
11.	นางรัตนา หนูปลอด	52 หมู่ที่ 2	ลดรายจ่าย มีเงินออม
21.	นายสมศักดิ์ สรรฤทัย	48 หมู่ที่ 3	จ่ายมากกว่าเดิม(ลูกเรียน) ปลุกผักสวนครัว
22.	นายถาวอน วังนารา	63/3 หมู่ที่ 3	ลดค่าบุหรี ค่าโทรศัพท์ ค่าไฟฟ้า มีเงินออม
23.	นางสาวธนาภรณ์ นพวงศ์	72 หมู่ที่ 3	ประหยัด คิดก่อนจ่าย
24.	นางวัลลีย์ เจริญฤทธิ์	48/3 หมู่ที่ 3	ปลุกผักไว้กินเอง
26.	นางปราณี หยังสู	60/3 หมู่ที่ 3	วางแผนการใช้จ่าย ปลุกผัก เลี้ยงสัตว์ ทำปุ๋ยใช้
27.	นางหนูเอียด เลี่ยนกิม	61 หมู่ที่ 3	ปลุกผักกินเอง ซื้อสิ่งที่จำเป็น
28.	นางยุพิน กลับทับลัง	66 หมู่ที่ 3	วางแผนการใช้จ่าย ปลุกผักไว้กินเอง
29.	นางสุนันทา แคนัน	51 หมู่ที่ 3	ปลุกผัก เลี้ยงสัตว์ ไว้กินเอง

30.	นางวิไล	ทองนาค	52	หมู่ที่ 3	ปลูกผักกิน ไร่รายรับ รายจ่าย วางแผนการใช้เงิน
31.	นางวิน	หวันสมัน	45	หมู่ที่ 3	ไร่รายรับ รายจ่าย มีเงินออม
32.	นายสมชาย	แห่นงนุ้ย	7	หมู่ที่ 4	มีเงินออม ประหยัดในสิ่งที่ไม่จำเป็น
33.	นางจันทร์ลีณีย์	ไฉนวนศ์	81/2	หมู่ที่ 4	หนี้ลดลง มีเงินออม ประหยัด ปลูก/เลี้ยงสัตว์กิน
35.	นางมะลิ	ยี่ดลัน	73	หมู่ที่ 4	มีเงินออม ประหยัด
36.	นางสุจินดา	มาลินี	69/1	หมู่ที่ 4	สมาชิกในครัวเรือนประหยัดขึ้น
ที่	ชื่อ - สกุล		ที่อยู่		ความเปลี่ยนแปลง
37.	นางมาลี	สันสมัน	84	หมู่ที่ 4	ประหยัด รู้จักประมาณตนเอง
39.	นายประดิษฐ์	หลังเกาะ	69	หมู่ที่ 4	รู้จักวางแผนในการใช้จ่าย ปลูกผัก/เลี้ยงสัตว์กิน
40.	นางดาวเรือง	หลงหัน	70	หมู่ที่ 4	มีเงินออม ประหยัด
41.	นายมานิต	สันสมัน	81/1	หมู่ที่ 4	มีเงินออม หนี้ลดลง จ่ายในสิ่งที่จำเป็น
42.	นางมฤดี	คุตชิตา	76/1	หมู่ที่ 4	ปลูกผัก/เลี้ยงสัตว์กิน
43.	นางโสภา	ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา	8/1	หมู่ที่ 4	มีเงินออม หนี้ลดลง
45.	นางสาวสุทธธีรัตน์	โตะหมาด	125	หมู่ที่ 5	ปลูกผักกินเอง มีเงินออม ครอบครัวมีความสุข
46.	นายอำนาจ	ชายเกตุ	90	หมู่ที่ 5	ปลูกผัก/เลี้ยงสัตว์กินเอง มีเงินออม
47.	นางกาญดา	แสงรัตน์	6	หมู่ที่ 5	หนี้ลดลง ครอบครัวมีสุข ลดรายจ่ายไม่จำเป็น
49.	นางสาวสมใจ	ดั่งเดิน	76/1	หมู่ที่ 5	ปลูกผัก/เลี้ยงสัตว์กินเอง
51.	นางอรอุมา	ตรีโกบ	96/1	หมู่ที่ 5	มีเงินออม จ่ายในสิ่งที่จำเป็น
52.	นายสมใจ	เดินหลี่	80	หมู่ที่ 5	ประหยัด เลี้ยงสัตว์กิน/ขาย มีเงินออม
54.	นางสาวน๊ะ	อาหมาน	122	หมู่ที่ 5	ปลูกผักกินเอง ลดหนี้สิน มีเงินออม
55.	นางอา	ชื่นมาก	13	หมู่ที่ 5	ลดรายจ่ายในครัวเรือน

ครัวเรือนต้นแบบที่มีการเปลี่ยนตนเอง

ตำบลย่านซื่อ

1. นายรอมาน สุขสง่า

บัญชีครัวเรือนกับการเปลี่ยนแปลงตนเอง

ในการทำบัญชีรับจ่าย ไม่ได้หวังว่า สกว. ต้องเข้ามาช่วยเหลือ หรือ อบรม. ต้องเข้ามาสนับสนุนอะไร ทำเพื่อที่จะได้รู้ว่าความจริงการใช้จ่ายในครอบครัวเป็นอย่างไร ทำไมหลายคนที่ทำ ถึงบอกว่าทำแล้วติดลบ เลยไม่อยากทำ ซึ่งความจริงแล้วหากทำแล้วติดลบ เราคงไม่สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ ต้องเป็นบุคคลล้มละลาย ไปแล้ว ในครอบครัวผม หลังจากทำแล้วทำให้รู้ว่าในครอบครัวจ่ายค่าปุ๋ย ไปค่อนข้างมาก ผมจึงได้ทำปุ๋ยชีวภาพ จากมูลสัตว์ ซึ่งผมก็เลี้ยงแพะ เลี้ยงไก่ เลี้ยงเป็ด และผมก็สอนลูก ๆ ให้รู้จักการทำงาน เป็ดผมจะให้ลูกเป็นคนเลี้ยง และเมื่อขายได้ก็จะให้แบ่งกันเอง กับน้องๆ กิจกรรมที่คิดทำในตอนนี้คือการรวมกลุ่มของอาสาสมัครทำบัญชี เพื่อตั้งกลุ่มกันทำปุ๋ยใช้เอง

2. นางมีตะ หมั่นสัน อายุ

ตำบลย่านซื่อ

การเป็นหนี้/สาเหตุ เป็นหนี้สินที่เกิดจากการกู้จาก ธกส.

ในปี 50 ซึ่งสามีเป็นคนกู้ ก่อนการแต่งงาน ไม่ทราบว่ากู้ไปทำอะไร และไม่อยากรู้ด้วย เราเป็นภรรยาบางสิ่งบางอย่างก็ไม่ควรรู้และยังเป็นเรื่องอึดอัดด้วย ตอนนี้ก็จ่ายหมดแล้ว

วิธีการชำระ ใช้วิธีการออม เก็บเงินไปเรื่อยๆมีน้อยเก็บน้อย มีมากเก็บมาก เมื่อครบจำนวน 20,000 บาท ก็นำไปชำระทีเดียวเลย ใช้เวลาเก็บเงินก้อนนี้ 2 ปี

ค่าใช้จ่าย สิ่งที่ต้องจ่ายเป็นประจำ ก็มี

- ✓ ค่าไฟ ก็ประมาณ 300 กว่าบาทต่อเดือน
- ✓ ค่าน้ำ เป็นน้ำประปาหมู่บ้าน เดือนละ 80 บาท ส่วนน้ำที่ใช้กินจะใช้น้ำฝน เพราะที่บ้านมีถังเก็บน้ำ ซึ่งตอนนี้มีน้อยมากที่จะเก็บน้ำฝนไว้ใช้กิน
- ✓ น้ำยาล้างจาน 15 บาทใช้ได้ 2 อาทิตย์
- ✓ ผงซักฟอก 20 บาท/อาทิตย์

กิจกรรมลดรายจ่าย

- ✓ **น้ำยาล้างจาน/น้ำยาซักผ้า** หลังจากที่ผ่านมาการวิเคราะห์การทำบัญชีของตำบลย่านซื่อ ทำให้เกิดกิจกรรมการทำของใช้ในครัวเรือนเพื่อการลดรายจ่าย ตำบลย่านซื่อร่วมกับ รกส. สตูล

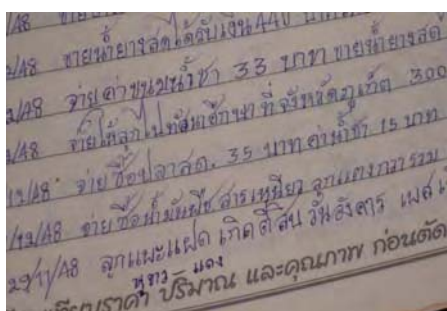
ผ้าร่วมกัน

จัดอบรมการทำน้ำยาล้างจานและน้ำยาซักผ้า ทำให้ได้ลดรายจ่ายในครัวเรือนบางส่วน และทำให้มีความคิดว่าหลังจากน้ำยาล้างจานและน้ำยาซักผ้าชุดนี้หมด ก็จะชวนผู้ที่มาร่วมกันอบรม มาลงหุ้นกันทำน้ำยาล้างจานและน้ำยาซัก

- ✓ **การเลี้ยงไก่ไข่** ไก่ที่เลี้ยงอยู่เลี้ยงมา 2 ปีแล้ว เป็นไก่ที่ทางการแจก หลังการเลี้ยงพบว่า แต่ละวันที่เราเสียค่าใช้จ่ายเรื่องไข่ ในแต่ละวัน วันละ 3-5 ฟอง ซึ่งส่วนใหญ่จะกินทุกวัน หากคำนวณ เป็นเดือน หรือเป็นปี จะเห็นตัวเลขที่ค่อนข้างสูงเหมือนกัน ในการเลี้ยงก็จะเป็นการนำของเหลือใช้ในครัวเรือนเช่น กากมะพร้าว หรือเศษอาหารก็นำมาให้ไก่กิน ทำให้ไม่มีเศษอาหารเหลือทิ้ง (อบต. ก็นำแนวทางการเลี้ยงไปใช้แล้ว) การเลี้ยงก็ไม่อยาก เพียงทำเล้ายกพื้นขนาด 1 คูณ 1 เมตร ก็สามารถเลี้ยงไก่ได้ 3-5 ตัว จะได้ไข่กินวันละ 5 ฟอง ซึ่งก็เพียงพอที่จะกินทุกวัน

3. นายหมวด หาสนา ตำบลลุด

การทำบัญชีครัวเรือน ผมเริ่มมานานแล้วประมาณปี 42 ผมเขียนทุกอย่าง ที่ผมทำ ทำให้ได้รู้ความจริงแล้วเราทำอะไร และเรามีรายรับจากอะไร ผมทำบัญชีก็เพื่อตัวเอง เพื่อครอบครัวไม่ได้หวังว่าต้องการให้หน่วยงานไหนมาช่วยเหลือ ผมทำเพื่อต้องการแก้ปัญหาครอบครัวผม ก็มีหน่วยงานของทางการมาให้ทำบัญชีบ้าง ผมก็ทำแต่เมื่อเค้าไม่ได้ติดตามผมก็เลิก ผมมีบัญชีที่เป็นแบบของผมนอยู่ ผมทำแล้วมีความสุข ทำไม่คิดจะเลิก ผมมีหนึ่งครั้งแรกเพื่อซื้อรถไถนาตอนนี้ผมก็ยังทำนาอยู่ การใส่ปุ๋ยในนาของผม จะไม่ใส่ตามสูตรของทางการแนะนำ ผมจะดูว่าแปลงไหนข้าวสวยผมก็จะใส่น้อย ไม่จำเป็นต้องใส่มากเพราะข้าวสวยอยู่แล้ว

ตัวอย่างการ
ทำบัญชีแบบ
ฉบับของ

4. นางเจี๊ดาห์ หลีเยว่ ตำบลเจี๊บลั้ง

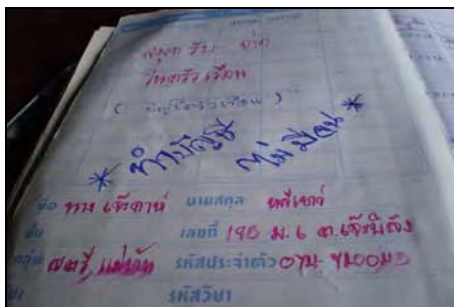

“ ที่สนใจทำบัญชีครัวไม่ใช่เพราะว่าชัดเจนหรือว่าเป็นหนี้ แต่ทำเพราะอยากทำ ทำแล้วสามารถบอกเล่าคนอื่นได้ในสิ่งที่ตนเองทำ ” เธอบอกเล่าสาเหตุของการทำบัญชีครัวเรือนนางเจี๊ดาห์อายุ 35 ปี ส่วนสามีของนางอายุ 40 ปี ครอบครัวของนางเจี๊ดาห์ หลีเยว่ ประกอบด้วยสมาชิก 4 คน คือสามีและลูก 2 คน นับถือศาสนาอิสลาม มีอาชีพทำสวนยาง เธอเล่าว่าเธอเริ่มก่อร่างสร้างตัวกับสามีตั้งแต่ยังไม่มีอะไรเรียกว่าเริ่มจากศูนย์ก็ว่าได้เธอเลือกที่จะมีครอบครัวพร้อมกับคำพูดที่ทุกคนสับสนประมาทว่า “ คอยดูเถอะไปกันไม่รอดหรอก ” และเพราะคำนี้ที่ทำให้เธอและสามีมุ่งมั่นสร้างครอบครัวมาจนทุกวันนี้

เธอเล่าต่อไปว่า เธอโชคดีที่สามีไม่ใช่คนขี้เหล้าเมายา ลูกๆ ทั้ง 2 คนก็ไม่ใช่ พ่อเธอถึงตรงนี้ทำให้เป็นที่สงสัยว่าอิสลามเขากินเหล้าด้วยหรือเพราะเท่าที่รู้มันเป็นข้อห้ามของศาสนา เธอบอกว่าคนที่กินเหล้าก็มี ที่ยวกลางคืนก็มี และไม่กิน ไม่เที่ยวก็มีเหมือนกับคนไทยพุทธนั่นแหละ เพียงแต่ว่าอิสลามส่วนมากไม่กินกันอย่างเปิดเผยเท่านั้นเอง เธอเล่าต่อไปว่า เมื่อก่อนมีสวนยางแค่ 15 ไร่เท่านั้นเอง (โดยได้จากการทำงาน 2 คนสามีแล้วเก็บเงินซื้อ) หลังจากตัดยางเสร็จแล้วก็นอนไม่ได้ทำอะไร ทำให้รายรับไม่พอกับรายจ่ายที่เกิดขึ้นในบ้านก็เลยคิดว่าตนเองน่าจะมีอาชีพเสริมที่สามารถมาช่วยเหลือในเรื่องค่าใช้จ่ายในบ้านบ้าง ไม่ใช่นอนรอแต่ค่าตัดยางเพียงอย่างเดียว เนื่องจากตนเองและสามีไม่ใช่เป็นคนสุรุษสุราย หลังจากทำบัญชีครัวเรือนควบคุมรายจ่ายภายในบ้านได้จึงพอมีเงินเหลือเก็บอยู่บ้างก็เลยปรึกษากับสามีและตกลงกันว่าจะเปิดร้านค้าขายของชำที่บ้าน ถ้าไรจากการขายของก็จะเป็ค่าใช้จ่ายประจำวันในบ้าน ส่วนเงินที่ได้จากการตัดยางก็จะเป็นค่าผ่อนรถหรือค่าใช้จ่ายอื่นที่ต้องจ่ายประจำเดือน ที่เหลือก็จะเป็นเงินฝากของครอบครัว

“ เมื่อก่อนทำบัญชีโดยทำในสมุดธรรมดา พอมีโครงการความร่วมมือเข้ามาในตำบลเจี๊บลั้งก็เข้าร่วมโครงการและเป็นคณะทำงานของตำบล ได้ทำลงสมุดเล่มเหลืองที่ทางโครงการนำมาให้ ซึ่งในหมู่บ้านมีผู้เข้าร่วมโครงการ 70 คน ผลดีของการทำบัญชีทำให้เธอสามารถรู้รายรับรายจ่ายของครอบครัว รู้ว่ารายจ่ายตัวไหนมากไปก็พยายามลดอย่างเช่น ไม่กินข้าวนอกบ้านจะทำอาหารกินเอง อย่างตอนเช้าก็จะหุงข้าวทำกับข้าวไว้เพื่อให้ลูกกินก่อนไปโรงเรียน พยายาม

ไม่สนใจกับคำพูดของคนอื่นที่ว่าเธอเป็นคนจีนเหนียว ได้ 100 เก็บ 70 บาท เก็บจนคิดเป็นนิสัย เดือนไหนไม่ได้ฝากเงินรู้สึกเหมือนจะเป็นไข้เอาตื้อๆ ลูกๆของเธอทุกวันต้องหยอดกระปุกออมวัน ละ 1 บาทฝึกจนเป็นนิสัยเหมือนกัน เรื่องฟัวเมียงก็ไม่ทะเลาะกันเพราะรู้รายรับรายจ่ายในครัวเรือน มีอะไรหรือคิดจะทำอะไรก็ปรึกษากันไม่เคยปิดบัง ”

“ในปีหนึ่งจะมีเดือนบวชที่เรียกว่า เดือนรอมฎอน หรือเดือนถือศีลอด ทำให้เดือนนี้จะไม่ค่อยได้ทำงาน กลางวันตั้งแต่ 6 โมงเช้า ถึง 6 โมงเย็น ต้องถือศีลอดคลื่นไม่ได้แม้แต่ น้ำลาย เพราะฉะนั้นพอตอนคำออกบวชมาทีนี้ก็จะมีความหิวมากเห็นอะไรก็อยากกินไปหมด ซื่อทุกอย่าง อย่าง พอถึงเวลาออกบวชเสื้อผ้าก็ต้องซื้อใหม่ รองเท้า ฝาคลุม ชุดละเป็นพัน เพราะฉะนั้นก็ต้องซื้ออย่างน้อย 4 ชุด ยังเผื่อเผื่อถึงปะกับมะและพี่ๆอีก ครอบครัวจึงต้องมีการวางแผนมีการออมเพื่อที่จะได้มีเงินใช้ในเดือนนี้”

“ เวลาของการทำบัญชีครัวเรือนก็จะในช่วงกลางคืนที่ดูทีวีด้วยกันถามไถ่ว่าวันนี้ใครใช้อะไรไปบ้างไม่เว้นแม้แต่สิ่งเล็กๆก็ต้องรับรู้เหมือนกัน เวลามีการสรุปชีวิตก็จะนั่งคุยกับลูกๆและพูดให้ลูกๆฟังเปรียบเทียบกับตนเอง จะสอนลูกว่าอย่าเป็นคนสุรุษสุร่ายรามาจากดิน ไม่มีอะไรสักอย่างให้อยู่แบบปลวกสร้างไปทีละน้อยอย่าใช้เงินมือเติบ ให้ดูตัวอย่างคนที่ไม่มีมือยามองคนที่รวยกว่าเราเพราะจะทำให้เราฟังเพื่อทะเยอทะยาน ”

“ ทุกวันนี้สิ่งที่ตนเองทำคือสอนให้คนที่อยากทำบัญชีครัวเรือนทำบัญชีครัวเรือนเป็นตั้งกลุ่มสัปดาห์ละ 1 บาท โดยสมาชิกเริ่มจากกลุ่มบ้านก่อนเป็นการฝากเงินสัปดาห์ที่ไม่มีการถอนแต่จะให้สมาชิกในกลุ่มกู้ยืม และเนื่องจากว่าตนเองเป็นคณะทำงานของตำบลจึงต้องไปทำหน้าที่อธิบายให้กับอาสาสมัครทำบัญชีครัวเรือนคนอื่นได้เข้าใจ ใช้เวลาเป็นปีเดินทุกบ้านที่เข้าร่วมโครงการประมาณ 70 หลังคาเรือน และทุกเดือนจะมีการพูดคุยแลกเปลี่ยนกันระหว่างคนทำบัญชีครัวเรือนด้วยกัน ”

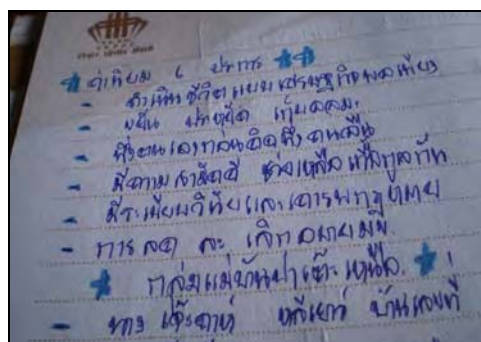
ถ้าถามเธอว่าเธอประสบความสำเร็จจากการทำบัญชีรับจ่ายหรือไม่ เธอบอกกับเราว่า “ สามารถพูดได้เต็มปากว่าที่ครอบครัวของตนเองมีกินมีใช้อย่างทุกวันนี้ เพราะว่ามีการทำบัญชีครัวเรือน เพราะว่าเก็บหอมรอมริบ ทุกสิ่งทุกอย่างสร้างจากแรงมานะของตนเอง ยึดหลัก อยู่แต่

พอเพียง กินแต่พอเพียง บัญชีครัวเรือนทำให้เธอรู้จักตนเองมากขึ้น รู้จักยับยั้ง รู้จักใช้จ่าย ปลูกทุกอย่างที่ต้องกินในครัวเรือน เช่น มะเขือ ถั่วพู ตะไคร้ ใบมะกรูด กลัวย่น้ำว่า ใบชะมวง ถั่วฝักยาว ฯลฯ ไม่เคยซื้อ ทุกวันนี้ถ้ามีคนถามก็จะบอกคนอื่นในสิ่งที่ตนเองทำ และผลดีที่ได้รับจากการทำบัญชีครัวเรือน ”

สำหรับตัวของนางเจ๊दार หลีเยาว์ เธอมีคติ(หรือที่เธอเรียกว่าค่านิยม 6 ประการ)ไว้สอนใจว่า

1. ยึดหลักการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง
2. ขยัน ประหยัด เก็บออม
3. พึ่งตนเองก่อนคิดพึ่งคนอื่น
4. มีความสามัคคีช่วยเหลือเกื้อกูลกัน
5. มีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย
6. การลด ละ เลิกอบายมุข

และเธอได้นำค่านิยม 6 ประการของเธอมารับเป็นค่านิยมของกลุ่มแม่บ้านป่าเต็งเหินด้วย

ตำบลเกร็ด

5. นางปนัดดา อาดำ

การทำบัญชีครัวเรือนนำไปสู่การแก้ปัญหาหนี้สิน

1. ชื่อ – สกุล นางปนัดดา อาดำ ชื่อที่คนข้างๆ รู้จัก กะกัน
2. ที่อยู่ 190 หมู่ 1 บ้านไร่ ตำบลเกร็ด อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล 91140
3. เบอร์โทร 08-9656-3193 อาชีพ แม่บ้าน(เลี้ยงหลาน) อายุ 54 ปี
4. จำนวนหนี้สินก่อนการจดบัญชี และดำเนินการลดหนี้สินตามกระบวนการวิธีต่างๆ และจำนวนหนี้สินเมื่อลดหนี้สินได้จนถึงปัจจุบัน
 - มีหนี้สินจากการทำบ้าน(เงินไม่พอ) จึงหยิบยืมมาจากน้องชาย 50,000 บาท
 - ปัจจุบันหลังจากการชดใช้ไปแล้วบางส่วน เหลือหนี้สิน 15,000 บาท
 - มีความหวังว่าหนี้สินจะหมดภายในปีนี้ ปี พ.ศ. 2553
5. วิธีการลดหนี้สิน (นอกจากบัญชีครัวเรือนแล้วทำอะไรบ้าง)
 - ชื่อของกินของใช้ตาม “ความจำเป็น” มากกว่า “ความต้องการ”
 - ปลุกผักสวนครัวกินเอง เช่น ผัก, พริก, ข่า, ตะไคร้, ขมิ้น, ต้นมะกรูด, ต้นชะมวง, ต้นสะตอ, มะเขือ, มะม่วงหิมพาน และอื่นๆ เป็นต้น
 - รวมกลุ่มซื้อวัตถุดิบเพื่อทำน้ำยาล้างจาน และน้ำยาซักผ้าไว้ใช้เอง
 - ชื่อของใช้ส่วนตัวเดือนละ 1 ครั้ง
 - การจดบัญชีทำให้รู้ว่าสิ่งใดเป็นสิ่งที่ฟุ่มเฟือย
 - การทำกับข้าวกินแต่พอดี ถ้ามีกับข้าวเหลือให้เก็บไว้ในตู้เย็น(นำมาอุ่นกินใหม่)
 - เมื่อทำกิจกรรมส่วนร่วมก็นำผักสวนครัวไปประกอบอาหารมื้อกลางวันกินกัน
 - เลี้ยงปลาในบ่อดิน เมื่อจะกินก็ไปจับมาทำเป็นอาหาร
 - ชื่อของที่สมควรซื้อ
 - เครื่องใช้
6. เสนอแนะ / ข้อห่วงใย

- คนที่เป็นหนี้มากๆ สมควรจะจด
- คนทำงานหาเงินมีกำลังใจ (สามี)
- เงินที่ยืมมาใช้เป็นเงินที่ไม่มีดอกเบีย (เงินน้องชาย)
- ชื่อของราคา 1 บาท หรือราคา 5 บาท ก็จดทั้งหมด รวมถึงเงินที่ซื้อขนมให้หลานก็จด
- “ถ้ารู้จักคิด รู้จักทำบัญชี ปานี้เบียเราเหลือมากกว่านี้แล้ว” สามีบอก “แต่งงานมาแล้ว 26 ปี แต่มาจดบัญชีเมื่อ 24 ปีผ่านไป” พูดด้วยสีหน้าเศร้าๆ ว่า “ขาดทุนไปเยอะแล้ว”

ตำบลเกรตรี

6. นางสาวเจียะ หมั่นเหล็ม

ทำบัญชีแล้วแก้ปัญหาเรื่องการใช้พลังงาน

อายุ 50 ปี

ที่อยู่ 139 ม.1 ต.เกรตรี อ.เมือง จ.สตูล

อาชีพและรายได้ แพทย์ประจำตำบล 2,500 บาท

แม่บ้าน(กลุ่มแม่บ้านรับจ้างทำขนม) 700-800 บาท

ทำนา จะได้ข้าวเปลือกประมาณ 400 กก./ปี

จำนวนหนี้สิน 30,000 บาท สาเหตุของการเป็นหนี้ เป็นทุนการศึกษาบุตร(ปริญญาตรี)

ความรู้สึกตอนแรกที่เป็นหนี้ เครียด เพราะไม่รู้ว่าจะเอาปัญญาที่ไหนมาใช้หนี้ เจ้าหนี้ก็เห็นหน้ากันทุกวัน

หนี้สินปัจจุบัน 4,000 บาท จะชำระเดือนละ 1,000 บาท ซึ่งเงินที่ได้รับทุกเดือน พอมาจัดการให้เป็นระบบก็ไม่ได้ชัดเจนอะไร

วิธีการลดหนี้สิน ปรับพฤติกรรมในการดำรงชีวิตทุกอย่าง จากที่เคยชอบเที่ยว ไปกินข้าวนอกบ้าน บ้าง เดินซื้อของตามตลาดบ้าง หยุคหมดเลย และนำข้อมูลจากบัญชีรับจ่ายครัวเรือนมาดูทุกเดือน สิ่งที่ได้เห็นในบัญชีครัวเรือนที่สามารถนำมาเปลี่ยนพฤติกรรมได้ทันที คือ เรื่อง

- ค่าไฟฟ้า จากเดิมที่ใช้ไฟ เดือนละ 700-800 บาท ปัจจุบันอยู่ที่ 300- 350 บาท วิธีการลด คือ จะพยายามตรวจสอบคุณภาพของเครื่องใช้ไฟฟ้าให้มีคุณภาพ สิ่งไหนที่ชำรุดก็ซ่อม

หรือเปลี่ยน หลอดไฟก็เปลี่ยนเป็นหลอดตะเกียบ เครื่องใช้ไฟฟ้า อันไหนที่ไม่ใช้ก็ปิด และถอดปลั๊กไฟออก จะมีเพียงโทรทัศน์ที่หลานจะชอบดูในตอนเย็น

- เครื่องใช้ในครัวเรือน พวกน้ำยาล้างจาน น้ำยาซักผ้า จากที่เคยซื้อมาทีละหลายขวด ตอนนี้รวมกลุ่มบรรดาแม่บ้าน ลงหุ้นคนละ 10-20 บาท ซื้อน้ำยาล้างจานจาก ธกส. มาทำใช้
- หัวหอม กระเทียม น้ำปลา สบู่ ยาสีฟัน น้ำมัน เมื่อก่อนเวลาไปตลาดแต่ละครั้ง ค่าใช้จ่ายพวกนี้จะสูงมาก เงินที่พาไปก็หมด กับของพวกนี้ ที่ซื้อแต่ละครั้ง ก็ไม่เคยใช้หมด จะมีเสียก่อนทุกครั้ง ซึ่งก็ต้องทิ้งไป ปัจจุบัน สบู่จะซื้อทีละก้อน น้ำปลาซื้อทีละขวด กระเทียม หัวหอม จะซื้อเมื่อจะใช้ ซื้อทีละ 3 บาท 5 บาท เมื่อหมดก็ค่อยซื้อ ซึ่งจะ ทำให้เรารู้จักประหยัดด้วย เมื่อก่อนใช้ไม่ค่อยประหยัดเพราะของเรามีอยู่มาก ใช้เปลือง
- ฟริก มะเขือ มะนาว ปลา เมื่อก่อน แต่ละเดือนของพวกนี้ต้องใช้เงิน ประมาณ 500 บาท /อาทิตย์ ปัจจุบัน เลี้ยงปลาตุก อาหารที่ให้ปลาก็ทำเอง แต่ส่วนผสมในการทำยังซื้อ อยู่แต่ค่าใช้จ่ายถูกกว่ามาก พวกฟริก มะเขือ มะนาว ก็ปลูกข้างบ้าน ทำให้ลดรายจ่าย ได้บ้าง ปัจจุบัน จะจ่ายของพวกนี้ ประมาณ 200 บาท/อาทิตย์
- ของประดับบ้าน พวก แก้วน้ำ จาน ชาม ผู้ว่าราชการจังหวัดสตูลเคยมาเยี่ยมชาวตำบลเก ตรี ท่านพูดว่า ของพวกนี้ไม่รู้ซื้อมาทำไม ซื้อมาไม่เคย ซื้อมาเก็บไว้ เก็บตู้
- กิจกรรมในเดือนรอมฎอน เมื่อก่อนซื้อมาเก็บเต็มตู้เย็น กินไม่ถึงครึ่งของจำนวนที่ซื้อมา ที่ เหลือก็ทิ้ง พฤติกรรมนี้อาจจะยากที่จะเปลี่ยน เพราะตอนกลางวันจะหิว ตอนเย็นจะมีการ ขายอาหารเพื่อการเก็บวชเยอะ เห็นอะไรก็อร่อยไปหมด แต่พอถึงเวลาเก็บวช กินนิด เดียวก็อิ่มแล้ว หลังจากมานั่งดูรายละเอียดจากบัญชีแล้ว ทำให้ บอกกับตัวเองว่า ต้อง เปลี่ยนพฤติกรรมนี้ให้ได้ ปัจจุบัน จะทำเองบ้าง สิ่งที่จะทำคนเดียว แต่หลายอย่าง ทำ ประมาณว่ากินครั้งเดียวหมด เมื่อเราทำของนิดเดียว ทำให้รู้สึกว่าต้องกินเดี่ยวคนอื่นกิน หมด เดียวไม่ได้กิน
- ถ่าน แก๊ส ที่บ้าน จะมีการทำถ่านจากกะลามะพร้าวใช้เอง กะลา ก็จะได้จากกิจกรรมการ ทำขนมของกลุ่มแม่บ้านบ้าง เพื่อนบ้านเอามาให้บ้าง แก๊สที่บ้าน 1 ถังจะใช้ได้ ประมาณ 1 ปี
- เงินที่เป็นเหรียญ ตอนนี้เก็บหยอดกระปุกหมด

ค่าใช้จ่ายประจำ ค่าไฟแต่ละเดือนที่ต้องจ่าย ประมาณ 300-350 บาท ก็พยายามลดอีกเพื่อจะได้ใช้ ฟรีบ้าง (ความหวัง) ข้าวสาร เนื่องจากข้าวที่ทานา จะใช้ได้ประมาณ 9 เดือน อีก 3 เดือน ต้องซื้อ วัน ละ 1 กก. ลิตรละ 30 บาท / 5 คนน้ำมันรถ 50 บาท ใช้ได้ 3 วัน งานหลัก รับส่งพี่น้องไปทำงาน โรงงานปลากระป๋องสยาม

ข้อเสนอแนะ อยากให้ทุกคนลองทำบัญชีรับจ่ายในครัวเรือน แล้วจะเห็นอะไรที่อยากเห็น อยากรู้
อะไรที่อยากรู้ ที่สำคัญเมื่อเห็นแล้วต้องเปลี่ยนพฤติกรรมตัวเองให้ได้

ตำบลลุง

7. นางอาร์วน หลีมานัน

ปลดหนี้ด้วยบัญชีครัวเรือน

ชื่อ - สกุล นางอาร์วน หลีมานัน

ที่อยู่ 78 ม.9 ตำบลลุง อำเภอเมือง จังหวัดสตูล

อาชีพหลัก ทำสวน

อาชีพเสริม เลี้ยงสัตว์ ปลุกผัก ทำนา

รายได้

ทำสวน 7,000- 8,000 บาท/เดือน

เลี้ยงสัตว์ ปลุกผัก 2,000 บาท/เดือน

ทำนา พื้นที่ 1ไร่ ได้ข้าวเปลือก 13 กระสอบ

ค่าใช้จ่ายประจำ

ค่าไฟ 380-420บาท/เดือน

ค่าน้ำ 180 บาท/เดือน(ประปาหมู่บ้าน)

น้ำมันรถ 1,500 บาท/เดือน

ค่าใช้จ่ายบุตร การศึกษา บุตร 3 คน (ม.3 , ป.6 , อนุบาล 2 เรียนโรงเรียนเอกชน ทั้ง 3 คน)

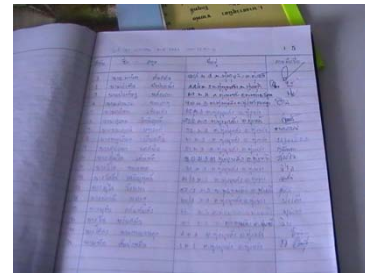
ม.3 ค่ารถอาทิตย์ละ 100 บาท เงินไปโรงเรียน 250 บาท/อาทิตย์

ป.6 ค่าเทอม 3,000 บาท/ปี ค่ารถรับส่ง 300 บาท/เดือน

อนุบาล 2 ค่าเล่าเรียน เดือนละ 250 บาท ค่ารถรับส่ง 300 บาท

หนี้สิน

100,000 บาท เพื่อซื้อที่ดิน ขนาด 3 งาน ขุดบ่อเลี้ยงปลา เลี้ยงเป็ด ไก่ ปลุกผักสวนครัว เช่น พริก มะเขือ อ้อย ปลุกผลไม้ เช่น ขนุน จำปาตะ ฝรั่ง ส้มโอ เงาะ ลองกอง มังคุด ทับทิม ทุเรียน มะม่วง ชมพู

หนี้สินปัจจุบัน

45,000 บาท เป็นเงินที่ยืมมาจากแม่ จึงไม่มีดอกเบี้ย การชำระก็แล้วแต่วาระ และโอกาส เช่นเวลาตัดยางได้เงินมาก็จ่ายให้ จำนวนการจ่ายก็อยู่ที่ 5,000 - 10,000 บาท

กิจกรรมการลดรายจ่าย /และสิ่งที่ได้จากการทำบัญชีรับจ่าย

ของใช้ในครัวเรือนจำพวก น้ำปลา น้ำมัน จะซื้อทีละขวด ไม่ซื้อทีละมากเนื่องจากเวลาของมาก จะใช้เปลือง ไม่ค่อยประหยัด ส่วนจำพวกเนื้อ ปลา ผลไม้จะซื้ออาทิตย์ละครั้งเวลาไปตลาดนัด ปลุกผักสวนครัว เลี้ยงปลากินพืช อาหารของเป็ด ไก่ จะให้จำพวก หยวกกล้วย กากมะพร้าว จะมีการผสมหัวอาหารบ้าง

ค่าใช้จ่ายของลูก แต่ละคน จะให้เป็นอาทิตย์ ให้แต่ละคนจัดการตัวเอง เป็นการสอนลูกไปในตัวด้วย ให้รู้จักใช้เงิน น้ำยาล้างจาน น้ำยาซักผ้า ทำลงหุ้นในบรรดาอาสาสมัครทำบัญชีรับจ่ายทำกันเอง ครั้งแรกได้งบประมาณสนับสนุนจาก ธกส. เวลาซื้อของให้ลูกแต่ละคน จะไม่ซื้อพร้อมกันทุกคน และจะไม่ซื้อในตอนที่ลูกอยากได้ จะปล่อยให้ลูกลืมนก่อนจึงจะซื้อให้ ลูกจะได้ประทับใจ ของเล่นแต่ละชิ้นหากลูกคนไหนอยากได้ ให้ออมเงินเอง

เล่นแชร์เพื่อการออมให้ลูกแต่ละคน (วันละ 5- 10 บาท)

จะซื้อข้าวเปลือกทีละหลายกระสอบมาเก็บไว้ กิโลกรัมละ 8 บาท เมื่อต้องการใช้ก็จะนำไปสี ค่าใช้จ่ายจะถูกกว่าซื้อข้าวสารมาก

ตำบลเกาะสาหร่าย

8. นางหามีนะ ขจัดภัย

บัญชีเปลี่ยนชีวิต วิธีการคิด และการดำเนินชีวิตให้มีความสุข

การทำบัญชีครัวเรือนทำให้เปลี่ยนวิธีการคิด และการดำเนินชีวิตให้มีความสุขได้จริง ก่อนที่จะมีการทำบัญชีครัวเรือนครอบครัวมีหนี้สินประมาณ 20,000 บาท หนี้ที่เกิดขึ้นเกิดจากการนำเงินมาใช้ในครัวเรือน

เมื่อต้นปี 2550 เป็นช่วงที่มีพายุเข้า อาชีพที่ก่อให้เกิดรายได้ในครัวเรือนคืออาชีพประมง แต่เนื่องจากเป็นช่วงพายุ ทำให้ไม่สามารถที่จะออกไปเพื่อจับสัตว์น้ำมาจำหน่ายเพื่อเป็นรายได้ในครัวเรือนได้ ทางครอบครัวจำเป็นต้องมีการซื้ออาหารสำหรับรับประทานทุกวัน จึงจำเป็นต้องเป็นหนี้ โดยการไปยืมจากญาติพี่น้องให้หมู่บ้านด้วยกัน เพื่อนำเงินนั้นไปใช้จ่ายในครัวเรือน ถ้ามองดูตัวเลขเพียงเป็นหนี้ 20,000 บาท ท่านอาจคิดว่าเป็นจำนวนที่ไม่มาก แต่สำหรับอาชีพประมงที่ต้องออกทะเลไปจับสัตว์น้ำ โดยไม่รู้ว่าจะมีสัตว์น้ำให้เราจับมาเพื่อจำหน่ายเป็นรายได้หรือไม่ นั่นเป็นเรื่องที่น่าหนักใจเป็นอย่างยิ่ง

หลังจากที่ทางโครงการความร่วมมือฯ เข้ามาสนับสนุนให้มีการทำบัญชีครัวเรือนประมาณปลายปี 2550 ครอบครัวของเราเป็นส่วนหนึ่งที่ได้เข้าร่วมการทำบัญชีครัวเรือนของโครงการ และจากการทำบัญชีนี้ทำให้เราได้ถูกคิดขึ้นมาว่าทำไมเราถึงได้มีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่ายภายในครัวเรือน และทำไมเราถึงไม่มีเงินเก็บ หลังจากทางโครงการความร่วมมือฯ ได้เข้ามาชี้แจงและให้ความรู้เกี่ยวกับการทำบัญชีครัวเรือน ครอบครัวก็ได้ลองกลับไปทำตอนแรกคิดว่าเขียนไปแล้วกัน ไม่เห็นจะได้อะไรขึ้นมาเป็นอย่างไรเราก็ได้ชื่อว่าเป็นสมาชิกที่ทำบัญชีครัวเรือนในระดับหมู่บ้าน เราก็ทำตามทางเจ้าหน้าที่มาแนะนำก็คือให้เราระบุว่ามีรายได้เท่าไร และเราจ่ายไปเท่าไร ทำไปเรื่อยๆ ตามความเป็นจริงที่เราจ่ายและรับทุกบาท พอครบ 3 เดือน ลองนำรายรับและรายจ่ายมารวมกันดู ทำให้เห็นอย่างชัดเจนว่าในครัวเรือนใช้จ่ายในส่วนตรงไหนที่มาก และจ่ายในส่วนตรงไหนที่น้อย หลังจากนั้นเมื่อทำบัญชีครัวเรือนครบ 4 เดือนมองเห็นปัญหาที่เกิดขึ้นในครัวเรือน มองเห็นค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น ทำให้เกิดการวางแผนใน

ครัวเรือนโดยการลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นออกไป หรือรายจ่ายที่มีความจำเป็นน้อย และพยายามลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นทุกๆ เดือน เริ่มเปลี่ยนแปลงการดำเนินชีวิต โดยเริ่มจากการปลูกผักสวนครัวรั้วกินได้ เช่น ผักกาด มะเขือ พริก ขมิ้น เลี้ยงไก่ เลี้ยงแพะ และหาได้เสริมจากการขายของเล็กๆ น้อยๆ คือขายน้ำแข็งในโรงเรียนซึ่งจะได้กำไรต่อวันอยู่ที่ 20 – 30 บาท(วันจันทร์ถึงวันศุกร์) ขายน้ำแข็ง โรตีสาน จะได้กำไรอยู่ที่ 200 – 250 บาท (วันเสาร์และอาทิตย์) ซึ่งรายได้จากตรงส่วนนี้จะเก็บไว้เป็นเงินสะสม ตอนนี้สามารถสะสมเงินได้ทุกเดือนไม่ต่ำกว่าเดือนละ 2,000 บาท

การทำบัญชีครัวเรือนสามารถเปลี่ยนแปลงการดำเนินชีวิตได้จริง ทำให้เรารู้รายรับ – รายจ่าย รู้จักการออม รู้จักความพอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่และสามารถนำสิ่งของหลายชนิดในหมู่บ้านมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างหลากหลาย เช่น ทำกระถางกล้วยไม้จากลูกมะพร้าว ทำไม้กวาดและที่รองกันหม้อจากก้านมะพร้าว เป็นรายได้เสริมอีกทางหนึ่ง ทำให้ตอนนี้ชีวิตดีขึ้นสามารถพึ่งตนเองได้ และดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างพอเพียง ไม่เดือนร้อนใคร

ตำบลทุ่งบุหลัง

9. ปราณี หยั่งสู

การใช้บัญชีกับชีวิตแบบพอเพียง

ปราณี หยั่งสู แม่บ้านวัย 46 ปี อาสาสมัครบัญชีครัวเรือนในโครงการความร่วมมือฯ ของ ต.ทุ่งบุหลัง อ.ทุ่งหว้า จ.สตูล เธอบอกว่าได้เข้าร่วมโครงการทำบัญชีครัวเรือนมาตั้งแต่ระยะที่ 1 ตอนปี 2551 เมื่อก่อนก็เคยทำมาบ้างแต่เพียงจดรายรับเท่านั้นรายจ่ายไม่ค่อยได้จดละเอียดเรียกว่าทำเล่นๆจดไว้บ้างบางรายการกันลืมเท่านั้นเอง

เนื่องจากตนเองและสามีมีลูกด้วยถึง 5 คนและเรียนทุกคนยอมรับว่าหนักมาก ลูกสาวคนโตเรียนอยู่มอ.ปัตตานี ตอนนี้อยู่จบแล้ว ลูกคนที่ 2 ได้ทุนของ TOYOTA ปีละ 15,000 บาท พร้อมด้วยเงินกู้ของกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา จึงไม่ค่อยเดือดร้อนเรื่องค่าเล่าเรียนนัก ส่วนลูกคนอื่นๆยัง

เรียนอยู่มัธยมและประณตามลำดับ นี่จึงเกิดขึ้นเป็นธรรมดา 20,000 บาทสำหรับหนี้กองทุนหมู่บ้านวนเวียนอยู่เรื่อย ๆ ตัวเลขถึงจะไม่มากแต่สำหรับคนที่รายได้ก็น้อยแล้วมันมากอยู่

พอได้เข้ามาทำบัญชีครัวเรือนกับโครงการความร่วมมือฯ ต้องจดละเอียดทุกอย่างทั้งรายรับ-รายจ่าย ที่นี้ก็เลยได้รู้ว่าจริงๆ แล้วเรามีค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นอยู่เยอะ เช่น ฟริกซ์หนู ข่า ตะไคร้ ใบมะกรูด ของใกล้ครัวที่สามารถปลูกได้ก็ไม่ยอมปลูก คิดว่า 5 บาท 10 บาท ไม่เป็นไร เล็กๆ น้อยๆ ซื้อเอาก็ได้ แต่พอรวมกันทั้งเดือนแล้วก็ 100 – 200 บาท มันก็มากอยู่ทั้งที่ข้างบ้านก็มีเนื้อที่ให้ปลูกได้ ก็เลยมาคิดใหม่ทีนี้ปลูกทุกอย่างที่ต้องใช้เป็นเครื่องครัวนอกเสียจากของอย่างไหนที่ปลูกไม่ได้จริงๆ ค่อยซื้อเอา ฟริกซ์หนู ข่า ตะไคร้ ใบมะกรูด โหระพา กระเพรา ผักบุ้ง บวบ ฟัก มะเขือ ถั่วฝักยาว ข้าวโพด และทำปุ๋ยหมักใช้โดยไม่ต้องซื้อ นอกจากได้กินแล้วยังได้ขายปีนี้เท่าที่ได้จดไว้สามารถขายได้ถึง 8,000 บาทกว่าบาทแล้ว เป็นรายได้เข้าบ้านอีกทางหนึ่ง นอกเหนือจากเงินเดือนของสามีที่ได้รับจากฟาร์มจระเข้เพียงเดือนละ 6,000 บาท แต่ก็ได้พิเศษบ้าง 2,000-3,000 บาท บางครั้งถึง 5,000 บาทก็ยังมีตอนที่บริษัทจับกุ่มแล้วแต่ว่าบริษัทจะได้มากหรือน้อย

เมื่อทำบัญชีรับ-จ่ายเราก็มองเห็นตัวเลข เห็นค่าใช้จ่าย ความคิดในการทำให้ค่าใช้จ่ายลดลงก็ตามมานอกจากพืชผักสวนครัวแล้วยังผลิตน้ำยาซักผ้า น้ำยาล้างจานไว้ใช้เอง โดยจะรวมกลุ่มกันประมาณ 4 คนๆ ละ 60 บาทใช้ได้ประมาณ 6 เดือน เรียกว่าลงทุนครั้งเดียวก็ใช้ได้นาน ช่วยประหยัดได้มาก ข้าวเราไม่ต้องซื้อทำนาปลูกข้าวกินเองปีหนึ่งทำครั้งเดียวก็กินได้ทั้งปี ปุ๋ยหมักที่ใช้ก็ทำเองโดยจะหมักกับขี้วัว เศษอาหาร เศษผัก ท่อนในเรื่องปุ๋ยไปได้อีก อย่างปีนี้ทำ 7 ไร่ แต่ได้ข้าวแค่ 32 กระสอบเพราะเนื่องจากว่าหนูระบาดกัดกินข้าวเสียหายมาก แต่ก็ไม่ต้องซื้อข้าวสารกิน

ค่าใช้จ่ายตัวที่เป็นเงินออมก็มีอยู่บ้างแต่ไม่มาก เดือนหนึ่งจะเสียออมทรัพย์ 360 บาท ค่าเช่า 1,200 บาท และยังมีเบี้ยที่ต้องสมทบเบี้ยประกันชีวิตอีกส่วนหนึ่ง การทำบัญชีครัวเรือนทำให้รู้สภาพและความเป็นไปเรื่องรายได้-รายจ่ายของครอบครัวสามารถจัดการหนี้ได้ตามกำหนดระยะเวลา แต่ต้องยอมรับว่าเมื่อรายได้เรามีแค่นี้แต่รายจ่ายเรายังมีมากกว่าเพราะลูกทุกคนต้องเรียนสภาพการเป็นหนี้ยังต้องมีอยู่ ถึงทุกวันนี้แม้ยังมีหนี้สินอยู่ แต่ก็คิดว่าค่อยๆ ผ่อนใช้ก็ไม่นานคงหมด แต่แน่นอนการทำบัญชีครัวเรือนก็ทำให้สามารถวางแผนและจัดการครัวเรือนตนเองไปในทางที่ดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด.

10. จามรี หลังลึง รู้จำ รู้จด ด้วยบัญชีครัวเรือน

เกิดจากการ ชอบอ่าน ชอบจด อยากรู้ และชอบเก็บ ทำให้จามรี หลังลึง เป็นแฟนพันธุ์แท้คนหนึ่งของบัญชีครัวเรือนมานานแล้ว เรียกว่าเกาะติดกันมาตั้งแต่สมัยยังไม่ได้แต่งงานมีลูกเสียด้วยซ้ำ

จามรี หลังลึง เป็นคณะทำงานในโครงการความร่วมมือของตำบลสาครคนหนึ่งที่บอกกับเราว่า 5 ปีกับการทำงานชุมชนที่เธอรัก ทำให้สามารถปรับเปลี่ยนหลายสิ่ง

หลายอย่างโดยเฉพาะวิธีคิดในเรื่องการดำเนินชีวิต ด้วยการดำเนินชีวิตที่ต้องผ่านการเรียนรู้ในอาชีพทั้งประมงที่ต้องออกเรือหาปลาเอง ทำสวน ทำขนมขาย และงานฝีมือต่างๆเช่นผ้ามา้น ดอกไม้ เข็มกลัด เรียกได้ว่าทำทุกอย่างไม่ว่าจะเป็นงานของผู้ชายหรือผู้หญิง เธอบอกว่า คนเราถ้ามีความขยัน ไม่นิ่งดูดาย ก็ไม่มีวันอด

เธอเองทำบัญชีครัวเรือนมานานหลายปีแล้ว เมื่อก่อนตอนสามีมีชีวิตอยู่ ก็สงสัยเหมือนกับที่คนอื่นๆอีกหลายคนตั้งข้อสงสัยว่า เงินหายไปไหนหมด ก็เลยต้องแก้ปัญหาด้วยบัญชีครัวเรือน ให้เห็นว่าเงินที่ว่าหายไปไหนหายไปกับอะไรบ้าง และยิ่งตอนนี้สามีได้เสียชีวิตไปประมาณ 7 ปีแล้วหลังจากที่ใช้ชีวิตคู่กันมา 10 ปี ตัวเธอเองต้องทำงานเลี้ยงลูกๆถึง 3 คน ยิ่งต้องละเอียดกับเรื่องค่าใช้จ่าย “ไม่ใช่ว่าจะซีเหี้ยยแต่ไม่อยากจะจ่ายฟุ่มเฟือย เพราะเงินทองทุกวันหายากยิ่งจำเป็นต้องรู้จักใช้ เคยใช้มากที่สุดเดือนหนึ่ง 9,500 บาท จากนั้นก็ปรับลดลงตลอด เดือนนี้เหลือเพียงเดือนละ 7,000 กว่าบาทเท่านั้น อย่างตอนนี้ไม่ได้ออกเรือเองก็ไปช่วยคนอื่นเขาเลือกกุ้งเลือกปลา ก็ได้มากินไม่ต้องซื้อ อย่างเดียวที่ต้องซื้อประจำคือ ข้าวสาร แต่อาทิตย์หนึ่งๆใช้แค่ 4 กก.ตก

ประมาณ 120 บาท เดือนหนึ่งก็ไม่เกิน 500 บาท หลีกเลี้ยงไม่ได้เพราะพื้นที่ตรงนี้ทำนาไม่ได้ ไม่มีที่นาให้ทำ ”

“รูปแบบของบัญชีครัวเรือน ที่ก็พยายามปรับให้สอดคล้องกับภาวะในครัวเรือนของตัวเอง เพราะ

ว่าบางครั้งรูปแบบที่ทางหน่วยงานให้มามันไม่สอดคล้อง ไม่สะดวก หรือบางครั้งรายการที่จะลงไม่มี ก็ต้องปรับให้มันใช้ได้กับครัวเรือนของเราจริงๆ”

วิธีการเลี้ยงดูลูกของเธอก็น่าสนใจ แม้ว่าลูกคนโตจะอายุ 15 ปีย่างเข้าสู่วัยรุ่นแล้วแต่ก็ไม่กลัวเพราะไม่ประมาทเรื่องการเลี้ยงดู ลูกคนโตจะต้องช่วยส่งขนมก่อนไปโรงเรียน มีหลายสิ่ง que เด็กวัยรุ่นสนใจเธอก็จะสนใจด้วย อยากไปดูคอนเสิร์ตก็จะพาไป เพราะดีกว่าให้เขาไปกันเองตามลำพังกับเพื่อนๆ แต่ไม่ใช่ว่าจะห้ามคบเพื่อน คือ ยึดหลักว่า ถ้าลูกคบแม่ก็คบด้วย แต่ไม่ใช่ว่าจะตามใจไปเสียทุกอย่าง ทุกอย่างต้องมีเหตุผล ลูกทุกคนต้องช่วยกันทำงานบ้าน รู้จักรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง และจะสอนให้ทำบัญชีครัวเรือนทุกคน ซึ่งลูกๆก็เต็มใจทำเป็นอย่างดี

ชีวิตในชนบทมีความโชคดีที่หาเงินได้ไม่ต้องซื้อหาทุกอย่างเหมือนอยู่ในเมือง แต่เราต้องรู้จักประมาณตนด้วยการทำบัญชีครัวเรือนทำให้เราได้เรียนรู้หลายอย่างไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการรู้จัก ประหยัด การออม การรู้จักประมาณตน เมื่อทำแล้วยืนยันนำมาดู ทบทวนหารอยรั่วเพื่อจะได้วางแผนค่าใช้จ่ายในเดือนต่อไป.

11. ยลดา หลังลึง

บัญชีชาวบ้าน บัญชีชีวิต

ยลดา หลังลึง หญิงวัยกลางคนแห่งบ้านสาคร ต.สาคร อ.ท่าแพ ที่ต้องทำมาหากินเพื่อเลี้ยงตนเองและลูก 2 คน ปัจจุบันเธอบอกว่าเธอมีอายุ 53 ปีแล้ว ต่อสู้ชีวิตมาทุกสิ่งทุกอย่างไม่ว่างานหนักงานเบาทำมาแล้วทั้งนั้น ไม่เคยท้อ

แต่มีอยู่สิ่งหนึ่งที่พี่ยลดาเพียรทำมาตลอดคือบัญชีครัวเรือน เธอเล่าให้ฟังว่า “พี่ทำบัญชีครัวเรือนมา

ประมาณ 20 ปีแล้ว เมื่อก่อนไม่ได้รู้จักเรื่องบัญชีครัวเรือนเพียงทำเพื่อจดให้ได้รู้เรื่องรายรับรายจ่าย ยอมรับว่าตัวพี่เองใช้ชีวิตตามใจตัวเองมาตลอด แต่มีหนึ่งอย่าง que พี่ไม่ทิ้งคือการทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย พี่จะจดรายรับ-รายจ่ายทุกอย่าง แม้กระทั่งเงินที่ใช้ในการเล่นการพนันก็จดลงไปไม่ได้โกหก” เมื่อก่อนเธอบอกว่าทั้งเล่นการพนันและสูบบุหรี่แต่ตอนนี้หยุดมาหลายปีแล้ว “พี่หยุดมาตั้งแต่ปี 2537 เมื่อก่อนเล่นหนักมากแทบครึ่งละ 5,000-6,000 บาทก็มี แต่ทุกวันนี้พี่หยุดเล่นการ

พนันแล้ว แต่เมื่อก่อนที่เล่นก็ไม่เคยนำเงินที่ได้จากการตัดยางไปใช้เล่นการพนัน” จากการดูสมุดบัญชีของพี่ลดาพบว่านอกจากตัวเลขแล้วพี่ลดายังได้จดภารกิจและกิจกรรมประจำวันทุกสิ่งทุกอย่าง เช่น

- วันไหนที่ส่งลูกเข้าโรงเรียน
- วันไหนตัดยางไม่ได้เพราะอะไร วันไหนที่ฝนตกหรือว่าไม่ตกจนลูกๆแซวว่า มะของเราเป็นพยากรณ์อากาศ ถ้าอยากรู้เรื่องดินฟ้าอากาศต้องมาถามมะ
- ค่าพาລูกไปหาหมอเพราะว่าลูกคนโตเป็นโรคเกี่ยวกับลำไส้ ครั้งละ 200-300 บาทเป็นประจำ

วันที่	เงิน	เรื่อง
17	100	ไปตัดยาง
18	100	ไปตัดยาง
19	100	ไปตัดยาง
20	100	ไปตัดยาง

“นานๆเข้าบางเล่มปลวกก็กินเสีย บางเล่ม บางเรื่องที่จดไว้ลูกบอกว่ารับไม่ได้ ถ้าใครมาเห็นอายคนเขา ลูกชายเห็นเข้าก็โยนทิ้งทะเลเสียหลายเล่มแล้ว แต่อย่างน้อยเมื่อเขาเปิดดูเขาก็ได้รู้ว่ามะของเขาทำอะไรเหนื่อยยากมาบ้าง อย่างค่ารักษาพยาบาลเกี่ยวกับตัวเขาเองพอเขาได้ดูเขาถึงได้รู้ว่าเยอะมาก จนเดี๋ยวนี้ลูกชายอายุ 21 ปี ทำงานเองได้แล้ว ยังส่งให้ใช้ถึงเดือนละ 4,000 บาท แต่เงินลูกส่งมาให้ใช้ที่เก็บไว้ให้เขานะ ไว้ใช้ยามจำเป็น” พี่ลดาเล่าให้เราฟังด้วยความภูมิใจและใบหน้าที่มีรอยยิ้มทุกครั้ง

วันที่	เงิน	เรื่อง
21	200	ไปตัดยาง
22	200	ไปตัดยาง
23	250	ไปตัดยาง
24	200	ไปตัดยาง
25	200	ไปตัดยาง
26	205	ไปตัดยาง
27	200	ไปตัดยาง
28	200	ไปตัดยาง
29	240	ไปตัดยาง
30	240	ไปตัดยาง
31	235	ไปตัดยาง

บัญชีของพี่ลดาทำที่ได้ดูเรียกได้ว่า เป็นบัญชีชาวบ้านแท้ๆ จดตามความเข้าใจของตนเอง บัญชีครัวเรือนแต่กลับจดทุกเหตุการณ์ไว้นั้น จึงเป็นเหมือนบัญชีชีวิตของพี่ลดาเอง พี่ลดาพูดให้เราฟังว่า “เมื่อทำแล้วให้เราได้ย้อนดูตัวเอง และจะได้มองเห็นตัวเอง หัดคิดหัดวิเคราะห์ตามประสานานๆว่าเราสมควรอะไรบ้างถ้าเห็นว่าใช้จ่ายมากไป ผักหญ้า พริก มะเขือ ตะไคร้ ถ้าได้ปลูกไว้บ้างจะได้ไม่ต้องซื้อของชาวบ้านเขา นอกจากนั้นยังเลี้ยงแพะ เลี้ยงไก่ไข่ไว้ 15 ตัว ไข่วันละ 12-13 ฟอง ไว้กินเหลือก็ไว้ขายเพื่อนบ้านบ้าง ไม่ต้องซื้อของกินของใช้มากนัก และผนวกกับการทำบัญชีครัวเรือนทำให้เรารู้ว่าเราต้องประหยัดคอดออมตรงไหนบ้างเพื่อว่าเงินที่หามาจะได้เหลือไว้ใช้หนี้สหกรณ์ ที่กู้มาตอนนั้นปี 2539 เป็นเงิน 50,000 บาท เพื่อซื้อที่ แต่อยู่ไปๆไม่ค่อยได้

วันที่	เงิน	เรื่อง
1	100	ไปตัดยาง
2	100	ไปตัดยาง
3	100	ไปตัดยาง
4	100	ไปตัดยาง
5	100	ไปตัดยาง

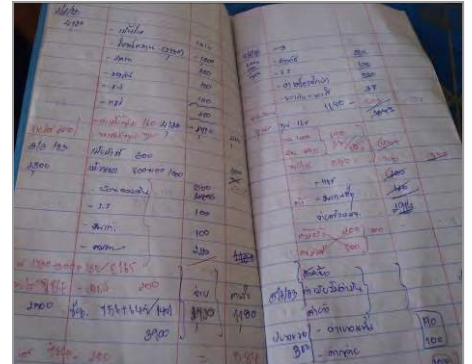

ผ่อนมันขึ้นเป็น 90,000 บาท เมื่อเห็นว่ามันมากขึ้นเรื่อยๆก็เข้าไปคุยกับสหกรณ์ขอผ่อนชำระเป็นรายวันๆละ 100 บาท ผ่อนมาเรื่อยๆจนวันนี้เหลือหนี้เพียง 38,000 กว่าบาทเท่านั้น ” พี่ลดาเล่าให้เราฟังถึงเรื่องนี้สินที่มีอยู่และวิปลดหนี้ของพี่ลดาเอง เธอบอกว่าการใช้หนี้วันละ 100 บาททำให้เธอตื่นตัวตลอดไม่ต้องคอยรอตอนสิ้นปีหรือว่าสิ้นเดือนที่บางทีเก็บ

ไม่ได้หรือหาไม่ได้

ตลอด ถ้าวันไหนไม่ได้ทำจะมีความรู้สึกไม่สบายใจ มีการเปรียบเทียบรายรับ – รายจ่ายในแต่ละเดือน รายรับของครอบครัวได้จากการขายของหน้าบ้านซึ่งเมื่อหักต้นทุนแล้วจะได้วันละ 400-500 บาท และได้จากการเปิดร้านปะยางรถมอเตอร์ไซด์ของสามีที่ได้อาทิตย์ละ 1,000 กว่าบาท จากการวิเคราะห์เธอและสามีพบว่าในแต่ละเดือนเธอต้องจ่ายค่าน้ำมันรถมากกว่าค่ากับข้าวเสียอีกเดือน

หนึ่งตกประมาณ 3,000-4,000 ต่อเดือน ซึ่งพอเห็นค่าใช้จ่ายในส่วนนี้ เดือนต่อไปก็ได้พยายามลดลงมา ส่วนเรื่องหนี้สินของครัวเรือนมีอย่างเดียวคือค่าผ่อนรถ จากการบริหารการเงินที่ถูกต้องทำให้เธอและสามีผ่อนได้ตรงกำหนดเวลาทุกเดือนสุดท้ายเธอมีความโชคดีที่ว่าคอหลักผู้เป็นสามีเป็นคนขยัน ไม่สูบบุหรี่ ช่วยเหลืองานทุกอย่างไม่เคยนิ่งดูดาย ยึดหลักที่ว่า “ทำของที่ใช้ ใช้ของที่ทำ” จากการที่เธอและสามีทำบัญชีครัวเรือนมาเป็นเวลานานทำให้มีหลายสิ่งหลายอย่างที่ได้ เช่น

... รู้รายรับ-รายจ่าย

... รู้ความพอประมาณ

... ลดความขัดแย้งในครัวเรือน

... สร้างความสัมพันธ์ที่ดีในครัวเรือน

... บริหารจัดการการเงินในครัวเรือนได้อย่างดี

แม้รายได้ของครัวเรือนจะมีไม่มากนัก

นอกจากนี้เธอยังสอนให้ลูกๆ และหลานได้รู้จักการออม รู้จักการทำบัญชีครัวเรือน เช่น ถ้าลูกบอกว่าอยากได้รองเท้าผ้าใบคู่ใหม่ เธอจะบอกว่า ให้ลูกสะสมเงินแล้วเธอจะออกให้ครั้งหนึ่ง ซึ่งก็ได้ผลทั้งลูกและหลานกระตือรือร้นในการออมเป็นอย่างดี

การทำบัญชีครัวเรือนสำหรับเธอแล้วสุดาบอกว่า ไม่เคยท้อที่จะทำ ซ้ำยังเป็นแนวทางที่ทำให้ครอบครัวมีความสุขขึ้น.

13. ทิพวดี คงสัจย์

ผ่านการเรียนรู้สู่การทำบัญชีครัวเรือน

“ก่อนหน้าที่จะกลับมาอยู่บ้านยอมรับว่าแทบจะหมดตัวกับการลงทุน ที่ตนเองและสามีทำธุรกิจ ถึงไม่ใช่ธุรกิจใหญ่โตแต่การที่ตนเองและสามีมีทุนอยู่น้อยและขาด

ประสบการณ์ เป็นผลทำให้ขาดทุนไปไม่รอด” นี่คือการบอกเล่าของทิพวดี คงสตัย ที่เปิดใจพูดคุยให้เราฟัง

ทิพวดี คงสตัย และสามีให้ฟังว่า เมื่อก่อนสมัยที่ยังทำงานตนเองและสามีมีอาชีพรับซื้อของเก่ารถยนต์หนึ่งคันกับเงินเก็บที่พอมีอยู่หมู่บ้านไป 20,000 บาท พอตอนหลังช่องทางใหม่คือ รับซื้อก้อนพลาสติก

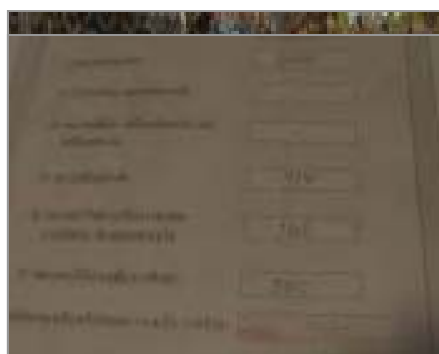
สมใจ คงสตัย เล่าด้วยกันอยู่ที่กรุงเทพฯ ทรัพย์สิน ที่มีอยู่คือ บ้างและกู้กองทุน รู้จักคนมากขึ้น มีเพื่อไปส่งให้กับตัน หรือ 1,000

กิโลกรัม จะได้กำไรกิโลกรัมละ 2 บาท เห็นว่าได้กำไรดีพอตอนหลังก็เลยเพิ่มทุนโดยสั่งซื้อครั้งละ 10 ตัน ตอนนี้แหละที่จู่โจมตนเองทำฤทธิ์ เพราะโดยปกติในการซื้อแต่ละครั้งตนเองจะใช้วิธีดมพิสูจน์กลิ่นเอวาก้อนพลาสติกนั้นใช้ได้หรือไม่ ปรากฏว่าครั้งนี้พลาสติกที่ขายส่งผ่านพ่อค้าคนกลางให้กับโรงงานใช้ไม่ได้ คือ ยืดไม่ออก ไม่มีความยืดหยุ่น พอจะขึ้นรูปก็ขาด ทำให้ก้อนพลาสติกที่ซื้อมาขายออกไม่ได้เพราะไม่ได้มาตรฐาน คราวนี้แหละทั้งรถที่ใช้อยู่ แถมที่ไปอีก 1 แปลง ต้องขายใช้หนี้ เรียกว่าแทบจะหมดตัวก็ว่าได้

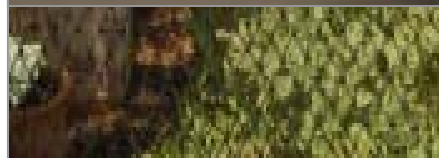
ด้วยเหตุการณ์ครั้งนี้ทำให้ทิพวดีและสามีก็เลยตกลงกันว่า จะกลับมาใช้ชีวิตอยู่ที่บ้านซึ่งอยู่ที่ ต.แหลมสน อ.ละงู จ.สตูล “เมื่อก่อนแม้ว่าไม่ได้ร่ำรวยแต่เงินทองก็ไม่เคยขาดมือ เพราะตนเองก็ทำงานมาแทบจะทุกอย่าง พนักงานบริษัท พนักงานขายศูนย์การค้า หรือแม้แต่เป็นครูสอนหนังสือในโรงเรียนมูลนิธิประทีปวิทยาทาน ที่ใช้เวลาสอนอยู่ที่นี่ถึง 13 ปี ยอมรับว่าตอนกลับมาใหม่ๆแทบจะรับไม่ได้กับสภาพที่ไม่มีเงินใช้ ไหนลูกจะต้องเรียนอีกแม้ว่าจะคนเดียวแต่ค่าใช้จ่ายในการเรียนพยาบาลที่สูง ช่วงนั้นคิดท้อเหมือนกัน ยังคิดว่าบ้านเราค่าครองชีพต่ำแม้รายได้ไม่มากนักแต่ก็หากินคล่อง พยายามปรับตัวทุกอย่างเพื่อให้อยู่ได้

สามีจะรับจ้างออกเรือหาปลาช่วงไหนออกเรือไม่ได้ก็จะรับซื้อของเก่า หรือว่าช่วงไหนที่ออกเรือได้ปลามากๆจะรับซื้อปลาเพื่อไปส่งในตลาดอีกทีหนึ่ง”

“ช่วงนี้แหละที่ได้ทำบัญชีครัวเรือนอย่างจริงจัง และได้เป็นคณะกรรมการของตำบลแหลมสนในโครงการความร่วมมือฯ เมื่อก่อนก็ทำมาบ้างแต่ทำๆหยุดๆไม่ต่อเนื่อง การทำบัญชีครัวเรือนนอกจากทำให้ได้รู้รายรับ-รายจ่ายอันเป็นพื้นฐานแล้ว ยังทำให้เราสามารถมองเห็นถึงรายจ่ายที่ไม่จำเป็นและการใช้จ่ายที่เกินความจำเป็น พยายามมองหาหนทางที่จะมีรายได้เสริมและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางการเงินการใช้ต่างๆ อย่างรายการที่ไม่สามารถ

ลดได้เลยคือ ค่าน้ำมันรถ เพราะต้องใช้ออกไปรับซื้อของทุกวัน ไม่ต่ำกว่า 2 ลิตร / วัน ค่าใช้จ่ายจะอยู่ที่ 50-60 บาททุกวัน อย่างซื้อปลาเฉลี่ยทั้งปีกำไรวันละ 100 ทุกวัน เพราะบางวันซื้อได้มากบางวันซื้อได้น้อยแต่เฉลี่ยแล้วทั้งปีก็จะอยู่ประมาณนี้ เรื่องอาหารการกินไม่มากหาอะไรได้ก็กินอย่างนั้น อย่างปีนี้ทำนาไป 4 ไร่ ได้ข้าวแค่ 13 สอบ หนูก็กินเสียมากถึงจะไม่คุ้มแต่ทั้งปีก็ไม่ต้องซื้อข้าวสารกิน เรียกได้ว่า ทำทุกอย่างที่เป็นงานสุจริต

“ยังยึดหลักคำสอนโบราณเก่าๆที่ว่า ไม่นอนตื่นสาย ไม่อายทำกิน ไม่หมิ่นเงินน้อย ไม่คยวาศนา ทุกสิ่งทุกอย่างต้องดิ้นรนต่อสู้ด้วยตนเองถึงจะได้มา ถึงเคยคิดจะท้อ แต่ตอนนี้ไม่ท้อ เพราะถ้าท้อเสียตั้งแต่วันนั้นก็คงหมดกัน ”

14. กลิ่น แซ่เบ๊

แม่บ้านแห่งองค์การบริหารส่วนตำบลละงู

นางกลิ่นหรือป้ากลิ่นแม่บ้านแห่งองค์การบริหารส่วนตำบลละงูที่เกือบทุกคนจะรู้จัก ป้ากลิ่นได้เริ่มทำบัญชีครัวเรือนจากการที่โครงการความร่วมมือเข้ามาในตำบล โดยที่มหาวิทยาลัยมาพูดคุยให้รับรู้เกี่ยวกับโครงการ หนึ่งในนั้นก็มีปลัดฯตรา เหม โคน้อย ซึ่งมีตำแหน่งเป็นปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลละงูที่เป็นคณะทำงานจังหวัดและเป็นแกนนำในตำบลร่วมอยู่ด้วย ได้มาพูดคุยให้รู้จักเกี่ยวกับโครงการความร่วมมือฯและบัญชีครัวเรือน ซึ่งตัวป้ากลิ่นเองก็ได้ตกลงใจทำบัญชีครัวเรือนตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

ป้ากลิ่นมีอายุ 56 ปีแล้ว เป็นแม่บ้านขององค์การบริหารส่วนตำบลละงูมีเงินเดือนๆละ 4,680 บาทแล้ว สามีมของป้ากลิ่นอายุ 67 ปีก็มีอาชีพตกปูขายได้วันละ 100 กว่าบาท -300 บาท ถ้าวันไหนโชคดีก็อาจจะได้ถึงวันละ 500 – 600 บาทก็มี แต่ก็เชื่อว่าหาได้ทุกวันบางวันไม่ได้เลยก็มี แต่หาได้เท่าไรป้ากลิ่นบอกเราว่ามันก็ไม่เหลือไม่รู้ว่ามันไปไหนหมด

ป้ากลิ่นบอกกับเราว่า “ การที่ป้าได้ตกลงใจทำบัญชีครัวเรือนในครั้งนั้น ถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้ป้าได้มองเห็นตัวเอง มองเห็นสภาพภายในบ้านภายในครอบครัว

ซึ่งจริงๆแล้วครอบครัวของป้าก็ไม่ใช่ว่าจะลำบาก ถึงไม่รวยแต่ก็พอมีกินมีใช้ไม่ขาดมือ แต่ก็ไม่มีเหลือเก็บ ลูกๆของป้าทั้ง 3 คนก็มีครอบครัวกันไปหมดแล้ว นานๆถึงจะมาพื้พาพ่อแม่สักครั้งหนึ่งตัวป้าเองก็พอมีหนี้สินอยู่บ้างแต่ก็ไม่ไ้มากมายแต่มันก็เป็นหนี้อยู่เรื่อยๆ ก่อนหน้านั้นไปกู้เงินมาประกอบอาชีพคือ เลี้ยงปูกุ้ง แต่พอ

เลี้ยงไปได้สักพัก ปรากฏว่าปูมันไม่ออกนั้ว น้ำเสียทำให้ตายหมดบ่อ ” ที่ผ่านมามีได้ว่าปากลิ้น เป็นลูกหนี้ที่ดีของ ชกส.คนหนึ่ง ปากลิ้นบอกว่า แม้ว่าจะไม่ชอบการเป็นหนี้แต่บางครั้งมันก็มี ความจำเป็น และ ชกส.ถือว่าเป็นแหล่งเงินที่แรกที่ปากลิ้นนึกถึงและเลือกที่จะใช้บริการ

“ การทำบัญชีครัวเรือนทำให้เรารู้ที่มาที่ไปของรายรับ-รายจ่าย ทำให้รู้ว่าเราใช้จ่าย อะไรไปบ้างที่ทำให้เราถึงไม่มีเงินเหลือเก็บ ตอนนี้ไม่มารับมาทำไหม หรือจ่ายไปเท่าไรก็จะจดไว้ ทุกบาททุกสตางค์ไม่ขาดตกบกพร่อง ผักหญ้าปลูกเองได้ก็พยายามใช้เวลาว่างปลูกเพื่อจะได้ไม่ต้อง เสียเงินไปซื้อเขามากิน ค่าอาหาร ค่าน้ำมันรถ ตอนนี้ก็ไม่ฟุ่มเฟือยใช้เฉพาะที่จำเป็นเท่านั้น อย่าง ถ้าไปไหนใกล้ๆก็จะเดินไป มันทำให้เป็นผลดีต่อสุขภาพเราด้วย ”

“ ตอนนี้ป้าจะจัดสันปันส่วนในเรื่องรายได้ที่ได้มา ในส่วนเงินเดือนของป้า 4,000 กว่าได้จะใช้หนี้ชกส.เดือนละ 2,000 บาท ผ่ากรัมไทร 1,000 บาท ที่เหลือบวกกับของสามีจะเป็น ค่าใช้จ่ายในบ้านทั่วไป คิที่ตอนนี้ไม่ต้องรับภาระเรื่องลูกๆแล้ว บางทีตนเองก็มีรายได้พิเศษจาก การอยู่เวร อพปร.บ้างในส่วนนี้ก็จะเงินที่เหลือเก็บไว้กินยามแก่ตัวกว่านี้ ”

เนื่องจากตนเองรู้จักคนมากพอสมควรก็จะมี การพูดชักชวนให้คนอื่นทำเหมือนกับเรา แต่ก็ไม่ค่อยได้ผลเท่าใดนัก เพราะว่าการทำบัญชีครัวเรือนมันจะยากในตอนที่เราจะ เริ่มทำ มันต้องทำใจ บังคับใจตนเองก่อน มันถึงจะทำได้ เป็นผลสำเร็จ มีบางคนทำตามและได้ผลดี บางคนก็บอก ว่าทำไปก็เสียเวลา มีเวลาทีพูดคุยกันบ้างในส่วนของคนที่ทำ บัญชีครัวเรือนด้วยกันก็จะเห็นความเปลี่ยนแปลงของแต่ละ

ครัวเรือน

สำหรับตัวปากลิ้นเองแล้ว บัญชีครัวเรือนช่วยได้มากจริงๆทำให้รู้จักตนเอง รู้จักวางแผน การใช้จ่าย รู้จักที่จะกันเงินไว้เพื่อใช้หนี้ รู้จักที่จะกันเงินส่วนหนึ่งเพื่อไว้ใช้ในยามแก่เฒ่า แม้ว่าปาก ลิ้นเองจะเริ่มทำบัญชีครัวเรือนได้ไม่นานแต่ปากลิ้นบอกว่า “มันคุ้มที่ได้ทำไม่ว่าจะตอนไหนหรือ เมื่อไหร่มันก็ไม่สายถ้าคิดจะเริ่มทำ เริ่มวางแผนให้กับตนเองและครอบครัว”

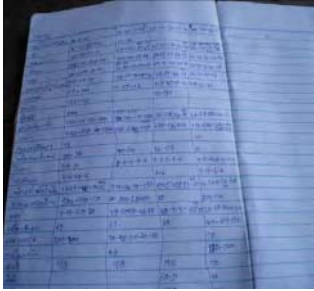

15. แสงโสม ดิงหวัง เพื่อการรู้อยู่รู้กินตามอัตภาพ

ด้วยอาชีพทำการประมงที่มีรายได้ต่อวันไม่ก็ร้อย บางวัน ไม่ได้ขายเลยก็มี ทำให้ครอบครัวของนางแสงโสมและนายคานัน ดิงหวัง ที่มีสมาชิกในครอบครัวถึง 5 คน มีหนี้สินที่เกิดจากการ ประกอบอาชีพอย่างต่อเนื่อง ด้วยเพราะว่าเครื่องมือทำมาหากินเรา

ต้องเปลี่ยนอยู่เรื่อยๆ เมื่อไม่มีเงินสดไปซื้อก็ต้องไปเอาวนของกองทุนพื้นฟูมาใช้ก่อน เพียงแต่ว่าไม่ต้องเสียดอกเบี้ย คืนแต่เงินต้นเท่านั้น มีทั้ง วนกึ่ง วนปลาทุ วนปฐุ บางครั้งผ่อน วนปฐุไม่ทันหมดน้ำเปลี่ยนก็ต้องไปเอาเครื่องมือตัวใหม่มา ทำให้มีหนี้เพิ่มขึ้นอีก เรียกว่าหนี้เก่า ทบหนี้ใหม่ และยังมีหนี้ ธกส.อีก 20,000 กว่าบาท

นางแสงโสม ดิงหวัง หรือกะโสมเริ่มทำบัญชีครัวเรือนตอนที่โครงการความร่วมมือฯ เข้า มาในตำบลละงู อ.ละงู จ.สตูล ในปี 51 แม้ว่าในใจจะปฏิเสธสักว่า

บัญชีครัวเรือนจะช่วยอะไรได้นอกจากจะทำให้เรามีภาระเพิ่มขึ้น

แรกๆเธอบอกว่า “ทำยากเพราะว่าเป็นเรื่องจุกจิก แต่พอทำได้สักพัก สิ่งที่ครอบครัวได้เห็นคือรายรับรายจ่ายที่ไม่สมดุลกัน ทั้งที่เมื่อก่อนไม่เคยได้ใส่ใจว่าเราใช้จ่ายอะไรไปบ้าง สิ่งที่เห็น คือ รายจ่ายมันมากกว่า รายรับ เพราะอาชีพประมงไม่ใช่ว่าจะหาได้ทุกวัน บางวันหาได้เป็น

1,000 ก็มี ไ้บางวันไม่ได้เลยสักบาทก็มี แต่ยังมีปลากิน ถ้าถามว่าบัญชีครัวเรือนให้อะไรกับ ครอบครัวบ้าง เธอบอกว่า ช่วยในเรื่องการประหยัด คอยเตือนไม่ให้ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย รอบๆบ้านมี พื้นที่เหลืออยู่ก็ปลูกข้าว ตะไคร้ ใบมะกรูด มะละกอ พริก และพืชสวนครัวอีกหลายอย่างเพื่อจะได้ ไม่ต้องซื้อเขามากิน มาใช้ 5 บาท 10 บาท ก็ประหยัดไปได้หลายสิบบาทอยู่ ในส่วนของค่าอาหาร ด้วยอาชีพประมงแม้ว่าบางวันจะไม่ได้ขายแต่ก็ได้กิน หมวดค่าอาหารถือว่าเป็นหมวดที่มีค่าใช้จ่าย ไม่สูง

ความต่อเนื่องของการทำบัญชีครัวเรือนทำให้รู้ตัวรู้ตน ทุกๆวันก่อนเวลาเข้านอนจะเป็นเวลาลงบัญชีของครอบครัว ก็จะถามไถ่กันว่าวันนี้ใครใช้จ่ายอะไรกันไปบ้าง ทำให้มีความ ใกล้เคียงกับลูกๆเพิ่มขึ้น วางๆก็เอามานั่งเปรียบเทียบกันระหว่างเดือนดูว่าพอที่จะปรับค่าใช้จ่ายตัว ไหนได้บ้าง กะโสมบอกกับเราว่า ด้วยลูกชายที่ตอนนี้กำลังเป็นวัยรุ่น มีเพื่อนมาก ค่าโทรศัพท์ที่ใช้ ในแต่ละเดือนก็มากอยู่ 400-500 บาท ยังค่าน้ำมันรถมอเตอร์ไซด์อีกที่ใช้น้ำมันขวด 1 ลิตรก็ตก ประมาณ 40-45 บาท แต่พอเอาบัญชีครัวเรือนให้ดูและพูดคุยกันลูกชายก็ยอมรับ และค่าใช้จ่ายใน ส่วนนี้ก็ลดลง แม้ว่าตอนนี้ครอบครัวยังคงเป็นหนี้อยู่แต่ตนเองก็ยังคงจะทำบัญชีครัวเรือนไปเรื่อยๆ การจดไม่ใช่ว่าใช้ในการวางแผนชีวิตได้อย่างเดียวแต่ยังใช้วางแผนในการประกอบอาชีพได้ด้วย และที่สำคัญผ่อนหนี้ได้ตามกำหนดระยะเวลา แม้ว่าตอนนี้ครอบครัวจะยังมีหนี้สินอยู่แต่การทำ บัญชีครัวเรือนก็สามารถทำให้เรารู้จักใช้ รู้จักจ่ายมากขึ้น ไม่ประมาท มีความสุขตามอัธยาศัย.

16. นายอุสมาน หมันยามีน
เพื่อความเป็นอยู่ที่พอเพียง

“ มันมีความยุ่งเหยิงในครัวเรือน มีความสะเปะสะปะ ไม่มีการวางแผนที่ชัดเจน ถ้าถามว่าเราถึงขั้นอับจนไหม มันก็ไม่ใช่แต่มันไม่มีการวางระบบในครัวเรือนเท่านั้นเอง ” นี่คือการพูดของนายอุสมาน หมันยามีน เมื่อได้พูดถึงครอบครัวก่อนหน้านี้

นายอุสมาน หมันยามีน มีตำแหน่งเป็นโต๊ะอีหม่าของหมู่ที่ 1 ตำบลตันหยงโป มีสมาชิกที่อยู่ด้วยกันในบ้าน 5 คน รายได้หลักของครัวเรือนได้จากการเป็นอาสาสมัครของเกษตรฯ จำนวน 1,000 บาท ได้จากการเป็นดีเจ.ของสถานีวิทยุชุมชนจำนวน 3,000 บาท ได้จากการเป็นครูสอนศูนย์เด็กเล็กจำนวน 1,000 บาท รวมๆแล้วรายได้ทั้งหมดมีจำนวน 6,000 บาท / เดือน เมื่อเทียบกับรายจ่ายที่เกิดขึ้นในแต่ละเดือนแล้วนับว่าแทบจะไม่พอเสียด้วยซ้ำ เพราะที่ต้องส่งให้ลูกที่กำลังเรียนอยู่ในเมืองอาทิตย์ละ 500 บาท

นายอุสมาน หมันยามีน มีตำแหน่งเป็นโต๊ะอีหม่าของหมู่ที่ 1 ตำบลตันหยงโป มีสมาชิกที่อยู่ด้วยกันในบ้าน 5 คน รายได้หลักของครัวเรือนได้จากการเป็นอาสาสมัครของเกษตรฯ จำนวน 1,000 บาท ได้จากการเป็นดีเจ.ของสถานีวิทยุชุมชนจำนวน 3,000 บาท ได้จากการเป็นครูสอนศูนย์เด็กเล็กจำนวน 1,000 บาท รวมๆแล้วรายได้ทั้งหมดมีจำนวน 6,000 บาท / เดือน เมื่อเทียบกับรายจ่ายที่เกิดขึ้นในแต่ละเดือนแล้วนับว่าแทบจะไม่พอเสียด้วยซ้ำ เพราะที่ต้องส่งให้ลูกที่กำลังเรียนอยู่ในเมืองอาทิตย์ละ 500 บาท

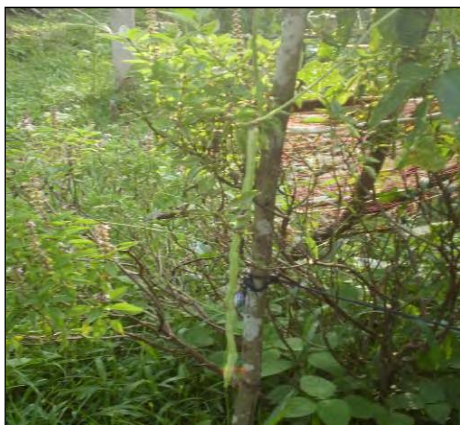
ภรรยาของนายอุสมาน เล่าว่า เมื่อประมาณปี 50 มีโครงการความร่วมมือเพื่อแก้ปัญหาความยากจน การพัฒนาสังคมและสุขภาวะเข้ามาและมีวิทยากรได้มาให้ความรู้เรื่องบัญชีครัวเรือน ก็มีความสนใจ จึงอาสาที่จะเป็นอาสาสมัครทำบัญชีครัวเรือนด้วยเหตุที่ว่าตนเองเป็น

ผู้นำหมู่บ้านประการหนึ่ง ต้องการแก้ปัญหาเรื่องค่าใช้จ่าย
ในครัวเรือนอีกประการหนึ่ง

พอเริ่มทำช่วงแรกๆพบว่ารายจ่ายมากกว่ารายรับ ทำให้มีความรู้สึกที่ไม่อยากทำแล้ว ถึงขั้นเครียด
อยากเลิก แต่ด้วยที่ตนเองเป็นคณะทำงานโครงการความร่วมมือฯของตำบลตันหยงโป และเป็น
ผู้นำหมู่บ้าน ทำให้ต้องคิดใหม่ ก็เลยปรึกษากันในครัวเรือนและเอาบัญชีครัวเรือนที่ทำออกมานั่งดู
ด้วยกัน คว้ามีรายจ่ายตัวไหนที่มากเกินไปบ้าง และจะอย่างไรกับรายจ่ายที่มากนั้น ปรากฏว่ามี
ค่าอาหาร ค่าเชื้อเพลิง และค่าไฟฟ้าที่สูงถึงเดือนละพันกว่าบาทเหตุเพราะว่าที่บ้านมีเครื่องใช้ไฟฟ้า
ครบเกือบทุกอย่าง จึงปรึกษากันว่าจะทำอย่างไรถึงจะลด

1) ค่าอาหาร	2,500 บาท
2) ค่าเชื้อเพลิง	2,500 บาท
3) ค่าไฟฟ้า	2,500 บาท
4) ค่าเช่าบ้าน	2,500 บาท
5) ค่ารถจักรยานยนต์	2,500 บาท
6) ค่ารถจักรยานยนต์	2,500 บาท
7) ค่ารถจักรยานยนต์	2,500 บาท
8) ค่ารถจักรยานยนต์	2,500 บาท
9) ค่ารถจักรยานยนต์	2,500 บาท
10) ค่ารถจักรยานยนต์	2,500 บาท
11) ค่ารถจักรยานยนต์	2,500 บาท
12) ค่ารถจักรยานยนต์	2,500 บาท
รวม	25,000 บาท

1) ค่าอาหาร	2,500 บาท
2) ค่าเชื้อเพลิง	2,500 บาท
3) ค่าไฟฟ้า	2,500 บาท
4) ค่าเช่าบ้าน	2,500 บาท
5) ค่ารถจักรยานยนต์	2,500 บาท
6) ค่ารถจักรยานยนต์	2,500 บาท
7) ค่ารถจักรยานยนต์	2,500 บาท
8) ค่ารถจักรยานยนต์	2,500 บาท
9) ค่ารถจักรยานยนต์	2,500 บาท
10) ค่ารถจักรยานยนต์	2,500 บาท
11) ค่ารถจักรยานยนต์	2,500 บาท
12) ค่ารถจักรยานยนต์	2,500 บาท
รวม	25,000 บาท

ค
ชิกของ
สี่แทน
คลงมา
ให้หมา
ปลูกทุก

แบบภูเขา เหยก เระ เหยก เระ บลูพอกกนเอง ปลูกทุก
อย่างที่สามารถปลูกได้ เช่น ข่า ตะไคร้ ใบมะกรูด
พริกขี้หนู กระเพรา โหระพา ถั่วฝักยาว ผักบุ้ง มะพร้าว อ้อย และยังมีอีกหลายชนิดที่แม่บ้านและ
นายอุสมานเป็นผู้ลงมือปลูก และยังขุดบ่อเลี้ยงปลา เลี้ยงไก่ เลี้ยงเป็ด แต่เลี้ยงพอประมาณไม่ได้
มากมายนักเลี้ยงเพื่อไว้กินจะได้

ไม่ต้องซื้อเขากิน ส่วนปลาทะเลลูกๆก็หากินได้ ที่ซื้อก็แค่เนื้อวัวซึ่งไม่ค่อยบ่อยนัก ส่วน
ที่ดินที่มีอยู่ 2 ไร่หลังบ้านก็ปลูกยางพาราไว้ประมาณ 70 ต้นเพื่อไว้ได้ตัดขายขายกินตอนแก่ (นายอุ
สมานและภรรยาบอกยิ้มๆ)

ส่วนผักที่ปลูกไว้ก็เหมือนกันตนเองไม่ได้ใช้ปฎิวิทยาศาสตร์แต่ใช้ปุ๋ยหมักที่ตนเองทำ
เนื่องจากว่าตนเองได้เป็น สมาชิกโครงการปฎิหมักชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดิน ของกระทรวง

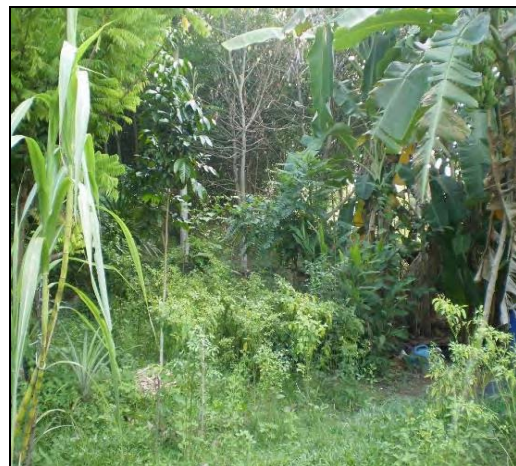
เกษตรและสหกรณ์ และจากการที่ตนเองทำปุ๋ยหมักและใช้จนได้ผลจึงได้เป็นวิทยากรให้กับ กชน. ในเรื่องการทำปุ๋ยหมักชีวภาพ

บ้านของนายอุสมานเองยังเป็นศูนย์เรียนรู้ การผลิตปุ๋ยหมักของกรมพัฒนาที่ดิน และยังเป็น แปลงเรียนรู้การพัฒนาที่ดินของสถานีพัฒนาที่ดิน สตูล สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 12 กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ อีกด้วย

อีกไม่ถึงเดือนก็จะถึงเดือนบวชแล้ว (ถือศีล อดหรือรอมฎอน) เราต้องเตรียมในเรื่องอาหารการกิน เพราะฉะนั้นต้องมีการประหยัดเพื่อจะเก็บเงินไว้ใช้ใน เดือนนี้ ถึงจะประหยัดในเรื่องอาหารการกินได้แต่ก็มีค่าใช้จ่ายในเรื่องอื่นเพิ่มขึ้นอย่างเช่นเสื้อผ้า หรือของใช้ต่างๆที่จะต้องซื้อใหม่บ้างตามสมควร

“ การทำบัญชีครัวเรือนสามารถช่วยเราได้ มาก ถึงแม้ว่าตอนนี้มันจะยังไม่ส่งผลในภาพรวมแต่ อย่างน้อยก็ส่งผลกับครอบครัวของคนทำบัญชีเอง แม้ว่าจะไม่มีเหลือเก็บ แต่ก็ไม่ถึงกับทรมาน ด้วยเหตุ เพราะเรามีรายได้ไม่มากเท่าไร ดีที่ได้ทำ เพราะ ทำให้เรารู้ตัวเอง รู้จักควบคุมไม่ให้ใช้จ่ายมากจน เกินสมควร เกินความจำเป็น ไม่ดีขึ้นมากมายแต่ก็ ไม่ทรุดลงไป พอลืมตาอ้าปากได้”

17. ไรยะห์ ธรรมชานมงคล

วางแผนครอบครัว วางแผนชีวิต

คิดมาเสมอว่าชีวิต “ต้องมีการวางแผน” ก็เลยวางแผนชีวิตมาตั้งแต่เริ่มแต่งงานว่า 3 ปีต้องได้บ้าน เมื่อบ้านเสร็จจะมีลูก และมีครอบครัวที่มีความสุข นี่คือนสิ่งที่ไริยะห์คาดหวังไว้ตั้งแต่เริ่มต้นมีชีวิตครอบครัว

ก่อนแต่งงานอยู่กินกับสามี สมพงษ์ ธรรมชานมงคล ไริยะห์บอกว่าตอนนั้นบิดาหรือปะคัดค้านอย่างชนิดหัวชนฝา เนื่องจากสมพงษ์ไม่ได้นับถืออิสลามเหมือนเธอและครอบครัว ถิ่นฐานมาจากภาคอีสานตอนบนคือดอยแม่แจ่ม อ.ขุนยวม จ.แม่ฮ่องสอน ซ้ำยังนับถือศาสนาคริสต์ แต่ได้ติดตามครูสอนศาสนาอยู่ที่ จ.ภูเก็ต ซึ่งเธอเองหลังจากเรียนจบก็ทำงานอยู่ที่นั่น แต่เมื่อเธอคือรุ่นที่จะแต่งงานกับสมพงษ์ให้ได้ปะจึงยื่นข้อเสนอว่าสมพงษ์ต้องเข้าเรียนปอเนาะเพื่อเรียนรู้การดำรงอยู่แบบอิสลามก่อน ซึ่งสมพงษ์ก็ได้พิสูจน์ให้เห็นว่าเขาทำได้ การวางแผนชีวิตครอบครัวที่ดีคือ การรู้รับรู้อย่างรอบคอบ เธอจึงเริ่มทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย

บริหารรายได้ทั้งของตนเองและสามี โดยจัดสรรเงินเดือนที่สามีได้ 7,500 บาท ตัวเธอเองได้ 5,000 บาท จะให้ถือเงินไว้ใช้จ่ายไปทำงานและชีวิตประจำวันคนละ 3,000 บาทที่เหลือเธอจะเก็บไว้เป็นเงินออม และส่งกลับมาให้ปะสร้างบ้านให้ที่ แหลมสน ต.ละงู จ.สตูล ค่อยๆสะสมค่อยๆสร้างค่อยๆทำไปเรื่อยๆไม่นานบ้านก็เสร็จ เธอและสามีจึงตัดสินใจกลับไปมาใช้ชีวิตอยู่ที่บ้านเกิด และจะขึ้นไปเยี่ยมครอบครัวของสามีที่ จ.แม่ฮ่องสอนทุกๆ 2 ปี เมื่อกลับมาอยู่บ้านเดือนไหนสามีไม่ค่อยได้ทำงานเห็นแต่รายจ่ายก็รู้สึกท้อเหมือนกัน แต่เมื่อเรารู้ว่าค่าใช้จ่ายตัวไหนที่มาก ก็มานั่งปรึกษากัน 2 คนกับสามีว่าทำอะไรถึงจะลดลงมา

... ค่าน้ำมันรถถ้าไปคนเดียว วันหนึ่งก็ตก 40-50 บาท ก็เลยหาคนพ่วงไปด้วยกันผลัดกันจ่ายค่าน้ำมันคนละวัน

... กับข้าว เมื่อก่อนเคยทำถึง 3 อย่าง 4 อย่าง ก็เหลือแค่ 2 อย่าง ทำแล้วกินได้ 2 มื้อ ตอนเช้าสามีได้ห่อข้าวไปทำงานด้วย

... เครื่องใช้ในครัว เช่น ข่า ตะไคร้ ใบมะกรูด พริกขี้หนู ผักบุ้ง มะเขือ มะกรูด มะละกอ ปลุกไว้กินเองไม่ต้องซื้อ เมื่อก่อนคิดว่า 5 บาท 10 บาทไม่เป็นไร แต่พอรวมๆกันแล้วเดือนหนึ่งก็หลายบาทอยู่

... ค่าขนมโรงเรียน และค่าขนมกรูบกรอบของลูก 30 บาททุกวัน เดี่ยวนี้ให้แต่ค่าขนมโรงเรียน เมื่อถึงวันตลาดนัดจะซื้อขนมจากตลาดมาเก็บไว้ให้จะไม่ให้ไปซื้อกินเอง ข้อดีคือเราจะได้ควบคุมเรื่องขนมไม่มีประโยชน์ไปในตัวด้วย

... ข้าวสาร ทำนาปลูกข้าวกินเอง ปีนี้ทำไว้ 1 ไร่ ได้ 19 กระสอบ ถือว่าได้ผลผลิตดีมาก จดต้นทุนไว้ ค่าไถ 700 บาท ค่าปุ๋ย 1 กระสอบ 1,080 บาท ค่าเกี่ยว 550 บาท รวมแล้ว 2,330 บาท ขายเอากิน ข้าวที่เหลือพอกินไปทั้งปีไม่ต้องซื้อ

การดำรงชีวิตต้องมีการวางแผน และการทำบัญชีครัวเรือนไร่นะห์บอกว่าช่วยเธอได้มากเช่นกัน สำหรับไร่นะห์เธอวางแผนชีวิตมาตั้งแต่เริ่มแต่งงานว่า 3 ปีต้องได้บ้าน เมื่อบ้านเสร็จจะมีลูก และมีครอบครัวที่มีความสุข ซึ่งตอนนี้เธอบอกว่าได้ครบแล้ว มีสามีที่ดี ขยันทำงาน มีบ้าน มีลูกที่น่ารัก 2 คนและครอบครัวของเธอยังเป็นครอบครัวตัวอย่าง ของโครงการครอบครัวผาสุก ซึ่งคนในครอบครัวจะต้องดำรงอยู่ในหลักดังนี้

1. อยู่ในหลักศาสนา
2. ไม่กินเหล้า ไม่สูบบุหรี่
3. ไม่ติดหนี้
4. ดำรงอยู่แบบพอมีพอกิน

การรู้จักวางแผนชีวิต ใช้ชีวิตอย่างรู้จักประมาณตน ไม่ฟุ้งเฟ้อฟุ่มเฟือย ไม่ก่อให้เกิดรายจ่ายที่เป็นหนี้ เท่านั้นชีวิตครอบครัวก็อยู่กันอย่างมีความสุขแล้ว.

18. อิสมาแอล มะสมัน

เพื่อชีวิตที่หลุดหนีและเป็นอยู่อย่างพอเพียง“ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์สึนามิ เป็นผลทำให้ปลาในกระชังที่เลี้ยงไว้ตายหมด ทำให้ครอบครัวต้องเป็นหนี้กองทุนหมู่บ้านรวมทั้งหนี้ในระบบจำนวนหนึ่ง”

ครอบครัวของอิสมาแอล และฮามีน๊ะ มะสมัน แห่งบ้านบากันเคย ต.ตันหยงโป อ.เมือง จ.สตูล ประกอบด้วยสมาชิกถึง 7 ชีวิตด้วยกัน ลูกคนโตกำลังอยู่ชั้น ม.3 คนรองเรียนอยู่ชั้น ม.1 และน้องเล็กๆอีก 3 คนที่วัยกำลังกินกำลังชอน ทำให้ครอบครัวของอิสมาแอลค่อนข้างที่จะขาดสน ด้วยการประกอบอาชีพประมงเรือเล็กชายฝั่งมีรายได้แค่วันละ 300-500 บาท แต่ก็เชื่อว่าหาได้ทุกวันยังมีช่วงที่น้ำนิ่งหรือที่เรียกว่า น้ำตาย 6-7 วัน ช่วงนี้จะไม่มีการออกเรือหาปลาไม่ได้ก็จะมีรายได้ จะมีก็แต่รายได้จากภรรยาที่มีรายได้จากการไปรับจ้างทำกะปิบ้าง ถักอวนบ้าง ได้ค่าจ้างวันละ 100-200 บาทต่อวัน แต่ก็เชื่อว่าจะมีรายได้ทุกวันเสมอไป

1. จำนวนเงิน	จำนวนเงิน
2. จำนวนเงิน	2,500
3. จำนวนเงิน	1,500
4. จำนวนเงิน	1,500
5. จำนวนเงิน	1,500
6. จำนวนเงิน	1,500
7. จำนวนเงิน	1,500

“เมื่อก่อนบอกตรงๆไม่เคยนึกถึงเรื่องการทำบัญชีครัวเรือนเพราะแค่หากินไปวันๆก็แย่แล้ว หาได้มาเท่าไรก็จ่ายไปไม่เคยได้จดบันทึก เพราะปกติครอบครัวก็มีรายได้ไม่มากอยู่แล้ว หนี้ซ้ำยังต้องเป็นหนี้เป็นสินเพราะความเสียหายจากการประกอบอีกส่วนหนึ่ง เรื่องการใช้หนี้ไม่ต้องพูดถึงหาได้มาก็

หมดไปกับการใช้จ่ายในครัวเรือน”

“ตอนประมาณปี 2551 โครงการความร่วมมือฯเข้ามาใน ต.ตันหยงโป แก่นนำในหมู่บ้านค้นหาครัวเรือนอาสาทำบัญชี หลังจากนั้นภรรยาเข้าไปฟังการอบรม

เรื่องการทำบัญชีครัวเรือนกับโครงการฯแต่ก็ยังไม่ได้ลงมือทำทันทีจนภรรยาบอกว่า **อยากลองทำดูด้วยเหตุผลว่า เพื่อว่าจะอะไรดีขึ้นมาบ้าง** จากนั้นก็เริ่มทำบัญชีครัวเรือน พอทำไปได้สักพักก็เริ่มเห็นความแตกต่างที่เกิดขึ้นก่อนทำกับหลังทำ เริ่มมองเห็นตัวเลขของรายได้และรายจ่ายที่เกิดขึ้นทั้งที่เมื่อก่อนมันก็เกิดขึ้นแต่เรามองไม่เห็นเพราะรู้แต่ว่าไม่พอจ่าย อย่างรายได้เราหาได้แค่นี้เราจำเป็นต้องจ่ายอะไรบางอย่างไปตามความจำเป็นไม่ค่อยได้สนใจ อย่างค่าใช้จ่ายเล็กน้อย เช่น ขำ

1. จำนวนเงิน	จำนวนเงิน
2. จำนวนเงิน	2,500
3. จำนวนเงิน	1,500
4. จำนวนเงิน	1,500
5. จำนวนเงิน	1,500
6. จำนวนเงิน	1,500
7. จำนวนเงิน	1,500

ตะไคร้ ใบมะกรูด พริกขี้หนู เราสามารถปลูกเองได้ไม่สมควรซื้อก็ยังซื้อคิดว่า 5 บาท 10 บาทไม่เป็นไร แต่พอรวมกัน 1 เดือนก็มากเอาการอยู่ อย่างค่าขนมลูกก็เหมือนกันคนละ 5 บาท 10 บาทคิดว่าไม่มากแต่หลายคนรวมๆแล้วเดือนหนึ่งก็หลายร้อยบาท พอมาทำบัญชี

ครัวเรือนเห็นตัวเลขก็พยายามปรับเปลี่ยนวิธี ขำ ตะไคร้ ใบมะกรูด พริกขี้หนู มีเนื้อที่ข้างบ้านพอปลูกได้ก็จะปลูก ขนมะลูกทำกินเองได้ก็จะทำลูกได้กินอิมขึ้น เราเองก็ได้กิน เดือนหนึ่งๆสามารถลดค่าใช้จ่ายส่วนนี้ได้มากอยู่พอที่จะมีเงินเหลือเก็บไว้ใช้หนี้ได้บ้าง จากที่เมื่อก่อนไม่มี” “จากการทำบัญชีครัวเรือนส่งผลต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางการเงินการใช้ แต่ตอนนี้ยอมรับว่ายังหนักใจกับภาระหนี้สินที่มีอยู่ เนื่องจากเรามีรายได้ไม่มากสมาชิกในครัวเรือนหลายคน แต่บัญชีครัวเรือนก็ช่วยเราได้มาก ทำให้เรารู้จักระวังในเรื่องการจับจ่ายใช้สอยมากขึ้นไม่ปล่อยเลยตามเลยเหมือนเมื่อก่อน ถึงเวลาใช้หนี้ก็ยังมิใช้หนี้บ้างถึงแม้ไม่มาก แต่คิดว่าค่อยๆคิด ค่อยๆทำ มองหาหนทางทำอาชีพเสริม ไม่คิดอยากจะรวยเอาแต่พอเพียงไม่เป็นหนี้ก็พอ เท่านั้นครอบครัวก็มีความสุขแล้ว” นี่คือการบอกเล่าและคำพูดดีๆที่แฝงไว้ด้วยความจริงใจของอิสมาแอลและฮามีนะ คนทำบัญชีครัวเรือนแห่งบ้านบากันเคย ดันหยงโป จ.สตูล

19. นายการิม เก็บกาเม็น

เงินเพียง 1 บาทมีค่าอย่ามองข้าม

เมื่อเราไปถึงบ้านก็ได้รับการต้อนรับเป็นอย่างดีจากอาจารย์การิม แถมยังยกข้าวซอยมาให้ชิมอีกด้วย เป็นข้าวซอยเนื้อที่อาจารย์การิมบอกว่าทำเอง รสชาติถึงแม้จะไม่เหมือนต้นตำรับของทางภาคเหนือเท่าใดนักแต่ก็มีความอร่อยไปอีกแบบ โดยเฉพาะผักกาดดองที่นำมาปรุงรสชาติเสียใหม่ อาจารย์การิมบอกว่าถ้าอยากกินอะไรก็จะหัดทำเอง อาศัยที่เคยไปเรียนอยู่ที่เชียงใหม่พอจะรู้และจำรสชาติได้อยู่ เพื่อจะได้ไม่ต้องซื้อเขากิน ทำแล้วก็ได้เผื่อแผ่เพื่อนบ้านบ้าง

คน ประกอบด้วย ภรรยาและลูกชายอีก 2 คนอายุ 7 ขวบ กับ 3 ขวบ ที่เรียกว่าอาจารย์ เพราะว่าอาจารย์การิมเป็นครูสอนศาสนาที่โรงเรียนปอเนาะ เมื่อเริ่มคุยถึงการทำบัญชีครัวเรือนประโยคแรกที่อาจารย์การิมพูดก็คือ “อย่ามองข้ามรายรับ – รายจ่ายแม้เพียง 1 บาท ” นี่คือการพูดแรกที่อาจารย์การิมพูดเมื่อถูกเอ่ยถามถึงเรื่องการทำบัญชีครัวเรือน

อาจารย์การิมเล่าถึงชีวิตช่วงแรกว่า หลังจากแต่งงานใหม่มารับจ้างจับกุ้งตามบ่อมีรายได้ตกเดือนละ 6,000 – 7,000 บาท แฟนก็ทำงานเป็นแม่บ้านแต่ก็รู้สึกที่เงินไม่รู้ไปไหนหมด ตอนนั้นยังอาศัยอยู่กับพ่อแม่ แฟนเลยเล่าว่าเคยเห็นคนจีนเขาบันทึกรายรับรายจ่ายทุกบาททุกสตางค์ที่ซื้อมา เราน่าจะลองทำดูบ้าง หลังแต่งงานได้ 3 เดือนก็เริ่มทำบัญชีครัวเรือนและรู้สึกว่ารายจ่ายมากไป ก็เลยคุยกับภรรยาและสัญญากันว่าจะช่วยกันประหยัด หลังจากนั้น 3 เดือนก็ได้เข้าไปสอนหนังสือที่

โรงเรียนปอเนาะ (ประมาณปี 46) ได้เงินเดือนๆละ 4,000 บาท ด้วยความตั้งใจที่จะสร้างครอบครัวก่อนไปสอนหนังสือก็ไปสำรวจก่อนว่าข้าวที่นั่นขายจานละเท่าไร ปรากฏว่าขายจานละ 15 บาทก็เลยขอเงินภรรยาวันละ 20 บาทแต่มีข้อแม้ว่าภรรยาต้องจ่ายเงินให้กับตนเองเป็นรายอาทิตย์ ไปทำงานก็เดินไป 7 กิโลเมตร จากกลับถ้าภรรยาว่างก็ไปรับบ้าง เคยมีรถของน้องสาวขับไปทำงานแต่พอนานๆเข้าก็เกรงใจ อาหารไม่เคยซื้อสำเร็จรูป สอนลูกเสมอเรื่องกินข้าวนอกบ้านจะถ้าไม่จำเป็นอย่ากินอะไรก็ทำกินเอง บางทีก็ดูเอาจากทีวีบ้าง ทำอยู่อย่างนี้ประมาณ 1 ปีเก็บเงินได้ 70,000 บาทก็จัดการถมที่ดินที่พ่อแม่ให้เนื่องจากเป็นที่ลุ่มและเป็นบ่อไม่มีใครต้องการ แต่เรากลับคิดว่ามันเป็นที่ดีเพราะเป็นที่ลุ่มเป็นวังเป็นที่เก็บทรัพย์ ดินไป 20 คันรถคันละ 200 กว่าบาท ในสมัยนั้น ถ้ามชั่งว่าตนเองจะสร้างบ้านมีเงินอยู่แค่ 70,000 บาทจะทำได้แค่ไหน ช่างบอกว่าทำได้แค่ขึ้นโครงและขึ้นขอบบ้านไว้ก่อน ก็ตกลงทำ ส่วนตนเองก็เล่นแชร์ไปด้วย เมื่อต้องการซื้อของทำบ้านก็ยืมเพื่อบ้านไปก่อนแล้วค่อยเปี่ยแชร์ให้หมดไปแสนกว่าบาทมีแค่ห้องน้ำเท่านั้นที่มี ประตูส่วนอื่นยังไม่มีทั้งประตูและหน้าต่าง แต่ก็ตัดสินใจย้ายเข้ามาอยู่คิดว่าเข้ามาอยู่แล้วค่อยทำไปเรื่อยๆ จากห้องน้ำก็มาที่ห้องครัว ห้องนอน หน้าต่างก็ค่อยใส่ไป 1 เดือนเงินออกจะใส่หน้าต่าง 1 บาน(หน้าต่างกระจก) ระหว่างนั้นก็รับสอนพิเศษบ้างตอนกลางคืน ภรรยาที่รับงานเพิ่มขึ้น สะสมโดยการเล่นแชร์บ้างได้เงินมา 10,000 บาทก็ปุกระเบื่อง (เท่าที่ผู้สัมภาษณ์สังเกตเห็นบ้านตอนนี้เสร็จแล้วเพียงแต่ยังไม่ได้ทาสีเท่านั้นเอง)

เมื่อก่อนตอนทำบ้านใหม่ๆเป็นหนี้ประมาณ 60,000 บาท แต่ก็สามารถใช้หนี้ได้ทุกเดือนจนหมดจากการทำบัญชีครัวเรือนแล้วก็ประหยัดคอดอม โดยเก็บจากเงินเดือนและเงินที่ได้จากการตกปู

“แรงคลใจที่ได้ทำบัญชีครัวเรือนเพราะว่าอยากรู้รายรับรายจ่ายที่เกิดขึ้น

ต้องการมีบ้านเป็นของตนเอง แรงคลใจอีก

อย่างคือ จาก

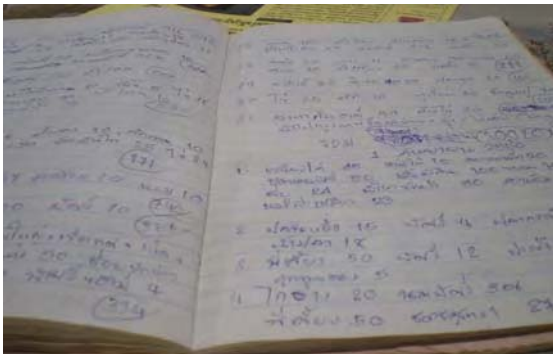
การที่ภรรยาไปทำงานเป็นแม่บ้าน บ้านคนจีน เห็นเขาทำบัญชีกันก็เลยจำแบบอย่างมาทำบ้าง พอเริ่มทำบัญชีครัวเรือนการใช้ชีวิตก็เปลี่ยนไป ปลูกทุกอย่างที่กินได้ มีเหลือก็แบ่งปันเพื่อนบ้านบ้าง วิธีการลงบัญชีคือ ลงทุกบาททุกสตางค์ที่รับและจ่ายออกไป สิ่งไหนที่ประหยัดได้ก็จะช่วยกันประหยัด อย่างของเล่นลูกก็ไม่เคยซื้อให้ที่เห็นมีอยู่ก็ได้จากเพื่อนบ้านทั้งนั้น อย่างเสื้อผ้าถ้าเพื่อนบ้านนำมาให้ก็รับไม่เคยรังเกียจ ไม่เคยสนใจกับคำพูดที่ว่า “ขี้เหนียว ไม่คบใคร” เพราะเรารู้ตัวเองว่าเรายังจนเรายังไม่มีพอที่จะจุนเจือใคร วางแผนการใช้เงินของครอบครัวอย่างระมัดระวัง ไม่พยายามทำอะไรที่เสี่ยง ทนทำทนปฏิบัติอย่างนั้นมาหลายปี จนตอนนี้ชีวิตความเป็นอยู่เริ่มดีขึ้นก็

เริ่มออกงานสังคมบ้างตามความจำเป็น เริ่มซื้อของให้ญาติพี่น้องคนนั้นคนนี้ ให้ได้กินให้ เมื่อก่อนไม่ใช่ที่เรานึกไม่ได้แต่เราไม่มีพอที่จะให้เท่านั้นเอง”

“ มีเรื่องสำคัญที่สอนลูกทั้ง 2 คนคือ สอนให้ลูกทำบัญชี ซึ่งตอนนี้ลูกคนโตเริ่มทำบัญชีแล้ว ทำแบบง่ายรับไปเท่าไร จ่ายไปเท่าไร และเหลือเท่าไร ที่เหลือก็หยอดกระปุกไว้ เรื่องสำคัญที่ต้องสอนอีกเรื่องคือ การใช้น้ำ เพราะว่ามันกินน้ำใช้หายากมาก ถ้าใช้น้ำอย่างไม่ประหยัดจะรู้สึกเสียดายมาก

ภรรยาอาจารย์กริมเล่าว่า “ ถ้าฝนตกไม่ว่าจะดีขนาดไหนก็ต้องลุกขึ้นมาทั้ง 2 คนผัวเมียเพื่อมารองน้ำไว้ใช้ ถ้ามีผ้าก็ซักตอนนั้นเลย ช่วงไหนฝนไม่ตกน้ำที่เหลือจากซักผ้าก็ใช้รดน้ำต้นไม้ อีกทีหนึ่งไม่เคยทิ้งให้เสียเปล่า ”

“ เวลามีคนมาถามว่าที่เป็นอยู่อย่างทุกวันนี้ ทำอย่างไร ก็จะบอกให้ฟังถึงสิ่งที่ตนเองทำตนเองปฏิบัติ ถ้าทำก็จะดีแบบนี้ ประสบความสำเร็จแบบนี้ แต่ต้องทำใจเพราะไม่ใช่เรื่องง่ายๆ ต้องทำด้วยหัวใจที่มุ่งมั่น พยายามเอาชนะความยากของตนเองให้ได้ แล้วจะประสบความสำเร็จ ”

20. ฟองจันทร์ ตะคุ้ย เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีกว่า

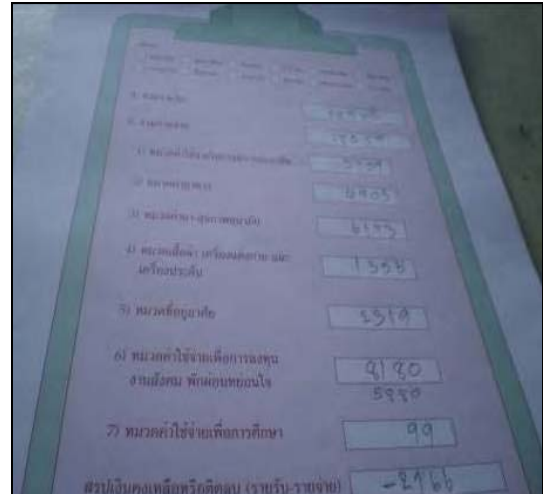
เกาะสาหร่ายเป็นตำบลหนึ่งในอำเภอเมือง จังหวัดสตูล พี่ฟองจันทร์ได้ย้ายเข้ามาอยู่ที่เกาะสาหร่ายเมื่อประมาณ 5-6 ปีที่แล้ว พี่ฟองจันทร์เล่าว่า “สามีของพี่ย้ายมาเป็นผู้อำนวยการโรงเรียนอยู่ที่นี่ พี่ก็เลยย้ายตามสามีมา ตอนหลังสามีย้ายกลับขึ้นไปเป็นผู้อำนวยการที่โรงเรียนบ้านทุ่งวิมาน ตำบลคลองขุด อำเภอเมือง แต่พี่ไม่ได้ย้ายตามขึ้นไป พี่ว่าพี่ชอบอยู่ที่นี้มันเงียบสงบดี ไม่วุ่นวาย พี่ก็เลยไปเริ่มต้นใหม่” นี่คือการบอกเล่าของพี่ฟองจันทร์ ตะคุ้ย เนื่องจากตนเองไม่ได้เป็นคนเกาะสาหร่ายโดยกำเนิด

นอกจากสามีที่เป็นผู้อำนวยการโรงเรียนแล้ว ตัวพี่ฟองจันทร์เองจะเปิดหน้าบ้านตนเองขายปลาทองโก่ตอนเช้า เธอเล่าว่า “พี่จะเริ่มขายตอนตี 5 ขายหมดก็ประมาณ 8 โมงเช้า วันหนึ่งก็ขายได้ประมาณ 6-7 กิโลฯ ขายหน้าร้านบ้างส่งตามร้านน้ำชาบ้าง อย่างส่งร้านน้ำชาหนึ่งอาทิตย์หนึ่ง พี่จะเก็บเงินเขาค้างหนึ่ง มันคำนวณกำไรไม่ได้เพราะพี่ไม่ได้จดไว้ หลังจากนั้นก็มาขายส้มตำประมาณ 10 โมงเช้าไปเลิกเอาตอน 2-3 ทุ่มโน่นแหละ แต่พอขายส้มตำไปสักพักมันมาจุกคิดว่ากำไรจากการขายปลาทองโก่ของเราหายไปไหนหมด เนื่องจากว่าเราไม่ได้มีการจด ไม่ได้มีการทำบัญชีไว้ พอมานั่งคิดก็พบว่าหายไปกับการขายส้มตำนั่นเอง ก็เลยต้องหยุดขายส้มตำเหลือแค่ปลาทองโก่อย่างเดียว พอลงทุนไปแล้วมันต้องได้กำไรถ้าไม่ได้ก็หยุดดีกว่า”

“รายจ่ายตอนที่ยังไม่มีลูกพี่ยอมรับว่าใช้จ่ายเยอะมาก ธนาคารเข้าแทบจะไม่ใช่หมดอย่างอยู่ที่นี้พี่ขายของอาทิตย์หนึ่งก็จะขึ้นไปในตัวเมืองสตูลครั้งหนึ่ง มีเท่าไรพี่ก็ใช้ซะเกือบหมดเมื่อก่อนยังไม่มีลูกพี่ไปลงทุนที่เกาะลันตาไม่ถึงปีหมดเงินไปเป็นแสน อย่างว่าจะคนที่ไม่เคยทำอะไร ถึงจะเป็นคนไม่ผิด คนที่ทำถึงจะผิดบ้างถูกบ้างก็ยังดีที่เราได้ทดลองทำ แต่อย่างพอมีลูกแล้วเราก็ต้องวางแผนชีวิตไว้ให้เขา ใช้จ่ายอะไรก็ต้องระวังมันเต็มที่เหมือนเมื่อก่อนไม่ได้แล้ว ยิ่งพอได้มาทำบัญชีครัวเรือนได้รู้รายรับ-รายจ่าย ทำให้เราวางแผนการใช้จ่ายเงินได้มากขึ้น ไม่สุรุ่ยสุร่ายเหมือนเมื่อก่อนแล้ว”

“ก่อนหน้านี้บัญชีรายรับ-รายจ่ายพี่ก็เคยทำเหมือนกัน แต่แค่ทำเล่นๆจะเป็นแบบปฏิทิน รายรับ-รายจ่าย ของการเคหะฯ พี่มาทำบัญชีครัวเรือนเป็นจริงเป็นจังเพราะว่าคณะทำงานของ

โครงการความร่วมมือฯคือสะอิดสะ เสดล เป็นคนชวนให้ทำ การทำบัญชีครัวเรือนของพี่ที่ไม่ได้เอารายได้ของสามีมาเกี่ยวข้อง พี่ทำเฉพาะ รายได้ที่พี่หาได้อย่างเดียวเท่านั้น พอมาเริ่มทำบัญชี ครัวเรือนจะเห็นว่าหมวดค่าอาหารจะเป็นตัวที่มากที่สุด แต่พี่กิน 2 คนกับลูกนะเพราะพี่จะกินข้าวที่ร้านไม่ทำกับข้าวกินเอง อาทิตย์หนึ่งสามีพี่จะลงมา หนึ่งครั้งพี่ถึงจะทำอาหาร ตอนเย็นวันศุกร์เขาจะลงมาพอเที่ยงวันอาทิตย์ก็จะกลับขึ้นไป”

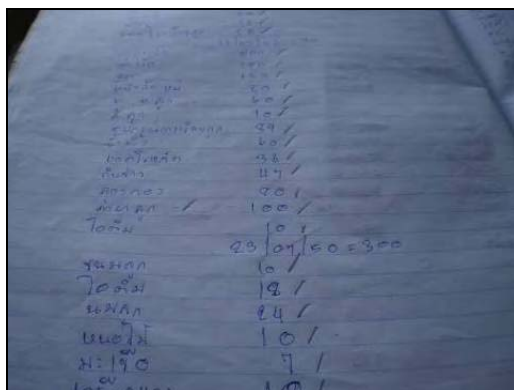

รายการ	ราคา
1. ข้าว	1.50
2. ปลา	1.50
3. ผัก	1.50
4. เนื้อสัตว์	1.50
5. ผลไม้	1.50
6. เครื่องดื่ม	1.50
7. ค่าเช่า	1.50
8. ค่าเดินทาง	1.50
9. ค่าโทรศัพท์	1.50
10. ค่าอื่นๆ	1.50
รวม	15.00

“อย่างเดือนกรกฎาคมมีรายจ่ายตัวที่ติดลบจะเป็นค่าประกันชีวิต ปีหนึ่งพี่จะจ่าย 2 ครั้ง ส่วนค่าใช้จ่ายตัวอื่นๆก็จะเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเรื่องสุขภาพ”

“อย่างการขายปลาทองโก๋ ตอนเดือนบวช (เดือนถือศีลลดหรือเรียกว่าเดือนรอมฎอน) พี่ก็ต้องหยุดขายเพราะว่า มันขายยากมันไม่คุ้มที่เราลงทุนไป เราไม่ได้ดูถูกเงินน้อยแต่มันไม่ไหวจริงๆ สำหรับเดือนนี้เรื่องรายได้ของพี่เลยไม่มีเข้า ทำให้พี่ต้องเตรียมไว้ตั้งแต่เนิ่นๆเพื่อว่าจะๆได้มีเงินใช้ในเดือนนี้”

“ตอนนี้พี่ก็มีอาชีพเสริมนะสามีพี่เขาจะเป็นคนลงทุนซื้อเสื้อผ้ามาให้ขาย แต่ถึงมันจะพอมีกำไรอยู่บ้างแต่ก็ไม่กล้าใช้เพราะว่าต้องเก็บไว้สำหรับลงทุนต่อ เพราะเสื้อผ้าเราต้องต้องซื้อของใหม่เข้าร้านอยู่เรื่อยๆไม่อย่างนั้นถ้ามีแต่แบบเก่าๆมันก็จะขายไม่ค่อยได้”

รายการ	ราคา
ข้าว	1.50
ปลา	1.50
ผัก	1.50
เนื้อสัตว์	1.50
ผลไม้	1.50
เครื่องดื่ม	1.50
ค่าเช่า	1.50
ค่าเดินทาง	1.50
ค่าโทรศัพท์	1.50
ค่าอื่นๆ	1.50
รวม	15.00

“ค่าใช้จ่ายที่พี่สามารถลดได้อย่างที่เห็นได้ชัดเห็นจะเป็นค่าโทรศัพท์ เมื่อก่อนพี่ใช้บัตรเติมเงินประมาณ 3 ใบ จำเป็นไม่จำเป็นพี่ก็คุยครั้งละนานๆ แต่พอมาทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายเห็นค่าใช้จ่ายไม่จำเป็นตัวนี้ เดียวนี้ก็เลยลดลงเหลือแค่เดือนละ 1 ใบ 300 บาท โท เฉพาะจำเป็นเท่านั้น อย่างเงินเหรียญ 10 ที่พี่ขายของได้ตอนเช้าพี่ก็จะหยอดกระปุกหมด ถึง

โครงการความร่วมมือจะหยุดไปแต่พี่คงทำต่อ

เพราะว่ามองเห็น

ผลดี มองเห็นประโยชน์ของการทำบัญชีครัวเรือนแล้ว อย่างตอนนี้พี่ไปเข้าโครงการบ้านเอื้ออาทรของธนาคารออมสินไว้ด้วย”

เมื่อพี่ฟองจันทร์พูดถึงโครงการบ้านเอื้ออาทร เราจึงถามเรื่องที่พี่ทำไป “โครงการบ้านเอื้ออาทรที่พี่เข้าไปเป็นสมาชิกอยู่เป็นบ้านสำหรับผู้มีรายได้น้อย แต่เราจะต้องขอสินเชื่อจากธนาคาร มีลักษณะเป็นแบบ 5 ปีแรกผ่อนกับโครงการ ที่เหลืออีก 10 ปีผ่อนกับธนาคาร มันเป็นบ้านสำหรับผู้มีรายได้น้อย ทางธนาคารเขาจะถามเราว่าคุณสามารถผ่อนได้สูงสุดเดือนละเท่าไร คือเขาจะประเมินความสามารถในการผ่อนส่งของเรา ตอนที่ไปทำการขอกู้เขามีหนังสือมาว่าเราจะต้องเตรียมสำเนาทะเบียนบ้าน บัตรประชาชน ทะเบียนสมรส อย่างพวกสลิปเงินเดือน สมุดบัญชี ถ้าประกอบอาชีพการค้าต้องมีใบส่งซื้อสินค้า หลักฐานประกอบการเสียภาษี พี่ไม่อะไรสักอย่าง ตอนนั้นยังไม่ถึงวันดำเนินการพี่เข้าไปถามกับทางธนาคารพี่บอกว่าพี่ไม่มีอะไรสักอย่าง แล้วทางธนาคารถามพี่กลับมาว่าพี่มีอะไรที่จะบ่งบอกรายรับรายจ่ายของพี่ได้ พี่ก็เลยบอกว่าพี่มีสมุดบัญชีรายรับ-รายจ่ายครัวเรือนของโครงการความร่วมมือ เขาก็เลยบอกว่ามันแหละที่พี่ต้องการให้พี่เอามาไปให้เขาดูย้อนหลังสัก 3 เดือนได้ไหม พี่เลยบอกว่าพี่ให้ทั้งเล่มเลยเพราะว่าพี่ทำมาเป็นปีที่ 2 แล้ว เสร็จแล้วทางธนาคารเขาบอกว่าอีก 2 อาทิตย์จะโทรมาบอกว่าผ่านหรือไม่ ตอนนี้ทางธนาคารแจ้งผลมาแล้วปรากฏว่าผ่าน คือแสดงว่าเราสามารถใช้นิติบัญชีรายรับ-รายจ่ายยืนยันกับทางธนาคารเรื่องรายได้ของเราได้ อย่างที่เกาะนี้เราไม่สามารถนำโฉนดไปวางกับทางธนาคารได้ พอรู้ว่าเป็นที่ดินบนเกาะเขาก็ไม่เอาแล้ว แต่พี่ก็ยังตัดสินใจอยู่ว่าจะเอาดีหรือไม่ คือถ้าเราเอาเราก็ต้องรับสภาพการเป็นหนี้ ต้องกลับมาถามตนเองว่ามันจำเป็นหรือไม่”

“ การทำบัญชีครัวเรือนทำให้เรารู้ภาวะของตัวเอง รู้จักใช้จ่ายขึ้น นี่คือนิสัยที่เกิดขึ้นกับตนเองที่เห็นได้ชัด แค่นี้เราได้รู้จักตนเองก็ถือว่าเป็นสิ่งที่ดีแล้ว ถ้าพี่จะชักชวนให้คนอื่นมาทำเหมือนเรา พี่ก็พูดได้เต็มปากแล้วว่าถ้าทำแล้วมันมีผลดีกับเราแบบนี้ ส่วนเ

ในวงกว้างมันก็ยังไม่ส่งผลไปถึงขนาดนั้น เพราะการชักชวนให้คนอื่นมาทำเหมือนเราเป็นเรื่องที่ยากมาก อย่างเราเองตอนแรกก็ยากในตอนเริ่มทำ แต่พอได้ทำแล้วเห็นผลดีที่เกิดขึ้นกับตนเองเราก็มีกำลังใจที่จะทำต่อไป .

21. นางมัทนา แชะอาห์ลี

“ชีวิตนี้ถึงออกจากราชการ แต่อัลเลาะห์ยังให้งานสังคมแก่เราอีกมากมาย”นางมัทนา แชะอาห์ลี อดีตข้าราชการครู(บ้านาญ) ชีวิตครอบครัวที่ประกอบด้วยสามี และลูกชาย 2 คน คนแรกรับราชการทหาร และอีกคนอาจารย์สอนตาดีกา ผู้ที่อยู่เคียงบ่าเคียงไหล่ประกอบอาชีพทุกอย่างที่ไม่เป็นการทุจริตต่อสังคม หลังชุมชนหลังห้องสมุดในเขตเทศบาลเมืองสตูล ณ สถานที่นี้ยังมีอีกหนึ่งคนที่ทำงานเพื่อสังคมโดยไม่หวังค่าผลตอบแทน ชีวิตนี้ขอทำงานเพื่อรับใช้ศาสนาและสังคม เป็นกำลังใจให้คนในชุมชนได้มีความสุขท่ามกลางความพอเพียง และการพึ่งตนเอง

เมื่อ ปี พ.ศ. 2548 ฉันได้ออกจากการเป็นครู ในใจคิดต่อไปว่าจะออกมาเพื่อมาศึกษาในเรื่องของศาสนา และทำงานเพื่อสังคมรอบกายให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุด ก่อนหน้านั้นฉันได้รับตำแหน่งยุวมุสลิมแห่งประเทศไทยจังหวัดสตูล (งานอบรมการคุ้มครองผู้บริโภค และงานเข้าสู่สันติสุข) หลังจากที่เราออกมาเป็นช่วงระยะเวลา 2 ปี ฉันเฝ้าศึกษาเรียนรู้ในเรื่องของศาสนา และงานสังคม โดยจัดกิจกรรมต่างๆ ร่วมกับชุมชน เป็นผู้ประสานงานการดำเนินกิจกรรมในชุมชน

ตอนนั้นการดำเนินชีวิตยังอยู่ในสภาวะราบรื่นไม่ติดขัด จนกระทั่งฉันได้ใช้สิทธิการกู้เงินจากสหกรณ์ออมทรัพย์ครู เพื่อไปลงทุนประกอบอาชีพจำนวน 100,000 บาท เพื่อประกอบกิจการค้าขายไม่ว่าจะเป็นการขายกุ้งก้ามกราม ปลาเค็ม กะปิ เพื่อส่งยังต่างประเทศ(มาเลเซีย) แต่การลงทุนไม่ได้เป็นไปตามที่หวังไว้ทำให้ต้องหยุดกะทันหัน ทำให้ครอบครัวฉันต้องเป็นหนี้

หลังจากนั้นก็ได้มีการกู้เงินอีก เป็นจำนวนเงิน 200,000 บาท เพื่อนำไปลงทุนประกอบกิจการทำธุรกิจในเรื่องของสวนยาง สวนผลไม้ผสม และร้านตัดผม ชีวิตก็ยังไม่ดีขึ้น จนกระทั่งเมื่อปี 2550 ทางโครงการความร่วมมือฯ ได้นำบัญชีครัวเรือนลงไปทำความเข้าใจและชี้แจงให้มีการทำบัญชีครัวเรือน ฉันเห็นว่ามันเป็นเรื่องที่ดี และเห็นถึงความสำคัญในการทำบัญชีครัวเรือนจึงได้ทำบัญชีมาอย่างต่อเนื่องและเห็นผลจากการทำบัญชีเป็นอย่างดี คือหลังจากที่มีการจัดบันทึกแล้วในการสรุปรายรับ - รายจ่ายฉันจะมองเห็นความแตกต่างในส่วนของรายรับ - รายจ่าย ทำให้มีความคิดที่จะปรับลดรายจ่ายของตนเองขึ้นมา

เริ่มจากการมองที่รายจ่ายที่สูงในแต่ละเดือนในครัวเรือนของเราเป็นค่าใช้จ่ายในเรื่องของอาหารและค่าใช้จ่ายในเรื่องของการผ่อนชำระเงินกู้ ในเรื่องของการอาหารทางครอบครัวของเราวางแผนให้มีการออกไปเพื่อการจับจ่ายในของกับข้าวเป็นรายอาทิตย์ การที่เราซื้ออาหารวางเก็บรักษาไว้เป็นรายอาทิตย์ทำให้เราประหยัดจากที่ก่อนหน้านี้เราไปจ่ายตลาดทุกวัน ๆ ละ 150 – 250 บาท แต่เมื่อเราวางแผนจ่ายเป็นรายอาทิตย์ทำให้ลดรายจ่ายไปได้ถึง 500 – 1,000 บาท / อาทิตย์ นอกจากนี้ที่จะวางแผนในการจ่ายตลาดแล้วเรายังวางแผนให้มีการปลูกพืชผักสำหรับรับประทานในชุมชนอีกด้วย

และเมื่อทางครอบครัวเราทำอย่างนี้ได้จากเดิมที่เราเป็นหนี้อยู่ประมาณ 400,000 – 500,000 บาท ตอนนี้เรายังไม่หมดหนี้แต่เราสามารถที่จะชำระหนี้ และคงเหลือหนี้อยู่เพียงจำนวน 100,000 – 200,000 บาท

22. สมจิตร แซ่ลิ่ม

เพื่อการวางแผนที่ดีสำหรับอนาคต

“ เคยดูรายการเศรษฐกิจพอเพียงจากโทรทัศน์ช่องหนึ่ง แต่ยังไม่รู้ว่าบัญชีครัวเรือนเป็นแบบไหน เขาทำกันอย่างไร รู้แต่ว่าพวกชาวสวนมีการเป็นอยู่แบบเศรษฐกิจพอเพียง มีการทำบัญชีสภาพค่าใช้จ่ายเองแทนการใช้บัญชีอินทรีย์เพื่อลดรายจ่ายในครอบครัว มีการทำการเกษตรแบบผสมผสาน พอรู้ว่ามีโครงการความร่วมมือเข้ามาและมีการทำบัญชีครัวเรือน

ด้วย ก็เลยแจ้งความประสงค์กับคณะทำงานว่าตนเองสนใจอยากทำ พอมาทำบัญชีครัวเรือนก็มีรายรับที่ติดลบ แต่ก็ทำไปเรื่อยๆไม่เคยท้อมีความประทับใจมาตลอด ” พิจิตร หรือนางสมจิตร แซ่ลิ่ม พูดให้เราฟังถึงความประทับใจที่ได้ทำบัญชีครัวเรือน

บ้านของพิจิตรอยู่บนเกาะสาหร่ายที่เรียกกันว่าเกาะไต้คไหญ่ เป็นบ้านไม้ 2 ชั้นหลังเก่าๆ แต่สะอาดสะอ้านกว้างขวางมาก พิจิตรบอกเราว่าอยู่คนเดียวก็รู้สึกดีใจ “ เมื่อก่อนก็เป็นครอบครัวใหญ่แต่ได้แยกย้ายกันไปอยู่ที่อื่นหมดแล้ว บางคนก็เสียชีวิตไปบ้างก็มี อย่างม่าก็เพิ่งเสียชีวิตไป สำหรับพี่ชอบอยู่ที่นี้ มันสงบดี ก็เลยไม่อยากไปอยู่ที่อื่น ”

เมื่อก่อนพิจิตรมีอาชีพเป็นช่างตัดเสื้อผ้า มีหนี้สินพอสมควร แต่เป็นหนี้ที่เกิดจากการประกอบอาชีพ “ ที่ได้เป็นหนี้ก็เนื่องจากว่าพอลูกค้านำผ้ามาให้ตัดมันต้องมีค่าใช้จ่าย อย่างเช่น ผ้า

ซัabin ผ้าลูกไม้ ผ้าขาว อะไรอีกปีาละตัวหนึ่งตกประมาณ 700-800 บาท บางทีผ้าที่ตัดเสร็จแล้ว
ค้างอยู่หลายชุด คือ ลูกค้านำมาตัดแล้วไม่

ได้มาเอา เพราะว่าบางทีหาปูหาปลาไม่ค่อยได้ไม่มีเงิน หรือว่าบางทีตัดไว้หลายชุดแต่มา
เอาทีละชุด ทำให้ทุนที่เราลงไปค้างอยู่ในเสื้อผ้ามก เราต้องเอาเงินในบัญชีมาจ่าย หรือค้างค่าของ
จากร้านมาก่อน ”

“ หลังจากนั้นก็มาคินั่งทบทวนคิด
หาอาชีพใหม่ให้กับตนเอง คิดว่าน่าจะเป็น
อาชีพอะไรก็ได้ที่ทำให้เรามีรายได้ทุกวัน เลย
มาลองขายขนมจีนที่บ้านดูก็ขายได้เลยขาย
มาตลอด เลิกจากการเป็นช่างตัดเสื้อผ้า
บางครั้งก็สลับกับการทำห่อหมกขาย อย่างชา
คำเย็นนี้ขายทุกวัน กำไรอย่างน้อยวันละ 50

“ บางครั้งพี่ก็ขายขนมหวาน แต่ต้องเดินขายจนหมดนั้นแหละถึงจะได้กำไรประมาณ 100
กว่าบาท แต่พี่ก็คิดว่ามันก็ยังดีกว่าเราตัดผ้า เพราะว่าเราลงทุนวันต่อวันไม่ต้องคอย ไม่ต้องเป็นหนี้”

“ วิธีทำบัญชีของพี่ก็จะจดลงในสมุดอื่นก่อนแล้วค่อยรวมยอดใน 1 อาทิตย์ นำมาลงใน
สมุดเล่มเหลือง พอครบ 1 เดือน คณะทำงานเขาจะมาเก็บไป

“ หลังจากทำบัญชีครัวเรือนพบว่าติดลบเกือบทุกเดือน แต่พี่ก็ยังทำไม่เคยท้อที่จะทำ ซึ่งพี่
ลืมไปว่าเงินเราไปอยู่ในค่าเช่าเดือนหนึ่ง 4,500 บาท ถือว่าเป็นเงินเหลือก็ว่าได้ ตอนนั้นมันเป็น
ค่าใช้จ่ายที่จริงแต่พอเราเปียร์ว่ามันก็จะเงินเหลือของเรา ถ้ามาดูรายได้พี่ก็มีรายได้ไม่มากเดือน
หนึ่งก็จะ 5,000 กว่าบาทค่าใช้จ่ายที่มากอีกตัวของพี่ คือ ค่าอาหาร พี่เป็นคนกินเก่งจะกินแต่ของที่
ประโยชน์ต่อสุขภาพ อย่างเช่นปลาพี่ก็จะซื้อปลาตัวใหญ่ราคาเป็นร้อยก็จริงแต่พี่กินได้หลายวัน

นม แล้วก็อาหารเสริมบำรุงสุขภาพ ก็อย่างที่บอกว่าพี่อยู่คนเดียวแล้วตอนนี้พี่ก็อายุ 55 ปีแล้ว ถ้าเจ็บไข้ได้ป่วยไปจะไม่มีใครดูแล ไม่อยากเป็นภาระกับญาติพี่น้องเพราะว่าแต่ละคนอยู่ไกล ”

“ พอมาดูรายจ่ายที่มากเมื่อเทียบกับรายรับทำให้ต้องคิดหาวิธีประหยัด ก็พยายามที่จะปลูก โน่นปลูกนี้ พี่ไม่มีที่กับเขาหรอกมีแต่ที่สร้างบ้าน ผักหญ้าพี่ก็ปลูกในที่หน้าบ้านแต่เป็นของคนอื่น เขา แต่เจ้าของเขาก็ไม่ได้มาสนใจอะไร เราก็ปลูกไปเรื่อยๆ ตะไคร้บ้าง ข่าบ้าง ใบมะกรูด พริก จี๋หนูปลูกในกระถางหน้าบ้าน อย่างขมจิน และหอมกต้องใช้ตะไคร้เยอะ 5 บาท หรือ 10 บาท ไม่ต้องเสียเงินซื้อเขา ประหยัดไปได้อีก ”

“ บัญชีครัวเรือนทำให้เรามองเห็นอะไร หลากๆอย่าง มองเห็นคุณค่าของเงิน ไม่ดูถูกเงินน้อย ทำให้เรารู้จักประหยัดอดออม และยังรู้ซึ่งถึงปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงของในหลวงท่านอีกด้วย ”

“ การทำบัญชีครัวเรือน ทำให้เรารู้ รายรับ-รายจ่าย ยิ่งเมื่อเห็นว่ารายรับเราติดลบก็ ทำให้อยู่เฉยไม่ได้เราต้องหาอะไรทำเพิ่มขึ้น อย่างตอนนี้ที่โครงการของ ปตท.มาอบรมเรื่อง การเผาถ่านก็อยากทำเพราะว่าวัตถุดิบเรามี มาก เช่นลูกมะพร้าวแห้ง กะลามะพร้าว ไม้พิน อย่างน้อยพี่ว่าจะได้ประหยัดค่าแก๊สไปได้เยอะ อย่างหนึ่งหอมกหรือว่าข้าวต้มมัดเราต้องใช้ เวลานานถ้าเราใช้ถ่าน เราจะประหยัดได้มาก ถ้าวินนี้เราได้กำไรสัก 180 บาท เราใช้ถ่าน อาจจะได้ถึง 200 บาท ทุกวันนี้ค่าแก๊สจะหยอด กระปุกไว้ 10 บาท ค่าไฟก็หยอดไว้ 10 บาท และพี่ยังเข้าร่วมโครงการออมวันละบาทของ โครงการความร่วมมือด้วย ”

4.1.1 ชุมชน

การเปลี่ยนแปลงระดับชุมชน

ตำบลเจ๊ะบิลัง

หมู่ที่ 4

1. มีการรณรงค์ให้คนในชุมชนใช้พื้นที่ว่างให้เป็นประโยชน์ มีการปลูกตะไคร้เพื่อใช้ในครัวเรือนที่เหลือใช้จำหน่ายเพื่อเป็นรายได้เสริมในครัวเรือน
2. มีกลุ่มสตรีรวมตัวเพื่อทำผลิตภัณฑ์ เช่นที่รองหม้อ ตะกร้า แจกัน ถาดผลไม้ เพื่อเพิ่มรายได้และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยใช้วัสดุที่เหลือใช้ในชุมชน
3. มีกลุ่มแม่บ้านที่ทำบัญชีจัดตั้งกลุ่มเพื่อจำหน่ายข้าวสารให้แก่สมาชิกและจำหน่ายในชุมชน
4. มีกลุ่มผลิตน้ำยาล้างจานและผงซักฟอกเพื่อใช้เอง และจำหน่ายซึ่งเกิดจากข้อมูลของบัญชีครัวเรือน
5. มีการร่วมออมทรัพย์ในกลุ่มอาสาทำบัญชีระดับตำบล

การเปลี่ยนแปลงระดับชุมชน

ตำบลเกาะสาหร่าย

หมู่ที่ 1

1. มีการรวมกลุ่มจากการทำบัญชีครัวเรือนเพิ่มขึ้น
2. มีการรวมกลุ่มทำอาชีพเสริม แจกพันธุ์ผักให้ครัวเรือนที่ทำบัญชีจากหน่วยงานของ กสน. เมืองสตูล มีการรวมกลุ่มทำน้ายาเอนกประสงค์ในครัวเรือน มีกลุ่มเลี้ยงแพะ ไก่ เป็ด จากครัวเรือนที่ทำบัญชี
3. มีการรวมกลุ่มฝากเงินจากสถาบันการเงินชุมชนของหมู่บ้าน
4. มีการจัดตั้งสวัสดิการชุมชนในหมู่บ้าน
5. มีการจัดตั้งกลุ่มโฮมสเตย์ในหมู่บ้านจากครัวเรือนที่ทำบัญชี

หมู่ที่ 2

1. มีการรวมกลุ่มจากการทำบัญชีครัวเรือนเพิ่มขึ้น
2. มีการรวมกลุ่มทำอาชีพเสริม แจกพันธุ์ผักให้ครัวเรือนที่ทำบัญชีจากหน่วยงานของ กสน. เมืองสตูล มีการรวมกลุ่มทำน้ายาเอนกประสงค์ในครัวเรือน มีกลุ่มเลี้ยงแพะ ไก่ เป็ด จากครัวเรือนที่ทำบัญชี
3. มีการรวมกลุ่มฝากเงินจากสถาบันการเงินชุมชนของหมู่บ้าน
4. มีการจัดตั้งสวัสดิการชุมชนในหมู่บ้าน
5. มีการจัดตั้งกลุ่มโฮมสเตย์ในหมู่บ้านจากครัวเรือนที่ทำบัญชี

หมู่ที่ 3

1. มีการรวมกลุ่มจากการทำบัญชีครัวเรือนเพิ่มขึ้น
2. มีการรวมกลุ่มทำอาชีพเสริม แจกพันธุ์ผักให้ครัวเรือนที่ทำบัญชีจากหน่วยงานของ กศน. เมืองสตุล มีการรวมกลุ่มทำนํ้ายาอเนกประสงค์ในครัวเรือน มีกลุ่มเลี้ยงแพะ ไก่ เป็ด จากครัวเรือนที่ทำบัญชี
3. มีการรวมกลุ่มฝากเงินจากสถาบันการเงินชุมชนของหมู่บ้าน
4. มีการจัดตั้งสวัสดิการชุมชนในหมู่บ้าน
5. มีการจัดตั้งกลุ่มโฮมสเตย์ในหมู่บ้านจากครัวเรือนที่ทำบัญชี

หมู่ที่ 4

1. มีการรวมกลุ่มจากการทำบัญชีครัวเรือนเพิ่มขึ้น
2. มีการรวมกลุ่มทำอาชีพเสริม แจกพันธุ์ผักให้ครัวเรือนที่ทำบัญชีจากหน่วยงานของ กศน. เมืองสตุล มีการรวมกลุ่มทำนํ้ายาอเนกประสงค์ในครัวเรือน มีกลุ่มเลี้ยงแพะ ไก่ เป็ด จากครัวเรือนที่ทำบัญชี การรวมกลุ่มกันเพื่อสร้างผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากมะพร้าวเป็นกลุ่มน้ำมันมะพร้าวครบวงจร
3. มีการรวมกลุ่มฝากเงินจากสถาบันการเงินชุมชนของหมู่บ้าน
4. มีการจัดตั้งสวัสดิการชุมชนในหมู่บ้าน
5. มีการจัดตั้งกลุ่มโฮมสเตย์ในหมู่บ้านจากครัวเรือนที่ทำบัญชี
6. เกิดแผนชุมชนและแนวทางการแก้ปัญหาในชุมชน

หมู่ที่ 5

1. มีการรวมกลุ่มจากการทำบัญชีครัวเรือนเพิ่มขึ้น
2. มีการรวมกลุ่มทำอาชีพเสริม แจกพันธุ์ผักให้ครัวเรือนที่ทำบัญชีจากหน่วยงานของ กศน. เมืองสตุล มีการรวมกลุ่มทำนํ้ายาอเนกประสงค์ในครัวเรือน มีกลุ่มเลี้ยงแพะ ไก่ เป็ด จากครัวเรือนที่ทำบัญชี
3. มีการรวมกลุ่มฝากเงินจากสถาบันการเงินชุมชนของหมู่บ้าน
4. มีการจัดตั้งสวัสดิการชุมชนในหมู่บ้าน
5. มีการจัดตั้งกลุ่มโฮมสเตย์ในหมู่บ้านจากครัวเรือนที่ทำบัญชี
6. เกิดแผนชุมชนและแนวทางการแก้ปัญหาในชุมชน
7. รวมกลุ่มจัดตั้งร้านค้าข้าวสารชุมชน

หมู่ที่ 6

1. มีการรวมกลุ่มจากการทำบัญชีครัวเรือนเพิ่มขึ้น
2. มีการรวมกลุ่มทำอาชีพเสริม แจกพันธุ์ผักให้ครัวเรือนที่ทำบัญชีจากหน่วยงานของ กศน. เมืองสตูล มีการรวมกลุ่มทำน้ายาอเนกประสงค์ในครัวเรือน มีกลุ่มเลี้ยงแพะ ไก่ เป็ด จากครัวเรือนที่ทำบัญชี
3. มีการรวมกลุ่มฝากเงินจากสถาบันการเงินชุมชนของหมู่บ้าน
4. มีการจัดตั้งสวัสดิการชุมชนในหมู่บ้าน
5. มีการจัดตั้งกลุ่มโฮมสเตย์ในหมู่บ้านจากครัวเรือนที่ทำบัญชี
6. เกิดแผนชุมชนและแนวทางการแก้ปัญหาในชุมชน
7. รวมกลุ่มจัดตั้งร้านค้าข้าวสารชุมชน

การเปลี่ยนแปลงระดับชุมชน

ตำบลฉลุง

บ้านเด็กกำพร้า

1. การทำบัญชีรับจ่าย

บ้านเอมิเรตส์เริ่มดำเนินกิจกรรมเมื่อวันที่ 10 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2553 โดยได้รับความร่วมมือและคำชี้แนะจากคณะทำงานของตำบลฉลุง โดยในครั้งแรกที่เริ่มดำเนินโครงการได้ให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษาเป็นผู้เข้าร่วมโครงการ และชี้แจงให้ทราบถึงความสำคัญและความเป็นมาของคณะทำงานและเกี่ยวกับการทำบัญชีรับจ่าย ผ่านมา 1 สัปดาห์ ได้มีการรวบรวมเพื่อสรุปผลเป็นรายสัปดาห์ ปรากฏว่าแบบฟอร์มที่คณะทำงานของตำบลฉลุงให้มานั้นยากเกินไปสำหรับนักเรียน จึงได้มีการคิดแบบฟอร์มใหม่ที่กระชับและสอดคล้องกับวิธีการดำเนินชีวิตของเด็กเมื่อสิ้นเดือนจึงได้รวบรวมการทำบัญชีรายรับ – รายจ่ายของเด็กกำพร้าแต่ละคน ปรากฏว่ามีนักเรียนที่ทำบัญชีรายรับ รายจ่ายอย่างต่อเนื่อง จำนวน 17 คน จากนักเรียนมัธยมทั้งหมด 37 คน สรุปรายละเอียดดังนี้

รวมรายรับ	23,772 บาท
รวมรายจ่าย	8,670 บาท
เงินคงเหลือ	15,102 บาท

รายจ่ายแยกออกเป็น

1. ค่ารถกลับบ้าน	850 บาท	2. ค่าอาหาร	4,633 บาท
3. ค่าเสื้อผ้า	1,249 บาท	4. ของใช้ประจำวัน	546 บาท

เมื่อมีการสรุปรายจ่ายและรายละเอียดการจ่ายแต่ละประเภททำให้รู้ว่าการทำบัญชีรายรับรายจ่ายนี้สามารถทำให้เด็กแต่ละคนเห็นถึงการจ่ายเงินของตนเอง ประธานโครงการฯ คือนางสาวนุรไอนี เรื่องสกุล จึงได้มาปรึกษากับเจ้าหน้าที่ถึงวิธีการที่จะทำให้น้องๆ สามารถรู้รายจ่าย และมีเงินเหลือจะทำอย่างไรต่อไป ทางเจ้าหน้าที่จึงได้ประสานงานกับคณะทำงานของตำบลลุงเพื่อเข้ามาชี้แจงรายละเอียดการทำงานของตำบลลุง และในเดือนถัดมานักเรียนทุกคนในบ้านเอมิเรตส์ก็ได้ร่วมกันดำเนินกิจกรรมนี้อย่างเต็มรูปแบบ โดยใช้รูปแบบพี่ช่วยน้อง คือมีการจับคู่ในการทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย ให้นักเรียนมัธยมคู่กับนักเรียนประถม เพื่อพี่จะได้ช่วยแนะนำน้องๆ ให้สามารถทำบัญชีรายรับ – รายจ่ายของตนเองได้

2. การออมทรัพย์

และเมื่อสัปดาห์ที่มีการสรุปรายรับ – รายจ่าย ของทุกคนออกมา ได้มีการปรึกษาหารือถึงเงินคงเหลือของแต่ละคน จึงทำให้เกิดแนวคิดเกี่ยวกับการออมทรัพย์ขึ้นมา เพื่อให้เด็กกำพร้ามีเงินเก็บเพื่ออนาคตของตนเองในวันข้างหน้า ในเริ่มแรกให้นักเรียนออมทรัพย์ทุกวันอังคาร ซึ่งเป็นวันที่ได้รับเงินประจำสัปดาห์ครั้งละ 5 บาท ทำแบบนี้อยู่ 1 เดือน มีเงินออมทรัพย์อยู่จำนวน 1,440 บาท มีสมาชิกจำนวน 74 คน เด็ก 68 คน เจ้าหน้าที่ 6 คน ต่อมา ในเดือนสิงหาคม สัปดาห์แรกเก็บได้ 680 บาท จึงได้มีการปรึกษาหารือกันใหม่ถึงแนวทางเพื่อจะได้ง่ายสำหรับนักเรียนและผู้รับผิดชอบ จึงเสนอให้ทุกคนสามารถเป็นรายสัปดาห์ หรือรายเดือนก็ได้ตามความสะดวกของแต่ละคน

การเปลี่ยนแปลงระดับชุมชน

ตำบลลุง

หมู่ที่ 1

1. เกิดความสามัคคี และให้การช่วยเหลือกันในชุมชน
2. เกิดกลุ่มอาชีพต่างๆ
3. เกิดอาชีพเสริมในครัวเรือนต่างๆ
4. เกิดการออมเงินเป็นกลุ่ม

หมู่ที่ 3

1. เกิดการประหยัด มีการออมเกิดขึ้น
2. เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความคิด
3. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีในชุมชน และครัวเรือน
4. ทราบถึงปัญหาของชุมชนมากขึ้น
5. สร้างกลุ่มอาชีพในชุมชน

หมู่ที่ 6

1. เกิดความสามัคคีปรองดองกัน
2. เกิดกลุ่มอาชีพต่างๆ ที่มีอยู่แล้วก็มีความเข้มแข็งมากขึ้น
3. เกิดการประหยัด

หมู่ที่ 7

1. ทำให้เกิดความสามัคคีในชุมชน
2. ทำให้เกิดกลุ่มอาชีพต่างๆ ภายในชุมชน แก้ปัญหาความยากจนในแต่ละกลุ่มต้องมีแกนหลัก
3. ทำให้เกิดแผนชุมชน เช่น การจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อชุมชน กลุ่มสวัสดิการ กลุ่มออมวันละบาท

หมู่ที่ 13

1. รายจ่ายในครัวเรือนประหยัด
2. ได้รับความรู้ในการทำอาชีพเพื่อเสริมรายได้
3. เกิดความรัก ความสามัคคี
4. เกิดความเข้าใจขึ้นในกลุ่มชุมชน
5. เกิดกลุ่มอาชีพเสริม เลี้ยงไก่ ปลูกผักสวนครัว เลี้ยงปลาตก ทำขนมพื้นเมือง
6. เกิดกลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มแม่บ้านสายใยรัก กลุ่มอสม. กลุ่มเยาวชน กลุ่มผู้นำชุมชน
7. เกิดศูนย์เรียนรู้ในชุมชน งานประดิษฐ์ทำขนม ทำน้ำยาล้างจาน น้ำยาซักผ้าใช้เองในชุมชน

การเปลี่ยนแปลงระดับชุมชน

ตำบลย่านซื่อ

1. ชุมชนมีความสัมพันธ์ภาพที่ดี มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาความยากจน
2. แต่ละหมู่บ้านมีระบบการใช้จ่ายเงินที่มีประสิทธิภาพ
3. แต่ละหมู่บ้านมีความรอบคอบ และมีสติในการใช้จ่ายมากยิ่งขึ้น
4. แต่ละหมู่บ้านมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินในทางที่ดีขึ้น
5. แต่ละหมู่บ้านเกิดการพัฒนาอาชีพ เพื่อเสริมสร้างรายได้ ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
6. แต่ละหมู่บ้านพึ่งพาตนเองได้
7. แต่ละหมู่บ้านสามารถแก้ไขปัญหาเรื่องหนี้สินได้
8. แต่ละหมู่บ้านมีคุณภาพชีวิตในทางที่ดีขึ้น
9. คนในชุมชนมีความเข้มแข็ง
10. แต่ละหมู่บ้านสามารถวิเคราะห์ปัญหาเศรษฐกิจภายในได้

ทั้งนี้ในเบื้องต้นของการดำเนินชีวิตนั้น ความสำคัญของการจัดทำบัญชีรับ-จ่าย ครัวเรือน ได้กลายเป็นความรู้เพิ่มเติมที่ทำให้ประชาชน และเกษตรกรที่ได้ทำบัญชีได้ตระหนัก

และมองเห็นตัวตน ด้วยการใช้ข้อมูลในสมุดบัญชีมาเป็นเครื่องช่วยให้สามารถ “ตั้งหลักคิด” เพื่อเลือกทางเหมาะสมในการดำเนินชีวิต ใช้ภูมิปัญญาทางบัญชีสร้างวิถีสู่ออนาคต

การเปลี่ยนแปลงระดับชุมชน

ตำบลสาคร

อาสาสมัครที่ทำบัญชีครัวเรือนได้มีการเปลี่ยนแปลงตนเองที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงชุมชน คือคนในชุมชนได้มีโอกาสออมสู่สภาพนอกสังคมชุมชนตนเอง รับรู้ รับทราบ แลกเปลี่ยนแนวคิด ความเห็น วิถีคิด การปรับตัวกับสังคมภายนอกชุมชนของตนเองมากขึ้น เกิดอาชีพที่หลากหลายขึ้นในชุมชน รู้จักการออม รู้จักการวางแผน รู้จักสภาพในชุมชนของตนเอง การช่วยเหลือเกื้อกูลระหว่างวงญาติ เอื้อเฟื้อต่อกันในหมู่เพื่อนบ้าน รู้จักการบริหารจัดการตนเอง และชุมชน การหลอมรวมความคิด รวมความสามัคคี ร่วมแรง ร่วมใจ แนะนำส่งเสริมให้การช่วยเหลือกันและกัน เช่น กลุ่มทำสบู่หมู่ที่ 2 รวมกลุ่มออมทรัพย์หมู่ที่ 2 หมู่ที่ 3 หมู่ที่ 1 รวมกลุ่มทำขนม หมู่ที่ 5

หมู่ที่ 1 มีกลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มสัจจะออมทรัพย์ กองทุนสวัสดิการชุมชน

หมู่ที่ 2 มีกลุ่มร้านค้าชุมชน กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มทำสบู่จากน้ำผึ้ง

หมู่ที่ 3 มีกลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มทำปุ๋ยน้ำ กลุ่มกองทุนสวัสดิการชุมชน

หมู่ที่ 5 มีกลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มทำขนม

หมู่ที่ 4 อาสาสมัครบัญชีครัวเรือนมีการรวมกลุ่มกันและได้รับการสนับสนุนโดยจัดตั้ง
กลุ่มเลี้ยงพะละ กลุ่มเลี้ยงปลาในบ่อดิน กลุ่มทำปุ๋ยชีวภาพ กลุ่มปลูกผักไม่ใช้สารเคมี

หมู่ที่ 6 ในระดับชุมชนยังไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงมากนักเพราะมีครัวเรือนที่ทำบัญชีเป็นจำนวนน้อย แต่มีกลุ่มที่ทำกิจกรรมอยู่ก่อนหน้านี้แล้ว เช่น กลุ่มน้ำยางสด กลุ่มทำขนม กลุ่มของผู้เลี้ยงกุ้งกุลาดำ และกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

การเปลี่ยนแปลงระดับชุมชน

ตำบลละงู

หมู่ที่ 18 การเปลี่ยนแปลงในด้านบุคคลที่ทราบรายรับ รายจ่ายของตนเอง ทำให้เกิดการประหยัด อดออมในภาพรวมมากขึ้น สังเกตได้จากชาวบ้านไม่นิยมนั่งร้านน้ำชา ทำให้มองเห็นถึงความเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของชาวบ้าน

หมู่ที่ 14 การเปลี่ยนแปลงที่มองเห็นชัดเจนคือหลังจากที่มีการทำบัญชีครัวเรือน วิเคราะห์ข้อมูลเห็นตัวเลขการใช้สิ่งของประเภทสิ้นเปลืองหมดไปเป็นจำนวนมาก จึงได้มีการรวมกลุ่มกันเพื่อผลิตน้ำยาล้างจานซึ่งได้รับการสนับสนุนจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรมาให้คำแนะนำ การแปรรูปสัตว์น้ำเพื่อเป็นการ

ถนอมอาหารเป็นปลาหวาน และปลาเค็ม ปรับพฤติกรรมของตนเองให้มีการปลูกผักสวนครัวรั้วกินได้

หมู่บ้าน 2 ได้เข้าร่วมการฝึกอบรมกับโครงการไทยเข้มแข็ง อบรมการทำขนมเค้ก และขนมปังอบเนย ซึ่งขนมเหล่านี้จะลดต้นทุนที่ให้แก่เด็กไปรับประทานอาหาร หรือขนมที่ไม่ประโยชน์แทนได้

การเปลี่ยนแปลงระดับชุมชน

ตำบลแหลมสน

หมู่บ้าน 1 ตำบลแหลมสนเป็นเกาะเล็กๆ ซึ่งมีสะพานแต่ต้องไปทางอำเภอทุ่งหว้า ส่วนที่เป็นส่วนติดกับตำบลแหลมสนมีทะเลกันขวาง ซึ่งต้องนั่งเรือข้ามฟากไปประมาณ 20 นาที และส่วนมาประกอบอาชีพประมง และมีพื้นที่สำหรับทำสวนเพียงเล็กน้อยเท่านั้น การคมนาคมค่อนข้างลำบาก ประชากรส่วนใหญ่จึงออกไปทำงานนอกบ้านที่มีอยู่ในเกาะก็มีอาชีพหลักคืออาชีพประมง ส่วนหนึ่งสินกับค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่เกิดจากการลงทุนเพื่อการประกอบอาชีพทำให้เป็นหนี้

หมู่บ้าน การรวมกลุ่มส่วนใหญ่ไม่ประสบความสำเร็จเนื่องจากขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานที่จะสนับสนุนและติดตามผลอย่างจริงจัง และยังขาดความต่อเนื่องในการติดตามอีกด้วย

หมู่บ้าน 2 คนในหมู่บ้าน 2 ตำบลแหลมสนส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีหนี้สินเพราะจะใช้ทุนของตัวเองในการลงทุนและมีการใช้จ่ายอย่างประหยัด ส่วนอีกกลุ่มที่มีหนี้สินอยู่หลังจากที่มีการทำบัญชีครัวเรือนก็สามารถที่จะลดหนี้สินของครัวเรือน ยังสามารถที่จะใช้ข้อมูลจากการทำบัญชีครัวเรือนมาวางแผนครอบครัว ระวังระวังเรื่องหนี้สิน ส่วนค่าใช้จ่ายที่สูงก็มีการควบคุมและวางแผนผลิตแทนการจ่ายเงินซื้อเพียงอย่างเดียว

หมู่บ้าน 3 ผลจากการทำบัญชีครัวเรือนหนี้สินของครัวเรือนลดลงจากที่มีการลงทุนในการประกอบอาชีพ การใช้สินค้าเฟ้นฟ่อน การศึกษาของบุตร

หมู่บ้าน 4 ผลจากการทำบัญชีครัวเรือนทำให้ชาวบ้านรู้ถึงปัญหาต่างๆ เช่นหนี้สินส่วนมากมาจากการลงทุนประกอบอาชีพ การศึกษา การเล่นแชร์ และการซ่อมแซมที่อยู่อาศัย

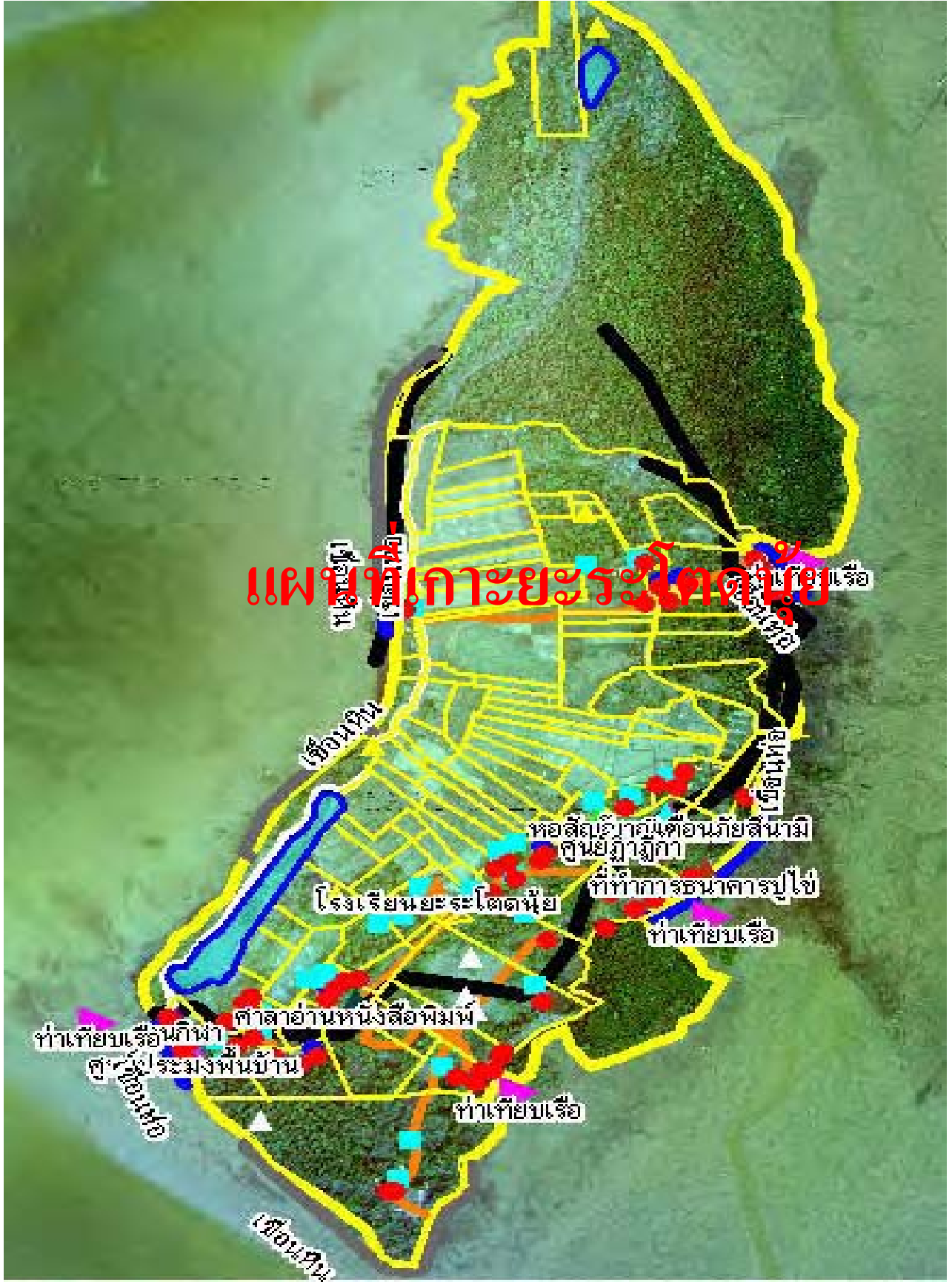
หมู่บ้าน 5 การประกอบอาชีพของชาวบ้านหมู่บ้าน 5 ตำบลแหลมสน ประกอบอาชีพหลักคือ การประมง และอาชีพเสริมคือการเกษตร ทั้งปลูกผัก และเลี้ยงเป็ด เลี้ยงไก่ รายได้ไม่แน่นอน การเป็นหนี้ส่วนมาจากกองทุนหมู่บ้านเอามาลงทุนในการประกอบอาชีพ มีอาชีพรับจ้างก็ต้องออกไปข้างนอกซึ่งต้องใช้น้ำมัน หมู่บ้าน 5 ตำบลแหลมสนเป็นเกาะเชิงป่าชายเลนอาศัยกันเป็นจำนวนน้อย การคมนาคมลำบากต้องอาศัยทางเรือเพียงอย่างเดียว สิ่งอำนวยความสะดวกไม่มี (ไม่มีไฟฟ้า)

หมู่ที่ 6

การดำรงชีพก็เป็นการดำเนินชีวิตแบบสมัยก่อนต้องใช้ถ่าน ใช้น้ำมัน การติดต่อสื่อสารไม่สะดวก และการช่วยเหลือต่างๆ ไม่สามารถไปถึงได้

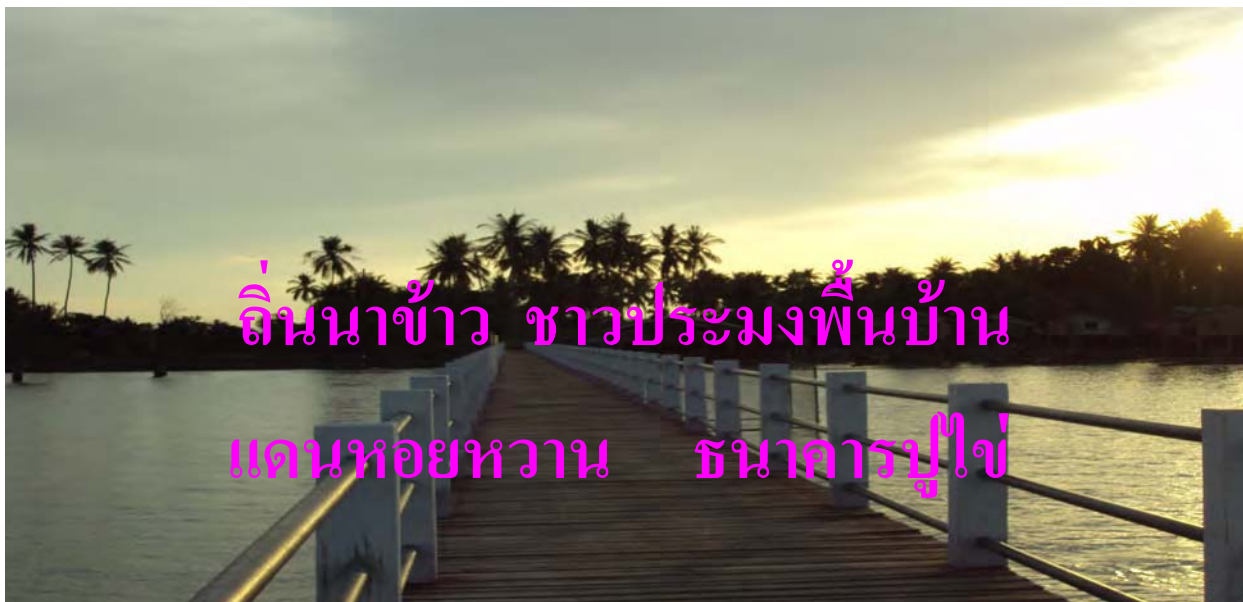
ผลจากการทำบัญชีครัวเรือนทำให้ชาวบ้านรู้ถึงปัญหาต่างๆ เช่นปัญหาในครัวเรือนเรื่องของหนี้สินที่มาจากการลงทุนในการประกอบอาชีพ การใช้สินค้าเงินผ่อน การศึกษาของบุตร ค่าโดยสารชนิดต่างๆ และค่าอาหารสำเร็จรูปที่ซื้อมาจากร้านค้า

ชุมชนต้นแบบ

แผนชุมชนบ้านยะระโตน้อย

หมู่ที่ 4 ตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอเมือง จังหวัดสตูล

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของหมู่บ้าน

★ ประวัติความเป็นมา

เดิมชื่อว่า “เกาะโตน” มาจากภาษามลายู “ระโตน” หรือ “ลาโตน” แปลว่าสาหร่ายทะเล ซึ่งในขณะนั้น พื้นที่บริเวณนี้มีสาหร่ายเป็นจำนวนมาก ในปัจจุบันได้สูญหายไปหมดแล้ว และเหตุที่เรียกว่าโตนน้อยเนื่องจากอยู่ใกล้เกาะโตนใหญ่ซึ่งเป็นเกาะขนาดใหญ่ และโตนน้อยเป็นเกาะขนาดเล็กลงมา เลยได้ชื่อเรียกว่าโตนน้อย อีกที่มาหนึ่ง คือ เดิมทีเกาะนี้มีต้นไม้ป่าชายเลนชนิดหนึ่ง เรียกว่า “ต้นโตน” หรือ “ต้นพังกาหัวส้ม” ขนาดลำต้นใหญ่ ซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมาก แต่ในปัจจุบันมีต้นไม้ชนิดนี้หลงเหลืออยู่น้อยมากและชนรุ่นหลังไม่มีใครรู้จัก

ต่อมาเกาะโตนได้เปลี่ยนชื่อ เป็นเกาะยะระโตน้อย จนทุกวันนี้ ผู้ใหญ่บ้านคนแรกของเกาะยะระโตน้อย คือ นายราห์นี สุวาล่า

ภายหลัง ได้มีประชากรซึ่งย้ายมาจากถิ่นอื่นมาอาศัย ตั้งรกรากประกอบด้วย อิสลาม จีน ไทยพุทธ อยู่อาศัยในพื้นที่ดังกล่าวมาเป็นเวลา 200 – 300 ปีมาแล้ว ประชากรส่วนมากได้มาประกอบอาชีพ ทำการเกษตรและอาชีพทำการประมงขนาดเล็ก ประชากรส่วนใหญ่อยู่กันแบบเครือญาติ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การใช้ภาษาเมื่อก่อนใช้ภาษามลายูเป็นภาษาพูดต่อมาก็ใช้ภาษาไทยในการสื่อสาร จนถึงปัจจุบัน(แผนชุมชนบ้านเกาะยะระโตน้อย)

นางป๊ะ ใบดี อายุ 90 ปี เล่าถึงต้นตระกูลแรกที่เข้ามาอยู่ของเกาะยะระโตคนุ้ยว่า คือต้นตระกูลนกกาเดาเส้น ได้เข้ามาอยู่เป็นต้นตระกูลแรกและได้อพยพมาจาก กาดาบารู ประเทศอินโดนีเซีย ต่อมาก็ได้มีตระกูล นกกาเดาหลาย อพยพเข้ามาอีก และได้อยู่จนมีลูกหลานมาถึงปัจจุบัน

นายอาด หนูซุสูก อายุ 81 ปี ได้เล่าถึงต้นตระกูลแรกที่เข้ามาอยู่คือ ตระกูล ยีกาเดียก เข้ามาอยู่ด้วยกัน ประมาณ 5 คน ซึ่งตระกูลนี้อพยพมาจากอินโดนีเซีย ต่อมาตระกูล สุวาล่า ก็ได้เข้ามาอยู่อีกซึ่งตระกูลนี้ เข้ามาอยู่ด้วยกัน 4 คน พี่น้อง อพยพมาจาก ท่าแพ ต่อมาตระกูล เส้นสมมาตรได้เข้ามาอยู่อีก 2 คนสามี ภรรยา ซึ่งอพยพมาจาก ท่าแพเช่นเดียวกับ ตระกูลสุวาล่า จากนั้นตระกูล อุโหยบ ได้เข้ามาอยู่อีก ซึ่งตระกูลนี้มาจากเประ และนายอาด หนูซุสูก ได้บอกถึง ลำดับของผู้ใหญ่บ้านเกาะยะระโตคนุ้ย ซึ่งมีด้วยกันทั้งหมด 8 คน ได้แก่

1. นายราหนี สุวาล่า
2. นายหมาดละ อุโหยบ
3. นายมาอีสา หมานฮูหนุง
4. นายเด็น เส้นสมมาตร
5. นายนาสู สุวาล่า
6. นายโสบ ที่นั้รอบ
7. นายเด็น อุโหยบ
8. นายสำหลา สุวาล่า

ปัจจุบันมีนายสำหลา สุวาล่า เป็นผู้ใหญ่บ้าน นอกจากนี้ นายอาด หนูซุสูก ยังบอกเมื่อก่อนคนเกาะยะระโตคนุ้ยต้องเดินทางนั่งเรือไปละหมาด วันศุกร์ ที่เกาะยะระโตใหญ่ เนื่องจากเกาะยะระโตคนุ้ยไม่มีสยิดซึ่งการเดินทางก็ลำบากมาก ต่อมาถึงได้มีการสร้างมัสยิด นายอาด หนูซุสูกได้บอกถึงลำดับของอิหม่ามบ้านเกาะยะระโตคนุ้ยด้วยซึ่งมีด้วยกัน 4 คน ได้แก่

1. นายบัย เส้นสมมาตร
2. นายนอเป๊ะ ยีปีหลัง
3. นายกิตติรัช เส้นสมมาตร
4. นายดาเหลบ หัสนี

ปัจจุบันเกาะยะระโตคนุ้ย หรือเกาะโตคนุ้ย เป็นแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ของจังหวัดสตูลที่คุณสามารถดำน้ำชมปะการังซึ่งอยู่บริเวณทางทิศเหนือของเกาะปูเลากอ แนวปะการังจะอยู่ห่างจากโหนดหินตลอดด้านข้างของเกาะ ระยะห่างประมาณ 50 – 300 เมตร ชมฝูงปลาโลมาและปลาพะยูนได้ทั่วไปตามแหล่งหญ้าทะเลในช่วงในช่วงเดือน มกราคม – เดือนกุมภาพันธ์

ขณะนี้ทางเกาะยะระโตคน้อย หมู่ที่ 4 ตำบลเกาะสาหร่ายได้ รองรับนักท่องเที่ยวที่นิยมการท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์ชมวิถีชีวิตชาวประมง ลิ้มรสกับอาหารทะเล กุ้ง หอย ปู ปลา จากทะเลสดๆ ตำบลเกาะสาหร่าย ทั้งนี้ยังเป็นการส่งเสริมรายได้ให้กับชาวบ้านบนเกาะ

★ ลักษณะภูมิประเทศ

เป็นที่ราบ ลักษณะของดินเป็นดินเหนียวปนทรายเนื้อที่ประมาณ 600 ไร่ บริเวณโดยรอบเป็นป่าไม้ชายหาด ประชากรส่วนใหญ่มีอาชีพทำการประมง ขนาดเล็กและรับจ้าง

★ ลักษณะภูมิอากาศ

สภาพอากาศร้อนชื้นทั้งกลางวันและกลางคืนตามแนวชายฝั่งทะเลภาคใต้ของไทย ปลายเดือนมกราคมถึงเดือนเมษายน จะแห้งแล้งและร้อนจัด เมษายนถึงเดือนธันวาคม โดยส่วนใหญ่จะเป็นฝนและลมมรสุม อากาศจะเย็นเล็กน้อย

★ อาณาเขตติดต่อ

- ทิศเหนือ จดทะเล / หมู่ 3 บ้านตันหยกกลิง
- ทิศใต้ จดทะเล/ หมู่ที่ 5 บ้านเกาะยะระโตคน้อยใหญ่
- ทิศตะวันออก จดทะเลอันดามัน/ ตำบลตันหยกโป
- ทิศตะวันตก จดทะเลอันดามัน/ เกาะตะรุเตา

★ อาณาเขตและพื้นที่

★ เขตการปกครอง

บ้านยะระโตคนุ้ย หมู่ที่ 4 ตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล มีลักษณะการปกครองส่วนภูมิภาค ขึ้นอยู่กับกำนัน/ผู้ใหญ่บ้านและการพัฒนาส่วนท้องถิ่น ขึ้นอยู่กับองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่าย

ปัจจุบัน มี นายลำหลา สุวาลำ ตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้านยะระโตคนุ้ย และ นางสาว เจ๊ะบาหนี สุวาลำ ตำแหน่ง บัณฑิตอาสาฯ นายเปน ลัดเลี้ย นายลำสูเด็น ใบดี ตำแหน่ง ส.อ.บ.ต. เป็นผู้ประสานงานกับหน่วยงาน กลุ่ม องค์กรต่างๆ พัฒนาบ้านเกาะยะระโตคนุ้ยได้อย่างราบรื่น

★ ประชากร

จำนวนประชากร (ชาย ,หญิง) ก็คน

จำนวนครัวเรือน 66 ครัวเรือน

จำนวนประชากรชาย 151 คน

จำนวนประชากรหญิง 164 คน

รวมประชากรทั้งหมด 315

จำนวนครัวเรือนแยกตามรายได้

มากกว่า 120,000 บาท

ต่ำกว่า 120,000 – 64,000 บาท 0 ครัวเรือน

ต่ำกว่า 64,000 บาท 52 ครัวเรือน

★ การศึกษา

ประวัติโรงเรียนบ้านเกาะยะระโตดน้อย

โรงเรียนดี นักเรียนฉลาด พาชาติเจริญ

โรงเรียนได้จัดตั้งขึ้นเมื่อ วันที่ 12 สิงหาคม 2501 โดยคณะราษฎรในชุมชนช่วยกันสร้างได้ อาศัยงบประมาณของทางราชการ โดยสร้างสถานที่ชั่วคราว ขนาด 8 x 10 เมตร จำนวน 1 ห้องเรียน ในพื้นที่จำนวน 1 ไร่ ซึ่งนายนาสุ เส้นสมมาตร เป็นผู้บริจาคที่ดิน คณะครูโรงเรียนผู้ใหญ่บ้านและ ราษฎรในหมู่บ้านร่วมกันเสียสละเงินจัดซื้อที่ดิน

ปัจจุบันโรงเรียนบ้านเกาะยะระโตดน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษใต้ที่ 4 ต.เกาะสาหร่าย อ.เมือง จ.ศรีสะเกษ มีพื้นที่ 1 ไร่ 2 งาน 42 ตารางวา อาคารเรียน 2 หลัง 4 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 33 คน จำนวนครู 2 คน พนักงานราชการ 1 คน ครูพี่เลี้ยง 1 คน นักการ โรงเรียน 1 คน สปีประจำโรงเรียน สไฟฟ้า ปรักษาโรงเรียน “ การศึกษา คือ การพัฒนาคุณภาพชีวิต ”

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	วุฒิ	ตำแหน่ง
1	นายอนุวัติ นุ่งอาหลี	กศ.ม.	ผู้อำนวยการ
2	น.ส.เจ๊ะบุหลัน อุไสนี	ศษ.บ.	ครูพี่เลี้ยง
3	นายสมศักดิ์ แคลียวหา	วท.บ.	ครูธุรการ
4	นายอัมพร เอียดนุช	ศศ.บ.	ครู
5	นายหะมัดดี หวันจิ	วท.บ.	พนักงานราชการ
6	นายวชาณี มีริน	ป.4	ลูกจ้างประจำ

จำนวนนักเรียนแต่ละชั้นเรียน

ชั้น	ชาย	หญิง	รวม
ป.1	2	3	5
ป.2	3	4	7
ป.3	1	-	1
ป.4	2	-	2
ป.5	1	2	3
ป.6	4	4	8
รวม	13	20	33

บ้านยะระโตคนุ้ย มีโรงเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 1 โรง

การศึกษา (จบการศึกษาระดับประถม,มัธยมต้น ,มัธยมปลาย,อนุปริญญา,ปริญญาตรี)

-จบระดับการศึกษา มัธยมต้น	จำนวน	9	คน
-จบระดับการศึกษา มัธยมปลาย	จำนวน	12	คน
การศึกษานุปริญญา	จำนวน	4	คน
-จบระดับการศึกษา ปริญญาตรี	จำนวน	18	คน
-จบการศึกษาปริญญาโท	จำนวน	1	คน

★การนับถือศาสนา

ประชากรนับถือศาสนาอิสลาม 100 % มีมัสยิด 1 แห่ง มีวัฒนธรรมและประเพณีที่

สำคัญ คือ

1. ร่วมละหมาดในมัสยิดวันละ 5 เวลา
2. ถือศีลอดในเดือนรอมฎอน
3. มีความร่วมมือพัฒนาและมีการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน
4. การร่วมจัดกิจกรรมวันตรุษอีดิลอัฎฮาและวันตรุษอีดิลฟิฎรี
5. การจัดงานนิกะฮหรือแต่งงาน
6. การเข้าสู่น้ำ
7. การสอนเด็กให้อ่าน อัล – กรูอ่าน ในตอนกลางคืน
8. มีการเรียนศาสนาทุกวันเสาร์-อาทิตย์

★ สาธารณสุข

านยะระโตคนุ้ย ไม่มีโรงพยาบาล ประชาชนใช้บริการจากสถานีนามัยบ้านยะระโตคใหญ่ และมี
อ.ส.ม.ของหมู่บ้านคอยให้คำปรึกษาและบริการด้านสาธารณสุข โรคระบาดที่มักเป็นประจำ คือ
ไข้เลือดออกและอหิวาตกโรค

ผู้พิการ	จำนวน	5	คน
ผู้สูงอายุ	จำนวน	41	คน
เบาหวาน	จำนวน	5	คน
ความดัน	จำนวน	7	คน

★ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

มีป่าชายเลนซึ่งเป็นที่กันคลื่นลมและเป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ มีสวนมะพร้าว สวน
ยางพารา สิ่งแวดล้อมสะอาด อากาศบริสุทธิ์

ส่วนที่ 2

วิถีชีวิตชุมชน

★ ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ชาวบ้านยะระโตคน้อย ส่วนใหญ่หรือเกือบทั้งหมดก็ได้ มีชีวิตที่คลุกคลีอยู่กับทะเล ตั้งแต่เล็ก จึงมีความชำนาญในการใช้ชีวิตแบบชาวเล มีความรู้เรื่องสัตว์น้ำทะเลและมีการสืบทอดสู่รุ่นลูกรุ่นหลาน

★ อาชญากรรม

บ้านยะระโตคน้อย ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับอาชญากรรม

★ สาธารณสุข

ภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้นทุกปี ได้แก่ ภัยจากพายุและมรสุม จากทะเลอันดามัน ซึ่งทำให้บ้านเรือนเครื่องมือประมง ได้รับความเสียหายทุกปี

★ การรวมกลุ่ม

มีการจัดตั้งกลุ่ม

- กองทุนหมู่บ้าน (สถาบันการเงินชุมชน)
- โครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน (กข.คจ.)
- กลุ่มประมงพื้นบ้าน
- กลุ่มแม่บ้านสายใยรัก
- กลุ่มน้ำมันมะพร้าวสกัดเย็นแปรรูปครบวงจร
- กลุ่มแปรรูปกะลามะพร้าว
- กลุ่มออมทรัพย์วันละบาท
- กลุ่มอสม.
- กลุ่มบัญชีครัวเรือน
- กลุ่มCBH.
- กลุ่มชรบ.

★ การประกอบอาชีพและรายได้

- อาชีพ ทำการประมงขนาดเล็ก
- อาชีพเสริมชีพหลักทำสวนและรับจ้างทั่วไป
- รายได้หลักของครัวเรือนมาจากการทำประมงชายฝั่ง มีรายได้เฉลี่ยครัวเรือนละ 24,184 บาท/คน/ปี
- บ้านยะระโตคน้อย มีสินค้าชุมชนหรือท้องถิ่น คือ น้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น

และ กะลามะพร้าวแปรรูป ขณะนี้สามารถ
ขยายตลาดไปยังเพื่อนบ้านใกล้เคียงและ
กลุ่มเครือข่ายต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน

★ ผลิตภัณฑ์ของชุมชน

บ้านยะระโตคนุ้ยมีผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่นที่เด่น คือ น้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น และ
ผลิตภัณฑ์จากกะลามะพร้าว

★ อุตสาหกรรม

บ้านยะระโตคนุ้ย ไม่มีโรงงานอุตสาหกรรมในหมู่บ้าน

★ การพาณิชย์

บ้านยะระโตคนุ้ย ไม่มีห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทในหมู่บ้านแต่มีการค้าขายเล็กน้อย ร้าน
ขายของชำ แพรับซื้อสัตว์น้ำ

★ แหล่งท่องเที่ยว

เกาะยะระโตคนุ้ย ไม่มีแหล่งท่องเที่ยว โรงแรมหรือที่พัก แต่ได้มีความพยายามในการ
รณรงค์ให้บุคคลภายนอกได้รู้จักท่องเที่ยวภายในเกาะเน้นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ชมวิถีชีวิต
ความเป็นอยู่ของชาวบ้านในชุมชน วิถีชีวิตของชุมชน ในเรื่องการเลี้ยงปลาในกระชัง การทำโป๊ะ

การทอดแห เป็นต้น

★แหล่งน้ำ

- บ่อน้ำตื้น จำนวน 7 บ่อ - ถังเก็บน้ำฝน 5 แห่ง - สระน้ำ จำนวน 2 สระ

★การคมนาคม

การเดินทางจากอำเภอเมืองสตูล หรือจากหมู่บ้านอื่นๆ โดยทางเรือ

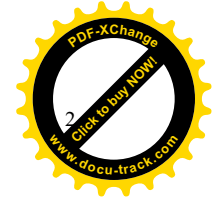
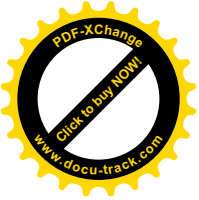
1. เส้นทางจากท่าเรือทุ่งรีน ตำบลสาคร อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล - บ้านยะระโตคน้อย
2. เส้นทางจากท่าเรือเจ๊ะบิลัง ตำบลเจ๊ะบิลัง อำเภอเมือง จังหวัดสตูล - บ้านยะระโตคน้อย

น้อย

การประเมินศักยภาพชุมชนจากเวทีประชาคม

การวิเคราะห์ข้อมูลชุมชน ผลการวิเคราะห์ SWOT

จุดแข็ง (S)	จุดอ่อน (W)
1. มีทรัพยากรทางทะเลอุดมสมบูรณ์ เช่น สัตว์น้ำ ป่าชายเลน อากาศบริสุทธิ์ 1. มีโรงเรียนระดับประถมและขยายโอกาส 2. การเดินทางในหมู่บ้านสะดวก	1. แก่น้ำของหมู่บ้านขาดการรวมตัวที่เข้มแข็ง 2. การประชุมราษฎรมีน้อยครั้ง 3. ประชาชนขาดการรวมกลุ่มที่เข้มแข็ง 4. พื้นที่เป็นเกาะ การเดินทางไม่สะดวก

3. ประชาชนยึดมั่นในศาสนา 4. มีกองทุนการเงินชุมชน 5. มีกลุ่มออมทรัพย์ 6. มีการสร้างอาชีพเสริม 7. ประชาชนมีส่วนร่วมและจริงจังต่อการพัฒนาหมู่บ้าน	
โอกาส (O)	อุปสรรค (T)
1. นโยบายของรัฐเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผลประโยชน์ 2. องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นพร้อมร่วมพัฒนา	1. งบประมาณสนับสนุนมีน้อยและไม่ต่อเนื่อง 2. มีพายุในฤดูมรสุม ทำให้ไม่สามารถทำประมงได้

การกำหนดอัตลักษณ์ชุมชน

เนื่องจากพื้นที่ของหมู่บ้านตั้งอยู่บนเกาะ มีที่ราบและป่าชายเลน ประชาชนประกอบอาชีพทำการประมงเป็นหลัก อาชีพรองลงมา ได้แก่ ทำสวนยางพารา ทำนา ค้าขาย และรับจ้าง จึงได้กำหนดตำแหน่งการพัฒนาหมู่บ้าน ที่เน้นการพัฒนาคน ส่งเสริมอาชีพและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมควบคู่กันไปกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์และสมดุลทางธรรมชาติ ความเจริญทางด้านวัตถุและทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีคุณภาพและยั่งยืน

การกำหนดตำแหน่งหมู่บ้าน

“เป็นหมู่บ้านชาวเกาะ ประกอบอาชีพประมงน้ำตื้นเป็นหลัก ด้วยมีทรัพยากร
ทางทะเลที่อุดมสมบูรณ์”

สภาพปัญหา สาเหตุและแนวทางแก้ไข

ความสำคัญ ของปัญหา	ปัญหา	สาเหตุของปัญหา	แนวทางแก้ไข
1	<u>ด้านโครงสร้างพื้นฐาน</u> - ถนน	-เป็นถนนลูกรังหรือถนนดิน มักมีปัญหาในฤดูฝน	-สร้างถนนลาดลาดยาง หรือถนนคอนกรีต
2	- การติดต่อสื่อสาร	-พื้นที่เป็นเกาะห่างไกลจาก แผ่นดินใหญ่	-ซ่อมแซม/ปรับปรุงถนน -ติดตั้งโทรศัพท์สาธารณะ -ติดตั้งสถานีคลื่นสัญญาณ
3	น้ำดื่มและน้ำใช้ไม่เพียงพอ ตลอดปี	-เขตประปาขยายไปยังไม่ถึง -ขาดภาชนะเก็บน้ำ	-ขยายเขตประปา -จัดหาภาชนะเก็บน้ำ
1	<u>ด้านการประกอบอาชีพและมี งานทำ</u>	-เป็นผู้สูงอายุและผู้หญิง	-ส่งเสริม/ฝึกอบรมอาชีพ เสริม
2	- การมีงานทำ	-สถานที่ท่องเที่ยวไม่มี -สถานที่ท่องเที่ยวในตำบล เดียวกันที่อยู่ห่างไกล	-จัดสร้างสนามกีฬา -สนับสนุนอุปกรณ์กีฬา
1	- การได้รับประโยชน์จากการมี สถานที่ ท่องเที่ยว	-ขาดสนามและอุปกรณ์กีฬา	-สนับสนุนปัจจัยและเพิ่ม ประสิทธิภาพสถาน พยาบาลที่มีอยู่
2	<u>ด้านสุขภาพและอนามัย</u> - การกีฬา - การป้องกันโรคติดต่อ	-ห่างไกลสถานพยาบาลที่มี ประสิทธิภาพ	- ส่งเสริมการรวมกลุ่ม - สนับสนุนทุนดำเนินการ - ฝึกอบรมให้ความรู้
1	<u>ด้านความรู้และภาษา</u> - ไม่มี <u>ด้านความเข้มแข็งของชุมชน</u> การรวมกลุ่มของประชาชน	-ขาดการจัดตั้งกลุ่ม -การรวมตัวกันเป็นกลุ่มไม่ จริงจัง -เพื่อนบ้านใช้เครื่องมือประมง ผิดประเภท	- ส่งเสริมการรวมกลุ่ม - สนับสนุนทุนดำเนินการ - ฝึกอบรมให้ความรู้ - ปลุกป่าชายเลน - อนุรักษ์ปูไข่
	<u>ด้านทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม</u> -ทรัพยากรทางทะเลมีน้อย		

แผนงาน / โครงการ 3 ปี (2553 – 2555)

ที่	แผนงาน/โครงการ	ระยะเวลา ดำเนินการ	เป้าหมาย	งบประมาณ	ลักษณะการดำเนินงาน		
					ดำเนิน การเอง	ทำร่วม	ขอ สนับสนุน
	<u>แผนงานสร้างการเรียนรู้และ ความสามารถในการจัดการของ ชุมชน</u>						
1	อบรมด้านการเรียนรู้ปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง	2553-2555	2 ครั้ง/ปี	-		✓	
2	อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการ ป้องกันโรค	2553-2555	1 ครั้ง	5,000	✓		
3	ส่งเสริมสุขภาพและอนามัย ชุมชน	2553-2555	1 ครั้ง	10,000		✓	
4	อบรมให้ความรู้ด้านสุขภาพ “สภาวะสุขภาพ”	2553-2555	1 ครั้ง	15,000	✓		
5	เฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยงโรคติดต่อ	2553-2555	1 ครั้ง	5,000	✓		
6	อบรมศักยภาพ อสม.	2553-2555	1 ครั้ง	15,000			✓
7	ส่งเสริมชมรมสร้างเสริมสุขภาพ	2553-2555	1 ครั้ง	15,000			✓
8	ส่งเสริมกีฬาชุมชน	2553-2555	1 ครั้ง	50,000		✓	
9	จัดสร้างที่อ่านหนังสือประจำ หมู่บ้าน	2553-2555	1 แห่ง	100,000			✓
10	สนับสนุนการอ่านหนังสือพิมพ์	2553-2555	1 ครั้ง	3,650	✓		
11	สร้างโอกาสทางการศึกษา	2553-2555	1 ครั้ง	50,000			✓
12	จัดตั้งศูนย์เรียนรู้และสารสนเทศ ชุมชน	2553-2555	1 แห่ง	5,000	✓		
13	อบรมเยาวชนด้านการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์	2553-2555	1 ครั้ง	30,000			✓
14	ส่งเสริมพัฒนาการเด็กก่อนวัยเรียน	2553-2555	1 ครั้ง	5,000	✓		
15	อบรมจริยธรรมเยาวชนอ่อนน้อมต่อ ผู้สูงอายุ	2553-2555	1 ครั้ง	5,000	✓		

ที่	แผนงาน/โครงการ	ระยะเวลา ดำเนินการ	เป้าหมาย	งบประมาณ	ลักษณะการดำเนินงาน		
					ดำเนิน การเอง	ทำร่วม	ขอ สนับสนุน
16	ปรับปรุงศูนย์เรียนรู้พร้อม จัดซื้อวัสดุอุปกรณ์	2553-2555	1 ครั้ง	5,000	✓		
17	ส่งเสริมการเฝ้าระวังความ ปลอดภัยหมู่บ้าน	2553-2555	3 ครั้ง	10,000	✓		
18	ส่งเสริมการดำเนินงานกลุ่ม ออมทรัพย์เพื่อการผลิต	2553-2555	1 ครั้ง	3,000	✓		
19	จัดตั้งกลุ่มส่งเสริมกีฬาชุมชน ประจำหมู่บ้าน	2553-2555	1 กลุ่ม	50,000		✓	
20	ส่งเสริมกองทุน กข.คจ.	2553-2555	1 ครั้ง	3,000	✓		
21	สนับสนุนกิจกรรมของ ชรบ.	2553-2555	1 ครั้ง	10,000		✓	
22	พัฒนาศักยภาพกองทุนหมู่บ้าน	2553-2555	1 ครั้ง	10,000	✓		
23	จัดเก็บและบันทึกข้อมูล จปฐ.	2553-2555	1 ครั้ง	2,700			✓
24	สนับสนุนกองทุนอุปกรณ์ เครื่องมือประมง	2553-2555	1 ครั้ง	50,000		✓	
	<u>แผนงานกำหนดตำแหน่งการ พัฒนาอาชีพของชุมชนภายใต้ ระบบและกลไกตลาด</u>						
25	ซื้ออวนปูพัฒนาชีวิตประชาชน	2553-2555	1 กลุ่ม	198,070		✓	
26	ส่งเสริมการปลูกมะพร้าว น้ำหอมแบบสวนหลังบ้าน	2553-2555	1 กลุ่ม	100,000		✓	
27	อบรมการทำขนมพื้นเมือง	2553-2555	1 กลุ่ม	10,000		✓	
28	ส่งเสริมการปลูกผักสวนครัวตาม แนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	2553-2555	1 กลุ่ม	10,000		✓	
29	ส่งเสริมอาชีพทำเฟอร์นิเจอร์ไม้ ทะเล	2553-2555	1 กลุ่ม	100,000		✓	
30	ฝึกอบรมให้ความรู้ด้านอาชีพ แก่แม่บ้าน	2553-2555	1 กลุ่ม	20,000		✓	
31	จัดตั้งและสนับสนุนอุปกรณ์แก่ กลุ่มอาชีพสตรีแปรรูปอาหาร ทะเล	2553-2555	1 กลุ่ม	50,000		✓	

ที่	แผนงาน/โครงการ	ระยะเวลา ดำเนินการ	เป้าหมาย	งบประมาณ	ลักษณะการดำเนินงาน		
					ดำเนิน การเอง	ทำร่วม	ขอ สนับสนุน
32	ส่งเสริมการเลี้ยงปลาในกระชัง	2553-2555	1 ครั้ง	200,000			✓
33	จัดซื้ออุปกรณ์การประมง	2553-2555	1 ครั้ง	200,000			✓
34	ส่งเสริมสินค้าชุมชนและท้องถิ่น	2553-2555	1 ครั้ง	50,000			✓
35	จัดซื้ออวนปู	2553-2555	1 ครั้ง	500,000			✓
36	ส่งเสริมการปลูกผักสวนครัว	2553-2555	20 ครัวเรือน	3,000	✓		
37	สนับสนุนการเลี้ยงแพะ	2553-2555	1 กลุ่ม	20,000			✓
38	สนับสนุนการทำกรเกษตรหัว ไร่ปลายนา	2553-2555	1 ครั้ง	50,000		✓	
39	ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์แก่ ครัวเรือนยากจน	2553-2555	20 ครัวเรือน	30,000			✓
	<u>แผนงานพัฒนาผลิตภัณฑ์ ชุมชน</u>						
40	ฝึกอบรมกลุ่มอาชีพสตรีด้าน การตลาด	2553-2555	1 กลุ่ม	20,000		✓	
41	อบรมการจัดทำผลิตภัณฑ์จาก วัสดุในพื้นที่ เช่น กะลามะพร้าว	2553-2555	1 กลุ่ม	30,000		✓	
42	อบรมการแปรรูปอาหารจาก ทะเล	2553-2555	1 กลุ่ม	20,000		✓	
43	อบรมและจัดตั้งกลุ่มผลิตน้ำมัน มะพร้าวบริสุทธิ์	2553-2555	1 กลุ่ม	20,000		✓	
	<u>แผนงานสนับสนุนชุมชนให้มี บทรองรับความอ่อนแอของ ครอบครัวไทย</u>						
44	อบรมเยาวชนต้านภัยยาเสพติด	2553-2555	65 คน	30,000		✓	
45	ส่งเสริมและติดตามดูแลหญิง ตั้งครรภ์	2553-2555	ตลอดปี	5,000	✓		
46	ส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ	2553-2555	ตลอดปี	5,000	✓		
47	สนับสนุนวันกตัญญู	2553-2555	1 ครั้ง	5,000	✓		

ที่	แผนงาน/โครงการ	ระยะเวลา ดำเนินการ	เป้าหมาย	งบประมาณ	ลักษณะการดำเนินงาน		
					ดำเนิน การเอง	ทำร่วม	ขอ สนับสนุน
48	ส่งเสริมสวัสดิการผู้สูงอายุ	2553-2555	25 คน	10,000		✓	
	<u>แผนงานดูแลความอุดมสมบูรณ์ ของทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม</u>						
49	รณรงค์เก็บขยะและรักษา สิ่งแวดล้อม	2553-2555	2 ครั้ง/ปี	10,000		✓	
50	ธนาคารปูไข่	2553-2555	4 ลูก	120,000	✓		
51	ส่งเสริมกลุ่มเยาวชนรักษ์ทะเล	2553-2555	1 กลุ่ม	10,000	✓		
52	ลอกคลองสำหรับจอดเรือ	2553-2555	1 ครั้ง	500,000		✓	
53	ปะการังเทียมแบบลูกท้อ คอนกรีต	2553-2555	1 ครั้ง	470,000			✓
54	จัดระเบียบการใช้ทรัพยากร ธรรมชาติทางทะเล	2553-2555	1 ครั้ง	20,000	✓		
55	ตรวจการณ์ทรัพยากรธรรมชาติ ทางทะเล	2553-2555	3 ครั้ง/ปี	20,000	✓		
	<u>แผนงานอื่น ๆ</u>						
56	สร้างสนามกีฬาในหมู่บ้าน	2553-2555	1 แห่ง	150,000			✓
57	สร้างถนนคอนกรีต	2553-2555	1 แห่ง	200,000			✓
58	ขุดลอกคลองป้องกันน้ำเค็ม	2553-2555	1 แห่ง	1,500,000			✓
59	ปรับปรุงถนนในหมู่บ้าน	2553-2555	1 สาย	100,000			✓
60	ติดตั้งโทรศัพท์สาธารณะ	2553-2555	2 แห่ง	500,000			✓
61	จัดหาภาชนะเก็บน้ำ	2553-2555	-	100,000			✓
62	ต่อเติมคันนากันน้ำเค็ม	2553-2555	1 ครั้ง	500,000			✓
63	สำรวจและออกเอกสารสิทธิ	2553-2555	1 ครั้ง	100,000			✓
64	จัดทำป้ายนิเทศและป้ายชื่อ สถานที่สำคัญ	2553-2555	-	20,000			✓
65	จัดซื้อเรือพยาบาล	2553-2555	1 ลำ	30,000			✓
66	จัดซื้อคูยาและยาสามัญประจำบ้าน	2553-2555		30,000			✓
67	สนับสนุนอุปกรณ์กีฬา	2553-2555	1 ครั้ง	15,000			✓

68	ส่งเสริมโครงการอาหารกลางวัน	2553-2555	ตลอดปี	30,000			✓
69	ส่งเสริมสนับสนุนอาหารเสริม (นมโรงเรียน)	2553-2555	ตลอดปี	100,000			✓
70	ก่อสร้างท่าเทียบเรือขนาดเล็ก สำหรับจอดเรือ	2553-2555	1 แห่ง	200,000			✓
71	จัดทำรางน้ำฝน	2553-2555	51 ครัว	146,000		✓	

ทำเนียบผู้นำ

นายสำหลา สุวาล้า
ผู้ใหญ่บ้าน

ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน
นายศักดิ์ดา สุวาล้า

ผ.ร.ส.
นายกองเจด เตบสัน

ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน
นายนเรศ สุวาล้า

นางสาวเจ๊ะบาห์นี สุวาหล่า
บัณฑิตอาสาฯ

ทำเนียบ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่าย หมู่ที่ 4

นายเปิน ลัดเลีย

นายสำสุเด็น ไบดี

ทำเนียบมัลลิด

นายตาเหลบ หัสนี
อีหม่า

นายยูโสภ ไบดี
กอตบ

นายสุรัช สุวาล้า
บิหลาย

รายชื่อคณะกรรมการมัลลิด

1. นายเปิน ลัดเล็ย	7. นายบาสิด อุไสนี
2. นายสำสุเด็น ไบดี	8. นายเจ๊ะเหรน อุโหยบ
3. นายบากาด หลงกอหราบ	9. นายล้าหลี อุโหยบ
4. นายหมาน หนูชูสุก	10. นายวัชรินทร์ ยาวาระยะ
5. นายอารี เหมรา	11. นายสุตริ เล็นสมมาต
6. นายอาหลี เหมรา	

กลุ่ม อ.ส.ม. เกาะยะระโตคน้อย

นายเจ๊ะเหรน อุโหยบ
ประธาน

1. นางยะมิหลา ใบดี รองประธาน
2. นายสำสุเด็น ใบดี
3. นางสาวรอบี๋ เหมรา

4. นางสาววันเพ็ญ สุวาล้า
5. นางสาวเจ๊ะบูหลัน อุไสนี
6. นายสุตรี เส้นสมมาตร

กลุ่ม อ.ส.ม. มีสมาชิกด้วยกัน 7 คน ทุก 3 เดือนจะมีการตรวจวัด เช็ก ความดัน และเบาหวานให้กับชาวบ้านในหมู่บ้าน

กลุ่มบัญชีครัวเรือน

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	บ้านเลขที่	ตำแหน่ง
1	นายสุวรรณ ตีกาสม	74	ประธาน
2	นางสุรีพร ใบดี	80	กรรมการ
3	นางหามีนีะ ขจัดภัย	12	รองประธาน
4	น.ส.รอฟีอะ เตบสัน	12	เลขานุการ
5	นางรอฮีมะ ดาหมาด	50	เหรัญญิก
6	นางเจ๊ะดา สุวาลำ	6	กรรมการ
7	น.ส.ไสนุน ใบดี	2	กรรมการ
8	น.ส.วันเพ็ญ สุวาลำ	43	กรรมการ
9	นางยมี่หลา ใบดี	38	กรรมการ
10	นายจ๊ะเหรีน อุโหยบ	54	กรรมการ
11	น.ส.รอบี๋ เหมรา	10	กรรมการ
12	นางสมใจ หงส์โต	16	กรรมการ
13	นางวีญา สุวาลำ	33	กรรมการ
14	นางเยวหลา ใบดี	33	กรรมการ
15	น.ส.เจ๊ะบาหนี สุวาลำ	6	กรรมการ

รายชื่อ สมาชิก ธนาคารปูไข่

1. นายสุรัตน์ อังศุภานิช ประธาน
 2. นายอาทิตย์ หมัดโต๊ะและ กรรมการ
 3. นายณเรศ สุวาล้า
 4. นายสมศักดิ์ สันเหล็ม
 5. นายอภิรักษ์ เส้นสมมาตร
 6. นายบุญรักษ์ สันเหล็ม
 7. นายสอและ เหมรา
 8. นายสุวิทย์ สุวาล้า
 9. นายวีรชัย สันเหล็ม
 10. นายกิริยา แชะอาหล้า
 12. นายบากาก หลงกอหราบ
 13. นายรอชาติ สุวาล้า
 14. นายยามาด สันเหล็ม
 15. นายสุตรี เส้นสมมาตร
 16. นายบาสิค อุไสนี
 17. นายสมใจ หลีหามาด
 18. นายอนันต์ ขาวพ่อง
 19. นายสุวรรณ สุวาล้า
 20. นายชูศักดิ์ สาลี เลขธิการ
- ที่ปรึกษา**
- นายสำสุเด็น ใบดี
- นายเปน ลัดเลีย

รายชื่อคณะกรรมการโรงสีข้าวชุมชน

1. ลำสูเด็น ไบดี
2. นายเปิน ลัดเลีย
3. นายลำหลี่ อุโหยบ ผู้ดูแลโรงสีข้าวชุมชน
4. นายสุรัช สุวาล้า
5. นายบากาด หลงกอหราบ
6. นายบาราเฮม เส้นสมมาตร

โรงสีข้าวเกิดขึ้นได้จากมูลนิธิพัฒนา เนื่องจากชาวบ้านในเกาะมีที่นาแต่ไม่มีโรงสีข้าว เวลาจะสีข้าวต้องนั่งเรือไปสีที่ อำเภอกำแพง ค่าขนส่งก็ไม่คุ้มกับการไปสีแต่ละครั้ง มูลนิธิพัฒนาได้เล็งเห็นความเดือดร้อนของชาวบ้าน ได้มอบเครื่องจักรและโรงสีข้าวขนาดเล็กให้

การบริหารของโรงสี

มีนายลำหลี่ อุโหยบเป็นผู้จักสีข้าวให้กับชาวบ้านในเกาะและเพื่อนบ้านใกล้เคียง ในการสีข้าวแต่ละครั้งใช้เวลา 2 ชั่วโมง หยุด 1 ชั่วโมง เนื่องจากเครื่องจักรเล็ก ค่าใช้จ่ายในโรงสี หลังจากหัก ค่าไฟ ค่าแรงจักสีเงินที่เหลือเข้ามัสยิด

รายชื่อสมาชิกประมงพื้นบ้าน

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	บ้านเลขที่	ตำแหน่ง
1	นายกอเจด เตบสัน	12	ประธาน
2	นายลำสูเด็น ไบดี	80	ประชาสัมพันธ์
3	นายเจ๊ะยา ตีกาสม	78	สมาชิก
4	นางรสนี ปีกาเด๊ะ	15	สมาชิก
5	นายอับดุลอาซิด เตบสัน	12	สมาชิก
6	นายดาหลาบ หัสนี	72	ที่ปรึกษา
7	นายอาซิด หมัดโต๊ะและ	28	สมาชิก
8	นายสุวรรณ ตีกาสม	74	กรรมการ

9	ศักดิ์ดา สุวาลำ นาย	81	สมาชิก
10	นายเปิน ลัดเลีย	2	ประสานงาน
ลำดับ	ชื่อ-สกุล	บ้านเลขที่	ตำแหน่ง
11	นายอารีย์ เหมรา	60	ตรวจสอบ
12	นายสอเหละ เหมรา	10	บัญชี
13	นายบาคาด หลงกาหราบ	50	บัญชี
14	นายหมาน หนูชูสุข	69	เหรียญก
15	นเรศ สุวาลำ นาย	5	เลขานุการ
16	นายหมัด หนูชูสุข	71	รองประธาน
16	นายหมัด หนูชูสุข	71	รองประธาน
17	นายป่าว เหมรา	10	กรรมการ
18	บุญรักษ์ สันเหล็ม นาย	30	สมาชิก
19	นายสมศักดิ์ สันเหล็ม	56	สมาชิก
20	นายวัชรินทร์ ยาวระยะ	18	สมาชิก
21	นายอาหลี เหมรา	10	สมาชิก
22	นายอภิรักษ์ เส้นสมมาตร	61	สมาชิก
23	นายสุตรี เส้นสมมาตร	62	สมาชิก
24	นายวชาณี มีรน	25	สมาชิก
25	นายอนันต์ ขาวผ่อง	77	สมาชิก
26	นายวรวิทย์ เหมรา	60	สมาชิก
27	นายสมเดช หนูชูสุข	71	สมาชิก
28	นายเจีย ตีกาสม	78	สมาชิก
29	นางบารุ ทึ่งน้ำรอบ	53	สมาชิก
30	นางเสาวรัตน์ หนูชูสุข	3	สมาชิก
31	นางสาวสุภา หนูชูสุข	11	สมาชิก
32	ค.ช.อนิรุจน์ เต๊ะปยู	14	สมาชิก
33	นายฟาริส หัสนี	72	สมาชิก
34	น.ส.สมคิด บัวทอง	1	สมาชิก
35	นายวิลลี่ สันเหล็ม	56	สมาชิก

กลุ่มแปรรูปมะพร้าวสายใยรัก

กลุ่มแปรรูปมะพร้าวสายใยรักเดิมที่มีชื่อว่ากลุ่มมะพร้าวสกัดเย็น สาเหตุที่มีกลุ่มน้ำมันมะพร้าวสกัดเย็นเนื่องจากเมื่อ วันที่ 26 ต.ค. - 1 พ.ย. 52 ได้มีกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ลงมาวิจัยโดยมีชื่อโครงการว่า “ แผนชุมชน คนดีเหล็ก ” เป็นโครงการทดสอบกระบวนการจัดการข้อมูลระดับหมู่บ้านเพื่อทำแผนชุมชน ในการวิจัยในครั้งนั้นสามารถวิจัยแผนงานออกมาได้ 7 แผนงานด้วยกัน คือ

1. แผนงานอนุรักษ์ทรัพยากรทางน้ำ โดยเน้นเรื่องการแก้ไขปัญหาใช้เครื่องมือประมงผิดประเภทของชาวประมงในตำบลใกล้เคียง ทั้งมาตรการด้านกฎหมายและรณรงค์ส่งเสริมสร้างจิตสำนึกการใช้เครื่องมือเพื่อการอนุรักษ์สัตว์น้ำ
2. แผนงานงานการแปรรูปมะพร้าวเป็นน้ำมันมะพร้าว เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับมะพร้าว บนเกาะยะระโตคน้อย จำนวนกว่าพันต้น ซึ่งยังใช้ประโยชน์ไม่เต็มที่
3. แผนการแก้ปัญหาขาดแคลนน้ำจืด โดยจัดการภาชนะรองรับน้ำและรางน้ำ ให้มีความเพียงพอสำหรับการใช้สอยของครัวเรือน โดยเฉพาะรางน้ำ ยังขาดแคลนอยู่มากและการลงทุนไม่แพงสามารถดำเนินการได้ด้วยตนเอง ลงทุนครัวเรือนไม่เกิน 2000 บาท
4. แผนฟื้นฟูนาไร่ร้างและเพิ่มผลผลิตนาข้าว โดยการประสานงานกับเจ้าของที่ดินที่ไม่อยู่อาศัยบนเกาะแต่มีที่นาบนเกาะ ให้ชาวบ้านที่อยู่ได้ใช้ที่นาและจัดการเพิ่มความสมบูรณ์แก่ที่ดินนาเพื่อเพิ่มผลผลิตไร่ละ 300 กิโลกรัม เป็นไร่ละ 400-500 กิโลกรัม โดยเฉพาะการทำปุ๋ยหมักทดแทนการใช้สารเคมี
5. แผนการแก้ปัญหาขาดแคลนข้าวสารโดยจัดตั้งกลุ่มข้าวสารหรือกิจกรรมการรวมกลุ่มกันซื้อข้าวสารนอกเกาะ และในเกาะ

จาก 1 ใน 5 แผนที่วิเคราะห์ออกมาทำให้เกิดกลุ่มน้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น จากที่เมื่อก่อนมีมะพร้าวแต่ไม่รู้จะทำอะไรและไม่รู้จะทำยังไง จากการที่ สกว.ได้มาทำการวิจัยได้สอนวิธีการทำน้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น หลังจากนั้น นางสุริพร ใบดี ก็ได้ชักชวนชาวบ้านให้มารวมกลุ่มกันทำน้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น โดยมีบัณฑิตอาสาเป็นผู้ประสานงานให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กลุ่มน้ำมันมะพร้าวได้รับบสนับสนุนจาก ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนเป็นขอครบจุลฉน์ 5000 บาท ได้รับสติกเกอร์จาก สกว. หลังจากนั้น สำนักงานเกษตรได้ให้บสนับสนุนให้แก่กลุ่มแม่บ้านสายใยรัก 10000 บาท โดยซื้ออุปกรณ์ และขอครบจุลฉน์ 5000 บาท หลังจากทั้งสองกลุ่มได้งบประมาณมาก็ได้คิดกันว่าให้ทั้งสองกลุ่มรวมเป็นกลุ่มเดียวกันเนื่องจากสมาชิกก็เป็นคนเดียวกันเพียงแต่แยกชื่อกลุ่มการรวมกลุ่มทำให้ง่ายต่อการทำงานและการบริหารกลุ่ม ขณะนี้น้ำมันมะพร้าวสกัดเย็นได้วางขายที่ บูทโอท็อปของโลตัส สตูล และได้วางจำหน่ายตามงานเทศกาลต่างๆ การแบ่งค่าน้ำมันที่ขายได้จะแบ่งตามจำนวนครั้งของสมาชิกที่ได้มาร่วมทำน้ำมันสกัดเย็น

รายชื่อสมาชิกกลุ่มแปรรูปมะพร้าวสายใยรัก

1. นางเจ้ดา สุวาลำ ประธาน
2. นางสาวเจ้บาหนี สุวาลำ รองประธาน
3. นางสุรีพร ไปได้ เหมบุญ
4. นางสาวรีนะ เส้นสมมาตร เลขา
5. นางสาวรียะ ยาวระยะ
6. นางวนิดา สุวาลำ
7. นางหย้า มีริน
8. นางรอฮิม๊ะ ดาหมาด
9. นางสมใจ หงส์โต
10. นางสาวสมคิด บัวทอง
11. นางสาววันนี เหมรา
12. นางสุนีย์ แดงเหม
13. นางสาวเจ้ยะ หนูชูสุข
14. นางมารู ทั่งน้ำรอบ
15. นางเจ้สุดา ยิกาเคียะ
16. นางอารีชะ ยาพระจันทร์
17. นางป๊ะ สุวาลำ
19. นางเจ้ตะ ตีกาสม
20. นางสาวรัตน์ หนูชูสุข
21. นางวิญา สุวาลำ
22. นางติสา สุวาลำ
23. นางมาเรียม เส้นสมมาตร
24. นางป๊ะ ไปได้
25. นางจันทร์ดา ขุนรายา
26. นางอินคน หนูชูสุข
27. นายสุรัตน์ อังสุพานิชย์
28. นางสาวมณีรัตน์ สุวาลำ

อบรมจริยธรรมเยาวชน

ฝึกอบรมธนาคารปูไข่

จัดเวทีประชาคม

อบรมจากหน่วยงานประมง

อบรมจากหน่วยงานเกษตร

กีฬาต้านยาเสพติด

กิจกรรมงานโรงเรียน

กลุ่มมะพร้าวแปรรูป

ผลิตภัณฑ์น้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น

กลุ่มแปรรูปจากกะลามะพร้าว

ผลิตภัณฑ์จากกะลามะพร้าว

ครอบครัวอบอุ่น

ครอบครัวอบอุ่น

ปลูกพืชสวนครัวตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

เลี้ยงปลากะพงขาวและปลาเก๋าในกะชัง

ปลูกป่าชายเลน

ธนาคารปูไข่

อาชีพหลักของคนเกาะยะระโตดน้อย

ผลิตภัณฑ์ที่หามาได้

เลี้ยงปลาเก่าในกะชัง

ทำเตาชีวมวลของ ปตท.

กิจกรรมพัฒนามัสยิด

ฟาร์มโครงการธนาคารปูไข่

โรงสีข้าวชุมชน

บ้านเกรตรี

หมู่ที่ 3 ตำบลเกรตรี อำเภอมืองสตูล จังหวัดสตูล

ส่วนที่ 1

ผู้นำชุมชน

ผู้นำชุมชนหมู่ 3 ตำบลเกรตรี อำเภอมือง จังหวัดสตูล

นายกริยา อาดำ

- ปี 2546 เป็นกรรมการเขตพื้นที่จัดระเบียบสังคม ตำบลเกรตรี อำเภอมือง จังหวัดสตูล
- ปี 2549 เป็นผู้ใหญ่บ้านหมู่ 3 ตำบลเกรตรี อำเภอมือง จังหวัดสตูล
- ปี 2553 เป็นกำนันตำบลเกรตรี อำเภอมือง จังหวัดสตูล

นายอิบรอหม อาดำ

- ประธานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดสตูล
- คณะอนุกรรมการรัฐสภา
- ประธานผู้ประกอบพิธีฮัจญ์ภาคใต้

นายอิสมาแอล ขุนดำ

- ผู้ใหญ่บ้าน
- สมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล
- ประธานศูนย์ประสานงานองค์การชุมชน
- ปราชญ์ชาวบ้าน

นางสาวกมล กองพล

- อสม.ตำบลเกษตร 25 ปี
- ประธานกลุ่มส่งเสริมอาชีพสตรี (กลุ่มบุหงาบุตะ)
- ประธานกลุ่มสตรีอำเภอเมืองสตูล
- ประธานเครือข่ายกลุ่ม OTOP

ส่วนที่ 2 องค์ความรู้ที่มีอยู่ในชุมชน

หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง อยู่เย็น – เป็นสุขดีเด่น

และกิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่น

กิจกรรมส่งเสริมการนำ หลักปรัชญาเศรษฐกิจ

พอเพียง มาใช้อย่างเป็นรูปธรรมดังนี้

1. สนับสนุนความพอประมาณระดับบุคคลและครัวเรือน

- เรียนรู้รายรับ-รายจ่ายของครัวเรือน โดยจัดทำบัญชีครัวเรือน โดยฝึกทำบัญชีรับจ่ายของครัวเรือน

- ลดรายจ่ายในครัวเรือน โดยการเข้าร่วมโครงการเศรษฐกิจพอเพียงนำร่อง ปลุกพืชสวนครัวกินเอง เหลือขายในตลาดนัดในหมู่บ้าน
- ลดรายจ่ายในครัวเรือน โดยการทำน้ายาล้างจาน สบู่ ฯลฯ ใช้ในครัวเรือน
- ลดต้นทุนในการผลิตในอาชีพหลักและอาชีพเสริม โดยการทำปุ๋ยชีวภาพแทนการใช้ปุ๋ยเคมี เพื่อประหยัดค่าใช้จ่าย เนื่องจากปุ๋ยชีวภาพมีราคาถูกกว่า และปลอดภัยกว่า

2. ความมีเหตุผล ระดับบุคคลและครัวเรือน

- ลดรายจ่ายที่ฟุ่มเฟือย ค้นหารายจ่ายที่เป็นค่าใช้จ่ายฟุ่มเฟือยในครอบครัว แล้วพยายามลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น เช่น รายจ่ายที่เกิดจากการซื้อพืชผักสวนครัว

- ลด ละ เลิก อบายมุข ส่งเสริมกิจกรรมในครอบครัวไม่ให้สมาชิกเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับอบายมุขต่างๆ โดยยึดหลักคำสอนของศาสนา

- พัฒนาหรือเพิ่มทักษะในการประกอบอาชีพ ส่งเสริม สนับสนุนให้สมาชิกในครอบครัวเข้ารับการฝึกอาชีพ

- เพิ่มรายได้ของครัวเรือน โดยการนำพืชผักที่ปลูกไปจำหน่ายในตลาดนัดในหมู่บ้าน/ตำบล และสมัครเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มเศรษฐกิจชุมชน(กลุ่มอาชีพต่างๆ และกลุ่มออมทรัพย์ฯ รวมทั้งกลุ่มกองทุนหมู่บ้าน)

3. การสร้างภูมิคุ้มกัน ระดับบุคคลและครัวเรือน

- การออมเงินเพื่อการลงทุนและสะสมเงินสำรองสำหรับครัวเรือน ส่งเสริมให้สมาชิกในครัวเรือนมีการเก็บออม จนเป็นปกติวิสัย และโดยการเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
- การเป็นสมาชิกกลุ่มในชุมชน เป็นสมาชิก กลุ่มกองทุนหมู่บ้าน รวมทั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต กลุ่มอาชีพ และ โอท็อป ฯลฯ

- การสร้างครอบครัวอบอุ่น สร้างความอบอุ่นในครอบครัว ด้วยการมีเวลาพบปะพูดคุยกันของสมาชิกในครอบครัวเพิ่มขึ้น รับประทานอาหารร่วมกัน

4. ความรู้ และการเรียนรู้ของครัวเรือน

- จัดทำแผนชีวิตพิชิตความจน โดยการปรับทัศนคติ ค้นหาทักษะ ทุน ทรัพยากรต่างๆ ที่ครอบครัวมี
- หาความรู้ใส่ตัว โดยการเข้าร่วมกิจกรรมหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงนาร่อง และทักษะศึกษาดูงาน ณ

ด้านเศรษฐกิจพอเพียงโครงการในพระราชดำริ อำเภอ บางแก้ว จังหวัดพัทลุง เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2549 ตลอดจนเข้าร่วมการฝึกอบรมตามที่ทางราชการได้จัดให้

- จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ชุมชน เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมและเรียนรู้ของคนในชุมชน

5. สร้างคุณธรรม ในระดับบุคคลและครัวเรือน

- การปฏิบัติตามหลักศาสนาของหัวหน้าครัวเรือนและสมาชิก หัวหน้าครัวเรือนปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สมาชิกในครัวเรือนในเรื่องศาสนาและการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

- การสืบทอดประเพณีอันดีงามในชุมชน สืบทอดประเพณีอันดีงามในหมู่บ้าน/ชุมชน เช่น การถือศีลอดในเดือนรอมฎอน การเข้าสู่น้ำ การแต่งกาย การแต่งงานแบบมุสลิม

การ
ดำเนิน

กิจกรรมตามปรัชญาเศรษฐกิจ

พอเพียง ระดับชุมชน

บ้านเกตรีประชาชนส่วนใหญ่มีความตื่นตัวในการพัฒนาชุมชนของตนเอง มีการรวมกลุ่มจัดตั้งโรงเรียนข้าว เพื่อเป็นศูนย์กลางรับการส่งเสริมกิจกรรมการพัฒนาด้านอาชีพแก่เกษตรกรด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาการผลิตข้าวพันธุ์ อัลลัม ซึ่งเป็นข้าวพันธุ์พื้นเมืองมีแหล่งเพาะปลูกในตำบลเกตรีโดยเฉพาะอย่างยิ่งหมู่ที่ 3 บ้านเกตรี สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูลได้จัดสรรโครงการส่งเสริมและผลิต

พันธุ์ข้าวชุมชนให้สำนักงานการเกษตรอำเภอเมืองสตูลไปดำเนินการในพื้นที่มีถ่ายทอดเทคโนโลยีการ
พัฒนาการผลิตข้าวโดยกระบวนการโรงเรียนเกษตรกรส่งผลให้เกษตรกรได้รับความรู้และเกิดทักษะในการ
ทำนา ทำให้เกษตรกรมีผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้น และลดต้นทุนในการผลิต ลดการใช้สารเคมี ทำให้มีรายได้
เพิ่มขึ้น

2. ด้านการพัฒนาการผลิตไม้ผล เกษตรกรที่เป็นสมาชิกโรงเรียนข้าว ส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรที่ปลูก
ไม้ผลด้วย ในขบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามวิธีการของโรงเรียนข้าว มีประเด็นการพัฒนาการผลิตไม้
ผลรวมอยู่ด้วย จึงทำให้เกษตรกรเกิดความรู้และมีทักษะในการผลิตไม้ผลให้มีความปลอดภัย ลดการใช้
ปุ๋ยเคมี มาใช้ปุ๋ยชีวภาพทำให้เกษตรกรมีลดต้นทุนในการผลิต วางเว้นจากการประกอบอาชีพหลักทางด้าน
เกษตรประชาชนในหมู่ที่ 3 บ้านเกตรี ได้รวมตัวกันจัดตั้งกลุ่มต่าง ๆ เพื่อใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และ
เพื่อให้ครอบครัวมีรายได้เสริมเพิ่มขึ้น ดังนี้

1. กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านโลก จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2544

มีสมาชิกในกลุ่ม 90 คน โดยมี

- นางลิ้มะ	หมาดา	ประธาน	- นางปุเต๊ะ	อาดำ	รองประธาน
- นางฟารีดา	อุมางิ	เลขานุการ	- นางสาวอลิสา	แก้วสลำ	เหรัญญิก

ปัจจุบันกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านโลก หมู่ที่ 3 ตำบลเกตรี ได้ดำเนินการ
จัดซื้อปุ๋ยทุกชนิดให้แก่สมาชิกกลุ่ม และส่งเสริมให้สมาชิกกลุ่มใช้ปุ๋ยชีวภาพ

มีเงินทุนหมุนเวียน 130,943 บาท มีกำไร 19,878 บาท

อบต.เกตรี สมทบให้กลุ่มฯกู้ยืม 100,000 บาท รวม 250,821 บาท

2. กลุ่มกาแฟบ้านเกตรี สตรีในหมู่ที่ 3 บ้านเกตรี ได้จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 23 ตุลาคม 2543 โดยการลง
หุ้นคนละ 100 บาท เป็นจำนวนเงิน 2,500 บาท เพื่อมาลงทุนซื้ออุปกรณ์และวัตถุดิบ เพื่อมาทำกิจกรรม
ภายในกลุ่ม สมาชิกกลุ่มกาแฟบ้านเกตรีจะนำผลผลิตที่ได้ไปจำหน่ายภายในหมู่บ้าน และตามตลาดนัดใน
ท้องถิ่น ปัจจุบันมีสมาชิกทั้งหมด 25 คน โดยมี

- นางหาสน๊ะ	หมาดะ	ประธาน	- นางลิ๊ะ	พรหมาด	รองประธาน
- นางไมสาเร๊ะ	แก้วสลำ	เลขานุการ	- นางสีดีอิน๊ะ	แก้วสลำ	เหรัญญิก
- นางลิ๊ะ	หมาดรา	ฝ่ายตลาด	- นางชีปะ	อาดำ	กรรมการ

3. กลุ่มส่งเสริมอาชีพสตรี เริ่มจัดตั้งเมื่อ เดือนธันวาคม 2543

การดำเนินกิจกรรมตามตัวชี้วัด 6 x 2

การดำเนินกิจกรรมหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง อยู่เย็น เป็นสุข ตามตัวชี้วัด 6X2

1.1 ด้านการลดรายจ่าย

- เน้นให้มีการปลูกผักสวนครัวรั้วกินได้ ครอบครัวยุคใหม่ไม่น้อยกว่า 5 ชนิด กรณีไม่มีพื้นที่แนะนำให้ปลูกในกระสอบปุ๋ย กระถาง หรือภาชนะอื่นๆ

- ประชาสัมพันธ์และณรงค์ต่อต้านยาเสพติดทุกชนิด และดำเนินการขึ้นเด็ดขาดกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพนันทุกชนิด

1.2 ด้านการเพิ่มรายได้

- ประชาสัมพันธ์ให้แต่ละครอบครัวหากิจกรรมทำเพื่อหารายได้เสริม และเป็นมีกิจกรรมร่วมกันของสมาชิกในครอบครัว เช่น ให้กลุ่มแม่บ้านรวมกลุ่มกันทำขนมพื้นเมืองบุญอุปถัมภ์ จำหน่าย หรือปลูกผักไว้จำหน่าย เป็นการหารายได้เพิ่มอีกทางหนึ่ง

- เน้นให้ครัวเรือนหันมาใช้ปุ๋ยคอก หรือปุ๋ยชีวภาพ ที่มีอยู่แล้วในครัวเรือน มาใช้แทนปุ๋ยเคมี เพื่อเป็นการประหยัดรายจ่าย และเป็นการเพิ่มรายได้ในขณะเดียวกัน

1.3 ด้านการประหยัด

ปัจจุบันกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านโคก หมู่ที่ 3 ตำบลเกตรี ได้ดำเนินการจัดซื้อปุ๋ยทุกชนิดให้แก่สมาชิกกลุ่ม และส่งเสริมให้สมาชิกกลุ่มใช้ปุ๋ยชีวภาพ

มีเงินทุนหมุนเวียน	130,943 บาท
มีกำไร	19,878 บาท
อบต.เกตรี สมทบให้กลุ่มฯกู้ยืม	100,000 บาท
รวม	250,821 บาท

1.4 ด้านการเรียนรู้

- ชุมชนร่วมกันศึกษาและค้นหามีปัญหาท้องถิ่น และวิถีชีวิตดั้งเดิมของชุมชน เช่น การสืบทอดใบเตยปาหนัน หรือการทำกระดัง เพื่อให้เยาวชนรุ่นหลังได้เรียนรู้และสืบทอดภูมิปัญญาเหล่านี้

- จัดกิจกรรมเวทีแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ ระหว่างคนในชุมชน ทุกวันที่ 10 ของเดือน นอกจากนี้ หมู่บ้านยังสนับสนุนกิจกรรมการทัศนศึกษา ดูงาน แก่สมาชิกในหมู่บ้านอยู่เสมอ เพื่อเป็นการเรียนรู้ในกิจกรรมด้านต่างๆ

1.5 ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- ชุมชนมีแนวคิดในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมโดยใช้และหาใหม่ทดแทน เช่น การปลูกป่าชุมชน การดูแล ถนน ลำคลองต่างๆ
- ชุมชนจัดกิจกรรมการปลูกต้นไม้ในกิจกรรมวันสำคัญต่างๆ เช่น วันสิ่งแวดล้อม ฯลฯ โดยประสานขอพันธุ์กล้าไม้ จากอำเภอรัตนบุรี จังหวัดสงขลา

1.6

ด้านการเอื้ออารี

- ให้มีการตระหนักและให้โอกาสแก่คนจน และด้วยโอกาสในหมู่บ้าน โดยการให้โอกาสแก่คนเหล่านี้ก่อน

- จัดกิจกรรมโครงการ อยู่ดี มีสุข จัดซื้อแม่โคพันธุ์พื้นเมืองให้แก่คนจน คนด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ นำร่อง จำนวน 20 ตัว โดยจัดในลักษณะหมุนเวียน เป้าหมายแก่ผู้ด้อยโอกาส จำนวน 60 คน เพื่อให้บุคคลเหล่านี้ ได้มีกิจกรรมเพิ่มรายได้ และเป็นการแสดงออกถึงความเอื้ออารี ซึ่งคนในหมู่บ้านจะต้องมีให้กัน โดยเฉพาะผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสต่างๆ

1.7 กิจกรรมด้านอื่นๆ

1.7.1 ด้านการให้บริการ

- จัดให้มีการรับสมัครรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ไว้บริการประชาชน ในการอยู่เวรยาม รักษาความสงบเรียบร้อยในหมู่บ้าน

- จัดบริการรถฉุกเฉินแก่ผู้ป่วย หรือผู้เสียชีวิต โดยไม่เรียกค่าบริการแต่อย่างใด
 - จัดให้มีจุดบริการในหมู่บ้าน

1.7.2 ด้านความมั่นคง

- จัดให้การรักษาความสงบเรียบร้อยในหมู่บ้าน เพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของคนในหมู่บ้าน
- จัดชุดลาดตระเวนหมู่บ้าน ตามนโยบาย “บ้านของเรา เราจะดูแลรักษา”

1.7.3 ด้านพลังงาน

- รณรงค์ ลดการใช้พลังงาน เช่น น้ำมันเชื้อเพลิง ก๊าซหุงต้ม โดยให้ชุมชนมีแผนชุมชนในการลดใช้พลังงาน ในเรื่องของพลังงานทดแทน โดยจัดให้มีครัวเรือนนำร่อง จำนวน 15 ครัวเรือน ในการส่งเสริมการใช้เตาชีวมวล จากนั้นจึงดำเนินการ

กิจกรรมดังกล่าวทั้งหมู่บ้านต่อไป นอกจากทำเพื่อใช้เองในครัวเรือนแล้ว ยังกำหนดในแผนชุมชนให้มีการผลิตเพื่อจำหน่ายต่อไป

1.7.4 ด้านอื่นๆ

- ให้มีการศึกษาหลักสูตรคำสั่งสอนทางศาสนาโดยไม่มีการบิดเบือนข้อเท็จจริง อย่างเคร่งครัด เพื่อป้องกันปัญหาซึ่งเกิดขึ้นใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้
- ส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้ด้าน คุณธรรม จริยธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีที่สืบทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษ

ส่วนที่ 3

ความร่วมมือของบุคคลในชุมชน

ความร่วมมือของบุคคลในชุมชน

- มีการจัดประชุม
- มีเวทีประชาคมในหมู่บ้าน
- มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ส่วนมากมีผู้เข้าร่วมการประชุมแต่ละครั้งเกิน 50 %

ส่วนที่ 4

ความสัมพันธ์ของคนในชุมชน

ความสัมพันธ์ของคนในชุมชนเป็นแบบระบบเครือญาติ

ส่วนที่ 5

บัญชีครัวเรือน

ส่วนใหญ่แต่ละครัวเรือนจะมีการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ส่วนที่ 6

การจัดการด้านการศึกษาของชุมชน

- มีการศึกษาด้านศาสนา
- มีการศึกษาด้านสามัญ

ส่วนที่ 7

การจัดการด้านสุขภาพของคนในชุมชน

- กิจกรรม อสม.

ส่วนที่ 8

การจัดการการแก้ปัญหาสังคมในชุมชน

- จัดระเบียบสังคมตำบลเกรตรี
- ประชุมทุกวันที่ 20 ของเดือน เริ่มปี 2546 ถึงปัจจุบัน

ส่วนที่ 9

การจัดสวัสดิการของชุมชน

- สวัสดิการมัสยิด
- หากมีผู้เสียชีวิตจะเผาศรีเป็นเวลา 3 คืน
- ลงขันกันทำบุญที่บ้านผู้เสียชีวิต

ส่วนที่ 10

การจัดการด้านจิตใจของคนในชุมชน

- มีการอบรมคุณธรรมจริยธรรม

ส่วนที่ 11

การจัดการด้านการเมือง

- สภาชุรอ

ส่วนที่ 12

การวางแผนทิศทางของชุมชน

แผนชุมชน

บ้านเกตรี

หมู่ที่ 3 ตำบลเกตรี อำเภอเมือง จังหวัดสตูล

คำขวัญหมู่บ้าน

สังคมน่าอยู่

เชิดชูคุณธรรม

งามล้ำประเพณี

เกตรีสมานฉันท์

รักกันฉันท์พี่น้อง

ปรองดองเครือญาติ

ชุมชนบ้านควนโตะเจ๊ะ

ประวัติหมู่บ้าน

แต่เดิมบ้านท่าแพใต้ มีชื่อเรียกว่า บ้านควนโตะเจ๊ะ เพราะสมัยก่อนมีชาวสุมาตรา 3 คน คือ โตะเจ๊ะ เต๊ะสุหลง และ โตะรักแก้ว ได้มาตั้งถิ่นฐานบริเวณปากคลองบาราเกด ทำมาหากินอยู่ด้วยกันทั้ง 3 คน โตะเจ๊ะ ได้ตั้งบ้านทางทิศใต้ และเมื่อเสียชีวิตลง ลูกหลานก็ได้ฝังศพไว้บนควน (เนิน) เพื่อไม่ให้รบกวนน้ำท่วม ต่อมาชาวบ้านจึงเรียกบริเวณนี้ว่า “ควนโตะเจ๊ะ” มาเป็นชื่อหมู่บ้าน ปัจจุบันเรียกว่า “บ้านท่าแพใต้”

ลักษณะภูมิประเทศ/ภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิประเทศมี 2 ลักษณะ คือ ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม และมีเป็นเนินบ้างเล็กน้อย สภาพดินเป็นดินร่วน ดินลูกรังจะมีเฉพาะบริเวณที่เป็นเนิน ไม่มีพื้นที่เป็นภูเขา

ลักษณะภูมิอากาศ ร้อนปานกลาง มี 2 ฤดู คือ ฤดูร้อนเริ่มตั้งแต่เดือนมกราคม - เมษายน ระยะเวลา 4 เดือน ฤดูฝนเริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม - ธันวาคม ระยะเวลาประมาณ 8 เดือน

ที่ตั้ง/อาณาเขตติดต่อ

บ้านควนโตะเจ๊ะ ตั้งอยู่ หมู่ที่ 5 ตำบลท่าแพ อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล มีอาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ	ติดกับ	หมู่ที่ 8 ตำบลท่าแพ	อำเภอท่าแพ	จังหวัดสตูล
ทิศตะวันออก	ติดกับ	หมู่ที่ 8 ตำบลท่าแพ	อำเภอท่าแพ	จังหวัดสตูล
ทิศใต้	ติดกับ	หมู่ที่ 6 ตำบลท่าแพ	อำเภอท่าแพ	จังหวัดสตูล
ทิศตะวันตก	ติดกับ	บ้านป่าเสม็ด ตำบลท่าเรือ	อำเภอท่าแพ	จังหวัดสตูล

ด้านประชากร

หมู่บ้านควนโตะเจ๊ะ มีจำนวนครัวเรือนที่อาศัยอยู่จริง 154 ครัวเรือน ประชากรทั้งสิ้น 687 คน เป็นชาย 330 คน หญิง 357 คน ส่วนใหญ่จบการศึกษาภาคบังคับ สามารถจำแนกประชากรตามช่วงอายุได้ดังนี้

ช่วงอายุประชากร	จำนวนเพศชาย (คน)	จำนวนเพศหญิง (คน)	จำนวนรวม (คน)
น้อยกว่า 1 ปีเต็ม	9	7	16
1 ปีเต็ม - 2 ปี	14	18	32
3 ปีเต็ม - 5 ปี	23	21	44
6 ปีเต็ม - 11 ปี	25	22	47
12 ปีเต็ม - 14 ปี	17	13	30
15 ปีเต็ม - 17 ปี	21	21	42
18 ปีเต็ม - 25 ปี	44	50	94
26 ปีเต็ม - 49 ปี	105	129	234
50 ปีเต็ม - 60 ปีเต็ม	37	41	78
มากกว่า 60 ปีเต็มขึ้นไป	35	35	70
รวมทั้งหมด	330	357	687

ด้านเศรษฐกิจ

ลักษณะการประกอบอาชีพของชุมชน

หมู่ที่ 5 บ้านควนโต๊ะเจ๊ะ มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 3,920 ตารางกิโลเมตร หรือ จำนวน 2,450 ไร่ และเป็นพื้นที่เพื่อการเกษตร จำนวน 700 ไร่ แยกได้ดังนี้

- ทำสวนยางพารา	จำนวน	500	ไร่	จำนวน	100	คร้าวเรือน
- ทำนาข้าว	จำนวน	100	ไร่	จำนวน	110	คร้าวเรือน
- ทำสวนผลไม้	จำนวน	10	ไร่	จำนวน	20	คร้าวเรือน
- ทำสวนปาล์มน้ำมัน	จำนวน	80	ไร่	จำนวน	10	คร้าวเรือน
- ปลูกพืชผัก	จำนวน	10	ไร่	จำนวน	8	คร้าวเรือน
- ทำประมงน้ำเค็ม				จำนวน	17	คร้าวเรือน
- เลี้ยงสัตว์				จำนวน	30	คร้าวเรือน
- ประเภทสัตว์ที่เลี้ยง						
- วัว	จำนวน	40	ตัว			
- แพะ	จำนวน	100	ตัว			
- ไก่	จำนวน	1,300	ตัว			
- เป็ด	จำนวน	600	ตัว			
- พื้นที่สาธารณะ	จำนวน	1,750	ไร่			

นอกจากนี้บ้านควนโต๊ะเจ๊ะ หมู่ที่ 5 มีสถานที่ทางด้านเศรษฐกิจคือ

1. ร้านค้า/ขายของชำ	จำนวน	2	แห่ง
2. โรงสีข้าว	จำนวน	1	แห่ง
3. ร้านซ่อมมอเตอร์ไซด์	จำนวน	1	แห่ง
4. ร้านตัดผม	จำนวน	1	แห่ง
5. กลุ่มน้ำยางสด	จำนวน	1	แห่ง

ด้านศาสนา

ศาสนาที่สำคัญ

- ศาสนาอิสลาม	จำนวน	152	ครัวเรือน
- ศาสนาพุทธ	จำนวน	2	ครัวเรือน

ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม 99 เปอร์เซนต์ ส่วนศาสนาพุทธ 1 เปอร์เซนต์

- ศาสนสถาน บานาซ๊ะ	จำนวน	2	แห่ง
--------------------	-------	---	------

ด้านการคมนาคม

บ้านควนโต๊ะเจ๊ะ มีถนนลาดยางที่มีสภาพใช้ได้ตลอดทั้งปี จากหมู่บ้านถึงอำเภอท่าแพ ระยะทางประมาณ 3 กิโลเมตร ภายในหมู่ที่ 5 มีถนนสายหลักใช้งานทั้งหมด 12 สาย ดังนี้

- ถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก จำนวน 3 สาย ระยะทาง 2,190 เมตร
- ถนนลูกรัง จำนวน 2 สาย ระยะทาง 700 เมตร
- ถนนหินคลุก จำนวน 5 สาย ระยะทาง 3,200 เมตร
- ถนนหินผุ จำนวน 2 สาย ระยะทาง 500 เมตร
- สะพาน คสล. จำนวน 3 สาย

ด้านการศึกษา

- โรงเรียนประถมศึกษา	จำนวน	1	แห่ง
- ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน	จำนวน	1	แห่ง

ตาราง แสดงจำนวนคนในชุมชนที่ได้รับการศึกษา แบ่งช่วงตามระดับการศึกษา (ผลการจัดการข้อมูล จปฐ.ปี 2553)

การศึกษา	จำนวนเพศชาย (คน)	จำนวนเพศหญิง (คน)	จำนวนรวม (คน)
ไม่เคยศึกษา	14	19	33
ต่ำกว่า ป.4	29	26	55
ป.4 – ป.6	130	119	249
ม. ศ.1 – มศ.3	2	-	2
การศึกษา	จำนวนเพศชาย (คน)	จำนวนเพศหญิง (คน)	จำนวนรวม (คน)
ม.1 – ม.3	26	38	64
ม.ศ 4 – ม.ศ.5	-	-	-
ม.4 – ม.6	10	22	32
ปวช.	4	-	4
ปวส.	5	7	12
ปริญญาตรี	10	14	24
ปริญญาโท	-	-	-
ปริญญาเอก	-	-	-
อื่น ๆ	1	1	2
รวมทั้งหมด	231	246	477

ด้านการปกครอง

บ้านควนโตะเจ๊ะ หมู่ที่ 5 มีคณะกรรมการหมู่บ้าน ซึ่งประกอบด้วย

1. นายยูโสบ	ทึ่งนำรอบ	ประธาน
2. นายสาบ	เตบสัน	รองประธานคนที่ 1
3. นายซาฟีอี	หล่าสะ	รองประธานคนที่ 2
4. นส.ไซหนาบ	มาลียัน	เลขานุการ
5. นางรัตน	เก้มเต็ง	เหรัญญิก
6. นส.ศรวณีย์	หนูซุซุข	กรรมการ/บัณฑิตอาสาฯ
7. นส.จันจิรา	กาเล็มล๊ะ	กรรมการ
8. นายสมศักดิ์	ทึ่งนำรอง	กรรมการ
9. นายอารีย์	หลั่งสกุล	กรรมการ
10. นายบูเต๊ะ	เตบสัน	กรรมการ
11. นายอับดุลลาห์	ว่านายรัก	กรรมการ
12. นายสายัณห์	มาลัยสุริยา	กรรมการ

13. นายหมวด	ทุ้ยอัน	กรรมการ
14. นายรอดาค	ล้ำมะเนียะ	กรรมการ
15. นายยอด	เตบออะ	กรรมการ
16. นายฉ่าฝื่อ	ทังน้ำรอบ	กรรมการ
17. นายลีหมวด	ทังน้ำรอบ	กรรมการ
18. นายสาบ	ทังน้ำรอบ	กรรมการ
19. นายอาบีด	ทังน้ำรอบ	กรรมการ
20. นายสหาก	แซะอาหล่า	กรรมการ

ผู้นำท้องถิ่น

- ผู้ใหญ่บ้าน	นายยูโสบ	ทังน้ำรอบ
- ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน/ปกครอง	นายบูเต๊ะ	เตบสัน
- ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน/ปกครอง	นายอารี	หลังสกุล
- ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน/พรส.	นายสมศักดิ์	ทังน้ำรอบ
- สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล	นายอับลล้าห์	ว่านายรัก
- สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล	นายสายัณห์	มาลัยสุริยา
- ประธาน อสม.ระดับหมู่บ้าน	นางชนิสรา	ดวงดา
- ผู้นำธรรมชาติ	นายหมวด	ทังน้ำรอบ
- ผู้นำศาสนาในหมู่บ้าน	นายสหาก	แซะอาหล่า

กลุ่มอาชีพในชุมชน

1. กลุ่มกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	มีสมาชิกจำนวน	123	คน
ประธานกลุ่มชื่อ นายชาฝื่อ หล่าสะ			
2. กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต	มีสมาชิกจำนวน	280	คน
ประธานกลุ่มชื่อ นายรอดาค ล้ำมะเนียะ			
3. กลุ่มสตรีไทยหัวใจแกร่ง (กลุ่มแม่บ้าน)	มีสมาชิกจำนวน	35	คน
ประธานกลุ่มชื่อ นางสาวลิ้ม เตบสัน			
4. กลุ่มน่ายางสด	มีสมาชิกจำนวน	47	คน
ประธานกลุ่มชื่อ นายฉ่าฝื่อ ทังน้ำรอบ			
5. กลุ่มปู้หมักชีวภาพ	มีสมาชิกจำนวน	20	คน
ประธานกลุ่มชื่อ นายอารี หลังสกุล			
6. กลุ่มเลี้ยงแพะ	มีสมาชิกจำนวน	15	คน
ประธานกลุ่มชื่อ นายสาบ เตบสัน			

องค์ความรู้ที่มีอยู่

- ภูมิปัญญาท้องถิ่น ชุมชนมีภูมิปัญญาในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ ซึ่งหมู่ที่ 5 มีผลิตภัณฑ์ที่น่าสนใจ คือ ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากต้นจาก เนื่องจากต้นจากนั้นสามารถให้ประโยชน์ได้หลากหลายอย่าง อาทิเช่น น้ำตาลจากที่ได้จากการนำหรือตึงวงตาล(ลูกตาลจาก) เพื่อกระตุ้นให้ต้นตาลผลิตน้ำหวานมาเก็บไว้ที่วงตาล แล้วต่อมาคัดลูกตาลออกเหลือแต่แงวง นำกระบอกไม้ไผ่ใส่เกล็ดไม้เคี่ยม 2-3 เกล็ด เป็นสารกันบูด นำไปแขวนรับน้ำตาลที่วงตาลในเวลากลางคืน(เริ่มปาดตาลราว 4 -5 โมงเย็น พอคำก็เสร็จ) น้ำหวานที่รับได้วงละ 1 กระบอกในตอนเช้า ผลจากใช้รับประทานกับน้ำแข็ง ใบอ่อน(ยอดจาก)ใช้ทำเป็นใบยาสูบ ก้านจากที่เหลือจากการแปรรูปแล้วนำมาทำเป็นผลิตภัณฑ์จากก้านจาก เช่น เสวียนหม้อ กระเช้าใส่ของ ใบจากใช้เย็บเป็นจากมุงหลังคา และนำมาห่อขนม เรียกว่าขนมจาก

ความร่วมมือของบุคคลในชุมชน

- วัฒนธรรมท้องถิ่น บ้านควนโต๊ะเจ๊ะ ยึดมั่นในหลักศาสนา วิถีชีวิตอยู่กันแบบพี่ ๆ น้อง ๆ ใครเดือดร้อนก็ช่วยเหลือ เกื้อกูลแบบเครือญาติ มีการประกอบศาสนกิจ ร่วมกันเป็นกลุ่มทุกคืน ไม่ว่าจะเป็นที่มัสยิดหรือมัสหะห์ ทำให้เกิดผลดี นอกจากในด้านศาสนาแล้วยังมีผลในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นรับทราบข่าวสาร และสิ่งที่เป็นสารประโยชน์สำหรับด้านวัฒนธรรม ประเพณี ชุมชนมีส่วนร่วมในการสืบสานวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของชุมชน เช่น

1. ประเพณีวันตรุษอิดิลฟิตรี หรือที่นิยมเรียกว่า “วันรายา” ออกบวช” เพราะหลังจากที่ได้ถือศีลอดมาตลอดในเดือนรอมฎอน ก็จะถึงถึงออกบวช ตอนเช้าจะมีการละหมาดร่วมกัน ทุกคนจะแต่งกายด้วยเสื้อผ้าที่สะอาดสวยงาม และมีการจ่าย “ซากาตฟิเดเราะฮ์”

2. วันตรุษอิดิลอฎฮา หรือวันรายาฮัจยี เนื่องจากมุสลิมทั่วโลกเริ่มประกอบพิธีฮัจยี ณ เมืองเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย จะมีการทำกุรบาน หรือเชือดสัตว์เป็นอาหารแก่เพื่อนบ้าน และคนยากจน เพื่อขัดเกลาจิตใจ ให้เป็นผู้เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อนมนุษย์

3. การละหมาด เป็นการแสดงความจงรักภักดีต่ออัลเลาะห์ ซึ่งชาวมุสลิมทุกคนต้องปฏิบัติอย่างเคร่งครัด โดยถือว่าการเข้าเฝ้าผู้ทรงสร้างที่ยิ่งใหญ่ การแต่งกายต้องสะอาด เรียบร้อย และมีความสำรวม และได้กำหนดเวลาละหมาดไว้วันละ 5 เวลา

4. การเข้าสู่นัต เป็นพิธีกรรมที่สำคัญอย่างหนึ่งของชาวมุสลิม ถือกันว่ามุสลิมที่แท้จริงควรเข้าสู่นัต ถ้าไม่ทำถือว่าเป็นมุสลิมที่ไม่สมบูรณ์ ไม่บริสุทธิ์ การเข้าสู่นัต คือ การขลิบหนังอวัยวะเพศของผู้ชายออก เพื่อให้สะดวกในการรักษาความสะอาด

5. การถือศีลอด เป็นหลักปฏิบัติที่มุสลิมจำเป็นต้องถือศีลอด ในเดือนรอมฎอน ตลอดระยะเวลา 1 เดือน มุสลิมที่มีอายุเข้าเกณฑ์ ศาสนาได้บัญญัติ จะต้องงดการกิน การดื่ม การร่วมประเวณีตลอดจนทุกอย่างที่เป็นสิ่งต้องห้าม ตั้งแต่ดวงอาทิตย์ขึ้น จนกระทั่งตกดิน ทุกคนต้องสำรวจทั้งกาย วาจา ใจ เพราะเดือนรอมฎอนเป็นเดือนที่มีเกียรติยิ่งของศาสนาอิสลาม

6. การแต่งงาน / งานบุญ เป็นพิธีการที่สำคัญอย่างหนึ่งของชาวบ้านหรือคนในชุมชนให้ความช่วยเหลือกัน โดยจะมีการเตรียมงานก่อนที่จะถึงวันจริง ผู้มาร่วมงานจะมีการแต่งกายที่สวยงาม เพื่อเป็นการร่วมแสดงความยินดีกับคู่บ่าวสาว

ความสัมพันธ์ของคนในชุมชน

คนในชุมชนที่มีการพบปะกันตามงานบุญหรือเทศกาลต่าง ๆ และเมื่อชุมชนมีกิจกรรมด้านสาธารณะ คนในชุมชนจะมีการให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

บัญชีครัวเรือน (สรุปบัญชีครัวเรือน)

ข้อมูลรายรับของครัวเรือน

รายการ	เฉลี่ยต่อครัว รวมทั้งตำบล	เฉลี่ยต่อครัวเรือน ในชุมชน
1. ขายผลผลิตจากการทำนา	169,536	4,461
2. ขายสัตว์เลี้ยง	53,128	1,398
3. ขายผลิตภัณฑ์จากงานหัตถกรรม	11,620	306
4. ขายสินค้าที่ซื้อมา รวมทั้งการขายอาหาร	37,937	998
5. ขายพืชหรือสัตว์ที่หาได้จากแหล่งธรรมชาติ	18,896	497
6. ค่าจ้างจากการทำงานหรือให้บริการ	62,164	1,636
7. เงินเดือน เบี้ยเลี้ยง ค่าคอมมิชชั่น	44,030	1,159
8. เงินสงเคราะห์และสวัสดิการต่าง ๆ	1,100	29
9. รายได้จากการค้าขาย หรือเช่าที่ดิน บ้าน รถไถ	19,590	516
10. รายรับจากดอกเบี้ยต่างๆ	15,820	416
11. รายได้จากการเลี้ยงโชค	1,000	23
12. เงินที่ได้รับจากการกู้ยืม ขอยืม	59,565	1,568
13. เงินที่ถูก หลาน ญาติพี่น้อง ที่อาศัยอยู่นอกครัวเรือน ส่งมาให้	6,400	168
14. เงินที่ผู้อื่นช่วยงานต่าง ๆ	2,143	56
15. เงินหรือลาภลอยที่มีคนนำมาให้เป็นกรณีพิเศษ	8,050	212
รวมรายรับ	510,979	13,447

รายจ่ายหมวดที่ 1 : ค่าใช้จ่ายในการประกอบอาชีพ

รายการ	เฉลี่ยต่อครัว รวมทั้งตำบล	เฉลี่ยต่อครัวเรือน ในชุมชน
1. ค่าจ้างแรงงาน	6,155	162
2. ค่าเช่า/ซื้ออุปกรณ์ หรือลงทุนในการประกอบอาชีพ	27,440	722
3. ค่าโดยสาร รถ เรือ รถไฟ เครื่องบิน	7,450	196
4. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	24,452	643
5. ค่าปุ๋ยชีวภาพ หรือปุ๋ยอินทรีย์	6,668	175
6. ค่าปุ๋ยเคมี	18,184	479
7. ยาฆ่าแมลง ยาปราบศัตรูพืช	1,305	34
8. ค่าซ่อมแซมเครื่องมือ	2,450	64
9. เงินสด เงินคาวน หรือเงินผ่อน เพื่อซื้อยานพาหนะ	22,740	598
10. ซื้อสินค้ามาจำหน่าย	21,892	576
รวมรายจ่ายหมวดที่ 1	138,736	3,651

รายจ่ายหมวดที่ 2 : อาหาร

รายการ	เฉลี่ยต่อครัว รวมทั้งตำบล	เฉลี่ยต่อครัวเรือน ในชุมชน
1. ข้าวสารทุกชนิด	8,557	225
2. เนื้อสัตว์บก สัตว์น้ำ แมลง และสัตว์อื่น ๆ ที่ใช้เป็น อาหาร	21,287	560
3. ผักสด และผลไม้สดต่าง ๆ	6,527	172
4. ไข่สด	3,035	80
5. เครื่องเทศต่าง ๆ	11,203	295
6. อาหารแห้ง อาหารกระป๋อง	3,646	96
7. อาหารสำเร็จที่ซื้อจากร้าน	16,019	422
8. น้ำดื่มสะอาด	794	21
9. น้ำอัดลม ชา กาแฟ เครื่องดื่มเกลือแร่	5,812	153
10. นมทุกชนิด	4,812	127
11. ขนมขบเคี้ยว ขนมกรุบกรอบ ลูกอม	6,288	165
12. ค่าขนมที่ให้เด็กไปโรงเรียนรายวัน รายเดือน	29,146	767
13. เครื่องดื่มชูกำลัง	302	8
14. เหล้า เบียร์ ยาสูบ ไวน์ กระแช่ สาโท	0	0
15. ค่าเชื้อเพลิงในการหุงต้ม	3,977	105
รวมรายจ่ายหมวดที่ 2	121,405	3,195

รายจ่ายหมวดที่ 3 : ยารักษาโรค

รายการ	เฉลี่ยต่อครัว รวมทั้งตำบล	เฉลี่ยต่อครัวเรือน ในชุมชน
1. ยาแก้ปวด	1,229	32
2. ยารักษาโรคอื่น ๆ	2,813	74
3. ยาหรืออุปกรณ์การคุมกำเนิด	360	9
4. ค่ารักษาพยาบาลทั้งที่สถานอนามัย/โรงพยาบาล/ คลินิก	990	26
5. ยาสูบ/บุหรี่/หมาก/ยานัตถุ์	6,219	164
6. จ่ายเบี้ยประกันภัยชีวิต เบี้ยประกันสุขภาพและเบี้ย ประกันภัย	1,752	46
รวมรายจ่ายหมวดที่ 3	13,363	352

รายจ่ายหมวดที่ 4 : เสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย

รายการ	เฉลี่ยต่อครัว รวมทั้งตำบล	เฉลี่ยต่อครัวเรือน ในชุมชน
1. เสื้อผ้า / เครื่องแต่งกาย และเครื่องนอน	18,258	480
2. ค่าใช้จ่ายในการเสริมสวย	5,360	141
3. ชื้อทอง เงิน นาก เพชร พลอย และเครื่องประดับมีค่า อื่น ๆ	825	22
รวมรายจ่ายหมวดที่ 4	24,443	643

รายจ่ายหมวดที่ 5 : สาธารณูปโภค

รายการ	เฉลี่ยต่อ ครัวรวมทั้ง ตำบล	เฉลี่ยต่อครัวเรือน ในชุมชน
1. เงินสด เงินคาวน หรือเงินผ่อนเพื่อซื้อ/เช่าที่ดิน สิ่งก่อสร้าง	5,843	154
2. ซ่อมแซม ต่อเติม หรือปลูกบ้าน หรือปรับปรุงบริเวณ บ้าน/ที่ดิน	3,614	95
3. เงินสด เงินคาวน เงินผ่อน เพื่อซื้อหรือซ่อมแซมเครื่องใช้ ในบ้าน	42,269	1,112
4. ของใช้ประจำวัน	6,976	184
5. ค่าไฟฟ้า	4,061	107
6. ค่าน้ำประปา	855	23
7. ค่าโทรศัพท์ทั้งครัวเรือน	7,659	202
8. ค่าหนังสือพิมพ์ หนังสือ นิตยสาร	538	14
9. ค่าภาษีต่าง ๆ	450	12
รวมรายจ่ายหมวดที่ 5	72,265	1,901

รายจ่ายหมวดที่ 6 : ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ

รายการ	เฉลี่ยต่อ ครัวรวมทั้ง ตำบล	เฉลี่ยต่อครัวเรือน ในชุมชน
1. ฝากธนาคาร ซื้อพันธบัตร ฝากสหกรณ์ออมทรัพย์ ออกเงินกู้	3,760	99
2. จ่ายดอกเบี้ย และผ่อนใช้หนี้เงินกู้ เงินยืม เล่นแชร์	50,280	1,323
3. เงินทำบุญ หรือเงินบริจาค	10,360	273
4. เงินช่วยงานหรือเงินใส่ซอง	4,941	130
5. ค่าใช้จ่ายในการจัดงานต่าง ๆ	0	0
6. จ่ายเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ	150	4
7. ซื้อสัตว์เลี้ยง หรือไม้ดอกไม้ประดับ	6,645	175
8. เงินเดือนหรือเงินที่ส่งไปช่วยเหลือญาติในครอบครัวที่อยู่อื่น	5,360	141
9. เงินที่เสียไปโดยไม่เต็มใจ	300	8
10. เงินที่จ่ายเพื่อการเสี่ยงโชค	725	19
11. เงินเสี่ยงดวงในรูปแบบต่าง ๆ	0	0
รวมรายจ่ายหมวดที่ 6	82,521	2,172

รายจ่ายหมวดที่ 7 : การศึกษา

รายการ	เฉลี่ยต่อครัว รวมทั้งตำบล	เฉลี่ยต่อครัวเรือนใน ชุมชน
1. ค่าเทอม ค่าเรียนพิเศษ ค่ากิจกรรมพิเศษ	25,460	670
2. ค่าอุปกรณ์การเรียน	1,600	42
3. ค่าชุดนักเรียน ชุดพละ ชุดลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด	1,340	35
รวมรายจ่ายหมวดที่ 7	28,400	747

การจัดการด้านการศึกษาของชุมชน

ชุมชนมีการเรียนการสอนด้านศาสนา จริยธรรม ทุกวันพุธของสัปดาห์ เพื่อเป็นการพบปะพูดคุยกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และให้ความรู้ด้านศาสนาต่าง ๆ กับผู้ที่มาเข้าร่วมฟัง โดยจะมีการใช้อาคารบาลายชะเป็นสถานที่สอน และการสอนหนังสืออัล-กรุอ่านให้กับเด็กในวันจันทร์ ถึง วันศุกร์

การจัดการด้านสุขภาพของคนในชุมชน

- กิจกรรมการเล่นกีฬา คนในชุมชนให้ความสำคัญกับการออกกำลังกายเป็นจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็นการออกกำลังกายโดยการเดิน วิ่ง การเล่นวอลเลย์บอล การเล่นฟุตบอล การเล่นเบ็ดมินตัน การต่อยมวยไทย เป็นต้น

- กิจกรรมสาธารณสุข อสม.จะมีการให้บริการประชาชนในหมู่บ้านด้านสาธารณสุข ด้านการตรวจสุขภาพ การวัดรอบเอว โครงการคนไทยไร้พุง การให้ความรู้เกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก และวิธีการป้องกันโรคเบื้องต้น

- การจัดการแก้ปัญหาสังคมในชุมชน
เพื่อประชาชนมีปัญหาหรือข้อพิพาทใด ๆ สามารถที่จะมาขอคำปรึกษาหรือให้ผู้ใหญ่บ้านช่วยในการแก้ปัญหาหรือหาข้อยุติของปัญหานั้น ๆ

- การจัดการสวัสดิการของชุมชน กองทุนสวัสดิการได้เกิดขึ้น โดยกรรมการกลุ่มออมทรัพย์ได้เห็นถึงความสำคัญของกองทุนสวัสดิการ จึงได้จัดประชุมขึ้นระหว่างสมาชิกและกรรมการกลุ่มออมทรัพย์ที่ประชุมได้ลงมติเป็นเอกฉันท์ว่าสมควรตั้งกลุ่มสวัสดิการของหมู่บ้านขึ้น โดยใช้กลุ่มออมทรัพย์เป็นหลัก เน้นความสมัครใจของสมาชิก ทางกลุ่มจะไม่บังคับ

- การจัดการด้านจิตใจของชุมชน คนในชุมชนส่วนใหญ่เป็นชุมชนดั้งเดิม นับถือกันแบบเครือญาติ พี่พียงกันและกันจึงมีความรักและสามัคคีกัน

- ด้านการเมือง ประชาชนในหมู่บ้านมีความสามัคคีกัน เมื่อมีการประชุมประชาคมหรือต้องการความคิดเห็นในการพัฒนาหมู่บ้าน แม้กระทั่งการเลือกตั้งสมาชิก อบต. การเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน หรือมีการเลือกตั้งต่าง ๆ คนในหมู่บ้านให้ความสนใจและมาร่วมกันใช้สิทธิ์กันถ้วนหน้า

- การวางแผนทิศทางของชุมชน

- แผนชุมชน การประชุมประชาคมเพื่อหาทิศทางในการพัฒนาหมู่บ้าน และให้ประชาชนสนองความต้องการของชุมชน ปัญหาที่ต้องการให้ชุมชนแก้ไข และเสนอความคิดเห็นต่างๆ ที่มีความเหมาะสมกับชุมชน เพื่อสร้างชุมชนให้มีความเข้มแข็งขึ้นอย่างถาวร

กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านทำแพได้

ประวัติความเป็นมาของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต บ้านทำแพได้ หมู่ที่ 5

การทำธุรกิจรูปแบบอิสลามของกลุ่มออมทรัพย์บ้านทำแพได้หมู่ที่ 5 การก่อเกิดของกลุ่มออมทรัพย์บ้านทำแพได้หมู่ที่ 5

กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านทำแพได้เกิดขึ้นโดยที่หน่วยงานพัฒนาชุมชนของอำเภอทำแพและจังหวัดสตูลได้มาแนะนำและมีแกนนำของหมู่บ้านร่วมกันคิดเรื่องทุนชุมชนมีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกนิสัยการออมของสมาชิกระดมทุนเพื่อการลงทุนก่อให้เกิดความรักความสามัคคีของคนในชุมชนแบ่งเบาความเดือดร้อนของประชาชนในด้านการเงินก่อให้เกิดทุนในด้านการผลิตหลังจากประชุมกันแล้วจึงจัดตั้ง

กลุ่มขึ้นมาเมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2543 สมาชิกเริ่มก่อตั้ง 90คนเงินครั้งแรก 2,700 บาทจากการออมคนละ 30 บาททางกลุ่มเปิดกว้างเพื่อสร้างความสัมพันธ์กับสมาชิกทุกคนไม่ว่าจะเป็นไทยมุสลิม หรือไทยพุทธที่ยอมรับการบริหารจัดการและด้านการเงินระบบอิสลามได้โดยมีหน้าที่พัฒนาชุมชนเข้าร่วมประชุม ณ อาคารเรียนโรงเรียนบ้านท่าแพใต้

การดำเนินการและการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์

กลุ่มออมทรัพย์บ้านท่าแพใต้เปิดทำการกลุ่มตอนแรกวันที่ 10 ของทุกเดือนและต่อมาในปีพ.ศ.2548 ได้เลื่อนมาเป็นวันที่ 16 ของทุกเดือน ณ ที่อาคารอเนกประสงค์บ้านท่าแพใต้หมู่ที่ 5 โดยแบ่งหน้าที่กันทำคนละแผนกโดยเริ่มตั้งแต่เวลา 13.30-16.30 น.

คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์บ้านท่าแพใต้หมู่ที่ 5

1. นายรอดาด	สามเนียะ	ประธาน
2. นางสาวไซหนาบ	มาลีฮัน	เลขานุการ
3. นางพัชรี	ทิ่งน้ารอบ	เหรัญญิก
4. นางอำส๊ะ	สามเนียะ	ผู้ช่วยเหรัญญิก
5. นายสายัณห์	มาลัยสุรียา	ฝ่ายเงินกู้
6. นายอิสรา	สมจิตอุตสาห์	ฝ่ายเงินกู้
7. นายลีหมาด	ทิ่งน้ารอบ	เร่งรัดหนี้สิน
8. นางสาวเร้าะห์	ทิ่งน้ารอบ	เร่งรัดหนี้สิน
9. นายยูสุบ	เจ๊ะพร	ปฏิคม
10. นายนาหยัน	รอไชยล๊ะ	ประชาสัมพันธ์
11. นายหมาดสุกรี	สารีเร๊ะ	ฝ่ายตรวจสอบ
12.นายรอมมาน	เตบสัน	ฝ่ายตรวจสอบ

สถานที่ตั้ง

ศาลาที่ทำการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านท่าแพใต้ หมู่ที่ 5 ตำบลท่าแพ อำเภอท่าแพ จังหวัด

สตูล

วัตถุประสงค์ของกลุ่ม

กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านท่าแพใต้ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกมีเงินทุนหมุนเวียนช่วยเหลือซึ่งกันและกันในกลุ่มบ้าน สร้างความแข็งแกร่งในชุมชน เพื่อเป็นพื้นฐานทางสังคม สามารถพึ่งตนเองได้ มีดังนี้

1. สร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจของหมู่บ้าน
2. สร้างความสามัคคี และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
3. ให้สมาชิกได้ซื้อสินค้าในราคาถูก และมีเงินลงทุนในการประกอบอาชีพของคนในชุมชน

4. รับเงินฝากของสมาชิกเป็นรายเดือน

5. ส่งเสริมกิจกรรมของกลุ่มต่าง ๆ ในชุมชน

กฎระเบียบของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

1. การเข้าเป็นสมาชิก

1.1. ต้องเป็นคนในชุมชนหมู่ที่ 5 หรือด้านนอกชุมชนต้องผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการ

1.2. ต้องนำสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนมาด้วย (ถ่ายเอกสาร) เพื่อจะเปิดบัญชีใหม่

1.3. ค่าสมัคร 20 บาท/คน ค่าสมุดออมทรัพย์ 2 เล่ม คือสมุดถือหุ้ + สมุดฝาก – ถอน

1.4. ผู้ที่ลาออกไปแล้วสามารถสมัครเป็นสมาชิกใหม่ได้ ต้องใช้เวลาไม่น้อยกว่า 3 เดือน นับจากวันที่ลาออก

2. การออมเงินของสมาชิก

แบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

2.1. การฝากออมแบบถือหุ้

- สมาชิกทุกคนต้องถือหุ้ไม่น้อยกว่า 1 หุ้ คือ 100 บาท
- สมาชิกสามารถลงเงินหุ้ได้ทุกเดือนภายในวันที่ 16 ของทุกเดือน
- สมาชิกแต่ละคนสามารถลงหุ้ได้ไม่เกิน 10% ของยอดหุ้ทั้งหมดในปีนั้น ๆ
- เงินหุ้ไม่สามารถถอนได้นอกจากการลาออกจากการเป็นสมาชิก

2.2. การฝากเงินแบบออมทรัพย์รายเดือน

- สมาชิกทุกคนต้องฝากเงินไม่น้อยกว่า 50 บาท/เดือน สมาชิกสามารถถอนเงินได้ถ้าไม่เป็นหนี้สินกับกลุ่ม ถ้าสมาชิกเป็นหนี้กลุ่มต้องมีเงินในบัญชีออมทรัพย์มากกว่าหนี้ที่สมาชิกมี จึงจะถอนเงินได้
- สมาชิกคนไหนขาดฝากเงินติดต่อกันถึง 3 เดือนจะไม่มีสิทธิ์ซื้อสินค้ากับกลุ่มแม้ว่าเงินหุ้จะครบจำนวนก็ตามและไม่สามารถค้ำประกันให้กับคนอื่นได้

3. การซื้อสินค้ากับกลุ่ม

3.1. ในการซื้อสินค้าแต่ละครั้งต้องแจ้งความจำนงค์ซื้อสินค้าค่าคณะกรรมการกลุ่มในวันทำการกลุ่ม คือวันที่ 16 ของทุกเดือน

3.2. สมาชิกทุกคนจะซื้อสินค้าได้ในวงเงินไม่เกิน 30,000 บาท/ครั้ง

3.3. คุณสมบัติของสมาชิกที่จะซื้อสินค้า

- ต้องเป็นผู้ที่อยู่ในเกณฑ์ที่ตกลงความได้ ไม่อนุญาตให้เด็ก คนวิกลจริต คนปัญญาอ่อนทำการซื้อสินค้า
- เด็กอายุไม่ถึง 15 ปี ไม่มีสิทธิ์ซื้อสินค้ากับกลุ่ม
- ต้องเป็นสมาชิกไม่น้อยกว่า 3 เดือน ต้องลงหุ้อย่างน้อย 3 เดือน ก่อนจะซื้อสินค้า หรือ ต้องมีหุ้ 20% ของราคาสินค้าที่จะซื้อ

- ประวัติการผ่อนชำระสินค้าต้องเป็นไปตามสัญญา ถ้าผิดสัญญาสามารถสั่งซื้อสินค้าครั้งต่อไปไม่ได้หลังจาก 3 เดือนนับจากวันที่ชำระค่าสินค้าหมด
- เงินดาวน์ 10% ของยอดรวมราคาสินค้า

4. การคิดกำไรสินค้าของกลุ่ม

4.1. จะคิดกำไรจากระยะเวลาที่ทำสัญญาคือ

- ราคาสินค้าต่ำกว่า 20,000 บาท กลุ่มจะให้ผ่อนไม่เกิน 1 ปี และจะคิดกำไร 10% ของราคาต้นทุน
- ราคาสินค้ามากกว่า 20,000 - 30,000 บาท กลุ่มจะให้เวลาผ่อนไม่เกิน 2 ปี จะคิดกำไร 15% ของราคาต้นทุน หรือถ้าสมาชิกจะทำสัญญาเพียง 1 ปี กลุ่มจะคิดกำไรให้เพียง 10% ของต้นทุน

5. สัญญาและการผ่อนชำระ

5.1. ผู้ซื้อต้องทำสัญญาซื้อขายกับฝ่ายสินเชื่อ

5.2. การค้ำประกันให้ลงกลุ่ม ๆ ละ 3 คนค้ำให้กัน

5.3. ให้ผ่อนชำระในวันทำการกลุ่มออมทรัพย์

5.4. ระยะเวลาในการผ่อน

- น้อยกว่า 20,000 บาท ให้ผ่อนชำระระยะเวลาไม่เกิน 12 เดือน
- มากกว่า 20,000 บาท ให้ผ่อนชำระระยะเวลาไม่เกิน 24 เดือน

5.5. สมาชิกไม่ผ่อนชำระผู้ค้ำประกันจะต้องรับผิดชอบ

5.6. สมาชิกที่ผิดสัญญาให้มาทำสัญญาใหม่กับกลุ่มออมทรัพย์ให้ผ่อนชำระในวงเงินที่เหลือและจะคิดกำไรใหม่จากเงินที่เหลือจะให้สัญญาไม่เกิน 3 เดือน ต้องผ่อนให้หมด คิดกำไรเพิ่ม 10% ของที่เหลือ (เงิน 10% คือเงินค่าปรับ)

5.7. ถ้าสมาชิกคนไหนละเลยไม่มาชำระหนี้ในวันที่ 16 จนให้กรรมการต้องตามทวงหนี้สมาชิกคนนั้นต้องจ่ายค่าติดตามหนี้ 50 บาท/ครั้ง

6. การจัดสรรกำไรแต่ละปี หลังจากหักซากาตออก 2.5%

6.1. ปันผลเงินหุ้น 32%

6.2. ปันผลเงินฝากออมทรัพย์รายเดือน 16%

6.3. คืนกำไร 10%

6.4. บริจาค 2%

6.5. สมทบทุน 2%

6.6. สมทบกองทุนสวัสดิการ 8%

6.7. กรรมการ 30% แบ่ง

- กรรมการบริหาร 20%
- กรรมการทำบัญชี 10%

กองทุนสวัสดิการ

ประวัติความเป็นมาของกองทุนสวัสดิการ

กองทุนสวัสดิการได้เกิดขึ้นโดยกรรมการกลุ่มออมทรัพย์ได้เห็นถึงความสำคัญของกองทุนสวัสดิการ จึงได้จัดประชุมขึ้นระหว่างสมาชิกและกรรมการกลุ่มออมทรัพย์ ที่ประชุมได้ลงมติเป็นเอกฉันท์ว่าสมควรตั้งกลุ่มสวัสดิการของหมู่บ้านขึ้น โดยใช้กลุ่มออมทรัพย์เป็นหลัก เน้นความสมัครใจของสมาชิก ทางกลุ่มจะไม่บังคับ

เริ่มตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 16 มกราคม 2553 มีสมาชิกแรกเริ่ม 70 คน ทุนเริ่มก่อตั้งจากสมาชิกคนละ 5 บาท เป็นเงิน 350 บาท เงินสมทบทุนจากกลุ่มออมทรัพย์ 8,000 บาท

สถานที่ตั้ง

อาคารที่ทำการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านท่าแพใต้ หมู่ที่ 5 ตำบลท่าแพ อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้คนในชุมชนมีการรวมกลุ่มพึ่งตนเอง
2. ช่วยเหลือคนที่เดือดร้อนในชุมชน
3. เพื่อให้มีสวัสดิการเป็นของคนในชุมชน
4. เพื่อสร้างความสามัคคี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

การดำเนินการและการบริหารจัดการ

มอบหมายให้กรรมการกลุ่มออมทรัพย์บางส่วนรับผิดชอบ และจะรับเก็บเงินจากสมาชิกในวันที่ 16 ของทุกเดือน โดยให้จ่ายพร้อมกับการฝากเงินออมทรัพย์ ณ อาคารที่ทำการกลุ่มออมทรัพย์

สมาชิกกลุ่ม

- สมาชิกของกลุ่มออมทรัพย์ที่สมัครใจเข้าเป็นสมาชิกกองทุนสวัสดิการ
- สมาชิกปัจจุบันมี จำนวน 231 คน

สิทธิของสมาชิกที่จะได้รับสวัสดิการของกลุ่ม

1. สมาชิกที่เจ็บป่วย นอนรักษาตัวที่โรงพยาบาล จะได้รับเงินชดเชยคืนละ 200 บาท
2. กรณีที่สมาชิกเสียชีวิต จะได้รับเงินร่วมทำบุญ 3,000 บาท
3. สมาชิกคลอดบุตรใหม่ จะได้รับเงิน 500 บาท
4. เปิดบัญชีกลุ่มออมทรัพย์ให้กับเด็กแรกเกิด บัญชีหุ้น 500 บาท บัญชีเงินฝาก 100 บาท และให้แม่เด็กฝากต่อให้ไม่น้อยกว่าเดือนละ 50 บาท
5. จ่ายเงินการกุศล
6. บริจาคให้กับสถานประกอบศาสนิกในชุมชน
7. ให้สมาชิกผู้สูงอายุ 65 ปีขึ้นไป ปีละ 500 บาท

กองทุนหมู่บ้านท่าแพใต้

ประวัติการจัดตั้งกลุ่ม

กองทุนหมู่บ้าน บ้านท่าแพใต้ ได้รับเงินทุนสนับสนุนจากรัฐบาลจำนวน 1 ล้านบาท เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนของคนในหมู่บ้าน โดยได้รับเงินทุนครั้งแรก เมื่อ ปี พ.ศ. 2547 จำนวน 1 ล้านบาท มีนายรอเศษ หลังสกุล เป็นประธานกองทุนหมู่บ้านคนแรก และได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลตามพระราชบัญญัติกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เมื่อวันที่ 30 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2550 ปัจจุบันมีสมาชิกกองทุนหมู่บ้านจำนวน 123 คน

สถานที่ตั้ง

ศาลาเอนกประสงค์ท่าแพใต้ หมู่ที่ 5 ตำบลท่าแพ อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

คำขวัญกองทุนหมู่บ้านท่าแพใต้

ร่วมคิด ร่วมสร้าง ร่วมแก้ปัญหา พัฒนาหมู่บ้าน สู่ความเจริญ

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านท่าแพใต้

1. นายชาฟีอี	หล้าสะ	ประธาน
2. นายอับดุลลาห์	ว่านายรัก	รองประธาน
3. น.ส.จันจิรา	กาเล็ม๊ะ	เลขานุการ
4. นางสาวลิ้มะ	เตบสัน	เหรัญญิก
5. น.ส.ศรวณีย์	หนูซุซุ	บัญชี
6. นางชนิสรา	ดวงตา	ฝ่ายเงินกู้
7. นางรัตนา	เก้มเต็ง	ฝ่ายเงินกู้
8. นางรมลัน	ทิ้งน้ำรอบ	ฝ่ายประชาสัมพันธ์
9. นายอารีย์	หลังสกุล	ฝ่ายเร่งรัดหนี้สิน

ระเบียบและหลักเกณฑ์การขอกู้ยืมเงิน กองทุนหมู่บ้าน

1. ต้องเป็นสมาชิกของกองทุนและฝากเงินกับทางกองทุนติดต่อกัน 3 เดือน
2. ให้สมาชิกรวบรวมหลักฐานการขอกู้ยืมเงินมาให้พร้อมในวันทำสัญญา
 - 2.1 สมุดเงินฝาก ธ.ก.ส. และหลักฐานการค้ำประกัน
 - 2.2 ในกรณีที่ผู้กู้ค้ำประกัน ให้มาค้ำประกันที่ทำการกองทุนในวันทำสัญญา
3. การขอกู้ยืมในแต่ละครั้งให้สมาชิกจ่ายค่าตอบแทนในวันทำสัญญา
4. สมาชิกต้องส่งเงินผ่อนคืนทุกเดือนตามที่สมาชิกได้ตกลงทำสัญญากับทางคณะกรรมการ (อย่างน้อยต้องไม่ต่ำกว่า 500 บาท/ครั้ง)
5. กรณีที่สมาชิกขาดส่งเงินผ่อนเกิน 1 เดือน ทางคณะกรรมการจะให้ฝ่ายเร่งรัดออกติดตาม ถ้าขาดส่งเงินผ่อนเกิน 2 เดือน สมาชิกจะต้องจ่ายค่าตอบแทนครั้งละ 30 บาท

5.1 ถ้าสมาชิกขาดส่งเงินผ่อนเกิน 3 เดือน ทางคณะกรรมการกองทุนจำเป็นจะต้องทำตามระเบียบของกองทุนหมู่บ้าน ว่าด้วยเรื่องของกฎหมาย

5.2 ถ้าสมาชิกมีปัญหาให้มาติดต่อกับทางคณะกรรมการ ณ ที่ทำการกองทุนหมู่บ้านทุกครั้ง

6. ถ้าสมาชิกครบกำหนดสัญญาส่งเงินคืน แต่ไม่สามารถส่งเงินคืนได้ นั้น

6.1 ทางคณะกรรมการได้ประชุมร่วม และลงความเห็นพร้อมกัน โดยให้สมาชิกต่อสัญญาใหม่ได้ แต่ต้องไม่เกิน 6 เดือน

6.2 สมาชิกจะต้องจ่ายค่าตอบแทนให้ทางคณะกรรมการตามเปอร์เซ็นต์ของการขอกู้ยืมในวันทำสัญญา

7. สมาชิกที่ทำสัญญาขอกู้ยืมเงินจะต้องจ่ายเงินสัจจะทุกเดือน หากขาดติดต่อกันเกิน 3 เดือน จะทำการตัดยอดเงินของการขอกู้ยืมแต่ละครั้ง

8. ถ้าสมาชิกเข้าใจระเบียบต่าง ๆ แล้วกรุณาลงลายมือชื่อเพื่อยืนยันการจัดสรรผลกำไร

1. ประกันความเสี่ยงกองทุน	10%
2. บริจาค	3%
3. กรรมการ	55%
4. บัญชี	14%
5. คื่นกำไร	5%
6. อื่น ๆ	8%

การจัดกิจกรรมทางสังคม

- ส่งเสริมกิจกรรมกีฬาต้านยาเสพติด
- สงเคราะห์คนยากจนในหมู่บ้าน
- ส่งเสริมกลุ่มเลี้ยงแพะ
- สนับสนุนกลุ่มยุวเกษตรกร

ภาพประกอบกิจกรรม
และ
ตัวอย่างสมาชิกที่กู้ยืมเงินไปประกอบอาชีพ

กิจกรรมส่งเสริมกีฬาต้านยาเสพติด

กิจกรรมประชุมสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน

ตัวอย่างสมาชิกที่กู้ยืมเงินไปประกอบอาชีพ

ส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตร

ตัวอย่างสมาชิกที่กู้ยืมเงินไปประกอบอาชีพ

ส่งเสริมอาชีพด้านการค้าขาย

ส่งเสริมอาชีพด้านประมง

หมู่ที่ 5 บ้านท่าแพใต้

ตำบลท่าแพ อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

แนวคิดเกี่ยวกับการทำแผนชุมชนบ้านท่าแพใต้

การทำให้ชุมชนบ้านท่าแพใต้มีความเข้มแข็ง ไม่สามารถทำได้โดยการสร้างจากบุคคลภายนอกชุมชนหรือโดยการสอน การฝึกอบรม ชุมชนที่เข้มแข็งจะมีกระบวนการในการจัดการของชุมชน มีการเรียนรู้ มีกิจกรรมเพิ่มคุณค่าทางสังคมและเศรษฐกิจของคนภายในชุมชน ภายใต้ระบบความสัมพันธ์ระหว่างคนในชุมชน เป็นเครือข่ายชุมชน และมีการขยายพันธมิตรออกไปนอกชุมชนในลักษณะสร้างความสัมพันธ์ ดังนั้น ชุมชนจึงต้องร่วมกันสร้างพลังชุมชนและใช้พลังชุมชนในการพัฒนาชุมชน

สิ่งที่ได้จากการทำแผนชุมชนบ้านท่าแพใต้

1. คนในชุมชนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน
2. คนในชุมชนได้เห็นข้อเด่น ข้อด้อย โอกาส และข้อจำกัดของชุมชนในการพัฒนาอย่างมีเป้าหมาย
3. คนในชุมชนมีช่องทางในการแก้ไขปัญหาของชุมชนได้อย่างเหมาะสมและครอบคลุม
4. คนในชุมชนสามารถกำหนดกิจกรรมที่ตอบสนองความต้องการของชุมชน
5. ทำให้คนในชุมชนสามารถคิดเป็น และกล้าที่จะตัดสินใจด้วยตนเองได้
6. ชุมชนสามารถวางแผนจัดการกับทรัพยากร หรือทุนในชุมชนทั้งทุนบุคคล ทุนสังคม ที่มีอยู่ได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพของชุมชน
7. คนในชุมชนรับผลประโยชน์ร่วมกันได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม
8. ความร่วมมือกันของคนในชุมชน ทำให้ก่อเกิดทัศนคติที่ดี เอื้ออาทรต่อกันได้
9. ได้ปลูกฝังทัศนคติ ค่านิยมที่ดีให้กับลูกหลานในชุมชน
10. สามารถหาแนวร่วมในการทำงานเพื่อพัฒนาชุมชนท้องถิ่นของเราได้อย่างง่ายดาย

แผนชุมชน

บ้านท่าแพใต้ หมู่ที่ 5 ตำบลท่าแพ อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล

การวิเคราะห์ข้อมูลหมู่บ้าน

1. การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค เพื่อการพัฒนาหมู่บ้าน

จุดแข็ง

1. คนในชุมชนให้ความร่วมมือในการพัฒนาหมู่บ้าน
2. คณะกรรมการมีความเข้มแข็ง
3. กลุ่มอาชีพในหมู่บ้านมีความเข้มแข็งและให้ความร่วมมือกันเป็นอย่างดี
4. มีความหลากหลายในด้านประเพณี วัฒนธรรม ศาสนา แต่ประชาชนสามารถอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข
5. คนในหมู่บ้านส่วนใหญ่เคร่งครัดในเรื่องศาสนา
4. มีสนามกีฬาภายในหมู่บ้าน
5. มีระบบประปาในหมู่บ้าน
6. มีแหล่งรับซื้อน้ำยางสดในหมู่บ้าน

จุดอ่อน

1. ขาดหน่วยงานสนับสนุนในการทำงานภายในหมู่บ้าน
2. ชุมชนขาดความรู้ในด้านการกำจัดขยะมูลฝอย
3. ไม่มีสถานที่ท่องเที่ยว
4. ขาดความกระตือรือร้นในการประกอบอาชีพ
5. ราคาผลผลิตทางการเกษตรไม่แน่นอน
6. ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียวไม่มีอาชีพเสริม

โอกาส

1. สามารถรองรับการพัฒนาจากหน่วยงานราชการต่าง ๆ
2. สามารถพัฒนาพื้นที่สาธารณะประโยชน์เพื่อส่วนรวมในด้านต่าง ๆ ได้
3. สามารถพัฒนาเป็นหมู่บ้านเกษตรกรรมได้ในอนาคต
4. ถ้าได้การพัฒนาจะเป็นพื้นที่เหมาะแก่การทำอาชีพเกษตร

อุปสรรค

1. การสนับสนุนงบประมาณจากองค์กรภายนอกมีจำกัด
2. หน่วยงานรัฐให้บริการไม่ต่อเนื่อง
3. ถูกกำหนดราคาผลผลิตโดยบุคคลภายนอก (พ่อค้าคนกลาง)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลของชุมชน

2.1 ผลการสำรวจข้อมูล จปฐ. และ กชช.2ค จากการสำรวจข้อมูล จปฐ. และได้นำมาวิเคราะห์ ปรากฏว่าบ้านท่าแพได้ยังมีปัญหาต่าง ๆ ดังนี้คือ

สภาพปัญหา	สาเหตุของปัญหา	แนวทางแก้ปัญหา
<u>ข้อมูล จปฐ</u> 1.คนในครัวเรือนไม่มีความรู้ในการใช้ยาที่ถูกต้องเหมาะสม	1.ไม่ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องยา 2.ชาวบ้านนิยมกินยาชุด 3.มีความเชื่อในตัวยาสมุนไพร 4.ขาดความสำนึกและรับผิดชอบเกี่ยวกับสุขภาพของตัวเอง	1.ฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาที่ถูกต้อง 2.สร้างจิตสำนึกในการทำนุบำรุง รักษา สุขภาพของตัวเอง
2.ที่อยู่อาศัยไม่คงทนถาวร	1.ไม่มีเงินทุนในการสร้างที่อยู่อาศัย 2.ประกอบอาชีพอย่างเดียว 3.ขาดความประหยัดและอดออม	1.ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประกอบอาชีพเสริม 2.สร้างนิสัยการออมเงิน 3.เข้าร่วมโครงการเอื้ออาทร
3.ขาดน้ำใช้ในครัวเรือน	1.ไม่มีภาชนะเก็บน้ำ 2.รายได้น้อย 3.ขาดทักษะในการประกอบอาชีพเสริม 4.ไม่มีเงินสำหรับติดตั้งอุปกรณ์ประปา	1.จัดหาภาชนะสำหรับเก็บน้ำเพิ่มขึ้น 2.ส่งเสริมการประกอบอาชีพเสริม 3.ให้ความรู้เรื่องการใช้น้ำอย่างประหยัด
4.การจัดบ้านเรือนไม่ถูกสุขลักษณะ	1.สภาพบ้านเรือนไม่เหมาะสม 2.ขาดความสะอาดเรียบร้อย 3.การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ 4.ขาดความสำนึกรักผิชอบ	1.ฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการปรับปรุงสภาพบ้านเรือนที่ถูกสุขลักษณะ 2.สร้างจิตสำนึกและปลูกฝังเกี่ยวกับสุขอนามัยภายในครัวเรือน